Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Sand, George.; af George Sand.
Titel | Title:	Grevinden af Rudolstadt
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 1-2
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Ludvig Jordan, 1851-1852
Fysiske størrelse | Physical extent:	1-4 i 2 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

58.- 340.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 58 8°

1 1 58 0 8 12781 X

+Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

1.

Det italienske Operatheater i Berlin, bygget i de første Aar af Frederik den Stores Regjering, var dengang et af de smukkeste i Europa. Adgangen dertil var gratis; Kongen betalte Skuespillet. Der behøvedes ikke engang Billetter for at komme ind, thi alle Logerne havde deres faste Bestemmelse: her Prindserne og Prindsesserne af den kongelige Familie; der det diplomatiske Corps, berømte Reisende, Academiets Medlemmer og forresten Generaler; kort sagt, der var kun Plads for Kongens Familie, Kongens Huus, Kongens Embedsmænd, Kongens Yndlinge; og Ingen havde nogen Grund til at beklage sig over denne Indretning, siden det var Kongens Theater og Kongens Skuespillere. For den gode Stad Berlins gode Indbyggere var der en lille Deel tilovers af Par-

terret; thi den første Deel blev optaget af de Militaire, idet ethvert Regiment havde Ret til at sende et vist Antal Mand af hvert Compagni. Istedetfor et muntert, letbevægeligt og kunstforstandigt Publicum, som i Paris, havde Skuespillerne her for Øinene et Parterre af „Helte paa sex Fod," som Voltaire kaldte dem, med høie Huer paa Hovedet, hvorover deres Koner, som de toge paa Skuldrene, som oftest ragede op, i det Hele taget et temmelig raat Publicum, som stank af Tobak og Brændeviin, havde ingen Forstand paa nogen Ting, blot gloede og gabede, og ifølge udtrykkelig Ordre hverken turde klappe eller pibe, men som alligevel gjorde megen Støi og var bestandig i urolig Bevægelse.

Der var unægtelig bagved disse Herrer to Rækker Loger, hvor Tilskuerne hverken kunde see eller høre Noget, men hvor de dog, som ret og billigt var, vare nødte til regelmæssigen at bivaane det Skuespil, Hans Majestæt var saa godædig at betale for dem. Hans Majestæt selv udeblev aldrig fra nogen Forestilling. Det var en Art militair Maade at holde vaagent Øie med de talrige

Medlemmer af hans Familie og hans Hoffolks urolige Myretue. Hans Fader, Wilhelm den Store, havde givet ham dette Exempel i en almindelig Brædesal, hvor slette tydske Gjøglere spillede og hvor den kongelige Familie og Hoffet hver Aften om Vinteren vare udsatte for den smerteligste Forkjølelse og Regn, uden at de turde vove at blinke, medens Kongen sov. Frederik havde taalt dette Huustyranni, havde forbandet det, havde ophævet det, men havde snart efter sat det i Kraft igjen, saasnart han var bleven Herre, ligesaavelsom mange andre langt mere despotiske og grusomme Indretninger, hvis Fortrinlighed han først havde erkjendt efterat han var bleven den Eneste i sit Kongerige, som ikke led derunder.

Imidlertid vovede man ikke at beklage sig. Lokalet var fortræffeligt, udrustet med al Overdaad, Kunstnerne mærkværdige; og Kongen, som næsten altid stod nede ved Orchesteret tæt ved Skranken, med sin Lorgnet ufravigelig rettet mod Theatret, gav Exemplet paa en utrættelig Dilettantisme.

Man kjender alle de Lovtaler, Voltaire i den første Tid af hans Ansættelse i Berlin holdt over

den „nordiske Salomons" pragtfulde Hof. Forag-tet af Ludvig den Femtende, forsømt af sin Be-skytterinde, Madame Pompadour, forfulgt af den jesuitiske Pøbel og udpeben paa Theater-Français, kom han en fortredelig Dag at søge Æresposter, Gagetillæg, Kammerherretitel, Ordenstegn og in-derligt Venskab af den philosophiske Konge, der i hans Øine var mere smigrende end alt Andet. Som et stort Barn var den store Voltaire vrippen paa Frankrig og troede at kunne faae sine utak-nemmelige Landsmænd til at briste af Trods. Han var derfor ikke blot beruset af sin nye Hæder, da han skrev til sine Venner, at Berlin langt over-gik Versailles, at Phaetons Opera var det smuk-keste Skuespil, man kunde see, og at Prima-donnaen der havde den smukkeste Stemme i Europa.

I den Epoche dog, hvori vi atter fortsætte vor Fortælling (og for ikke at lade vore Læserin-der gruble altfor meget herover, ville vi underrette dem om, at der næsten er gaaet et Aar, siden de sidstfortalte Begivenheder med Consuelo tildrog sig), var det en meget streng Vinter i Berlin og den

store Konge var noget utilpas, saa at Voltaire begyndte at tabe sine Illusioner med Hensyn til Preussen. Han var i sin Loge mellem d'Argens og la Mettrie, og lod som om han elskede Musik, skjondt han aldrig havde følt for Andet end Poesie. Han led af indvortes Smerter og tænkte mismodig paa det utaknemmelige Publicum ved de glimrende Feste i Paris, hvis Modstand havde været ham saa bitter og hvis Bifald saa behagelig, og hvis Bevægelse, med eet Ord, havde sat ham i saa skrækkelig Bevægelse, at han havde svoret, aldrig mere at udsætte sig derfor, skjondt han ikke kunde undlade at tænke derpaa uden Ophør og at arbeide derfor uden at blive træt.

Denne Aften var imidlertid Skuespillet fortræffeligt. Det var i Carnevalstiden; hele den kongelige Familie, selv de gifte Markgrevinder dybt inde fra Tydskland, vare komne sammen i Berlin. Man gav Titus af Metastasio og Hasse, og de to første Subjecter af den italienske Skuespillertroup, Porporino og Porporina, udførte begge Hovedrollerne.

Hvis vore Læserinder ville vise os den Op-

mærksomhed at anstrænge deres Hukommelse en Smule, ville de erindre, at disse to dramatiske Personer ikke vare Mand og Kone, som deres Navne maaskee kunde synes at antage; men at den Første var Signor Uberti, en udmærket Tenorist, og den Anden Zingarellaen Consuelo, en beundringsværdig Sangerinde, Begge Elever af Professor Porpora, som efter den Tids Sædvane i Italien havde tilladt dem at bære deres Lærers berømte Navn.

Man maa tilstaae, at Signora Porporina ikke sang i Preussen med al den udmærkede Kraft, hun i bedre Dage havde følt sig istand til, da hendes Kammerats klare Altstemme gjenlød uden at svigte under det berlinske Operatheaters Hvælvinger, under Beskyttelsen af en sikret Tilværelse, vant til uimodsigeligt Held og stadig Indtægt af femten tusinde Livres i Rente for to Maaneders Arbeide; den stakkels Zingarella, som maaskee var mere romantisk, mere ligegyldig med Hensyn til at gjøre Lykke og mindre vant til Nordens og det af preussiske Corporaler bestaaende Publicums Kulde, følte sig slet ikke electriseret, men sang med denne samvittighedsfulde og fuldkommen nøiagtige Methode,

som ikke giver Critiken noget at udsætte paa, men som dog ikke er tilstrækkelig til at vække Begeistring. Den dramatiske Kunstners og hans Publicums Begeistring kan ikke undgaae hinanden. Men dengang var der ingen Begeistring i Berlin under Frederik den Stores glorværdige Regiering. Regelmæssighed, Lydighed og hvad'man i det attende Aarhundrede, men især hos Frederik, kaldte Fornuft, vare de eneste Dyder, som kunde trives i denne tunge Atmosphære, der afveiedes og afmaaltes af Kongens Haand. Ved enhver Forestilling, hvor han altid havde Forsædet, veb man aldrig, klappede aldrig, medmindre Kongen vilde tillade det. Der var blandt hele denne Masse af Tilskuere kun een fri Tilskuer, der kunde overlade sig til det Indtryk, Skuespillet gjorde paa ham, og det var Kongen. Han var ganske ene hele Publicum, og, skjendt han var en god Musiker og elskede Musik, vare dog alle hans Syner, hele hans Smag underordnet en saa iskold Logik, at den kongelige Lorgnet, som var fæstet paa alle Bevægelser, ja man sagde endogsaa paa alle en Sangerindes Bøining-

ger i Stemmen, istedetfor at anspore hende, fuldkommen paralyserede hende.

Det var forresten en Lykke at undergaae denne besværlige Dienforblændelse. Den mindste Gnist af Inspiration, den mindste tilfældige og uformodede Begeistring vilde efter al Sandsynlighed have forlornet Kongen og Hoffet, medens de fine og vanskelige Træk, som indførtes med en udadlelig Mekanismes Reenhed, henrykte Kongen, Hoffet og Voltaire. Voltaire sagde, som bekjendt: „Den italienske Musik staaer langt over den franske Musik, fordi den er mere prydet, og den overvundne Vanskelighed idetmindste ogsaa er Noget." Saaledes forstod Voltaire sig paa Kunsten. Han kunde ligesaa godt have sagt, som en vis Spøgefugl i vore Dage, hvem man spurgte om han holdt af Musik: „den generer mig just ikke aldeles."

Alt gik meget godt og Operaen nærmede sig uden Hinder sin Opløsning; Kongen var meget tilfreds og vendte sig af og til sin Capelmester for at tilnikke ham sit Bifald, ja lavede sig endogsaa til at applaudere Porporina med Slutningen af hendes Cavatine, som han altid havde den God-

hed at gjøre personlig og med Dömmermine, da Porporina ved et uforklarligt Tilfælde midt i en glimrende Roulade, som hun aldrig havde forfeilet, pludselig standsede, heftede et vildt Blik mod en Krog paa Tilskuerpladsen, lagde Hænderne sammen og under det Udraab: O, min Gud! faldt besvimet saa lang hun var paa Theatret. Porporino skyndte sig med at reise hende op, hun maatte bæres ud i Coulisserne, og der opstod en Mumlen af Spørgsmaal, Betragtninger og Forklaringer i Theatret. Under dette Rore henvendte Kongen sig til Tenoristen, der var bleven inde paa Scenen, og sagde, begunstiget af den Støi, som overdøvede hans Stemme, i sin korte og bydende Tone:

„Hvad er der paafærde? Hvad skal det sige? Gaae, Conciolini, og see hvad det er, skynd Dig!"

Conciolini kom efter et Par Minutter tilbage, og idet han med Ærbødighed lænede sig udover Skranken, hvor Kongen ustravigelig og altid stod, sagde han:

„Sire, Signora Porporina er som død. Man frygter, at hun ikke kan spille Operaen tilende."

„Aa Snak!" sagde Kongen, lestende paa Skuldrene. „Man give hende et Glas Vand, og lade hende trække Veiret i nogen Tid, og lad det saa være forbi, saasnart som muligt."

Tenoristen, som ikke havde nogen Lyst til at falde Kongen besværlig eller til at udsætte sig for Publicums Mishag, løb tilbage i Coulissen som en Rotte, og Kongen gav sig til med Livlighed at talte med Capelmesteren og Musikanterne, medens det Parti af Publicum, som mere interesserede sig for Kongens Lune end for den stakkels Porporina, gjorde uhørte, men unyttige Anstrængelser for at høre hvad Monarken sagde.

Baron Poelnitz, Kongens Storkammerherre og Skuespildirecteur, kom snart at aflægge Frederik Regnskab over Forholdet. Hos Frederik foregik Intet med den Høitidelighed, som et uafhængigt og mægtigt Publicum ellers forlanger. Kongen var overalt hjemme, Skuespillet var hans og kun for ham. Ingen forbausedes over at see ham optræde som Hovedacteur i dette uformodede Mellemspil.

„Naa, lad os høre, Baron!" sagde han saa høit, at endeel af Orchestret kunde høre det. „Er

det snart forbi? Det er latterligt! Har De ikke nogen Læge bag Coulisserne? Der bør altid være en Læge paa Theatret."

„Sire, Lægen er der. Han vover ikke at aarelade Sangerinden af Frygt for at svække hende og hindre hende i at fortsætte sin Rolle. Imidlertid maa han være nødt til at gribe til dette Middel, hvis han ikke kommer tilbage til sin Besindelse."

„Det er altsaa alvorligt? Det er altsaa idetmindste ingen Grille?"

„Sire, det forekommer mig meget alvorligt."

„Ja saa lad Tæppet falde og lad os gaae; eller rettere, lad Porporino komme og synge Noget, for at holde Os skadesløse, og for at Vi ikke skulle ende midt i en Catastrophe."

Porporino adlød og sang beundringsværdigt to Stykker. Kongen klappede i Hænderne, Publicum gjorde ligesaa og Forestillingen blev sluttet. Men et Minut efter, medens Hoffet og det øvrige Publicum gik bort, var Kongen paa Theatret og lod sig af Poelnitz ledsage til Primadonnaens Loge.

Det, at en Skuespillerinde faaer ondt paa

Scenen, er en Begivenhed, hvori hele Publicum viser sin Medfølelse, som det bør. I Almindelighed, hvor tilbedet en Afgudinde hun end kan være, blander der sig saamegen Egoisme i Dilettanternes Nydelsessyge, at de ere meget mere fortrydelige over at miste en Deel af Skuespillet ved Afbrydelsen, end rørte af Medlidenhed med Offeret. Nogle sensible Fruentimmer, som man paa den Tid kaldte dem, beklagede i disse Udtryk Catastrophen denne Aften:

„Den stakkels Lille, hun har vel faaet en Kat i Struben i det Øieblik, hun skulde slaae sin Trille, og af Frygt for at forfeile den, har hun foretrukket at faae ondt."

„Jeg troer ganske bestemt," sagde en anden endnu mere sensibel Dame, „at det ikke er paataget. Man falder ikke saa haardt, naar man ikke virkelig faaer ondt."

„Aa, hvo veed, min Kjære?" svarede den Forrige. „Naar man er en stor Actrice, falder man, som man vil, og frygter ikke for at det gjør en Smule ondt. Det gjør saa godt paa Publicum!"

„Hvad Pokker er der dog gaaet af denne Porporina iaften, at hun har gjort os en saadan Fortred?" sagde la Mettrie til Marquis d'Argens paa et andet Sted i Vestibulen, hvor den fornemme Verden var i Trængsel for at komme ud. „Mon hendes Elsker skulde have givet hende Bank?"

„Tal ikke saaledes om en saa fortrinlig og dydig Pige!" svarede Marquien. „Hun har ingen Elsker, og hvis hun nogensinde skulde faae En, fortjente hun aldrig at blive fornærmet af ham, medmindre han var det nedrigste Menneske."

„Af, om Forladelse, Hr. Marquis! Jeg glemte, at jeg talte med alle forhenværende, nuværende og tilkommende Theaterpigers erklærede Ridder! Apropos, hvorledes lever Mademoiselle Cochois?"

„Mit kjære Barn!" sagde i det Samme Prindsesse Amalia af Preussen, Kongens Søster, Abbedisse i Quedlingburg, til sin sædvanlige Fortrolige, den smukke Grevinde Kleist, idet hun vendte hjem i sin Vogn til Palabset, „lagde Du Mærke

til min Broders heftige Bevægelse under Eventyret denne Aften?"

„Nei, Madame!" svarede Madame Maupertius, Prindsessens øverste Gouvernante og en fortrinlig, meget ligefrem, men meget distrait Person. „Det har jeg ikke lagt Mærke til."

„Ah! Det er jo ikke til Dig, jeg taler!" svarede Prindsessen med denne plumpe og bestemte Tone, som undertiden gav hende saa stor Lighed med Frederik. „Lægger Du vel Mærke til nogen Ting, Du? Hør, læg Mærke til Stjernerne i dette Øieblik; jeg har Noget at sige Grevinde Kleist, som jeg ikke vil, at Du skal høre."

Madame Maupertius lukkede samvittighedsfuldt sine Øren og Prindsessen vedblev, idet hun bøiede sig over til Madame Kleist, som sad ligeoverfor hende, saaledes:

„Du maa sige hvad Du vil, saa forekommer det mig for første Gang i de femten eller tyve Aar maaskee, siden jeg var saa gammel at jeg kunde lægge Mærke til eller forstaae Noget, som om Kongen er forelsket."

„Deres kongelige Høihed sagde det Samme

ifjor med Hensyn til Mademoiselle Barberini, og dog havde Hans Majestæt aldrig tænkt derpaa."

„Aldrig tænkt derpaa! Du tager Feil, mit Barn! Han havde tænkt saameget derpaa, at da den unge Kantsler Coccei havde gjort hende til sin Kone, led min Broder i tre Dage af den meest vedholdende Forbittrelse, han har følt i sit Liv."

„Deres Høihed veed nok, at Hans Majestæt ikke lider Mesallianc:r."

„Ja, Giftermaal af Kjærlighed kaldes saaledes. Misalliance! Jo, det er et herligt Ord! Meningsløst, som alle Ord, der regjere Verden og tyranniſere Individerne."

Prindsessen drog et dybt Suk, og idet hun efter sin Sædvane pludselig gik over til en anden Tankeforbindelse, sagde hun ironisk og utaalmodigt til sin Gouvernante:

„Maupertuis, Du hører paa os! Du lægger ikke Mærke til Stjernerne, som jeg har befalet Dig. Det er nok Umagen værd at være en Qvinde af saa stor Dygtighed, for at høre paa to Tosses Sladder, som Kleist og jeg."

„Ja, jeg siger Dig"' vedblev hun, idet hun

vendte sig til sin Favoritinde, „at Kongen har følt en levende Kjærlighed for denne Barberini. Jeg veed fra en god Kilde, at han ofte har drukket Thee med Jordan og Chazols paa hendes Værelse, efter Skuespillet; og at hun selv mere end een Gang har været til Aftenstaffel paa Sans-Souci, hvad der førend hendes Tid var uden Exempel i Livet i Potsdam. Vil Du, at jeg skal sige Dig Mere? Hun har boet der, hun har havt et Værelse der i hele Uger og maaskee i hele Maaneder. Du seer, at jeg veed meget godt, hvad der foregaaer, og at min Broders hemmelighedsfulde Miner ikke gjør noget Indtryk paa mig."

„Siden Deres kongelige Høihed er saa vel underrettet, er De vel ikke uvidende om, at Kongen af Statshensyn, som det ikke vedkommer mig at gjætte, vilde faae Folk til at troe, at han ikke var saa alvorlig, som man antog ham for, skjøndt han i Grunden . . ."

„Skjøndt min Broder i Grunden aldrig har elsket nogen Qvinde, ikke engang sin Gemalinde, efter hvad man siger og efter hvad det lader til? Nu vel, jeg troer ikke paa denne Dyd, endnu min-

bre paa denne Kulde. Frederik har altid været en Hykler, seer Du. Men han skal ikke faae mig til at tro, at Mademoiselle Barberini har boet i hans Palais for kun at lade som om hun var hans Maitresse. Hun er smuk som en Engel, har Forstand som en Djævel, er oplært og taler jeg ved ikke hvormange Sprog."

„Hun er meget dydig, hun tilbeder sin Mand."

„Og hendes Mand tilbeder hende, saameget mere som det er en indbringende Mesalliance, ikke sandt, Kleist? Velan, Du vil ikke svare mig? Jeg har Dig mistænkt, ædle Enke, at Du er i Forstaaelse med en eller anden Page, eller en eller anden ubetydelig Candidat i en eller anden Videnskab."

„Og Deres Høihed vilde saaledes ønske at see en hjertelig Mesalliance opstaae mellem Kongen og en eller anden Pige ved Operaen?"

„Ah! Hvad Porpora angaaer, vilde Sagen være mere bifaldsværdig og Afstanden mindre skrækkelig. Jeg bilder mig ind, at der paa Theatret, som ved Hoffet, er et Hierarchi, thi det er Menneskeslægtens Phantasi og Sygdom, som der gjør sig

gjældende. En Sangerinde maa anſee ſig meget høiere end en Dandſerinde; og man ſiger forøvrigt, at denne Porporina beſidder endnu mere Aand, Oplysning, Ynde, kortſagt, at hun forſtaaer endnu flere Sprog end Barberini. At lære at tale de Sprog, hun ikke kan, det er min Broders Mani. Og nu Muſiken, ſom han lader ſom om han elſker ſaameget, ſkjøndt han ſlet ikke bekymrer ſig derom, ſeer Du? . . . Det er endnu et Berøringspunkt med vor Primadonna. Tilſidſt kommer hun ogſaa til Potsdam, hun har det Værelſe paany, ſom Barberine havde i Sans-Souci, hun ſynger ved Kongens private Concerter . . . Er det ikke Nok, for at min Formodning maa være ſand?"

„Deres Høihed ſmigrer Dem forgjæves med at opdage en Svaghed i vor ſtore Fyrſtes Liv. Alt Dette er gaaet altfor aabenbart og altfor alvorligt til, til at der kan være nogen Kjærlighed med i Spillet."

„Kjærlighed, nei. Frederik veed ikke hvad Kjærlighed er; men en vis Tillokkelſe, en lille Intrigue. Hele Verden taler ſagte herom. Du kan ikke være uenig med mig."

„Ingen troer det, Madame. Man siger, at Kongen, for ikke at kede sig, anstrænger sig for at more sig over en Actrices Underholdning og smukke Roulader, men efter at have passiaret med hende og hørt hendes Roulader et Qvarteers Tid, siger han til hende, som han vilde have sagt til en af sine Secretairer: „Det er Nok for idag; hvis jeg skulde faae Lyst til at høre Dem imorgen, skal jeg sende Bud.““

„Det er ikke galant. Hvis det er paa den Maade, han gjorde Cour til Madame Coccei, forundrer det mig slet ikke, at hun aldrig kunde udstaae ham. Siger man at denne Porporina er ligesaa vild sindet imod ham?“

„Man siger, at hun er fuldkommen beskeden, ærbar, frygtsom og bedrøvet.“

„Nu vel! Det vil være det bedste Middel til at behage Kongen. Maaskee er hun meget dygtig. Hvis hun maatte være det! Og hvis man turde betroe sig til hende!“

„Betroe Dem ikke til Nogen, Madame, jeg beder Dem derom, ikke engang til Madame Maupertius, som sover saa dybt i dette Øieblik.“

„Lad hende snorke. Vaagen eller isøvne er hun bestandig det samme Dyr. Det er ligemeget, Kleist; jeg ønsker at kjende denne Porporina, og erfare, om man kan faae Noget at vide af hende. Jeg fortryder meget, at jeg ikke vilde modtage hende hos mig, da Kongen foreslog mig at føre hende derhen en Morgen for at synge; Du veed, at jeg havde en forudfattet Mening imod hende?"

„Slet begrundet, formodentlig. Det vilde være umuligt . . ."

„Ak! Lad det nu være som Gud vil; men Ærgrelse og Forfærdelse har saaledes medtaget mig i et Aar, at de dermed følgende Bekymringer ikke ere udslettede. Jeg har Lyst til at see denne Pige. Hvo veed, om hun ikke skulde kunne erholde af Kongen, hvad vi forgjæves anraabe ham om? Jeg har indbildt mig dette i nogle Dage, og da jeg ikke tænker paa noget Andet, som Du veed, da vi saae Frederik iaften blive bevæget og urolig i Anledning af hende, er jeg bleven bestyrket i den Idee, at her kunde aabne sig en Frelsens Dør."

„Blot Deres Høihed tager Dem nøie iagt . . . Faren er stor!"

„Saaledes siger Du altid. Jeg er mere mistroisk og klog end Du. Nu vel, jeg skal tænke derpaa. Vaagn, min kjære Gouvernante! Vi ere komne hjem.“

2.

Medens den unge og smukke Abbedisse *) overlod sig til disse Betragtninger, gik Kongen, uden at banke paa Døren, ind i Porporinas Loge i det Øieblik hun begyndte at komme til sin Samling igjen.

---

*) Det er bekjendt, at Frederik gav Abbedier, Canonicater og Erkebispedømmer til sine Yndlinge, sine Officerer og sine protestantiske Slægtninge. Da Prindsesse Amalia paa det Bestemteste havde undslaaet sig for at gifte sig, var hun bleven begavet af ham med Abbediet Quedlinburg, en kongelig Præbende, som indbragte hundrede tusinde Livres om Aaret, og som gav hende Rang og Titel med de catholske Stiftsdamer.

„Nu vel, Mademoiselle.“ sagde han i en lidet deeltagende, ja selv lidet høflig Tone, „hvorledes har De det? . . . Er De altsaa Skyld i disse Ophævelser? I Deres Profession er det en meget stor Usommelighed. Er der gaaet Dem Noget imod? Er De saa syg, at De ikke kan svare? — Svar da, min Herre!“ sagde han til Lægen, som pleiede Sangerinden. „Er hun alvorlig syg?“

„Ja, Sire,“ svarede Lægen, „Pulsen er neppe følelig. Blodcirculationen er i den største Uorden, og alle hendes Livsfunktioner ere som ophørte; Huden er kold som Is.“

„Det er sandt,“ sagde Kongen, idet han tog den unge Piges Haand i sin, „hendes Øie er stirrende, hendes Læber uden Farve. Lad hende tage Hoffmannsdraaber, for Fanden! Jeg troede det var et Comoediestif, men jeg har taget Feil. Denne Pige er meget syg. Hun er hverken ondskabsfuld eller lunefuld, vel, Porporino? Ingen har drillet hende iaften? Ingen har nogensinde havt Noget at klage paa hende, vel?“

„Sire, det er ingen Comoediespillerske,“ svarede Porporino, „det er en Engel.“

„Aa Snak! Er De forelsket i hende?"

„Nei, Sire, jeg har en uendelig Agtelse for hende, jeg betragter hende som min Søster."

„Takket være J To og Gud, som ikke mere fordømmer Comoedieſpillere; mit Theater vil blive en Dydens Skole! See, nu kommer hun en Smule til ſig ſelv igjen. Porporina, kjender De mig ikke mere?"

„Nei, min Herre," ſvarede Porporina, idet hun med forvirret Blik betragtede Kongen, ſom klappede i Hænderne ad hende.

„Det er maaſkee en Forrykkelſe i Hjernen," ſagde Kongen. „De har aldrig lagt Mærke til, om hun er beladt med Slagtilfælde?"

„Nei, Sire, aldrig! Det vilde jo være afſkyeligt!" ſvarede Porporino ſaaret over den Maade, hvorpaa Kongen udtrykte ſig med Henſyn til en ſaa interesſant Perſon.

„Ah, holdt! Aarelad hende ikke!" ſagde Kongen, idet han tilbageſtødte Lægen, ſom vilde anvende ſin Lancet. „Jeg holder ikke af koldblodig at ſee uſkyldigt Blod rinde, undtagen paa Val-

pladsen. I ere ikke Krigere, I ere Mordere, I Andre! Lad hende være i Ro; lad hende faae friſk Luft. Porporino, lad hende ikke blive aareladt; det kunde dræbe hende, ſeer De. Diſſe Læger ville aldrig bruge deres Betænkning. Jeg betroer hende til Dem; tag hende med Dem i Deres Vogn, Poelnitz! De ſkal ſvare mig til hende. Det er den ſtørſte Sangerinde, vi endnu have havt, og vi vilde ikke ſaa ſnart kunne finde en Lignende. Apropos, hvad er det, De ſkal ſynge for mig imorgen, Conciolini?"

Kongen ſteg ned ad Theatertrappen med Tenoriſten og talte om andre Ting, og gik derpaa at ſpiſe tilaften med Voltaire, la Mettrie, d'Argens, Algarotti og General Quintus Icilius.

Frederik var haard, opfarende og iſær egoiſtiſk, men derhos var han tillige ædelmodig og god, ja endogſaa øm og kjærlig til ſine Tider. Det er ikke nogen Paradox. Hele Verden kjender denne under mangfoldige Skikkelſer forekommende Mands paa engang ſtrækkelige og tillokkende Charakteer, hans af Modſætninger ſammenſatte og opfyldte Organiſation, ſom alle mægtige Naturer

ere i Besiddelse af, især naar de ere beklædte med den høieste Magt og et bevæget Liv udfolder sig for dem i alle Retninger.

Alt som han spiste og spøgede og talte baade med Bitterhed og med Ynde, med Grovhed og med Finhed, midt iblandt disse hans kjære Venner, som han dog ikke holdt af, og beundringsværdige skjønne Aander, som han dog ikke beundrede, gav Frederik sig paa engang til at drømme og overlod sig efter nogle Minuters Forløb til sin Indbildningskrafts frie Løb, idet han sagde til sine Gjæster:

„Snakker I kun, saameget I ville; jeg hører paa Eder."

Derpaa gaaer han ind i et Sideværelse, tager sin Hat og sin Kaarde, giver en Page Tegn til at følge sig og fordyber sig i de uhyre Gallerier og hemmelighedsfulde Trappegange paa sit gamle Slot, medens hans Gjæster, som troede ham ganske nær ved, veiede deres Ord og vovede ikke at sige Noget, som han ikke maatte høre. Forresten havde de saadan Mistillid til hverandre indbyrdes (og det med Grund), at de paa hvad Sted, de end be-

fandt sig paa preussisk Grund, altid ligesom saae Frederiks frygtede og ondskabsfulde Skikkelse svæve for dem.

La Mettrie, Kongens Livlæge, hvem han sjelden raadspurgte, og hans Forelæser, hvem han dod kun sjelden hørte, var den Eneste, som ikke kjendte denne Frygt. Man betragtede ham som En, der aldeles ikke kunde fornærmes, og han havde udfundet et Middel, saa at Ingen kunde skade ham. Det var at vise saamegen Uforskammethed, Galskab og Vittighed i Kongens Nærværelse, at det vilde være umuligt at forlange Mere, og der var ingen Fiende, ingen Angiver, der vidste at tilskrive ham noget Galt, som han jo ikke selv høiroslet og dristigt vedkjendte sig for Kongens Øine. Han syntes at tage den philosophiske Lighed, som Kongen affecterede i sin fortrolige Omgang med de syv eller otte Personer, han beærede med sin Fortrolighed, i aldeles bogstavelig Forstand. I denne Epoche havde den endnu unge Frederik, efter omtrent ti Aars Regjering, ikke aflagt den populaire Venlighed, han viste som Kronprinds og som dristig Philosoph i Reinsberg. De, som kjendte ham,

toge sig imidlertid iagt for at stole paa ham. Voltaire, den Ældste og Sidstankomne af hans saakaldte Omgangsvenner, begyndte at forurolige herover og at see Tyrannen dykke frem af den gode Fyrste, en Marcus Aurelius at forvandles til en Dionysius. Men enten det nu hidrørte fra en uhørt Enfoldighed, eller fra en dybsindig Beregning, eller en foralos Dristighed, saa behandlede la Mettrie Kongen saa hensynslyst, som Kongen selv havde ønsket at ville behandles. Han tog sit Halstørklæde, sin Paryk, ja endogsaa sine Skoe af i Kongens Værelse, strakte sig paa Sophaen, underholdt sig ugeneert med ham, imodsagde ham ligefrem, udtalte sig frimodigt om det lidet Væsen, han gjorde af denne Verdens Store, af Kongedømme, som af Religion og af alle de andre Fordømme, for vare slagne af Marken af hiin Tids Fornuft; med eet Ord, han opførte sig som en sand Cyniker og gav saamegen Anledning til at falde i Unaade og blive jaget bort, at det var et Mirakel at see ham endnu holde sig, medens saamange Andre for meget ringere Forseelser vare blevne styrtede og knuste. Men det kommer

deraf, at paa mistænkelige og mistroiske Charakterer, som Frederiks var, gjør et af Spioner meddeelt rænkefuldt Ord, et aabenbart Hykleri, og en løs Tvivl mere Indtryk end tusinde Ubesindigheder. Frederik anſaae sin la Mettrie for gal, og standsede ofte som forstenet af Overraskelse og sagde ved sig selv:

„Det er dog et Dyr med en isandhed skandaløs Uforskammethed.“

Derpaa føiede han atter til i sine egne Tanker:

„Men det er en oprigtig Sjæl; han har ikke to Tunger, ikke to Meninger om mig. Han kan ikke bagtale mig værre i Smug end han gjør i mine aabne Øine, istedetfor at alle de Andre, som falde mig tilfode, baade sige og tænke ganske anderledes, naar jeg vender dem Ryggen og de komme paa Benene igjen! La Mettrie er derfor den ærligste Mand, jeg eier, og jeg bør taale ham saameget mere, som han er utaalelig.“

Kongen havde altsaa vænnet sig derved. La Mettrie kunde ikke mere forterne Kongen, og det lykkedes ham endogsaa at faae ham til at finde

Behag i Meget, som kom fra hans Side, som vilde have oprørt ham, hvis det var kommet fra en anden Side. Medens Voltaire fra Begyndelsen af havde indviklet sig i et systematisk Smigreri, som det var umuligt at gjennemføre og som allerede begyndte at trætte og kede ham selv forfærdelig, gik Cynikeren la Mettrie sin egen Vei, morede sig paa sin egen Regning, stod ligesaa godt anskreven hos Frederik som hos den Første den Bedste, han ellers traf paa, og befandt sig aldrig i den Nødvendighed at maatte forbande og omstyrte et Afgudsbillede, hvortil han aldrig havde offret, aldrig gjort Løfter. Heraf fulgte, at Frederik, som begyndte at kede sig selv ved Voltaire, altid morede sig hjerteligt over la Mettrie og kunde ikke undvære ham, fordi han paa sin Side var det eneste Menneske, som ikke lod som han morede sig i Kongens Selskab.

Marquis d'Argens, Kammerherre med sex tusinde Francs om Aaret (den første Kammerherre, Voltaire, havde tyve tusinde) var saadan en letsindig Philosoph, behagelig og overfladisk Skribent, ægte Franskmand paa sin Tid, god, hvielig, frisin-

det, sentimental, baade tapper og qvindeagtig, aandrig, ædelmodig og satirisk, en Mand, der tilhørte to forskjellige Livsaldere, romantisk som en Yngling og sceptisk som en Olding. Efterat have tilbragt hele sin Ungdom med Skuespillerinder, snart bedraget dem og snart bleven bedraget af dem, men altid uhyre forelsket i den Sidstkomne, havde han tilsidst hemmelig ægtet Mademoiselle Cochois, Primadonna ved den franske Comoedie i Berlin, et meget stygt, men meget indsigtsfuldt Fruentimmer, som han havde fundet Behag i at underviise. Frederik var endnu uvidende om denne Forbindelse og d'Argens tog sig nok iagt for at aabenbare den for dem, som kunde forraade den. Voltaire var imidlertid indviet i denne Hemmelighed. D'Argens elskede Kongen oprigtig, men blev ikke elsket mere end de Andre. Frederik troede ikke paa Nogens Hengivenhed, og den stakkels d'Argens var snart hans Deeltager i, snart hans Skive for de grusomste Satirer.

Man veed, at den Oberst, der af Frederik var hædret med det emphatiske Tilnavn Qvintus Icilius, var en Franskmand af Fødsel, ved Navn Guichard,

en dygtig Militair og en fiin Taktiker, men forresten uhyre havesyg, som Alle af hans Slags, og en Hofmand i hele dette Ords stærkeste Betydning.

Vi ville ikke sige Noget om Algarotti, for ikke at trætte Læseren med et Galleri af historiske Personer. Det maa være nok med at antyde den Stemning, der herskede blandt Frederiks Gjæster, medens han var fraværende, og vi have allerede sagt, at de, istedetfor at føle sig lettede fra den hemmelige Tvang, som hvilede paa dem, snarere befandt sig i en ubehageligere Stilling og turde ikke sige et Ord uden at stotte til den halvaabne Dør, hvorigjennem Kongen var gaaet og bag hvilken han maaskee stod for at lure paa dem.

La Mettrie var den Eneste, som gjorde en Undtagelse heri, og da han bemærkede at Opvartningen ved Bordet blev forsømt i Kongens Fraværelse, udbrød han:

„For Pokker, jeg finder det meget upassende af Husets Herre, at han saaledes lader os mangle Opvartere og Champagne, og jeg vil dog see, om han er derinde, for at forebringe ham min Klage."

Han reiste sig, gik uden Frygt for at være

ubeſkeden ind i Kongens Værelſe, og kom tilbage med det Udraab:

„Der er Ingen! Det er morſomt! Han er iſtand til at være ſtegen tilheſt og at have ladet anſtille en Manøvre ved Fakkelſkin, for at befordre ſin Fordøielſe, den Erkenar!"

„Det er Dem ſelv, ſom er en Erkenar!" ſagde Quintus Julius, ſom ikke kunde vænne ſig til la Mettries beſynderlige Maneer.

„Altſaa er Kongen gaaet ud?" ſagde Voltaire, idet han begyndte at aande friere.

„Ja, Kongen er gaaet ud," ſagde Baron Poelnitz, idet han traadte ind. „Jeg mødte ham netop i en Vaggaard med en Page, der udgjorde hele hans Følge. Han var iſært ſin ſtore Incognito og havde ſin muurfarvede Klædning paa, derfor kjendte jeg ham naturligviis ikke."

Vi maae vel ſige et Ord om denne tredie Kammerherre, ſom netop var traadt ind; thi ellers vil Læſeren ikke kunne forſtaae, hvorledes nogen Anden, end la Mettrie, vovede at udtrykke ſig ſaa letſindig om Kongen. Poelnitz, hvis Alder var ligeſaa problematiſk ſom hans Behandling og For-

retninger, var denne preussiske Baron, denne Roué fra Regentskabets Tid, som glimrede i sin Ungdom ved Madame Palatines Hof, Moderen til Hertugen af Orleans, denne toileløse Spiller, hvis Gjæld Kongen af Preussen ikke mere vilde betale, denne store Eventyrer, gemene Vellystning og hemmelige Spion, en stor Gavtyv, fræk Hofmand, der blev underholdt, slæbt i Lænke, foragtet, bespottet og meget slet lønnet af sin Herre, som dog ikke kunde undvære ham, fordi en absolut Monark altid trænger til at have en dygtig Mand i Baghaanden, som er istand til at udføre de slette Ting næsten for sin Fornøielses Skyld og som en Slags Oprejsning for hans Ydmygelser og Nødvendigheden af hans Tilværelse. Poelnitz var desuden i dette Tidsrum Direkteur for Hans Majestæts Theatre og en Slags øverste Intendant for hans Privatfornøielser. Man kaldte ham allerede dengang den gamle Poelnitz, og saaledes kaldte man ham endnu tredive Aar senere. Det var den evige Hofmand. Han havde været den sidste Konges Page, og forbandt med Regentskabets raffinerede Laster den cyniske Plumphed, der herskede i den

tykke Frederik Vilhelm den Førstes Tobaksgilder, og den stive Uforskammethed, der herskede i den skjønaandede og militaire Frederik den Stores Regjeringstid. Da hans Gunst hos denne Sidste befandt sig i en chronisk Tilstand, som grændsede meget nær til Unaade, bekymrede han sig kun lidet om at miste den; og da han forresten altid spillede en paapassende Oppassers Rolle, frygtede han i Virkeligheden ikke for ondskabsfuldt at blive sværtet af Nogen for Herren, som holdt ham i Beskæftigelse.

„Ei, min kjære Baron," udbrød la Mettrie, „De burde virkelig have fulgt efter Kongen, for derpaa at komme og fortælle os hans Eventyr. Saa vilde vi have faaet ham til at bande, naar han kom hjem og vi sagde ham, at vi, uden at forlade Bordet, havde seet hans Heltegjerninger og Bedrifter."

„Endnu bedre!" sagde Poelnitz leende. „Men dette skulde vi først have fortalt ham imorgen, og skrevet Opløsningen af Gaaden paa Heremesterens Regning."

„Hvilken Heremester?" spurgte Voltaire,

„Den berømte Greve Saint-Germain, som er her siden imorges."

„Virkelig? Jeg er meget nysgjerrig efter at vide, om det er en Charlatan eller en Nar."

„Ja, det er netop det Vanskelige at afgjøre," sagde la Mettrie. „Han skjuler sit Spil saa godt, at Ingen kan sige Noget i denne Henseende."

„Det er ikke saa galt endda!" sagde Algarotti.

„Lad os tale om Frederik," sagde la Mettrie atter, „jeg vil pirre hans Nysgjerrighed med nogle gode Historier, for at han igjen kan vise sig galant og indbyde Saint-Germain en af disse Aftener til at spise hos sig og fortælle os sine Eventyr før Syndfloden. Det vilde more mig. Lad os see! Hvor kan vor elskede Monark være i denne Stund? Baron, De veed det! De er altfor nysgjerrig til ikke at have fulgt efter ham, eller altfor listig til ikke at have gjættet det."

„Ønsker De at jeg skal sige Dem det?" spurgte Poelnitz.

„Jeg haaber, min Herre," sagde Quintus, idet han blev ganske blaa af Harme, „at De ikke

gaaer hen og besvarer Hr la Mettries besynderlige Spørgsmaal. Hvis Hans Majestæt . . .“

„O, min Kjære!“ sagde la Mettrie, „der er ingen Majestæt her fra Klokken Ti om Aftenen til Klokken To om Morgenen; det har Frederik gjort til Regel een Gang for alle, og jeg kjender Lovens Ord: „Der er ingen Konge, naar man spiser tilaften.“ De seer altsaa ikke, at den stakkels Konge keder sig, og De vil ikke komme ham tilhjelp, slette Tjener og slette Ven, som De er, med i Nattens behagelige Timer at glemme den Byrde, hans Storhed paalægger ham? Nu, kjære Baron Poelnitz, tal, hvor er Kongen i dette Øieblik?“

„Jeg vil ikke vide det!“ sagde Quintus, idet han stod op og forlod Bordet.

„Som De vil!“ sagde Poelnitz. „Hvem der ikke vil høre det, kan stoppe Ørerne til.“

„Jeg vil lukke mine op,“ sagde la Mettrie.

„Ja, paa min Tro, jeg ogsaa,“ sagde Algarotti leende.

„Mine Herrer!“ sagde Poelnitz. „Hans Majestæt er hos Signora Porporina.“

„Det var en fortræffelig Spøg!" udbrød la Mettrie og tilføiede en Phrase paa Latin, som jeg ikke vil oversætte, fordi jeg ikke forstaaer Latin.

Quintus Icilius blegnede og gik bort. Algarotti reciterede en italiensk Sonnet, som jeg heller ikke forstaaer noget af; og Voltaire improviserede fire Vers for at sammenligne Frederik med Julius Cæsar, hvorpaa disse tre Lærde saae paa hverandre og smilede, og Poelnitz begyndte atter med alvorlig Mine:

„Jeg giver Dem mit Æresord paa, at Kongen er hos Porporina."

„Kunde De ikke give os et andet Beviis?" spurgte d'Argens, hvem det Hele i Grunden mishagede, fordi han ikke var den Mand, der var istand til at forraade Andre for at forøge sin egen Credit.

„For iusind Djævle, Hr. Marquis!" svarede Poelnitz uden at lade sig forstyrre. „Naar Kongen fortæller os, at De er hos Mademoiselle Cochois, er der Ingen, som forarges derover. Hvorfor forarges De over, at han er hos Mademoiselle Porporina?"

„Det bør tvertimod tjene Dem til Opbyggelse!" meente Algarotti. „Og hvis det er sandt, skriver jeg det til Rom."

„Og Hans Hellighed, som nok har Lyst til at drille Folk," bemærkede Voltaire, „vil sige ganske kjønne Ting derom!"

„Om hvad vil Hans Hellighed sige ganske kjønne Ting?" spurgte Kongen, idet han viste sig i Døren til Spisesalen.

„Om Frederik den Stores Kjærlighedsforstaaelse med Porporina fra Venedig," svarede la Mettrie fræk.

Kongen blegnede og slyngede et skrækkeligt Blik paa sine Gjæster, som alle blegnede mere eller mindre, undtagen la Mettrie.

„Hvad mener De?" sagde denne Sidste roligt. „Hr. Saint-Germain har iaften forudsagt i Operaen, at i de Timer, da Saturn gaaer imellem Regulus og Jomfruen, vil Deres Majestæt, ledsaget af en Page . . ."

„Ja, hvem er denne Grev Saint-Germain?" sagde Kongen, idet han satte sig med den største

Rolighed og rakte sit Glas hen til la Mettrie for at Denne skulde fylde det med Champagne.

Man talte nu om Greven af Saint-Germain, og Uveiret blev saaledes afvendt uden at komme til Udbrud. I det første Øieblik havde Poelnitz's Uforskammethed, som havde forraadt ham, og la Mettries Driftighed, som vovede at sige ham det, bragt Kongen i Vrede; men medens la Mettrie sagde sine faa Ord, havde Frederik erindret sig, at han netop havde anbefalet Poelnitz ved første Leilighed at sladdre om Et og Andet for at faae de Andre til at sladdre med. Kongen fattede sig altsaa strax med denne Lethed og denne Aandsfrihed, han i saa høi Grad besad, og der blev ikke mere talt om hans natlige Spadseretour, end om den ikke var bleven bemærket af Nogen. La Mettrie havde nok vovet at komme tilbage til denne Sag, hvis han havde tænkt derpaa; men hans flygtige Aand fulgte den nye Bane, Frederik havde aabnet ham, og det var paa den Maade at Frederik ofte beherskede la Mettrie selv. Han behandlede ham som et Barn, man seer ifærd med at knuse et Glas eller springe ud af Vinduet, og hvem man

viser et Stykke Legetøi, for at adsprede det og bringe det paa andre Tanker. Enhver gav sin Bemærkning tilbedste om den berømte Grev Saint-Germain; Enhver fortalte sin Anecdote. Poelnitz paastod at have seet ham i Frankrig for tyve Aar siden.

„Og jeg har seet ham igjen nu imorges," tilføiede han, „uden at han saae en Smule ældre ud end hvis det kun var igaar jeg saae ham sidst. Jeg erindrer en Aften, i Frankrig, da han hørte tale om vor Herres Jesu Christi Lidelseshistorie, udbrød han paa den morsomste Maade af Verden og med en utrolig Alvorlighed: „Jeg sagde ham det nok, at det tilsidst vilde gaae ham ilde hos disse forbandede Jøder. Jeg forudsagde ham endog paa Lidet nær Alt hvad der hændte ham, men han hørte mig ikke; hans Nidkjærhed lod ham foragte alle Farer. Hans tragiske Endeligt har forresten gjort mig saa ondt, at jeg aldrig vil kunne trøste mig derover, og jeg kan ikke tænke derpaa, uden at udgyde Taarer." Og idet han sagde disse Ord, græd den Djævel af Greve som han var pidsket

og der fattedes kun Lidet i, at han havde faaet os Andre til at græde med."

„De er en saa god Christen," bemærkede Kongen, „at det ikke vilde have forundret mig, om De havde grædt."

Poelnitz havde forandret Religion tre eller fire Gange fra Morgen til Aften, for at kunne gjøre Paastand paa Beneficier og Embeder, hvormed Kongen for Spøg havde lokket ham.

„Deres Anecdote er noget mat," sagde d'Argens til Baronen, „og det er kun en Vittighed. Nei, saa har jeg bedre Anecdoter om ham, og hvad der i mine Øine gjør denne Grev Saint-Germain til en interessant og mærkværdig Person, det er den Mængde nye og sindrige Bemærkninger, hvormed han forklarer Tildragelser i Statshistorien, som ellers høre til de allerdunkleste Problemer. Om hvilken Gjenstand eller om hvilket Tidspunkt man spørger ham, vil man overraskes ved at see ham kjende, eller høre ham opfinde en Mængde sandsynlige og interessante Ting, der netop ere skikkede til at kaste et nyt Lys paa de meest hemmmelighedsfulde Begivenheder.

„Hvis der er noget Sandsynligt i det, han siger," bemærkede Angarotti, „maa det være en vidunderlig lærd Mand, begavet med en overordentlig Hukommelse."

„Han maa være mere endnu!" sagde Kongen. „Lærdom er ikke nok til at forklare Historien. Men denne Mand maa ogsaa besidde en mægtig Indsigt og et dybt Kjendskab til det menneskelige Hjerte. Det bliver nu kun Spørgsmaalet, om denne skjønne Organisation er bleven forfalsket ved den Daarskab at ville spille en paafaldende Rolle ved at tilskrive sig en evig Tilværelse og Erindring om Begivenheder, der ligge langt forud for hans menneskelige Liv, eller om hans Hjerne er bleven forvirret som en Følge af hans langvarige Studier og dybe Grandskninger, saa at han er bleven et Offer for Monomani."

„Jeg kan idetmindste indestaae Deres Majestæt for," sagde Poelnitz, „at denne Mand er ærlig og beskeden. Man faaer ham ikke lettelig til at tale om mærkværdige Begivenheder, hvortil han troer at have været Vidne. Han veed, at man anseer ham for en Drømmer og en Charlatan, og

han synes meget forknyttet derved; thi nu undslaaer han sig for at give nogen Forklaring angaaende sin overnaturlige Magt."

„Nu vel, Sire! Er De ikke færdig at døe af Lyst til at see og høre ham?" spurgte la Mettrie. „Jeg idetmindste ønsker det inderligt."

„Hvorledes kan De yttre et saa besynderligt Ønske?" svarede Kongen. „Synet af Galskab er dog intet mindre end fornøieligt."

„Ja, hvis det er Galskab, indrømmer jeg det; men hvis det nu ikke er det?"

„Hører De, mine Herrer?" sagde Frederik. „Her have vi en Ikketroende, en Gudsfornægter endog, som dog gribes af det Mærkværdige og allerede troer paa Saint-Germains evige Tilværelse! Forresten bør dette ikke forbanse os, naar vi vide, at la Mettrie er bange for Døden, for Torden og for Gjengangere!"

„Hvad Gjengangere angaaer, indrømmer jeg, at det er en Svaghed," sagde la Mettrie, „men med Hensyn til Torden og alt Andet, som kan bevirke Døden, paastaaer jeg, at det er fornuftigt og klogt at være bange. Hvad Pokker skulde man el-

lers være bange for, maa jeg spørge Dem, naar man ikke skulde være bange for det, der truer vor Tilværelses Sikkerhed?"

„Leve Panurgen!" sagde Voltaire.

„Jeg kommer tilbage til min Saint-Germain," vedblev la Mettrie, „Messire Pantagruel burde invitere ham til at spise tilaften med os imorgen."

„Det skal jeg nok vogte mig for," sagde Kongen. „De er allerede taabelig nok iforveien, min stakkels Ven! og der behøves kun, at han satte sin Fod i mit Huus, for at de overtroiske Indbildninger, som i Mængde omgive os, paa Øieblikket vilde opfinde hundrede latterlige Fortællinger, som snart vilde gjøre Touren rundt over hele Europa. Ak! Fornuften, min kjære Voltaire, gid dens Rige komme til os! Det er den Bøn, man burde bede hver Aften og hver Morgen."

„Fornuften! Fornuften!" udbrød la Mettrie. „Ja, jeg finder den sømmelig og god, naar den tjener mig til at undskylde og retfærdiggjøre mine Lidenskaber, mine Laster, mine Lyster — kald dem hvad De vil! — Men naar den keder mig, saa

forlanger jeg Frihed til at jage den paa Porten. For Pokker! jeg vil ikke vide af nogen Fornuft, som nøder mig til at spille den Tappre, naar jeg er bange, en Stoiker, naar jeg lider, og en Eftergiven, naar jeg er i Vrede . . . Fy for en saadan Fornuft! Det er ikke min, det er et Uhyre, et Hjernespind, opfundet af hine Alderdommens gamle Tossehoveder, som De beundrer Allesammen, jeg veed ikke hvorfor. Gid dens Rige ikke komme! Jeg ynder ikke den absolute Magt i nogen Henseende, og hvis man vilde tvinge mig til ikke at troe paa Gud, hvad jeg nu gjør af ganske Hjerte, troer jeg, at jeg af Modsigelseslyst strax gik til Bekjendelse."

„Aa, De er jo istand til Alt, veed man nok," sagde d'Argens, „endogsaa til at troe paa Saint-Germains philosophiske Steen."

„Ja, hvorfor ikke? Det vilde være meget behageligt, og jeg kunde nok trænge til de Vises Steen."

„Naa, saaledes!" udbrød Poelnitz, idet han rystede sine tomme og stumme Lommer, og betragtede Kongen med et udtryksfuldt Blik. „Gid dens

Rige komme, saasnart som muligt! Det er den Bøn, jeg hver Morgen og hver Aften . . ."

„Aha!" afbrød Frederik, hvis Øre altid var døvt for saadanne Slags Hentydninger. „Denne Hr. Saint-Germain giver sig altsaa ogsaa af med den Hemmelighed at gjøre Guld? Siger De ikke saaledes?"

„Nu, saa tillad mig paa Deres Vegne at indbyde ham til at spise tilaften imorgen," sagde Mettrie, „thi det er min Mening, at en Smule af hans Hemmelighed ikke vilde bekomme Dem saa meget ilde, Sire Gargantua! De har store Fornødenheder og en Kæmpemave, baade som Konge og som Reformator."

„Ti, Panurg!" svarede Frederik. „Din Saint-Germain er nu allerede dømt. Det er en Bedrager og en Uforskammet, som jeg nøie vil lade passe paa; thi Vi vide nok, at man ved saadan en snuk Hemmelighed trækker flere Penge ud af Landet, end man lader blive deri. Mine Herrer! Erindrer De ikke mere den store Nekromant Cagliostro, som jeg med god Grund jog fra Berlin for ikke mere end sex Maaneder siden?"

„Og som har berøvet mig hundrede Daler," sagde la Mettrie, „som jeg vilde ønske Djævelen vilde tage fra ham igjen!"

„Og som vilde have taget ligesaamange fra Poelnitz, hvis han havde havt saamange," sagde d'Argens.

„De lod ham jage bort," sagde la Mettrie til Frederik, „og han har dog idetmindste spillet Dem et godt Puds!"

„Hvilket?"

„Ah! De veed det ikke? Nu, saa skal jeg fortælle Dem den Historie."

„Den første Fortjeneste ved en Historie er den, at den er kort," bemærkede Kongen.

„Min bestaaer kun af et Par Ord. Den Dag, Deres pantagrueliske Majestæt befalede den ophøiede Cagliostro at indpakke sine Tryllelamper, sine Spøgelser og sine Dæmoner, er det offentlig bekjendt, at han personlig i sin Vogn kjørte ud, da Middagsklokken lød, gjennem alle Berlins Porte paa een Gang. O, det er attesteret af mere end tyve tusinde Personer! Vagterne ved alle Portene

have seet ham med den samme Hat, samme Paryk, samme Vogn, samme Bagage, samme Heste og Seletøi, og De vil aldrig kunne bringe dem fra den Mening, at der paa den Dag var en fem eller sex Cagliostoer paa Benene."

Hele Selskabet fandt denne Historie morsom. Frederik var den Eneste, som ikke lo. Hans kjære Fornufts Frevgang laae ham meget alvorligt paa Hjerte, og Overtroen, som gjorde Voltaire saa aandrig og munter, indgiod ham kun Harme og Fortrydelse.

„See, saaledes er Folket!" udbrød han og trak paa Skuldrene. „Ak, Voltaire, saaledes er Folket! Og det paa en Tid, da De lever og svinger Deres Fakkels skinnende Lys over Verden! Man har banlyst Dem, forfulgt Dem, bekæmpet Dem paa alle Maader; og Cagliostro behøver kun at vise sig, for at fortrylle alle Mennesker! Der fattes kun Lidet i at man bærer ham i Triumf!"

„Veed De vel?" spurgte la Mettrie, „at Deres fornemste Damer troe paa Cagliostro ligesaavel som de usleste Qvindfolk paa Gadehjørnerne? Vid,

at det er fra En af de Allersmukkeste ved Deres Hof, jeg har denne Historie!"

„Jeg tør vædde paa, det er fra Madame Kleist?" sagde Kongen.

„Det siger Du og ikke jeg," svarede la Mettrie declamerende.

„See nu siger han endogsaa Du til Kongen!" brummede Quintus Icilius, som for nogle Øieblikke siden var kommen ind igien i Spisesalen.

„Den gode Madame Kleist er gal," svarede Frederik, „hun er den meest utrættelige Seerske, den meest begavede Horoscopstillerske og Spaaqvinde ... Hun trænger til en ordentlig Lection, og skal tage sig iagt for den! Hun forvirrer Hovedet paa alle vore Damer, og man siger endogsaa, at hun har giort sin Mand gal, som offrede sorte Bukke til Satan, for at han skulde opdage de Skatte, der ligge begravede i vore brandenborgske Sandorkener."

„Men alt Dette klinger jo meget smukt for Dem, Fader Pantagruel!" sagde la Mettrie. „Jeg veed ikke, hvorfor De vil, at Damerne skulle underkaste sig Deres suurmulende Gudinde Fornuften?

Damerne ere til i Verden for at more sig og for at more os. Ved Gud! Den Dag, de ikke mere ere taabelige, ville vi rigtignok være nogle store Narre! Madame Kleist er fortryllende med alle sine Hexehistorier; hun regalerer dermed soror Amalia . . ."

„Hvad vil han sige med sin soror Amalia?" spurgte Kongen forbauset.

„Jh! Deres ædle og henrivende Søster, Abbedissen fra Quedlinburg, der af ganske Hjerte er Magien hengiven, som Enhver veed . . ."

„Ti stille, Panurg!" gjentog Kongen med Tordenstemme, idet han slog med sin Tobaksdaase i Bordet.

3.

Der blev et Øieblik Taushed, under hvilken man hørte Midnatsklokkens langsomme Slag. Operaen begyndte og endte nemlig tidligere den-

gang end nu. Frederik den Store begyndte altid at spise Klokken Ti). I Almindelighed besad Voltaire den Kunst at kunne fornye Samtalen, naar en Sky drog over hans kjære Trajans Pande, og at kunne udslette det slemme Indtryk, som dette gjorde paa de andre Gjæster. Men denne Aften følte Voltaire, 'som var bedrøvet og lidende, de første smertelige Symptomer paa hiin preussiske Spleen, som meget hurtigt bemægtigede sig alle de lykkelige Dødelige, der vare kaldne til at betragte Frederik i hans Storhed og Ære. Det var netop samme Morgen la Mettrie havde fortalt ham hine ulykkelige Ord *) af Frederik, som bevirkede, at et meget reelt Uvenskab fulgte ovenpaa et hyklet Venskab mellem disse to store Mænd. Deraf kom det, at han ikke sagde et eneste Ord.

„Min Tro," tænkte han, „lad ham bortkaste

---

*) „Jeg beholder ham endnu, fordi jeg har Trang til ham. Om et Aar har jeg ikke mere at gjøre med ham og vil være af med ham. Jeg presser Citronen og kaster derpaa Skallerne væk." Man veed, at disse Ord stedse vare et aabent Saar for Voltaires Stolthed.

Skallerne af la Mettrie, naar han finder for godt. Lad ham kun være i slet Humeur, lad ham lide og lad ham hæve Taffelet. Jeg har Kolik, og alle hans Complimenter ville ikke kunne forhindre mig i at føle den."

Frederik blev altsaa nødt til ganske ene at bemægtige sig og at gjenoptage sin philosophiske Alvorlighed.

„Siden vi ere komne paa det Capitel om Cagliostro og Gjengangerhistoriernes Time nylig er slaaet, vil jeg fortælle Eder min Historie, og I kunne da dømme, om man skal troe paa saadanne Hexemesteres Viisdom. Min Historie er meget sand, og jeg har den fra den Person selv, hvem den er hændet sidste Sommer. Det er det Tilfælde, der indtraf iaften i Theatret, som bringer mig den i Erindring, og maaskee er dette Tilfælde knyttet til det, De nu skulle faae at høre."

„Er det en meget frygtelig Historie?" spurgte la Mettrie.

„Maaskee!" svarede Kongen.

„Ja, saa vil jeg lukke Døren her bagved mig," svarede den Anden. „Jeg kan ikke lide, at

at nogen Dør staaer aaben, naar man taler om Gjengangere og Varsler."

La Mettrie lukkede Døren og Kongen tog saaledes tilorde:

„Cagliostro forstod, som De veed, den Kunst, at kunne vise lettroende Folk Malerier eller rettere magiske Speile, i hvilke han lod fraværende Personer komme tilsyne. Han paastod at kunne gribe dem i samme Øieblik, og paa den Maade kunne opdage de hemmeligste Beskjeftigelser og Foretagender i deres Liv. Skinsyge Damer gik til ham for at faae Underretning om deres Mænds eller Elskeres Utroskaber. Der er ogsaa Elskere og Ægtemænd, som hos ham have faaet besynderlige Oplysninger om visse Damers Opførsel, og Tryllespeilet skal, efter hvad man paastaaer, have forraadt betænkelige Hemmeligheder. Det være nu som det vil, saa forenede de italienske Operasangere sig en Aften om at indbyde ham til et muntert Gilde, ledsaget af god Musik, paa det Vilkaar, at han skulde vise dem nogle af sine Kunststykker. Han modtog Tilbudet og lovede Porporino, Conciolini og Damerne Astrua og Porporina at ville

vise dem, hjemme i hans Bopæl, Helvede eller Paradis, ligesom de nu selv vilde. Familien Barberini deeltog endogsaa deri. Mademoiselle Giovanna Barberini forlangte at see den afdøde Doge af Venedig; og da Cagliostro meget flink opvækker Døde, saae hun ham, blev meget bange for ham og kom ganske forstyrret ud af det sorte Cabinet, hvor Hexemesteren havde skaffet hende dette Møde med denne Gjenganger. Jeg har rigtignok denne Barberini mistænkt for, at hun, som nok har Lyst til at drille Folk, som Voltaire siger, kun har ladet som om hun var forskrækket, for at gjøre Nar af vore italienske Gjøglere, som ifølge deres Stand ikke ere de tappreste, og ganske undsloge sig for at underkaste sig en lignende Prøve. Mademoiselle Porporina med denne rolige Mine, som De veed hun har, sagde til Cagliostro, at hun vilde troe paa hans Kundskab, naar han vilde vise hende den Person, hun netop i dette Øieblik tænkte paa, og som hun ikke behøvede at nævne ham, siden han var Hexemester og allsaa maatte kunne læse i hendes Sjæl som i en Bog.

„„Hvad De der beder mig om, er meget van-

ſteligt,"" ſvarede Caglioſtro, „„men dog troer jeg at kunne tilfredsſtille Dem, hvis De ved Alt, hvad der er Helligt og Rædſomt, ſværger mig til, at De ikke vil henvende nogetſomhelſt Ord til den Perſon, jeg vil viſe Dem, og at De ikke vil gjøre den mindſte Bevægelſe, den mindſte Gebærde eller den mindſte Støi, ſaalænge Synet varer.""

„Porporina forbandt ſig dertil med Eed og traadte med megen Fatning ind i det ſorte Cabinet. Det er ikke unyttigt at erindre, mine Herrer, at denne unge Pige er en af de faſteſte og retſkafneſte Aander, man kan træffe; hun er oplyſt, taler med Fornuft om mange Ting, og er, efter hvad jeg har Grund til at troe, utilgængelig for falſke og ſneverhjertede Ideer. Hun blev nu i Gjengangerkammeret ſaa længe, at hendes Kammerater bleve forſtrækkede og urolige derover. Men Alt gik dog til med den allerſtørſte Stilhed. Da hun kom ud, var hun meget bleg, og Taarer randt, ſom man ſiger, fra hendes Øine. Men hun ſagde ſtrax til ſine Kammerater:

„„Mine Venner, hvis Caglioſtro er en Troldmand, er det idetmindſte en Løgner af en Trold-

mand. Troer derfor ikke det Mindste af det, han vil vise Eder.""

„Hun vilde ikke forklare sig videre. Men da Conciolini nogle Dage efter paa en af mine Concerter havde fortalt mig denne mærkværdige Aftens Begivenheder, lovede jeg mig at spørge Porporina derom og undlod heller ikke at gjøre det den første Gang, hun var ude at synge paa Sans-Souci. Jeg havde ondt ved at faae hende til at tale derom. Men nu skulle I dog høre hvad hun fortalte mig:

""„Cagliostro besidder upaatvivlelig overordentlige Midler til at kunne frembringe saadanne i Virkeligheden lignende Syner, at det er umuligt selv for de roligste Charakterer, ikke at røres derved. Dog er han ingen Hexemester, og hans Paastand paa at kunne læse i mine Tanker var kun grundet paa det Bekjendtskab, han ganske vist maa have til nogle Omstændigheder i mit Liv; men det er et meget ufuldstændigt Bekjendtskab, og jeg vil ikke raade Dem til, Sire, (det er bestandig Porporina, der taler, bemærkede Kongen) at tage ham til Deres Politimester, thi han vilde

gjøre grove Bommerter. Saaledes, da jeg bad ham at vise mig den fraværende Person, jeg ønskede at see, tænkte jeg paa Mester Porpora, min Musiklærer, som nu er i Wien; men istedetfor ham saae jeg i det magiske Kammer vise sig en meget kjær Ven, som jeg har mistet iaar.""

„For Pokker!" sagde d'Argens. „Det er dog et meget større Beviis paa en Hexemester at fremmane en Død end en Levende!"

„Hører videre, mine Herrer!" vedblev Kongen. „Cagliostro, som var slet underreitet, anede ikke, at den Person, han fremviste, var død; thi da Phantomet var forsvundet, spurgte han Mademoiselle Porporina, om hun var tilfredsstillet ved det, hun havde erfaret?"

„„For det Første, mine Herrer!"" svarede hun, „„ønskede jeg at begribe det. Vil De forklare mig det?""

„„Det overstiger mine Kræfter,"" svarede Cagliostro. „„Det maa være Dem tilstrækkeligt at vide, at Deres Ven er rolig og beskjæftiget med noget Nyttigt.""

„Hvorpaa Signoracn svarede:

„„Ak! min Herre, De har foraarsaget mig et stort Onde, uden at vide det! De har viist mig en Person, som jeg tænkte aldrig mere at see igjen, og De udgiver ham nu for at være levende, medens jeg har lukket hans Øine for et halvt Aar siden.““

„Seer De, mine Herrer,“ vedblev Frederik, „hvorledes disse Hexemestre bedrage sig selv, idet de ville bedrage Andre, og hvorledes deres fine Væv bliver sønderrevet af en skjult Kraft, som ikke staaer under deres hemmelige Politimyndighed. De trænge til et vist Punkt ind i Familiernes og de hinanden hengivne Hjerters Hemmeligheder. Da alle Historier i denne Verden ligne hverandre mere eller mindre, og da i Almindelighed de det Underfulde hengivne Personer ikke see saa nøie i Tingen, saa gjætte de rigtigt tyve Gange af tredive; men ti Gange af tredive slaaer det dem ogsaa feil, hvortil man dog ikke lægger saameget Mærke, da man gjør saameget Væsen af de Prøver, der have havt et heldigt Udfald. Det er akkurat som ved Horoscoper, hvor man forudsiger os en Række almindelige Begivenheder, som nødvendigviis maa

hænde alle Mennesker, som Reiser, Sygdomstilfælde, Venners og Slægtninges Død, Arvtagelse, Eventyr, kjærkomne Breve og andre saadanne i Menneskelivet hyppigt forekommende Ting. Betænker engang, for hvilke Catastropher, for hvilken huuslig Kummer en saadan Cagliostros falske Aabenbarelser udsætte svage og lidenskabelige Charakterer! En Ægtemand f. Ex. troer ham, og myrder sin uskyldige Koue; en Moder bliver afsindig af Smerte, fordi hun troer at see sin fraværende Søn døe; og saaledes er der tusinde andre Ulykker, som den foregivne magiske Spaadomsgave har anrettet! Alt Saadant er afskyeligt, og De maa indrømme mig Ret til at bortjage fra mine Stater denne Cagliostro, som spaaer saa godt og giver saa paalidelige Efterretninger om døde og begravede Personer."

„Alt Dette er godt og smukt nok," tog la Mettrie Ordet, „men forklarer mig ikke, hvorledes Deres Majestæts Porporina har kunnet see denne døde Mand levende. Thi netop det, som Deres Majestæt forsikrer, at hun er begavet med Charakteerfasthed og Fornuft, taler lige imod Deres

Majestæts Argument. Hexemesteren er bedragen, det er sandt, naar han af sit Magazin trækker en Død frem istedetfor en Levende, som man forlanger at see; men det er kun saameget vissere at han disponerer baade over Døde og Levende, og i det Capitel forstaaer han sig bedre paa Tingen end Deres Majestæt, som, Deres Majestæt tage det ikke ilde op! har ladet mange Mennesker dræbe i Krigen, men ikke været istand til at tilbagekalde en Eneste til Livet."

„Altsaa skulle vi troe paa Djævelen, min kjære Undersaat!" sagde Kongen leende ad de comiske Blik, la Mettrie tilslyngede Qvintus Icilius, hvergang han med Eftertryk udtalte Titelen Majestæt.

„Ja, hvorfor skulde vi ikke troe paa denne stakkels Fætter Satan, som er saa bagvasket og har saa megen Forstand?" spurgte la Mettrie atter.

„Paa Baalet med den Manichæer!" sagde Voltaire, idet han holdt et Lys under den unge Læges Paryk.

„Kort sagt, ophøiede Fritz!" vedblev Denne.

„Jeg har stillet Dem en meget vanskelig Opgave: Enten er nemlig den fortryllende Porporina taabelig og lettroende, og har seet sin Dode — eller hun er en lille Philosoph og har aldeles Intet seet. Imidlertid nærede hun jo Frygt, som hun selv indrømmer?"

„Nei, hun nærede ingen Frygt," sagde Kongen, „hun nærede Kummer, som man føler ved Synet af et Portrait, som nøiagtig erindrer os om en elsket Person, som man godt veed, man aldrig faaer at see oftere. Men skal jeg sige Dem Alt, saa tænker jeg, at hun vel senere er bleven lidt frygtsom og at hendes moralske Kraft ikke er gaaet saa sund og frisk ud af denne Prøve, som den gik dertil. Fra den Tid af har hun været udsat for Anfald af sort Melancholi, som altid er et Beviis paa Svaghed og Uorden i vore Evner. Jeg er vis paa, at hendes Aand har lidt derved, endskjøndt hun nægter det. Man spøger ikke ustraffet med Løgnen. Det Slags Anfald, hun har havt iaften, er efter min Mening en Følge af alt Dette; og jeg tør vædde paa, at hun i sin forvirrede Hjerne har nogen Frygt for den magiske

Kraft, man tilskriver Saint-Germain. Man har sagt mig, at siden hun kom til sig selv igjen, har hun ikke bestilt andet end grædе."

„Nei, det maa De forlade mig, min dyrebare Majestæt, det kan jeg ikke troe," sagde la Mettrie. „De har besøgt hende, altsaa kan hun ikke mere grædе."

„De er meget nysgjerrig, Panurg, efter at faae Maalet for mit Besøg at vide? Og De ogsaa, d'Argens, som ikke siger et Ord og seer ud som De ikke tænkte mere derpaa? og De formodentlig ogsaa, kjære Voltaire, som heller ikke siger et Ord, men tænker maaskee desmere?"

„Hvorledes skulde man ikke være nysgjerrig efter at erfare Alt, hvad Frederik den Store finder for godt at gjøre?" svarede Voltaire, der bestræbte sig for at være høflig, da han saae Kongen i Begreb med at tale. „Maaskee visse Folk ikke have Ret til at skjule Noget, naar det mindste af deres Ord er en Lære og den ubetydeligste Handling af dem et Exempel."

„Min kjære Ven! De vil gjøre mig stolt. Hvo vil ikke blive det, naar han blev rost af Vol-

taire? Men det hindrer dog ikke i, at De har gjort Dem lystig over mig i det Qvarteers Tid, jeg var borte, og dog kan De neppe forestille Dem, at jeg i dette Qvarteers Tid fik Stunder nok til at gaae lige til Operahuset, hvor Porporina boer, og til at forespnge hende en lang Madrigal, og vende tilbage tilfods; thi jeg var tilfods."

„Aa, Sire! Operahuset er jo strax herved," sagde Voltaire, „og De behøver jo ikke mere Tid til at vinde et Slag."

„De tager feil, der behøves meget længere Tid dertil," svarede Kongen temmelig koldt, „spørg kun Qvintus Icilius. Og hvad Marquien angaaer, som saa nøie kjender Theaterdamernes Dyd, vil han kunne sige Dem, at der behøves mere end et Qvarteer for at overvinde dem."

„Jh nu, Sire, det kommer an paa!"

„Ja, det kommer an paa, men jeg haaber dog, for Deres Skyld, at Mademoiselle Cochois har givet Dem mere at bestille. Forresten, mine Herrer, har jeg ikke seet Mademoiselle Porporina i Nat, men kun talt med hendes Opvarterske og underrettet mig om hendes Befindende."

„De, Sire?" udbrød la Mettrie.

„Jeg vilde selv bringe hende en Flaske, hvis gode Virkninger jeg pludselig erindrede mig at have følt, da jeg led af Mavekrampe, som oste næsten lod mig tabe min Bevidsthed. Nu vel, I sige ikke et Ord? I ere ganske forbausede? I have Lyst til at holde Lovtaler over min faderlige og kongelige Godhed, men vove det ikke, fordi I i Grunden i Eders Hjerter finde mig høist latterlig?"

„Min Tro, Sire!" sagde la Mettrie, „Er De forelsket som en simpel Dødelig, finder jeg det ikke slet, og seer ingen Grund deri hverken til Lovtale eller til Spot."

„Nu vel, min gode Panurg, jeg er aldeles ikke forelsket, naar jeg skal tale aabenhjertigt. Jeg er en simpel Dødelig, det er sandt, men jeg har ikke den Ære at være Konge af Frankrig, og de galante Sæder, som passe sig for en stor Monark som Ludvig den Femtende, vilde klæde en lille Markgreve af Brandenborg, som mig, meget ilde. Jeg har andre Katte at pidske, for at bringe mine Sager nogenledes i Gang, og jeg har ikke Stunder til at slumre i Cytheres Lunde."

„Saa begriber jeg Intet af Deres Omhyggelighed for denne lille Operasangerske," sagde la Mettrie, „og, hvis det da ikke skulde hidrøre fra en rasende Kjærlighed til Musik, kan jeg ikke gjætte nogen Grund."

„Naar det er saaledes, mine Venner, saa maae De vide, at jeg hverken er Porporinas Elsker eller er forelsket i hende, men at jeg er hende meget forbunden, fordi hun ved et Tilfælde, som det vilde blive altfor langvarigt at fortælle nu, har frelst mit Liv uden at kjende mig. Eventyret er ret morsomt, og jeg skal fortælle Dem det en anden Gang. Nu er det meget silde, og Hr. Voltaire sover alt. Lad det være nok for Dem at vide, at det, at jeg er her og ikke i Helvede, hvorhen en from Afsindig vilde sende mig, det skylder jeg denne Pige. De begriber nu, at jeg meget godt, naar jeg veed at hun er farlig syg, kan gaae hen og see om hun endnu er ilive og bringe hende en Flaske af Stahl, uden derfor at have Lyst til i Deres Øine at passere for en Rechelieu eller en Lauzun. Nu, mine Herrer, siger jeg Dem Godnat. Det er ti Timer siden jeg havde mine Been

ude af mine Støvler, og jeg skal have dem paa igien Klokken Sex. Jeg beder Gud tage Dem i sin hellige og ophøiede Beskyttelse, som man bruger at sige til Slutningen i et Brev."

I det Øieblik Midnatsklokkens Slag lød fra Slottets store Uhrværk, gik den unge og verdslige Abbedisse af Quedlinburg i sin rosenfarvede Silkeseng, medens hendes første Kammerfrue stillede hendes Tøfler paa Hermelins Tæppet og foer sammen og udstødte et Skrig. Man bankede nemlig paa Døren til Prindsessens Sovekammer.

„Nu, er Du gal?" spurgte den skjønne Amalia, idet hun trak Sengegardinet lidt tilbage. „Hvorfor skjælver og skriger Du saaledes?"

„Hører Deres kongelige Høihed da ikke at man banker?"

„Banker man? Saa see, hvem det er!"

„Ak, Madame! Hvilket levende Menneske vilde vove at banke paa Deres Høiheds Dør, naar man veed, at De er gaaet tilsengs?"

„Intet levende Menneske vilde vove det, siger Du? Naa, saa er det en Død. Luk imidlertid op.

Hør, man banker endnu; skynd Dig dog, Du gior mig urolig."

Kammerfruen sneg sig mere død end levende hen til Døren og spurgte med skjælvende Stemme: „Hvem er der?"

„Det er mig, Madame Kleist," svarede en velbekjendt Stemme, „hvis Prindsessen endnu ikke sover, saa sig hende, at jeg har vigtige Ting at fortælle hende."

„Hurtig! Hurtig! Lad hende komme ind!" raabte Prindsessen i sin Seng. „Og lad os være ene."

Saasnart Abbedissen og hendes Veninde vare ene, satte denne Sidste sig paa sin Herskerindes Seng og talte saaledes:

„Deres kongelige Høihed har ikke taget feil. Kongen er rasende forelsket i Porporina, skjøndt endnu ikke hendes Elsker, hvilket for Øieblikket vistnok giver denne Pige en uindskrænket Indflydelse paa hans Aand."

„Og hvorledes har Du faaet det at vide inden en Time siden?"

„Fordi jeg, idet jeg klædte mig af for at

gaae tilsengs, sladdrede med min Kammerpige, som fortalte mig, at hendes Søster tjente hos denne Porporina. Derpaa udspurgte jeg hende, lokkede ud af hende saameget som hun vidste, og erfarede, at min Kammerpige netop var kommen fra sin Søster og at Kongen i samme Øieblik var gaaet bort fra Porporina."

„Er Du ganske vis derpaa?"

„Min Kammerpige saae jo netop Kongen ligesaa tydeligt som jeg seer Dem. Han talte endogsaa til hende, da han antog hende for Søsteren, som i et andet Værelse var beskjæftiget med at pleie sin syge, eller foregivne syge, Herskerinde. Kongen underrettede sig om Porporinas Befindende med en overordentlig Omhyggelighed, og stampede med Foden, idet han satte den meest bedrøvede Mine op, da han fik at vide, at hun ikke ophørte med at græde. Han forlangte ikke at see hende, af Frygt for at genere hende, sagde han; han bragte hende en meget kostbar Flaske, og gik omsider bort, idet han nøie paalagde, at man næste Morgen skulde sige den Syge, at han selv havde

været for at see til hende Klokken Elleve om Aftenen."

„Det bliver et Eventyr, vil jeg haabe!" udbrød Prindsessen. „Men jeg vover neppe at troe mine egne Øren. Kjender Din Pige rigtig Kongens Træk?"

„Hvo kjender ikke en Konges Ansigt, der bestandig viser sig tilhest? Forresten var en Page, som lyste for ham, sendt fem Minuter iforveien for at see, om der ikke var Nogen hos den Skjønne, og imidlertid ventede Kongen, indhyllet i en stor Incognito, som han pleier, nede paa Gaden."

„Altsaa, Hemmelighedsfuldhed, Bekymring og fremfor Alt Agtelse: det maa være Kjærlighed, eller jeg forstaaer mig ikke derpaa, Kleist. Og Du er kommen trods Kulden og Natten for at fortælle mig det saa hurtigt! Af, mit stakkels Barn, hvor Du er god!"

„Siig ogsaa trods Gjengangere. Veed De, at der siden nogle Nætter er en ny panisk Skræk udbredt over Slottet, og at min Jæger skjælvede

som et stort Tosſehoved, idet han gik igjennem Corridorerne for at ledſage mig?"

„Hvad er der nu paafærde? Er det igjen den hvide Dame?"

„Ja, Feiékonen."

„Denne Gang er det ikke os, som drive dette Spil, min kjære Kleiſt! Vore Spøgelſer ere langt borte; men Gud give diſſe Gjengangere vilde ſnart komme igjen!"

„Jeg tænkte i Førſtningen, at det var Kongen, ſom morede ſig med at gaae igjen, ſiden han nu har Grund til at ſkille ſig af med de nysgjerrige Tjenere, der gaae ham iveien. Men hvad der iſær har forbauſet mig er, at Hexeſabbathen ikke foregaaer i Nærheden af hans Gemakker og heller ikke paa Veien til Porporina. Det er i Nærheden af Deres Høihed at Aanderne have deres Gænge, og jeg tilſtaaer, at jeg nu, da jeg ikke længer har nogen Haand med i Spillet, er en Smule angeſt derved."

„Hvad ſiger Du, Barn? Hvorledes kan Du troe paa Spøgelſer, Du, ſom kjender dem ſaa noie?"

„Det er netop derfor. Man siger jo, at naar man efterligner dem, blive de fortørnede og forfølge En med alskens Puds, for at straffe En.“

„Ja saa komme de noget seent til os; thi i mere end et Aar have de ladet os i Ro. Men bryd Dig ikke om dette Vaas. Vi vide jo godt, hvad man skal troe om disse lidende Sjæle. Det er formodentlig en eller anden Page eller ung Lieutenant, som kommer om Natten for at opsende Bønner til den smukkeste af mine Kammerpiger. Ogsaa den Gamle, som her var inde, og hvem man forresten ikke vil Noget, har en forskrækkelig Frygt. Jeg saae det i det Øieblik, da hun ikke vilde lukke Dig op. Men hvad var det, vi talte om? Vi besidde Kongens Hemmelighed, Kleist, den maa vi drage Nytte af. Men paa hvad Maade skulle vi føre os den til Nytte?“

„Vi maa vinde denne Porporina, og skynde os dermed, førend hendes Gunst gjør hende forfængelig og mistroisk.“

„Du har Ret, vi maa hverken spare Forærinser eller Løfter eller Smigrerier. Du maa imor-

gen gaae til hende og bede hende paa mine Vegne om nogen Musik, nogle Haandskrifter af Porpora; hun maa have mange Ting af italienske Mestere, som vi ikke have hørt. Du kan love hende til Gjengjeld Sebastian Bachs Manuskripter; jeg har flere af dem. Vi ville begynde med at tuske; siden vil jeg bede hende komme for at undervise mig, og naar jeg faaer hende hjem til mig, vil jeg bestræbe mig for at vinde hende og beherske hende."

„Jeg skal gaae til hende imorgen tidlig, Madame!"

„Godnat, Kleist! Bi lidt, kom og kys mig! Du er min eneste Veninde. Gaae og læg Dig til at sove, og hvis Du møder Feiekonen i Gallerierne, saa see noie efter, om hun ikke har Sporer paa under Kjolen."

4.

Da Porporina den næste Morgen vaagnede meget udmattet af en tung Søvn, fandt hun paa sin Seng to Gjenstande, som hendes Kammerpige netop havde lagt der. For det Første en Flaske af Bjergkrystal med en Guldprop, hvorpaa var udgravet et F med en kongelig Krone over, og for det Andet en forseglet Rulle Papir. Pigen fortalte paa hendes Spørgsmaal, at Kongen personlig var kommen den foregaaende Aften for at bringe Flasken; og ved at erfare Omstændighederne ved dette saa agtelsesfulde og saa høflige Besøg, blev Porporina rørt. Besynderlige Menneske! tænkte hun. Hvorledes kan han forbinde saamegen Godhed i sit private Liv med saamegen Haardhed og Despotisme i sit offentlige Liv? Hun faldt i Tanker, og glemmende Kongen, tænkende paa sig selv, opfriskede hun lidt efter lidt de forvirrede Erindringer om Tildragelsen fra Gaarsaftenen og gav sig atter til at græde:

„Ih hvad, Mademoiselle!" sagde Pigen, som var en godmodig, men temmelig snaksom Skabning. „De begynder atter at hulke, ligesom igaaraftes, da De faldt i Søvn? Det var hjerteskjærende, og Kongen, som hørte det gjennem Døren, rystede to eller tre Gange paa Hovedet som et Menneske, der er dybt bedrøvet; og dog vilde Deres Skjæbne, Mademoiselle, vække Misundelse hos mange Andre. Kongen gjør ikke Cour til Alverden, man siger endogsaa, han aldrig har gjort det til Nogen, og nu er det dog ganske vist, at han er forelsket i Dem!"

„Forelsket! Hvad siger Du, Ulykkelige!" udbrød Porporina skjælvende. „Gjentag aldrig et saa upassende og saa urimeligt Ord. Kongen forelsket i mig, Du store Gud!"

„Nu, Mademoiselle, naar det nu er saaledes?"

„Himlen bevare mig derfra! Men det er ikke saaledes og skal aldrig blive saaledes. Hvad er det for en Rulle Papir, Cathrine?"

„En Tjener bragte den imorges tidlig."

„Hvis Tjener?"

„En Leietjener, som i Førstningen ikke vilde sige hvorfra han kom, men som tilsidst tilstod, at han var sendt af en vis hertil igaar ankommen Grev Saint-Germains Folk."

„Og hvorfor spurgte Du den Mand saa nøie ud?"

„Af Nysgjerrighed, Mademoiselle!"

„Det er naivt! Lad mig være ene."

Saasnart Porporina var ene, aabnede hun Papirrullen og fandt deri et Pergament, beskrevet med forunderlige og udechiffrerlige Bogstaver. Hun havde hørt Meget tale om Grev Saint-Germain, men kjendte ham ikke. Hun dreiede Manuskriptet om paa alle Sider, men da hun Intet kunde læse og ikke kunde begribe, hvorfor denne Person, med hvem hun aldrig havde staaet i Forbindelse, sendte hende en Gaade at gjætte, sluttede hun deraf, ligesom mange Andre, at han maatte være gal. Ved dog at undersøge Pakken nøiere, læste hun paa et lille enkelt Blad:

„Prindsesse Amalia af Preussen beskjeftiger sig meget med Spaadomskunsten og Horoscopet,

Send hende dette Pergament; De kan derved tilsikkre Dem hendes Beskyttelse og Gunst."

Disse Linier havde ingen Underskrift. Haanden var hende ubekjendt og Rullen havde ingen Adresse. Hun undrede sig over, at Grev Saint-Germain, for at komme til Prindsesse Amalia, henvendte sig til hende, som aldrig havde nærmet sig hende, og i den Tanke, at Tjeneren havde begaaet en Feiltagelse ved at bringe hende denne Pakke, lavede hun sig til at rulle den sammen og sende den bort. Men da hun tog det Blad af stærkt, hvidt Papir, hvori det Hele var indsvøbt, bemærkede hun, at der var skrevet Noder paa den indvendige Side. En Erindring vaagnede hos hende. At søge i Hjørnet paa Bladet et aftalt Tegn, at gjenkjende det for at være skrevet af hende selv med Blyant for atten Maaneder siden, at overbevise sig om, at dette Nodeblad meget vel passede til det hele complette Hefte, som hun havde givet til et Tegn paa Gjenkjendelse, alt Dette var et Øieblikks Sag; og den rørte Stemning, hun kom i ved at modtage en Erindring om en fraværende og ulykkelig Ven, lod hende glemme sin egen

Kummer. Kun vidste hun ikke, hvad hun skulde gjøre med den uforstaaelige Skrift, eller i hvad Hensigt man overdrog hende at sende den til Prindsessen af Preussen. Var det virkelig for at sikkre hende denne Dames Gunst og Beskyttelse? Den brød Porporina sig ikke videre om og trængte ikke til. Eller var det for derved at oprette mellem Prindsessen og den Fangne en Forbindelse, som kunde tjene til den Sidstes Frelse eller Lindring? Den unge Pige nølede, hun erindrede sig Ordsproget „Naar Du tvivler, saa handl ikke!"

Dernæst tænkte hun, at der er baade gode og onde Ordsprog til, nogle til Brug for den forsigtige Egoisme, andre for den modige Opoffrelse. Og hun stod op, idet hun sagde til sig selv:

„Naar Du tvivler, saa handl! saalænge Du kun udsætter Dig selv for Fare og kan haabe derved at være Din Ven, Dit Medmenneske, nyttig."

Hun var neppe færdig med sit Toilette, som gik noget langsomt, da hun var meget svag og angreben efter det Nervetilfælde, hun havde havt om Aftenen, og bandt netop sit smukke sorte Haar,

idet hun tænkte paa et Middel til hurtigt og sikkert at besørge den ulæselige Skrift til Prindsessen, da en stor, galoneret Laquai kom at erkyndige sig om hun var alene og om hun kunde modtage en Dame, som ikke nævnede sig, men som ønskede at tale med hende. Den unge Sangerinde forbandede ofte den Underkastelse, hvori den Tids Kunstnere stod med Hensyn til de Store; hun følte sig fristet til, for at blive fri for den ubeleilige Dame, at lade svare, at de Herrer Sangere fra Theatret vare hos hende, men det faldt hende ind, at om dette end var et Middel til at bortskræmme visse skinhellige Damer, var det et endnu sikkrere Middel til at hidlokke visse andre. Hun fandt sig altsaa i at modtage dette Besøg, og Madame Kleist stod kort efter for hende.

Den fornemme Dame havde besluttet at være meget venlig mod Sangerinden og lade hende glemme al Rangsforskjel, men hun følte sig heri noget generet, deels fordi man havde sagt hende, at den unge Pige var meget stolt, og deels fordi Madame Kleist, som ogsaa for sin egen Skyld var meget nysgierrig, gierne ønskede at faae hende til

at snakke, for at hun da kunde udforske hendes hemmeligste Tanker. Skjøndt den fornemme, skjønne Dame var god og fordringsfri, laae der dog i dette Øieblik noget Falskt og Fremtvungent i hele hendes Holdning, som ikke undgik Porporinas Opmærksomhed. Nysgjerrighed er saa nær beslægtet med Troløshed, at den kan skæmme det allersmukkeste Ansigt.

Porporina kjendte meget godt Madame Kleists Ansigt, og da hun saae for sig den Person, som hver Operaften saaes i Prindsesse Amalias Loge, var hendes første Tanke at bede hende om en Sammenkomst med hendes Herskerinde, under det Paaskud, at det skete for Nekromantikens Skyld, hvortil hun vidste, at Madame Kleist var meget hengiven. Men da hun ikke vovede at betroe sig til en Person, som havde Ord for at være en Smule extravagant og en Smule-intrigant ovenikjøbet, besluttede hun sig til først at see, hvorfor hun var kommen, og gav sig til fra sin Side at examinere hende paa denne rolige og gjennemtrængende Maade, som Forsvarsstillingen tillader og

som langt overgaaer den urolige Nysgjerrigheds Angrebsstilling.

Da Isen endelig var brudt, og den fornemme Dame havde fremført Prindsessens Bøn om at laane nogle Musiknummere, skjulte Sangerinden tildeels sin Tilfredshed over dette lykkelige Sammentræf af Omstændighederne og ilede med at fremlede flere utrykte Manuskripter. Og idet hun pludselig fik et Indfald, udbrød hun:

„Ak, Madame! Jeg vilde med Glæde lægge alle mine smaae Skatte for Hendes Høiheds Fødder og føle mig særdeles lykkelig, hvis hun viste mig den Naade at modtage dem af mig selv."

„Ønsker De virkelig, mit smukke Barn! at tale med Hendes kongelige Høihed."

„Ja, Madame! Jeg vilde kaste mig for hendes Fødder og bede hende om en Naade, som jeg er vis paa hun ikke vilde afslaae mig; thi hun er, siger man, en stor Elskerinde af Musik og bør saaledes beskytte Kunstnerne. Man siger fremdeles, at hun er ligesaa god som hun er smuk. Jeg har derfor det Haab, at hvis hun værdiges at høre mig, vil hun hjelpe mig til af Hans Majestæt at

erholde min Lærers, den berømte Porporas, Tilbagekaldelse, som, efterat være kaldet til Berlin med Kongens Samtykke, er bleven jaget bort og ligesom bandlyst, saasnart han satte Foden over Grændsen, under Paaskud af en Formfeil i hans Pas, uden at jeg senere, uagtet Hans Majestæts Forsikkringer og Løfter, har kunnet faae noget Resultat ud af denne Sag, der nu har varet saa længe. Jeg tør ikke mere falde Kongen besværlig med en Bøn, som kun lidet kan interessere ham og som han aldeles har glemt, er jeg vis paa; men hvis Prindsessen vilde vise mig den Gunst at sige et Ord til Bestyrerne, som have med denne Formsag at gjøre, vilde jeg opnaae den Lykke omsider at blive forenet med min Adoptivfader, min eneste Støtte i denne Verden."

„Hvad De der siger, forbauser mig uendeligt," udbrød Madame Kleist. „Hvorledes! Den skjønne Porporina, som jeg troede formaaede Alt over Monarkens Aand, er nødt til at tage sin Tilflugt til en Andens Beskyttelse for at erholde en Ting, der synes saa let? Tillad mig i dette Tilfælde at troe, at Hans Majestæt frygter i De-

res Adoptivfader, som De kalder ham, en altfor ſtræng Paapasſer, eller en altfor indflydelſesrig Raadgiver, til ſin Skade."

„Jeg anſtrænger mig forgiæves, Madame, for at begribe hvad De gjør mig den Ære at ſige mig," ſvarede Porporina med en Værdighed og Alvorlighed, der bragte Madame Kleiſt ud af Fatning.

„Det er fordi jeg aabenbart har taget feil af den overordentlige og grændſelose Velvillie og Beundring, ſom Kongen viſer den ſtørſte Sangerinde i Verden."

„Det ſømmer ſig ikke for Madame Kleiſts Værdighed," ſvarede Porporina, „at ſpotte over en ſtakkels harmløs og fordringsløs Kunſtnerinde."

„Jeg ſpotte! Hvo kunde tænke paa at ſpotte en ſaadan Engel ſom Dem. De er uvidende om Deres Fortjeneſter, Mademoiſelle, og Deres Ærlighed gjennemtrænger mig med Overraſkelſe og Beundring. Jeg er vis paa, at De vil indtage Prindſeſſen for Dem; hun er en Perſon, ſom let lader ſig bevæge. Hun behøver kun at ſee Dem

nærved, for at henrykkes af Deres Person, som hun allerede er henrykt af Deres Talent."

„Man har tvertimod sagt mig, Madame, at mit stakkels Ansigt har havt det Held at mishage hende og hun høit misbilligede min Sangmethode."

„Hvo har kunnet lyve saaledes for Dem!"

„Det er i saa Tilfælde Kongen, som har løiet!" svarede den unge Pige noget ondskabsfuldt.

„Det har været en Snare, for at prøve Deres Beskedenhed og Blidhed," svarede Madame Kleist, „men da jeg nu vil bevise Dem, at jeg som simpel Dødelig ikke har Ret til at lyve som en stor og ondskabsfuld Konge, vil jeg strax paa Stunden tage Dem med i min Vogn og fremstille Dem med Deres Partiturer for Prindsessen."

„Og De troer, Madame, at hun vil tage imod mig?"

„Vil De stole paa mig?"

„Og hvis De imidlertid dog tager feil, Madame, paa hvem vil da Ydmygelsen falde?"

„Paa mig ene. Jeg giver Dem Lov til at sige overalt, at jeg gjør mig til af Prindsessens

Venskab, men at hun hverken har Agtelse eller Hensyn for mig."

„Jeg følger med Dem, Madame," sagde Porporina, idet hun ringede for at lade sig bringe sin Muffe og Kaabe. „Mit Thoilette er meget simpelt, men De kommer ogsaa saa uforvarende."

„De er fortryllende i den Dragt, og De vil finde vor kjære Prindsesse i et Negligé, der er endnu simplere. Kom!"

Porporina stak den hemmelighedsfulde Papirrulle i sin Lomme, belæssede Madame Kleists Vogn med Partiturer, og fulgte hende med Bestemthed, idet hun sagde til sig selv: „For en Mand, der har vovet sit Liv for mig, kan jeg gjerne udsætte mig for til ingen Nytte at komme til at staae i i en lille Prindsesses Forværelse."

Hun blev ført ind i et Toiletværelse og forblev der fem Minutter, medens Abbedissen og hendes Fortrolige vexlede disse Par Ord i Sideværelset:

„Deres Høihed, jeg bringer Dem hende; hun er her."

„Allerede? O beundringsværdige Gesandtinde!

Hvorledes skal jeg tage imod hende? Hvorledes er hun?"

„Tilbageholden, klog eller dum, kan enten forstille sig i en overordentlig Grad, eller hun er beundringsværdig eenfoldig."

„O, lad os see hende!" udbrød Prindsessen, i hvis Øine der tindrede en Ild, der forraadte et skarpt Blik, men tillige Mistro. „Lad hende komme ind."

Under dette korte Ophold i Toiletværelset havde Porporina med Forbauselse lagt Mærke til det sælsomste Bostab, som nogensinde har prydet en smuk Prindsesses Toiletværelses Helligdom: Halvkugler, Cirkler, Astrolabier, astrologiske Kaart, Pokaler, fyldte med ubekjendte Mixturer, Dødningehoveder, og, kort sagt, alt det til Hexekunsten nødvendige Materiale.

„Min Ven bedrager sig ikke," tænkte hun, „og Publicum maa være vel underrettet om Kongens Søsters Hemmeligheder. Det forekommer mig ikke engang, at hun gjør nogen Hemmelighed deraf, siden hun lader mig see alle disse løierlige Ting. Mod altsaa!"

Abbedissen af Quedlinburg var dengang otte og tyve til tredive Aar. Hun havde været smuk som en Engel; hun var det endnu om Aftenen ved Lys og i Fraſtand, men da Porporina nu ved hvi lys Dag ſaae hende nærved, forbauſedes hun over at finde hende guul, finnet og kobberrød. Hendes blaae Øine, ſom havde været de ſkjønneſte i Verden, vare nu omgivne med en rød Rand ſom paa dem, der nylig have grædt, og havde en ſygelig Glands og en dyb Gjennemſigtighed, ſom aldeles ikke indgjød Tillid. Hun havde været tilbedet af ſin Familie og af hele Hoffet, og havde i lang Tid været den venligſte, muntreſte, meeſt velvillige og yndige Kongedatter, hvis Portrait nogenſinde er tegnet i Romaner om fornemme Perſoner fra den gamle, patriciſke Literatur. Men for nogle Aar ſiden var hendes Charakteer undergaaet en Forandring ligeſom hendes Skjønhed. Hun var bleven lunefuld og endogſaa heftig, hvilket gav hende ſtor Lighed med Frederik fra hans ſletteſte Sider. Uden at ſøge at danne ſig efter ham, hvem hun endogſaa i Smug bittert dadlede, var hun ligeſom uundgaaelig forledet til at optage alle

de Feil, hun dadlede hos ham, og blive en herskesyg og despotisk Herskerinde, en skeptisk og satirisk Aand, en sneverhjertet og hovmodig Lærd. Og dog saae man under disse afskyelige Feil, som desværre med hver Dag fik mere Herredømme over hende, en naturlig Hjertensgodhed, en fornuftig Sands, en modig Sjæl og et lidenskabeligt Hjerte endnu fremskinne. Hvad foregik der da i denne ulykkelige Prindsesses Sjæl? En skrækkelig Kummer fortærede hende, hvilken hun maatte qvæle i sin Barm og bære med stoisk Fasthed og fornøiet Mine i denne nysgierrige, ondskabsfulde og ufølsomme Verden. Og virkelig var det med Tvang og Kunst lykkedes hende at udvikle to aldeles forskjellige Modsætninger i sit Indre: den ene, som hun næsten ikke vovede at aabenbare for noget Menneske; den anden, som hun med et Slags Had og Fortvivlelse bar til Skue. Man havde lagt Mærke til, at hun var bleven mere livlig og mere glimrende i sin Conversation; men denne urolige og fremtvungne Munterhed var dog pinlig at see, og man kunde ikke forklare sig den iskolde og næsten forfærdende Virkning, den frembragte. Snart

følsom indtil Barnagtighed og snart haard indtil Grusomhed forbausede hun Andre og forbausede sig selv. Stromme af Taarer udslukkede hendes Vredes Ild, og strax derpaa henrev en bidende Spot, en ugudelig Foragt hende i denne gavnlige nedslaaede Stemning, som det dog ikke var hende tilladt at nære eller vise.

Det Første, Porporina opdagede hos hende, idet hun nærmede sig hende, var denne Dobbelthed i hendes Væsen. Prindsessen havde et dobbelt Ydre, to Ansigter, det ene yndigt smigrende, det andet barsk truende; to Stemmer, den ene blid og harmonisk, som syntes hende forundt af Himlen for at kunne synge som en Engel, den anden raa og barsk, der syntes at komme fra et brændende Bryst og belives af en djævelsk Aande. Gjennemtrængt af Overraskelse ligeoversor et saa besynderligt Væsen og deelt mellem Frygt og Medlidenhed spurgte vor Veninde sig selv, om hun nu skulde henrives og beherskes af en god eller af en ond Aand.

Paa sin Side fandt Prindsessen Porpora langt mere frygtelig end hun havde forestillet sig

hende. Hun havde haabet, at hun uden sit Theatercostume og uden Sminke, som i saa høi Grad skæmmer et Fruentimmer, man sige saa end derimod hvad man vil, vilde svare til den Beskrivelse, Madame Kleist havde gjort af hende for at berolige Prindsessen og sagt, at Porporina snarere var styg end smuk. Men denne lysebrune saa klare, jevne og saa rene Ansigtsfarve, disse saa mægtige og saa blide sorte Øine, denne saa frimodige Mund, denne slanke Vext med sine saa naturlige, saa lette Bevægelser, alt Dette tilsammenlagt hos en agtværdig og hjertensgod Pige, der var fuld af Ro, eller idetmindste af indre Kraft, som Retfind og sand Viisdom skjænker, alt Dette paatvang den urolige Amalia en Slags Agtelse, ja selv Skam, som om hun her anede en Charakteer, der paa Grund af sin Ærlighed var uangribelig. De Anstrængelser hun gjorde for at skjule dette ubehagelige Indtryk, bemærkede den unge Pige, der, som man kan tænke sig, forbausedes over at see en saa ophøiet Prindsesse forlegen og urolig ligeoverfor hende. Porporina begyndte derfor, for at oplive Samtalen, som hvert Øieblik gik istaae af sig selv,

at aabne en af sine Partiturer, hvori hun havde indskudt det cabbalistiske Blad, og bar sig ad paa en saadan Maade, at dette store Papir med de store Bogstaver maatte falde Prindsessen i Øinene. Da dette var skeet, lod hun, som om hun vilde tage dette Blad tilbage og som om hun var overrasket ved at finde det der; men Abbedissen greb det hurtigt, idet hun udbrød:

„Hvad er det, Mademoiselle? I Himlens Navn! Hvor kommer De til det?"

„Naar jeg skal tilstaae Deres Høihed det," svarede Porporina med et betegnende Blik, „er det en astrologisk Operation, som jeg vilde overrække Dem, naar det maatte behage Dem at spørge mig om en Gjenstand, som jeg ikke er ganske fremmed for."

Prindsessen fæstede sine glødende Øine paa Sangerinden, lod dem atter falde paa de magiske Bogstaver, løb hen i Vinduesfordybningen og udstødte, efterat have undersøgt det cabbalistiske Pergament et Øieblik, et høit Skrig og faldt som besvimet i Madame Kleists Arme, som var ilet til hende, da hun saae hende vakle.

„Gaae bort, Mademoiselle!" sagde den Fortrolige hurtigt til Porporina. „Gaae ind i Cabinettet og sig ikke et Ord; kald ikke paa Nogen, slet ikke, forstaaer De . . .?"

„Nei, nei! Lad hende ikke gaae ud!" sagde Prindsessen med qvalt Stemme. „Lad hende komme herhen, her, tæt til mig! Ak, mit Barn!" udbrød hun, saasnart den unge Pige stod ved hendes Side. „Hvilken Tjeneste har De ikke viist mig!"

Og idet Prindsessen greb Porporina med sine magre, hvide og af krampagtig Heftighed rystede Arme, trykkede hun hende til sit Hjerte og bedækkede hendes Kinder med heftige, brændende Kysse, hvoraf den stakkels Pige følte sit Ansigt ganske omt og sit Hjerte fyldt med Bestyrtelse.

„Isandhed," tænkte hun, „dette Land gjør En reent gal; jeg har frygtet for flere Gange at blive det, og jeg seer nu, at de allerfornemste Personer ere det endnu mere end jeg. Der maa være en Afsindighed i Luften."

Prindsessen tog endelig sine Arme fra Porporas Hals for at slynge dem om Madame Kleists,

idet hun skreg og græd og gjentog med sin besynderligste Stemme de Ord:

„Frelst! Frelst! Han er frelst, mine Veninder, mine gode Veninder! Trenck er flygtet fra Fæstningen i Glatz; han frelser sig nok, han løber, han flygter . . .!"

Og den stakkels Prindsesse henfaldt i en convulsiviss Krampelatter, afbrudt af Hulken, som det var en Ynk at see og høre.

„Ak, Madame! For Himlens Skyld, styr Deres Glæde!" sagde Madame Kleist. „Tag Dem iagt, at man ikke hører Dem!"

Og idet hun tog det foregivne cabbalistiske Blad op, som ikke var andet end et Brev i Chiffre fra Baron Trenck, hjalp hun Prindsessen med at læse det igjennem, skjøndt Denne tusinde Gange afbrød hende med Udbrud af en feberagtig og ligesom fremtvungen Glæde.

5.

„At bestikke — takket være de Midler, min uforlignelige Veninde gav mig — Underofficererne i Garnisonen, sætte mig i Forstaaelse med en ligesaa frihedslysten Fange som mig selv, give en af vore Vogtere et dygtigt Nævestød, en Anden et dygtigt Fodspark, en Tredie et vældigt Kaardestød, gjøre et vidunderligt Spring nedad Volden, stødende foran mig min Ven, som ikke hurtigt nok kunde bestemme sig og som forstuvede sin Fod, idet han faldt, at faae fat paa ham igjen og tage ham paa mine Skuldre, løbe saaledes et Qvarteer, gjennemvade Neißefloden indtil Bæltet, i en mørk Taage, hvori man ikke engang kunde see Spidsen af sin egen Næse, at fortsætte Løbet paa den anden Side Bredden, gaae hele Natten, en afskyelig Nat! . . . fare vild, vade rundt i Sneen omkring et Bjerg, uden at vide hvor man er, og høre Klokken slaae Fire om Morgenen paa Kirketaarnet i Glatz! Det vil sige, at have spildt

sin Tid og sin Møie for atter at komme til at befinde sig under Stadens Mure ved Dagbrækningen . . . fatte Mod paany, trænge ind hos en Bonde, med Pistolen under Næsen fratage ham to Heste og flygte saa stærkt Remmer og Tøiler kunne holde og paa Lykke og Fromme; at gjenvinde sin Frihed med tusindfold List, tusindfold Skræk, tusindfold Lidelse og tusindfold Strabadse; endelig at befinde sig uden Penge, uden Klæder, næsten uden Brød under en bidende Kulde i et ukjendt Land, men at føle sig fri efterat have været fordømt til et frygteligt, evigt Fangenskab; tænke paa en tilbedelsesværdig Veninde, sige sig selv, at denne Tidende vil overvælde hende med Glæde; udkaste tusinde dristige men henrykkende Planer for at komme i hendes Nærhed, det er at være langt lykkeligere end Frederik af Preussen, det er at være den Lykkeligste blandt Menneskene, det er at være Forsynets Udvalgte."

Dette var den unge Trencks hele Brev til Prindsesse Amalia, og den Lethed, hvormed Madame Kleist læste det, beviste den overraskede og bevægede Porporina om, at denne Brevveksling med

Chiffre var dem Begge meget noie bekjendt. Der var en Efterskrift, som lød saaledes:

„Den Person, som vil bringe Dem dette Brev, er ligesaa paalidelig, som de Andre have været upaalidelige. De kan nu betroe Dem til hende uden Forbeholdenhed og give hende Alt, hvad De vil sende mig. Grev Saint-Germain vil forskaffe hende Midler til at lade det komme mig ihænde; men det er nødvendigt, at den omtalte Greve, til hvem jeg ikke i enhver Henseende tør betroe mig, aldrig hører tale om Dem, men troer mig indtagen i Signora Porporina, skjøndt det ikke er Tilfældet og jeg kun nærer et roligt og reent Venskab for hende. Ingen Sky fordunkle min tilbedte Gudindes Pande! Det er for hende ene jeg aander, og jeg vilde hellere dø end svigte hende!"

Medens Madame Kleist dechiffrerede med høi Røst og lagde Eftertryk paa hvert Ord, undersøgte Prindsesse Amalia opmærksomt Porporinas Træk for at see, om hun deri kunde opdage noget Udtryk af Smerte, Ydmygelse eller Fortrydelse. Men denne

værdige Piges engleblide Mildhed beroligede hende ganske og hun begyndte atter at overvælde hende med Kjærtegn, idet hun udbrød:

„Og jeg, som havde Dig mistænkt, stakkels Barn! Du veed ikke hvor skinsyg jeg har været paa Dig, hvormeget jeg har hadet og forbandet Dig! Jeg vilde have Du skulde være en styg og ondskabsfuld Skuespillerinde, just fordi jeg frygtede for at finde Dig altfor smuk og altfor god. Det var fordi min Broder, som frygtede for at see mig knytte nogen Forbindelse med Dig, men dog anstillede sig som om han vilde tage Dig med til mine Concerter, havde draget Omsorg for, at det blev mig fortalt, at Du i Wien havde været Trencks Elskerinde og Afgud. Han vidste godt, at dette var et Middel til bestandig at fjerne mig fra Dig. Og jeg har troet ham lige til nu, da Du har udsat Dig for de største Farer ved at bringe mig denne lyksaliggjørende Tidende! Du elsker dog vel ikke Kongen? Nei, det gjør Du Ret i! Han er det meest fordærvede og grusomste af alle Mennesker!"

„O, Madame! Madame!" sagde Kleist, for-

færdet over den Hensynsløshed og afsindige Aabenmundethed, hvormed Prindsessen talte i Porporinas Nærværelse. „For hvilke Farer vilde De ikke udsætte Dem selv i dette Øieblik, hvis Mademoiselle ikke var en Engel i Hensende til Mod og Hengivenhed!"

„Det er sandt... jeg er i en Stemning!... Jeg troer neppe jeg har min Forstand. Luk Dørene vel, og see først efter, om ikke Nogen i Sideværelserne kan have hørt mig. Hvad hende angaaer," vedblev Prindsessen, idet hun pegede paa Porporina, „saa see paa hende, og sig mig, om det er muligt at tage feil af et saadant Ansigt, som hendes. Nei, nei! Jeg er ikke saa uklog, som jeg giver mig Mine af, kjære Porporina, troe ikke at jeg af Adspredelse taler saaledes til Dem af aabent Hjerte, eller at jeg vil fortryde det, naar jeg igjen bliver rolig. Jeg har et ufeilbarlig Instinct, seer De, mit Barn! Jeg har et Blik, som aldrig bedrager mig. Det ligger i Familien, og min Broder, Kongen, som gjør sig til deraf, overgaaer mig i denne Hensende slet ikke. Nei, De vil ikke bedrage mig; det seer jeg, det veed jeg!...

De vil ikke bedrage en Qvinde, som fortæres af en ulykkelig Kjærlighed og som har taalt Lidelser, hvorom Ingen nogensinde kan gjøre sig en Forestilling!"

„O! Madame, aldrig!" sagde Porporina, idet hun knælede foran hende som for at tage Gud til Vidne paa sin Eed. „Aldrig skal jeg bedrage hverken Dem, eller Trenck, som har frelst mit Liv, eller nogen Anden forresten i Verden!"

„Han har frelst Dit Liv? Ak, jeg er vis paa, han har frelst mange Andres! Han er saa tapper, god og smuk! Han er meget smuk, er han ikke? Men Du maa ikke ret have betragtet ham, ellers vilde Du være blevet forelsket i ham, og det er Du jo ikke, er Du vel? Du skal fortælle mig hvorledes Du har lært at kjende ham og hvorledes han har frelst Dit Liv; men ikke nu. Jeg vilde ikke kunne høre Dig. Jeg maa tale, mit Hjerte strømmer over. Alt i lang Tid har det været som sammensnøret i mit Bryst! Jeg vil tale, blive ved at tale. Lad mig være i Ro, Kleist! Min Glæde maa have sit Udbrud, eller jeg qvæles. Kun luk Døren, staae paa Vagt, pas paa mig, hav Omhu

for mig! Hav Medlidenhed med mig, mine stakkels Veninder, thi jeg er meget lykkelig!"

Og Prindsessen udgod Taarer.

Efter nogle Øieblikkes Forløb begyndte hun igjen med en af Graad afbrudt Stemme, men med en Heftighed, som Intet kunde berolige.

„Du maa vide, han har behaget mig fra den første Dag jeg saae ham. Han var atten Aar, smuk som en Engel, og saa dannet, saa frimodig, saa tapper! Man vilde giste mig med Kongen af Sverrig. Ak, ja! Og min Søster Ulrikke græd af Fortrydelse over at see mig blive Dronning og selv gaae tilbage som Pige! „Min gode Søster," sagde jeg til hende, „vi kunde ordne Sagerne anderledes. De Store, som beherske Sverrig, ønske en catholsk Dronning og jeg vil ikke afsværge min Tro. De ville have en god lille Dronning, som er ganske stille og rolig og holder sig aldeles udenfor al Politik; jeg, hvis jeg var Dronning, jeg vilde regiere. Jeg vil udtale mig aabenhjertigt om disse Ting for Gesandterne, og Du skal faae at see, at de imorgen ville skrive hjem til deres Fyrste, at det er Dig, som passer for Sverrig,

og ikke mig." Som sagt saa giort, og min Søster er Dronning i Sverrig. Og jeg har fra den Dag af spillet Comoedie alle mit Livs Dage! Ah! Porporina, De troer, De er Skuespillerinde? Nei, De veed ikke hvad det er at spille en Rolle sit hele Liv, Morgen, Middag og Aften, ja ofte om Natten med. Thi Alt, hvad der aander omkring os, er kun beskjeftiget med at udspionere, gjætte og forraade os. Jeg har maattet tvinge mig til at anstille mig meget bedrevet og fortrydelig over at min Søster, efter mit Ønske og ved min Omhu, sprang op paa Sverrigs Trone. Jeg har været nødt til at lade som om jeg afskyede Trenck, til at finde ham latterlig, til at spotte over ham, og, jeg veed ikke Alt! Og det paa en Tid, da jeg tilbad ham, var hans Elskerinde og var nær ved at qvæles af Beruselse og Lykke ligesom idag! . . . Ah! mere end idag, desværre! Men Trenck havde ikke min Kraft og min Klogskab. Han var ikke af kongeligt Blod, han forstod ikke at hykle og lyve som jeg. Kongen opdagede Alt; men ifølge Kongernes Sædvane, lei han ogsaa, lod som om han Intet saae; men forfulgte Trenck og overøste denne

sin smukke Page, der var hans Yndling, med hele sit Had og sit Raseri. Han har overvældet ham med Ydmygelse og Haardhed. Han satte ham i Arrest syv Dage af otte. Men den ottende var Trenck i mine Arme; thi Intet forskrækkede ham, Intet holdt ham tilbage. Hvor kunde man andet end tilbede saameget Mod? Nu, Kongen faaer det Indfald at betroe ham en Sendelse til et fremmed Land. Og da han havde udført den med ligesaa megen Dygtighed som Hurtighed, har min Broder været saa imsam at anklage ham for at have forraadt sin Fætter, Pandurhovdingen Trenck, som er i Maria Theresias Tieneste, Planerne til vore Fæstningsværker og Krigshemmeligheder. Det var et Middel til ikke blot at sjerne ham fra mig ved et evigt Fangenskab, men til at vanære ham og faae ham til at dee af Ærgrelse, Fortvivlelse og Raseri i det eensomme Fængsel. See, om jeg har Grund til at agte og velsigne min Broder! Min Broder er en stor Mand, efter hvad man siger. Jeg siger Dem, at han er et Uhyre! Ak! Vogt Dig, unge Pige, for at elske ham; thi han vil knuse Dig som en Green! Men Du maa jo lade

saaledes, seer Du! Altid lade! I Luften, hvori vi leve, maa man kun drage Aande i Smug. Jeg lader ogsaa som om jeg tilbeder min Broder. Jeg er hans meget elskede Søster, det veed hele Verden, eller troer at vide det. Han viser mig ogsaa smaae Opmærksomheder. Han plukker selv Kirsebær af Espaliererne i Sans-Souci og berøver sig dem, skjøndt han ikke holder saameget af noget Andet i hele Verden, for at sende mig dem; og førend han leverer dem til Pagen, som bringer mig dem i en Kurv, tæller han dem, for at Pagen ikke skal spise deraf paa Veien. Hvilken fiin Opmærksomhed! Hvilken Naivitet, værdig en Henrik den Fjerde og en Kong René! Men han lader min Elsker omkomme i et underjordisk Fængsel og han stræber at vanære ham i mine Øine, for at straffe mig for at have elsket ham! Hvilket stort Hjerte, og hvilken god Broder! Men hvor elske vi ikke ogsaa hinanden! . . ."

Medens Prindsessen endnu talede, blev hun bleg, hendes Stemme sagtnede lidt efter lidt indtil den omsider hendøde; hendes Øine bleve stirrende og traadte ligesom frem af deres Huulheder; hun

blev ubevægelig, stum og dødbleg. Hun havde tabt sin Bevidsthed. Den forskrækkede Porporina hjalp Madame Kleist at løsne hendes Snerliv og at bære hende i Seng, hvor hun kom en Smule til sin Samling igjen og vedblev at mumle uforstaaelige Ord.

„Tilfældet gaaer over, Gud skee Lov!" sagde Madame Kleist til Sangerinden. „Saasnart hun bliver Herre over sig selv, vil jeg hidkalde hendes Kammerpiger. Hvad Dem angaaer, mit kjære Barn, maa De nødvendigviis gaae ind i Musiksalen og synge for Væggene eller rettere for dem, der lytte i Sideværelserne. Thi Kongen vil bestemt faae at vide, at De har været her, og det maa ikke lade som om De har havt Andet at gjøre med Prindsessen, end hvad der angaaer Musik. Prindsessen vil blive syg og det vil tjene til at skjule hendes Glæde. Hun maa ikke engang synes at ane, at Trenck er brudt ud; og De heller ikke. Kongen veed det allerede, det er vist. Han vil være i slet Humeur og nære en frygtelig Mistanke til alle Mennesker. Tag Dem derfor noie iagt. De er fortabt ligesaavel som jeg, hvis han opdager, at

De har bragt Prindsessen dette Brev; og Fruentimmer komme paa Fæstningen ligesaavel som Mænd, her i Landet. Man glemmer dem der med Billie, akkurat ligesom Mændene. Nu har jeg underrettet Dem derom; farvel! Syng og gaae bort uden Larm og uden Hemmelighedsfuldhed. Vi maa idetmindste bie i otte Dage inden vi see Dem igjen, for at afvende al Mistanke. Gjør Regning paa Prindsessens Erkjendtlighed. Hun er rundhaandet og veed at belønne Hengivenhed."

„Ak, Madame!" sagde Porporina sørgmodigt, „De troer altsaa, at der bestemt skal Trusler eller Løvter til for at bevæge mig til Noget? Jeg beklager Dem, fordi De har denne Tro!"

Næsten udtømt af de heftige Sindsbevægelser, hun nylig havde deelt, og endnu syg af sin egen Sindsbevægelse fra Gaarsaftenen, satte Porporina sig dog til Claveret og begyndte at synge, da en Dør bag hende aabnedes saa sagte, at hun ikke bemærkede det, men pludselig saae i Speilet, som hang over Claveret, Kongens Ansigt vise sig ved Siden af hendes eget. Hun skjelvede og vilde staae op, men Kongen lagde sine tørre Fingerspidser paa

hendes Skulder og nødte hende til at blive siddende og blive ved at spille. Hun adlød med megen Uvillie og Modbydelighed. Ingensinde havde hun følt sig mindre oplagt til at synge, ingensinde var Frederiks Nærværelse forekommet hende koldere eller mere stridende mod al musikalsk Begeistring.

„Det er udmærket godt sunget!" sagde Kongen, da hun havde endt sit Stykke, under hvilket hun med Skræk havde lagt Mærke til, at han havde listet sig hen paa Taaspidserne for at lure ved den halvaabne Dør til sin Søsters Sovegemak. „Men jeg mærker med Kummer, at denne skjønne Stemme er en Smule angrebet denne Morgen. De burde hellere have lagt Dem tilhvile, istedetfor at give efter for Prindsesse Amalias besynderlige Lune, der lader Dem komme hid for ikke at høre Dem."

„Hendes kongelige Høihed befandt sig pludselig ilde," svarede den unge Pige forskrækket over Kongens mørke og bekymrede Mine, „og man har befalet mig at vedblive at synge, for at adsprede hende."

„Da forsikrer jeg Dem, at det er spildt Umage, og at hun aldeles ikke hører paa Dem,"

svarede Kongen tørt. „Hun er derinde og hvisker med Madame Kleist, som om Intet var paafærde; og siden det forholder sig saaledes, kunne vi ligesaa godt hviske sammen her, uden at bekymre os om dem. Hendes Sygdom synes mig ikke videre alvorlig. Jeg troer, at Deres Kjon gaaer meget hurtig over fra en Yderlighed til en anden. Man skulde igaaraftes troe, at De var nærved at døe, og hvo skulde vel have anet, at De denne Morgen skulde være her at pleie og fornøie min Søster? Vil De have den Godhed at sige mig, ved hvilket Tilfælde De saa pludselig har ladet Dem fremstille her for hende?"

Forvirret over dette Spørgsmaal bad Porporina Himlen at indgive hende et Svar.

„Sire!" sagde hun, idet hun anstrængte sig for at paatage sig den fornødne Sikkerhed. „Jeg veed det saamænd ikke rigtig selv. Man bad mig imorges om denne Partitur, som De seer, og jeg tænkte det var min Pligt, at overbringe den selv. Jeg tænkte at kunne lægge mine Nodebøger i Forværelset og vende meget snart tilbage. Men Madame Kleist fik Øie paa mig og nævnede mig for

Hendes Høihed, som sandsynligviis har været nysgjerrig efter at see mig nærved. Man nødte mig til at gaae ind. Hendes Høihed har viist mig den Naade at spørge mig om Stilen i flere Musikstykker, og derpaa, da hun følte sig syg, befalede hun mig at foresynge hende dette, medens hun gik tilsengs. Og nu tænker jeg man naadigst vil tillade mig at gaae hen til Prøven . . ."

„Det er for tidlig endnu," sagde Kongen. „Jeg veed ikke hvordan det er, at Deres Fødder ligesom brænde under Dem for at komme afsted, naar jeg vil passiare med Dem?"

„Fordi jeg altid frygter for ikke at være paa min rette Plads ligeoverfor Deres Majestæt."

„De taler som om De ikke havde sund Sands, min Kjære."

„En Grund desmere, Sire!"

„Bliv," sagde Kongen, idet han nødte hende til atter at sætte sig ved Pianoet, og stillede sig ligeoverfor hende og betragtede hende noie med en halv faderlig, halv inquisitorisk Mine. „Er det Altsammen sandt, hvad De har fortalt mig nu?"

Porporina overvandt den Afsky, hun havde

for at lyve. Hun havde ofte foresat sig selv at være oprigtig imod denne skrækkelige Mand i Alt, hvad der angik hende selv, men derimod at lyve, naar det gjaldt om at frelse hans Offere. Hun saae sig uformodentlig staaende paa dette kritiske Vendepunkt, hvor hendes Herskers Velvillie kunde forvandle sig til Raseri. Hun vilde hellere have opoffret sig selv end nedlade sig til Hykleri og Forstillelse; men Trencks og Prindsessens Skjebne afhang af hendes Aandsnærværelse og Snildhed. Hun tog sin Kunst som Skuespillerinde tilhjelp og udholdt med et ondskabsfuldt Smiil Kongens Ørneblik, der i dette Øieblik dog snarere lignede et Gribbeblik.

„Nu vel, hvorfor svarer De mig ikke?" spurgte Kongen.

„Hvorfor vil Deres Majestæt forskrække mig ved at lade som om De tvivlede paa det, jeg sagde Dem?"

„De seer idetmindste slet ikke forskrækket ud. Tvertimod finder jeg Deres Blik noget dristigt idag."

„Sire, man har kun Frygt for det, man hader. Hvorfor vil De, at jeg skal frygte Dem?"

Frederik vxbnede sig med sin Crocodillerustning for ikke at blive rørt ved dette Svar, der var det meest kokette, han endnu havde faaet af Porporina. Han vexlede strax Gjenstand for Samtalen, som han pleiede, og som er en større og vanskeligere Kunst, end man troer.

„Hvorfor besvimede De igaaraftes paa Theatret?"

„Sire, det er vistnok Deres mindste Sorg, og det er en Hemmelighed for mig selv."

„Hvad har De dog nydt til Frokost denne Morgen, siden De er saa frimodig i Deres Svar til mig?"

„Jeg har lugtet til en vis Flaske, hvilket har fyldt mig med Tillid til Dens Godhed og Retfærdighed, som har bragt mig den."

„Ah! De har antaget det for en Erklæring!" sagde Frederik i en iiskold Tone og med cynisk Foragt.

„Gud skee Lov, nei!" svarede den unge Pige med en meget oprigtig Følelse af Skræk.

„Hvorfor siger De Gud skee Lov?"

„Fordi jeg veed, at Deres Majestæt kun udstæder Krigserklæringer, og det selv til Damer."

„Da er De dog hverken Czarinde eller Maria Theresia; hvad Krig skulde jeg vel have med Dem?"

„Den, som Løven kan have med Myggen."

„Og hvilken Myg stikker Dem, at komme med en saadan Fabel? Myggen ombragte jo Løven ved bestandig at drille den."

„Saa maa det uden Tvivl have været en usel Løve, vredladen og derfor svag. Jeg har altsaa ikke kunnet tænke mig den Anvendelse."

„Men Myggen var heftig og stikkende. Maaskee den Anvendelse anstaaer Dem bedre!"

„Troer Deres Majestæt det?"

„Ja."

„Sire, De taler ikke Sandhed!"

Frederik tog den unge Piges Haand og trykkede den saa voldsomt, at det gjorde Ondt. Der laae baade Vrede og Kjærlighed i denne besynderlige Bevægelse. Porporina fortrak ikke en Mine,

og Kongen tilfoiede, idet han saae paa hendes røde og opsvulmede Haand:

„De har Mod."

„Nei, Sire, men jeg lader ikke som om jeg fattes det, hvad alle de Andre gjøre, som omringe Dem."

„Hvad vil De sige dermed?"

„At man ofte lader som man er død, for ikke at blive slaaet ihjel. I Deres Sted vilde jeg ikke lide, at man antog mig for saa frygtelig."

„Hvem er De forelsket i?" spurgte Kongen, idet han endnu engang gav Samtalen en anden Retning.

„I Ingen, Sire!"

„Naar det er saaledes, hvorfor har De da Nervetilfælde?"

„Det interesserer slet ikke Preussens Skjebne, og altsaa bekymrer Kongen sig ikke om at vide det."

„Troer De da, det er Kongen, der taler med Dem?"

„Jeg kan ikke glemme det."

„Det maa De dog bequemme Dem til. Kon-

gen vil aldrig komme til at tale med Dem; det var ikke Kongens Liv, De reddede, Mademoiselle."

„Men her har jeg ikke fundet Baron Kreutz igjen."

„Skal det være en Bebreidelse? Den vilde være uretfærdig. Det var ikke Kongen, der igaaraftes var henne at erkyndige sig om Deres Befindende; det var Capitain Kreutz, som var der."

„Den Distinction er altfor fiin for mig, Hr. Capitain."

„Nu, saa stræb at lære den. See her, naar jeg sætter min Hat paa Hovedet saaledes, en Smule tilvenstre, saa er jeg Capitain; og sætter jeg den saaledes, tilhoire, saa er jeg Kongen; og efter hvad jeg er, skal De være enten Consuelo eller Mademoiselle Porporina."

„Jeg forstaaer det nok, Sire; men det vil falde mig umuligt. Deres Majestæt staaer det frit for at være Tre, at være Hundrede; jeg kan kun være Een."

„Det er ikke sandt! De vilde ikke tale saaledes til mig paa Theatret, i Deres Kammeraters Overværelse, som De taler til mig her."

„Sire, stol ikke paa det!"

„Men er De da besat af Djævelen idag?"

„Det kommer af, at Deres Majestæts Hat hverken sidder tilhøire eller tilvenstre, og at jeg derfor ikke veed med hvem jeg taler."

Overvunden af det Tillokkende, han især i dette Øieblik fandt i Porporinas Nærhed, løftede Kongen sin Haand til Hatten med et godmodigt og fornøiet Smiil og satte den heelt ned over det venstre Øre paa saa overdreven en Maade, at hans frygtelige Ansigt derved fik et comisk Anstrøg. Han vilde spille den simple Dødelige og saameget som muligt lade Kongen være borte; men da han pludselig erindrede sig, at hans Ærinde var, ikke at adsprede sig fra Bekymringer, men at trænge ind i Abbedissen af Quedlinburgs Hemmeligheder, tog han sin Hat ganske af med en pludselig og ærgerlig Bevægelse; Smilet døde paa hans Læber, hans Pande fordunkledes, og han reiste sig med de Ord til den unge Pige: „Bliv her, jeg vil komme og hente Dem igien," og gik derpaa ind i Kammeret til Prindsessen, som skjælvende ventede ham. Madame Kleist, som havde seet ham tale med Por-

porina, havde ikke vovet at vige fra Prindsessens Seng. Hun havde anstrænget sig forgjæves for at høre denne Samtale, men da hun paa Grund af Værelsernes Størrelse ikke kunde opfatte noget Ord, var hun mere død end levende.

Ogsaa Porporina paa sin Side skjælvede for hvad der vilde foregaae. I Almindelighed alvorlig og ærbødig mod Kongen, havde hun nu maattet gjøre Vold paa sig selv for, ved et noget overdrevet, frimodigt Koketteri, at drage ham bort fra det farlige Forhør, han begyndte paa at lade hende undergaae. Hun havde haabet, aldeles at afholde ham fra at plage sin ulykkelige Søster. Men Frederik var ikke den Mand, der opgav sine Planer, og den stakkels Piges Anstrængelser strandede paa Despotens Haardnakkethed. Hun anbefalede Prindsesse Amalia til Guds Beskyttelse; thi hun begreb meget godt, at Kongen nødte hende til at blive der, for at confrontere hendes Forklaringer med dem, han nu fik i Sideværelset. Hun tvivlede ikke mere derom, da hun saae hvor omhyggeligt han lukkede Døren til efter sig, da han var kommen ind. Hun stod altsaa i et Qvarteer i den

piinligſte Forventning, ryſtende tildeels af Feber, forſkrækket over den Intrigue, hvori hun ſaae ſig indviklet, misfornøiet med den Rolle, hun var nødt til at ſpille, og med Forbauſelſe tænkende paa de Hentydninger, ſom fra flere Sider begyndte at ſtrømme ind paa hende, om Muligheden af Kongens Forelſkelſe i hende, og paa den forunderlige Bevægelſe, Kongen ſelv netop nylig havde forraadt i denne Henſeende, ved ſin beſynderlige Opførſel.

6.

Men min Gud! Kan vel den dygtigſte og frygteligſte Dominikaner, ſom nogenſinde har overtaget en Storinqviſitors Forretninger, ſtaae ſig i Kampen mod tre Fruentimmer, naar Kjærlighed, Frygt og Venſkab begeiſtrer Enhver af dem i ſamme Retning? Frederik kunde gjerne anvende alle Manerer, ſmigrende Elſkværdighed, udfordrende Ironi, uformodentlige Spørgsmaal, fremhyklet Lige-

gyldighed og hemmelige Trusler; det var Altsammen forgiæves. Forklaringen med Hensyn til Cönsuelos Nærværelse i Prindsessens Gemakker befandtes, efter Madame Kleists Udsagn og Amalias Forsikkringer, aldeles overeensstemmende med det, Porporina saa heldig havde opfundet. Det var ogsaa det meest naturlige, det meest sandsynlige. At lade Alt komme an paa Tilfældet, er ved en saadan Leilighed det Bedste. Tilfældet taler aldrig og gribes aldrig i Løgn.

Ked af at føre denne Krig længere, opgav Kongen sit Parti, eller forandrede idetmindste Taktik; thi han udbrød pludselig:

„Og Porporina, som jeg glemmer derinde! Kjære, lille Søster, siden De befinder Dem bedre, saa lad hende komme herind; hendes Passiar vil more os."

„Jeg har Lyst til at sove," svarede Prindsessen, som frygtede for at det var en Snare.

„Nu vel, saa ønsk hende en Godmorgen og tag selv Afsked med hende."

Under disse Ord forekom Kongen Madame

Kleist og gik selv hen at lukke Døren op og kalde paa Porporina.

Men istedetfor at tage Afsked med hende, knyttede han strax en Samtale med hende om den tydske og italienske Musik, og da denne Gjenstand var udtømt, udbrød han pludselig:

„Ak, Signora Porporina! Jeg har en Nyhed, som jeg glemte at fortælle Dem og som dog vistnok vil glæde Dem. Deres Ven, Baron Trenck, er ikke mere i Fængsel."

„Hvilken Baron Trenck, Sire?" spurgte den unge Pige med en fortræffelig fremhyklet Troskyldighed. „Jeg kjender To, og de ere begge To i Fængsel."

„Aa, Trenck, Panduren, vil ende sit Liv paa Spielberg. Det er den preussiske Trenck, som har taget Marken fat."

„Nu, Sire, hvad mig angaaer, saa takker jeg Dem derfor!" svarede Porporina: „Deres Majestæt har her gjort en retfærdig og ædelmodig Handling."

„Meget forbunden for denne Compliment,

Mademoiselle! Hvad tænker De derom, min kjære Søster?"

„Hvad taler De om?" sagde Prindsessen. „Jeg har ikke hørt hvad De sagde, min Broder. Jeg begyndte at falde isøvn."

„Jeg taler om Deres Yndling, den smukke Trenck, som er flygtet fra Glatz over Murene."

„Ah! Det var rigtigt gjort af ham," svarede Amalia meget koldblodigt.

„Det var daarligt gjort af ham," svarede Kongen tørt. „Man vilde have undersøgt hans Sag, og han vilde maaskee have kunnet retfærdiggiøre sig for de Beskyldninger, som tynge paa hans Hoved. Hans Flugt er nu en Tilstaaelse af hans Forbrydelse."

„Hvis det er saaledes, saa opgiver jeg ham," sagde Amalia bestandig med den største Rolighed.

„Mademoiselle Porporina vil blive ved at forsvare ham, er jeg vis paa," svarede Frederik; „jeg seer det paa hendes Øine."

„Det kommer af, at jeg ikke kan troe paa Forræderi," sagde hun.

„Især naar Forræderen er en saa smuk ung

Mand? Veed De, min Søster, at Mademoiselle Porporina er meget lieret med denne Baron Trenck?"

„Vel bekomme hende!" sagde Amalia med Kulde. „Hvis det er en Mand, som er vanæret, vil jeg dog raade hende at glemme ham. Nu ønsker jeg Dem Godmorgen, Mademoiselle, thi jeg føler mig meget træt. Jeg beder Dem at komme igien om nogle Dage for at hjelpe mig at læse denne Partitur, som jeg finder meget smuk."

„De har altsaa igien faaet Smag for Musik?" spurgte Kongen. „Jeg troede De aldeles havde opgivet den."

„Jeg vil forsøge at sætte mig derind i igjen, og jeg haaber, min Broder, at De velvillig vil hjelpe mig dermed. Man siger, at De har gjort store Fremskridt, og saa kan De nu undervise mig."

„Vi kunne tage Undervisning begge To hos Signora. Jeg skal føre hende til Dem."

„Gjør det; det vil være mig en stor Fornøielse."

Madame Kleist fulgte Porporina ud i Forværelset, og hun befandt sig snart ene i de lange Corridorer, uden hverken at vide hvor hun skulde styre hen for at komme ud af Palladset eller erindre hvad Vei hun var gaaet for at komme til Prindsessens Gemakker.

Kongens Hofholdning blev styret med den allerstørste Oeconomi, for ikke at sige mere, og det var sjeldent at træffe en Laqvai i det Indre af Slottet. Porporina traf ikke en Eneste, af hvem hun kunde erholde Underretning, og gav sig til at vanke om paa Lykke og Fromme i den forgelige, vidtløftige Bygning.

Beskjeftiget med Tanken om det, der nylig var skeet, udtømt af Træthed og fastende siden den foregaaende Dag, følte Porporina sit Hoved meget angrebet; og, som det undertiden skeer i deslige Tilfælde, var det kun en sygelig ophidset Tilstand, der endnu opholdt hendes physiske Kræfter. Hun gik paa Lykke og Fromme, hurtigere end hun vilde have gjort i sund Tilstand, og forfu'gt af en aldeles personlig Idee, som besynderlig plagede hende siden forrige Aften, glemte hun ganske paa

hvad Sted hun befandt sig, foer vild, gik igjennem Gallerierne og Gaardene, kom atter tilbage, steg ned og op ad Trapperne, mødte forskjellige Personer, men tænkte ikke mere paa at spørge dem om Veien, og befandt sig endelig som ved Opvaagningen af en Drøm ved Indgangen til en uhyre stor Sal, der var fuld af de besynderligste og meest forvirrede Gjenstande, og i hvis Dør en alvorlig og høflig Person hilste hende med megen Forekommenhed og bad hende at træde ind.

Porporina gjenkjendte den meget lærde Academiker Stoß, Forstander for Kunstkammeret og Bibliotheket paa Slottet. Han var kommen flere Gange til hende, for at forelægge hende kostbare Manuskripter i den protestantiske Musik fra Reformationens første Tider, calligraphiske Kunstværker, hvormed han havde beriget den kongelige Samling. Da han hørte hun søgte en Udgang for at komme bort fra Slottet, tilbød han sig strax at ledsage hende hjem; men bad hende saa indstændig at tage det kostbare til hans Omsorg betroede Kabinet i Øiesyn, at hun ikke kunde undslaae sig for at gjøre en Tour derigjennem, støttet paa hans Arm. Til-

bøielig til at blive adspredt, som alle Kunstnernaturer, fik hun snart større Interesse derfor, end hun i Begyndelsen troede, og hendes Opmærksomhed fæstede sig især paa en Gjenstand, som den meget værdige Professor især udpegede hende.

„Denne Tromme," sagde han, „som ved første Øiekast intet Særdeles har ved sig og som jeg endogsaa har mistænkt for at være et apokryphist Mindesmærke, nyder dog en stor Berømmelse. Saameget er vist, at Skindet paa dette krigerske Instrument er en Menneskehud, som De selv kan iagttage af det Kjendetegn, der er til Brystets Svulmen. Dette Seierstegn, som af Hans Majestæt under den hæderlige Krig, han nylig endte, er bragt hertil fra Prag, skal være Huden af Johan Ziska, denne berømte Anfører for Hussitteropstanden i det femtende Aarhundrede. Man paastaaer, at han skal have skjænket dette hellige Efterladenskab til sine Vaabenbrødre, idet han lovede dem, at der hvor den var, skulde ogsaa Seieren være. Bøhmerne paastaae, at Lyden af denne frygtelige Tromme jog deres Fiender paa Flugt, og fremkaldte deres faldne Anføreres Skygger til Kamp

for deres hellige Sag, og tusinde andre Mærkværdigheder. Men, uden at regne, at saadanne overtroiske Historier kun fortjene at foragtes i dette Fornuftens glimrende Aarhundrede, hvori vi have den Lykke at leve, forsikrer desuden Lenfant, Hendes Majestæt Dronningmoderens Hofpræst, Forfatter af en anbefalelsesværdig Historie om Husitterne, at Johan Ziska er bleven begravet med sin Hud paa, og at følgelig . . . Jeg synes, Mademoiselle, at De blegner! . . . Faaer De Ondt, eller skulde Synet af denne selsomme Gjenstand indgyde Dem Afsmag? . . . Denne Ziska var en stor Skurk og en meget vild Oprører . . .“

„Det er muligt, min Herre,“ svarede Porporina, „men jeg har opholdt mig i Bohmen, og der har jeg hørt sige, at det var en meget stor Mand. Erindringen om ham er der endnu ligesaa levende som om Ludvig den Fjortende maaskee i Frankrig, og man betragter ham der som sit Fædrelands Befrier.“

„Ak! Det er kun et meget slet befriet Fædreland!“ svarede Stoß smilende. „Og jeg kunde længe nok tromme paa dets Befriers høittonende

Bryst uden dog at kunne fremkalde hans Skygge, der paa en skammelig Maade holdes fangen i den Konges Slot, der har beseiret hans Efterkommere."

Medens den hæderlige Professor Stoß sagde disse Ord i en pedantisk Tone, lod han sine Fingre løbe over Trommen, som gav en dump, sørgelig Lyd fra sig, der lignede den, man hører af disse med Sørgesl r overtrukne Instrumenter ved en Ligparade. Men den lærde Forstander for Kunstmuseet blev pludselig afbrudt i denne sin profane Fornøielse ved et gjennemtrængende Skrig af Porporina, som kastede sig i hans Arme og skjulte sit Ansigt ved hans Skulder som et Barn, der bliver forskrækket for en eller anden selsom eller frygtelig Gjenstand. Den alvorlige Stoß saae sig om for at opdage Grunden til denne pludselige Skræk, og saae en Person, hvis Syn kun indgjød ham Foragt, staae paa Dørtærskelen til Salen. Han vilde have givet denne Person et Tegn til at fjerne sig, men han var allerede gaaen bort, førend Porporina, der krampagtigt knyttede sig til ham, tillod ham at gjøre en Bevægelse.

„Jeg begriber virkelig ikke," sagde han, idet han førte hende til en Stol, hvorpaa hun udmattet og skjælvende sank ned, „hvad der fattes Dem? Jeg har Intet seet, som kunde foranledige en saaden Skræk, som den, De føler."

„De har Intet seet? De har ikke seet Nogen?" spurgte Porporina med udmattet Stemme og forvirret Blik. „Der, i denne Dør . . . har De ikke seet en Mand staae og betragte mig med forfærdelig rædsomme Blik? . . ."

„Jo vist har jeg seet en Mand, som ofte løber om i Slottet og som maaskee nok vilde sætte en forfærdelig rædsom Mine op, som De meget rigtig siger; men jeg forsikrer Dem, at jeg er kun lidet bange for ham og ikke hans Nar."

„De har seet ham? Ak, min Herre, han var altsaa virkelig der? Det er ingen Drøm? Min Gud! Min Gud! Hvad skal dog dette betyde?"

„Det skal betyde, at han paa Grund af særdeles Beskyttelse af en elskværdig og værdig Prindsesse, som i mine Tanker morer sig mere over hans Daarskaber, end hun sætter Lid til dem, er kom-

men ind paa Slottet og nu begiver sig hen til Hendes kongelige Høihed."

„Men hvem er han? Hvad hedder han?"

„Naa det veed De ikke! Hvorfor er De da bange for ham?"

„For Himlens Skyld, min Herre, sig mig hvem er denne Mand?"

„Jh nu, det et Trismegistus, Prindsesse Amalias Hexemester, en af disse Charlataner, som gjør sig til en Erhvervsgreen at forudsige hvad der skal skee og at opdage skjulte Skatte, at giøre Guld og at være i Besiddelse af tusinde andre selskabelige Talenter, som have været meget stærkt i Mode her forend Frederik den Stores berømmelige Regjering. Det er umuligt andet, end at De jo har hørt, Signora, at Abbedissen af Qvedlinburg finder Smag i . . ."

„Ja, ja, min Herre, jeg veed hun studerer Cabala, for Tidsfordriv sandsynligviis . . ."

„Ja, naturligviis! Hvorledes skulde man ellers antage, at en saa oplyst, saa dannet Prindsesse skulde for Alvor beskjeftige sig med saa overdrevne Ting?"

„Altsaa, min Herre, De kjender dette Menneske?"

„Ja, i lang Tid. Det er vel over fire Aar siden man seer ham vise sig her idetmindste een Gang hver sjette eller ottende Maaned. Da han er meget fredelig og aldrig blander sig i Intriguer, taaler Hans Majestæt, som ikke vil berøve sin Søster nogen uskyldig Fornøielse, hans Nærværelse i Staden, ja selv hans uhindrede Adgang til Slottet. Han misbruger den ikke, og øver ikke sin saakaldte Kunst her i Landet, undtagen hos Hendes Høihed. Hr. Golowkin beskytter ham og gaaer i Caution for ham. Dette er Alt, hvad jeg kan sige Dem om ham; men hvorledes kan det interessere Dem saa uhyre, Mademoiselle?"

„Det interesserer mig slet ikke, min Herre, forsikrer jeg Dem; men for at De ikke skal troe mig afsindig, maa jeg sige Dem, at denne Mand syntes mig — det er uden Tvivl kun en Illusion — at have en træffende Lighed med en Person, som har været mig kjær og er det endnu; thi Døden sønderriver ikke Hengivenhedens Baand, gjør den vel, min Herre?"

„Det er en ædel Følelse, De udtaler, Mademoiselle, og en saa fortjent Person som Dem fuldkommen værdig. Men De har været meget bevæget og jeg seer, at De kan neppe staae paa Deres Been, tillad mig at følge Dem hjem.“

Da Porporina kom hjem, gik hun tilsengs og laae flere Dage angreben af Feber og overordentlig heftig Nervesvækkelse. Efter denne Tids Forløb fik hun en Billet fra Madame Kleist, som anmodede hende om at komme hjem til sig og synge Klokken Otte om Aftenen. Det var kun et Paaskud for hemmelig at faae hende op paa Slottet. Ad hemmelige Gange gik de ind til Prindsessen, som de fandt fortryllende pyntet, uagtet hun næsten gik i Mørke i sit Værelse og alle i hendes Tjeneste staaende Domestikker havde faaet deres Afsked for denne Aften, under Paaskud af, at hun ikke befandt sig vel. Hun modtog Sangerinden med tusinde Kjærtegn og, slyngende sin Arm fortroligt om hendes, førte hun hende til et yndigt lille rundt Værelse, der var belyst af halvtredsindstyve Voxlys og hvor et kosteligt Aftensbord med smagfuld Luxus stod dækket. Den franske Rococo havde endnu

ikke faaet Indgang ved det preussiske Hof. Man bar forresten i denne Periode en dyb Foragt for det franske Hof til Skue og lod sig nøie med at efterligne Traditionerne fra Ludvig den Fjortendes Tid, for hvem Frederik, hemmelig beskjeftiget med at efterabe denne store Konge, røbede en grændseløs Beundring. Imidlertid var Prindsesse Amalia pyntet efter den nye Tids Smag, og skjøndt hendes Pynt var tugtigere, end den Madame Pompadour havde for Skik at bære, var den dog derfor ikke mindre glimrende. Madame Kleist havde ogsaa klædet sig paa det Elskværdigste; og dog var der kun dækket til Tre og fandtes ikke en eneste Tjener.

„De er ganske forbauset over vor lille Fest," sagde Prindsessen leende. „Nu vel, De vil forbauses mere endnu, naar De erfarer, at vi sætte os til at spise alle Tre og varte os selv op, ligesom vi allerede have lavet Alt selv, Madame Kleist og jeg. Det er os To, som have dækket Bordet og tændt Faklerne, og jeg har aldrig moret mig saameget før. Jeg har for første Gang i mit Liv friseret mit Haar selv og klædet mig paa

ganske ene, og jeg har aldrig før faaet det til at klæde mig saa godt, idetmindste efter hvad jeg synes. Nu, vi ville more os incognito. Kongen sover i Potsdam, Dronningen er paa Charlottenburg, min Søster hos Dronningmoderen i Montbijou, mine Brødre, jeg veed ikke hvor; vi ere alene paa Slottet. Jeg antages for at være syg, men benytter i Nat min Frihed for at nyde Livet en Smule og for med Eder To, de eneste Personer i Verden, jeg kan betroe mig til, at feire min kjære Trencks Flugt. Vi ville ogsaa drikke Champagne paa hans Sundhed, og hvis En af os skulde faae sig en lille Pidsk, skulle de Andre holde det hemmeligt. O, Frederiks smukke, philosophiske Aftensselskaber ville aldeles fordunkles af dennes Munterhed og Glands!"

Man satte sig tilbords og Prindsessen viste sig i et ganske nyt Lys for Porporina. Hun var god, deeltagende, naturlig, munter, smuk som en Engel, med eet Ord, tilbedelsesværdig, som hun havde været i sin første Ungdoms skjønneste Dage. Hun syntes at svømme i Lykke, og det var en reen, ædelmodig og uegennyttig Lykke. Hendes

Elsker flygtede langt bortfjernet fra hende, og hun vidste ikke, om hun nogensinde skulde see ham igien; men han var fri, hans Lidelser vare tilende, og hans af Lykke straalende Elskerinde velsignede Skjæbnen.

„Ak! Hvor jeg føler mig vel mellem Jer To!" sagde hun til sine Fortrolige, som med hende dannede den smukkeste Trio, som et raffineret Koketteri nogensinde har unddraget Mændenes Blik. „Jeg føler mig fri, som Trenck er det i denne Stund; jeg føler mig god, som han altid har været det, og som jeg ikke troede mere at kunne blive! Det synes mig som om Glatz's Fæstning tyngede hver Stund paa min Sjæl; om Natten laae det paa mit Bryst som en Mare. Jeg laae og frøs i min Ederdunsseng, naar jeg tænkte paa, at han, jeg elskede, rystede af Kulde paa det mørke, underjordiske Fængsels fugtige Steenbro. Jeg levede ikke mere, jeg kunde ikke mere nyde Noget. Ak, kjære Porporina, tænk Dem den Skræk, man føler, naar man maa sige sig selv: Alt Dette lider han for Din Skyld! Det er min ulykkelige Kjærlighed, der lægger ham levende i Graven! Denne Tanke for-

vandlede ligesom Harpyernes Aande ethvert Næringsmiddel til Galde. Skjænk mig Champagne, Porporina, jeg har aldrig holdt af den; i to Aar har jeg kun drukket Vand. Men nu forekommer det mig som om jeg drak Nectar! Lysenes Glands er oplivende, Duften af Blomsterne god, disse Lækkerbidskener ere udsøgte, og især I ere smukke som to Engle, Kleist og Du. O, ja! Jeg seer, jeg hører, jeg aander; jeg er bleven levende igjen fra en Statue, fra et Lig, som jeg var før. Holdt, klink først med mig paa Trencks Sundhed og dernæst paa hans Vens, som er flygtet med ham; derpaa drikke vi paa de tappre Bevogteres Velgaaende. som have ladet ham flygte, og endelig tilsidst paa min Broder Frederiks, som ikke har kunnet hindre det. Nei, ingen bitter Tanke skal forstyrre denne Festdag. Jeg har ikke mere Nag til Nogen, jeg synes jeg elsker Kongen. Top! Paa Kongens Sundhed, Porporina, Kongen leve!"

Hvad der bidrog til det Velbehag, denne stakkels Fyrstindes Glæde meddeelte sine to smukke Gjæster, var den Godmodighed i hendes Maneer og den fuldkomne Lighed, hun lod herske mellem

dem alle Tre. Hun reiste sig og byttede Tallerkener om, naar det var hendes Tour, skar selv for og betjente sine Veninder med en barnlig og rørende Fornøielse.

„Ak, om jeg end ikke er født for Lighed i Livet," sagde hun, „har Kjærlighed idetmindste faaet mig til at begribe den, og min ulykkelige Stilling har viist mig det Skrøbelige i den Fordom, at Rang og Herkomst skulde gjøre Noget til Sagen. Mine Søstre ere ikke saaledes som jeg. Min Søster i Anspach vilde før bære sit Hoved paa Skafottet, end først hilse en ikke regjerende Fyrstinde. Min Søster i Baireuth, som med Voltaire spiller Philosoph og stærk Aand, vilde rive Øinene ud paa en Hertuginde, som vilde tillade sig at have en Tomme længere Slæb paa sin Kjole end hun. Det kommer af, at de aldrig have elsket, seer I! De tilbringe deres Liv i dette aandelige Maskineri, som de kalde deres Rangs Værdighed. De døe indbalsamerede i deres Majestæt som Mumier; de have aldrig kjendt mine bittre Smerter, men saa have de heller ikke, i hele deres Etikette- og Gala-Liv, havt et eneste Øvarteers Frihed, Fornøielse

og Fortrolighed, som jeg nyder i dette Øieblik! Mine kjære Veninder, I maa gjøre mig denne Fest fuldkommen, I maa sige Du til mig iaften. Jeg vil være Amalia for Jer, ikke Høihed, Amalia slet og ret. Ak, Du seer ud, som om Du vilde afslaae det, Du-Kleist? Hoffet har fordærvet Dig, mit Barn; mod Din Villie har Du indaandet den usunde Luft! Men Du, Porporina, som skjøndt Du er Skuespillerinde, dog synes at være et Naturens Barn, Du vil give efter for mit uskyldige Ønske."

„Ja, min kjære Amalia, jeg vil gjøre det af ganske Hjerte for at forbinde mig Dig!" svarede Porporina leende.

„O Himmel!" udbrød Fyrstinden. „Hvis Du vidste hvad Indtryk det gjør paa mig at blive sagt Du til, og høre mig kalde Amalia! Amalia! O! Hvor han sagde dette Navn sødt, han! Det forekom mig, at det var det smukkeste Navn paa Jorden, det blideste, en Qvinde nogensinde har baaret, naar han sagde det."

Lidt efter lidt drev Prindsessen sin Hjertenslyst saa vidt, at hun glemte sig selv for kun at

beskjeftige sig med sine Veninder, og under denne Stræben efter Lighed følte hun sig saa stor, saa lykkelig og saa god, at hun uvilkaarlig aflagde den raa Personlighed, som Lidenskab og Lidelse havde udviklet hos hende. Hun ophørte at tale udelukkende om sig selv, hun tænkte ikke mere paa at gjøre sig nogen Fortjeneste af at være saa elskværdig og saa ligefrem; hun spurgte Madame Kleist om hendes Familieforhold, Stilling og Følelser, hvad hun aldrig havde gjort, siden hun var bleven gandske betaget af sin egen Kummer. Hun vilde ogsaa kjende Kunstnerlivet, Theatrets Følelser, Porporinas Ideer og Tilbøieligheder. Hun indgjød Tillid paa samme Tid, som hun følte den, og fandt uendelig Fornøielse i at læse i en Andens Sjæl og at see, at disse fra hende hidtil forskjellige Væsner i deres Tilværelse vare hendes Lige, vare ligesaa fortjente hos Gud, ligesaa vel udstyrede af Naturen, og ligesaa indflydelsesrige paa Jorden, hvilket hun i lang Tid havde bildet sig ind at kun hun var i en høiere Grad, end alle Andre.

Det var især Porporina, hvis aabenhjertige

Svar, Deeltagelse og Medfølelse fyldte hende med Agtelse og behagelig Forundring.

„Du synes mig en Engel, Du, en Pige fra Theatret!" sagde hun til hende. „Du taler og Du tænker mere ædelt end noget kronet Hoved, jeg kjender. See, jeg føler en Agtelse for Dig, som grændser til Lidenskabelighed; Du maa tilstaae mig Din udeelte Agtelse igien, smukke Porporina. Du maa aabne mig Dit Hjerte og fortælle mig Dit Liv, Din Herkomst, Din Opdragelse, Din Kjærlighed, Din Ulykke, Dine Feil selv, hvis Du har begaaet nogle. Det kan kun være ædle Feil, som dem, jeg har, ikke paa Samvittigheden, som man ellers siger, men i Samvittigheden, i mit Hjertes Helligdom. Klokken er Elleve, vi have hele Natten for os; vor lille Orgie stunder mod Enden, thi vi bestille intet Andet end snakke, og jeg seer, at den anden Flaske Champagne vil have Uret. Vil Du fortælle mig Din Historie, saaledes som jeg beder Dig om den? Det forekommer mig som om Bekjendtskabet til Dit Hjerte og den maleriske Fremstilling af et Liv, hvori Alt vil være mig nyt og ukjendt, vil give mig en bedre Under-

retning om de sande Pligter i denne Verden, end alle af mig selv anstillede Betragtninger nogensinde have kunnet give. Jeg føler mig istand til at høre Dig og følge Dig, som jeg aldrig har kunnet høre Noget, som var min Lidenskab fremmed. Vil Du tilfredsstille mig?"

„Jeg vilde gjøre det af ganske Hjerte, Deres Høihed . . ." begyndte Porporina.

„Deres Høihed? Hvor faaer Du denne Høihed fra?" afbrød Prindsessen muntert.

„Jeg siger, min kjære Amalia," tog Porporina atter Ordet, „at jeg vilde gjøre det med Fornøielse, hvis der ikke i mit Liv var en vigtig, næsten frygtelig Hemmelighed, hvortil Alt knytter sig, men som ingen Trang til hjertelig Meddelelse, ingen Opbrusen af min Følelse tillader mig at aabenbare."

„Nu vel, mit kjære Barn, jeg kiender Din Hemmelighed! At jeg ikke har talt til Dig derom fra Begyndelsen af dette vort Aftensgilde, hidrørte fra en Beskedenhedsfølelse, der nu, som jeg mærker, er overvunden af min oprigtige Venskabsfølelse for Dig."

„De veed min Hemmelighed!" udbrød Porporina, forstenet af Overraskelse. „O! Tilgiv, Madame! Det synes mig umuligt."

„Maa jeg nu bede Dig om Pant! Du behandler mig jo bestandig som Høihed."

„Tilgiv mig, Amalia . . . men Du kan ikke vide min Hemmelighed, medmindre Du virkelig er i Forstaaelse med Cagliostro, som man paastaaer."

„Jeg har hørt tale om Dit Eventyr med Cagliostro og er færdig at dø af Længsel efter at kjende de enkelte Omstændigheder i denne Henseende? men det er ikke Nysgjerrighed, som bevæger mig iaften, det er Venskab, som jeg oprigtigt har sagt Dig. For derfor at opmuntre Dig, vil jeg sige Dig, at jeg siden imorges veed meget vel, at Signora Consuelo Porporina kunde med al Lovmæssighed, hvis hun vilde, tage sig Titel af Grevinde af Rudolstadt."

„I Himlens Navn, Madame . . . Amalia . . . sig mig, hvem har kunnet underrette Dem . . ."

„Min kjære Rudolstadt, Du veed altsaa ikke, at min Søster, Markgrevinden af Baireuth, er her?"

„Jo, jeg veed.“

„Og med hende hendes Læge Supperville!“

„Nu forstaaer jeg det. Supperville har brudt sit Ord, sin Eed. Han har sladdret!“

„Berolige Dig. Han har kun talt til mig og det under Hemmelighedens Segl. Jeg indseer forresten ikke, hvorfor Du er saa bange for at lade denne Sag rygtes, der er saa ærefuld for Din Charakteer og som ikke mere kan skade Nogen. Familien Rudolstadt er uddøet, med Undtagelse af en gammel Stiftsfrøken, som ikke længe kan tøve med at samles med sine Brødre i Graven. Vi have rigtignok i Sachsen Fyrster af Rudolstadt, som ere Dine nære Slægtninge, Dine kjødlige Fættere, og meget forfængelige af deres Navn; men hvis min Broder vil understøtte Dig, kan Du bære dette Navn, uden at de vove at gjøre nogen Indsigelse derimod . . . medmindre Du ikke vedbliver at foretrække Dit Navn Porporina, som er aldeles ligesaa hæderligt og langt behageligere for Øret.“

„Det er virkelig min Hensigt, hvad der saa end møder,“ svarede Sangerinden. „Men jeg

vilde gjerne vide ved hvilken Anledning Supperville har fortalt Dem alt Dette. Naar jeg faaer det at vide, og min Samvittighed derved er løst fra sin Eed, lover jeg Dem . . . at fortælle Dig de enkelte Omstændigheder ved dette sørgelige og besynderlige Giftermaal."

„Sagen er denne," sagde Prindsessen: „Da en af mine Kammerpiger var syg, lod jeg Supperville, som, efter hvad man sagde mig, befandt sig paa Slottet hos min Søster, bede om at komme til mig, for at see til hende. Supperville er en aandrig Mand, som jeg har kjendt, da han opholdt sig her, og som aldrig har holdt af min Broder. Dette foranledigede mig til at underholde mig fortroligt med ham. Tilfældet bragte Talen paa Musik, paa Operaen, og følgelig paa Dig. Jeg talte til ham om Dig med saamegen Roes, at han, for nu enten at gjøre mig en Fornøielse derved, eller fordi det var hans Overbeviisning, langt overgik mig i at holde Lovtaler over Dig og løfte Dig til Skyerne. Jeg fandt Behag i at høre ham, men bemærkede en vis Affectation hos ham, hvorved han i Dig vilde lade mig ane en roman-

tisk Tilværelse, der var Interesse værd, og en overlegen Sjælsstorhed, der langt overgik mine bedste Formodninger. Jeg trængte heftig ind paa ham, det tilstaaer jeg Dig, og han lod sig ogsaa længe bede, maa jeg sige til hans Retfærdiggjørelse. Endelig, efterat have forlangt mit Ord paa ikke at forraade ham, fortalte han mig Dit Ægteskab med Greven af Rudolstadt paa hans Dødsseng, og det ædelmodige Afkald, Du gjorde paa alle Dine Rettigheder og Fordele. Du seer, mit Barn, at Du uden Betænkelighed kan meddele mig Resten, hvis intet Andet forpligter Dig til at skjule det for mig."

„Naar det forholder sig saaledes," sagde Porporina efter et Øiebliks Taushed og rørt Bevægelse, „vil jeg, skjøndt denne Fortælling vil vække meget smertelige Erindringer hos mig, især siden mit Ophold i Berlin, tillidsfuldt tilfredsstille Deres Høiheds . . . jeg vilde sige min gode Amalias Ønske."

7. *)

„Jeg er født, jeg veed ikke i hvilken Krog i Spanien, jeg veed heller ikke bestemt hvad Aar, men jeg maa nu være tre og tyve eller fire og tyve Aar gammel. Jeg veed ikke min Faders Navn, og hvad min Moder angaaer, troer jeg, hun i Henseende til sine Forældre var i samme Uvished som jeg. Man kaldte hende i Venedig Zingaraen og mig for Zingarellaen. Min Moder

---

) Consuelo's Hændelser, som udgjøre flere Bind), der ere udgivne med flere Aars Mellemrum, ville formodentlig være gaaet Læserne i Glemme. Forfatteren har derfor troet at burde gjentage dem her i muligste Korthed. De Læsere, som have en saa lykkelig Hukommelse, at de deri kunne rumme en heel lang Roman, ville naturligviis finde denne Gjentagelse trættende; men de bedes derfor at springe dette Capitel over, for ikke at misbruge deres Taalmodighed.

*) Paa Dansk 7 Bind, hos Jordan, Kjøbenhavn 1846 — 1850.

havde givet mig til Skytspatronesse Maria del Consuelo, d. e. Trostens Maria. Mine første Aar tilbragtes i et omflakkende og elendigt Liv. Vi gjennemstreifede Verden tilfods, min Moder og jeg, og levede af at synge. Jeg har en dunkel Erindring om, at vi i Bohmens Skove bleve gjæstfrit modtagne paa et Slot, hvor en smuk Dreng, Borgherrens Søn, ved Navn Albert overvældede mig med kjærlig Omhu og Venskab og forærede min Moder en Guitar. Dette Slot var Riesenburg, hvis Slotsfrue jeg en Dag længere hen i Tiden skulde undslaae mig for at være. Den unge Herre var Grev Albert af Rudolstadt, hvis Ægtefælle jeg var bestemt til at blive.

„Da jeg var ti Aar, begyndte jeg at synge paa Gaderne. En Dag, da jeg sang min lille Sang paa Sanct Markuspladsen i Venedig, foran et Kaffehuus, kaldte Mester Porpora, som netop befandt sig der og følte sig slaaet af min taktfulde Stemme og den naturlige Methode, min Moder havde lært mig, paa mig, udspurgte mig, fulgte mig hjem til min Hytte, gav min Moder endeel

Understettelse og lovede hende at optage mig i Scuola dei medicanti, en af disse musikalske Gratistskoler, hvoraf der i Italien er saadan Overflødighed, og hvorfra der udgaaer saa berømte Kunstnere af det ene og det andet Kjøn; thi det er de bedste Lærere, som have Bestyrelsen af dem. Jeg gjorde der hurtige Fremskridt, og Mester Porpora fik mig saa kjær, at jeg derved udsatte mig for mine Kammeraters Skinsyge og Drillerier. Deres uretfærdige Vrede og den Foragt, de kastede paa mine daarlige Klæder, vænnede mig tidlig til Taalmodighed, Tilbageholdenhed og Resignation.

„Jeg husker ikke den første Dag, jeg saae ham; men det var vel i en Alder af syv eller otte Aar at jeg allerede elskede en ung Mand eller rettere en Dreng, der var forældreløs og forladt, studerede Musik ligesaavelsom jeg, og levede ved Andres Beskyttelse og Mildhed, ligesom jeg, paa Gaderne. Vort Venskab eller vor Kjærlighed, thi det var det samme, var en kydsk og behagelig Følelse. Vi tilbragte de Timer, som ikke vare bestemte til Musikunderviisningen, sammen i et uskyldigt Dagdriverliv. Efterat min Moder forgjæves

havde bekæmpet vor Tilbøielighed, bifaldt hun den paa Grund af det Løvte, hun lod os aflægge ved sin Dødsseng, at vi vilde gifte os sammen saasnart vort Arbeide havde sat os istand til at underholde en Familie.

„I en Alder af atten eller nitten Aar havde jeg giort store Fremskridt i at synge. Grev Justiniani, En af de venetianske Nobili og Eier af Theatret San Samuel, hørte mig synge i Kirken og ansatte mig som første Sangerinde for at erstatte Corilla, en smuk og stærk Virtuosinde, hvis Elsker han havde været, men som havde været ham utro. Denne Justiniani var netop ogsaa min Forlovedes, Anzoletos, Beskytter. Anzoleto blev ansat tilligemed mig for at synge i de første Mandsroller. Vor første Optræden foregik under de meest glimrende Auspicier. Han havde en herlig Stemme, en overordentlig naturlig Lethed og et forførende Udvortes; alle de smukke Damer beskyttede ham. Men han var doven, han havde ikke havt en saa dygtig eller saa ivrig Syngemester som jeg. Hans Held blev mindre glimrende. Han ærgrede sig i Begyndelsen derover, siden trodsede han, og

tilsidst blev han skinsyg; paa den Maade mistede jeg hans Kjærlighed."

„Er det muligt," sagde Prindsesse Amalia, „at det var af en saadan Grund? Han har altsaa dog nok været meget maadelig?"

„Ak, nei, Madame: men han var forfængelig og Kunstner. Han valgte til sin Beskytterinde Corilla, som var falden i Unaade og derfor var rasende; hun borttog mig hans Hjerte, og bragte ham snart til at fornærme og sønderrive mit. Mester Porpora, som altid havde bekæmpet vore Følelser, fordi han paastaaer, at en Qvinde for at være en stor Kunstnerinde bør holde sig fri for enhver Lidenskab og ethvert Hjerteanliggende, lod mig en Aften opdage Anzoletos Forræderi. Næste Dags Aften gjorde Grev Justiniani mig en Kjærlighedserklæring, som jeg var langtfra at vente og som fornærmede mig dybt. Anzoleto lod som han var skinsyg og troede, at jeg var fordærvet; han vilde bryde med mig. Jeg flygtede om Natten fra mit Logis, opsøgte min Lærer, der er en Mand med en hurtig Beslutning, og som havde vænnet mig til en hurtig Udførelse. Han medgav mig Breve til

Fastlandet, og næste Morgen ved Dagens Frembrud reiste jeg til Bøhmen."

„Til Bøhmen!" udbrød Madame Kleist, som tillige gjorde store Øine ad Porporinas Mod og Dyd.

„Ja, Madame," svarede den unge Pige. „I vort Sprog, som vi omvankende Kunstnere bruge, betegner den ofte forekommende Talemaade „at reise til Bøhmen" at overgive sig til et fattigt, arbeidsomt, ofte brødefuldt Livs Tilfældigheder, et Slags Zigeunerliv, som man da ogsaa beskylder Bøhmerne for at føre. Hvad mig nu angaaer, reiste jeg til Bøhmen, dog ikke i den ovenantydede symbolske Betydning, hvorvel min Skjæbne syntes at bestemme mig til det Samme som saamange Andre, men til Czechernes ulykkelige Land, Huß's og Ziskas Fædreland, til Bøhmerwald, kort sagt, til Riesenburg, hvor jeg paa det ædelmodigste blev modtaget af Familien Rudolstadt."

„Og hvorfor gik Du til denne Familie?" spurgte Prindsessen, som hørte efter med megen Opmærksomhed. „Erindrede man sig der at have seet Dig som Barn?"

„Nei slet ikke. Jeg erindrede det ikke engang selv, og det var først lang Tid efter og tilfældigviis, at Grev Albert fandt og hjalp mig at finde Erindringen om dette lille Eventyr. Men min Lærer Porpora havde i Tydskland været meget forbundet med den agtværdige Grev Christian af Rudolstadt, Familiens Overhoved. Den unge Baronesse Amalia, hans Broderdatter, skulde have en Gouvernante, det vil sige en Selskabsjomfrue, som for et Skins Skyld skulde undervise hende i Musik og forhindre hende fra at kede sig under det alvorlige og sørgelige Liv, man førte paa Riesenburg. Hendes ædle og gode Slægtninge modtoge mig som en Veninde, næsten som en Paarørende. Jeg undervisте ikke, endskjønt jeg gjerne vilde, min smukke men lunefulde Discipelinde . . ."

„Og Grev Albert blev forelsket i Dig, som det jo maatte være?"

„Af, Madame! jeg kan ikke tale letsindigt om en saa alvorlig og smertelig Sag. Grev Albert, som antoges for sindssvag, og som med en ophøiet Sjæl og et begeistret Geni forbandt de

besynderligste og selsomste Indfald, en aldeles uforklarlig Sygdom i Phantasien . . ."

„Supperville har fortalt mig alt Dette, uden selv at troe derpaa og uden at gjøre mig det begribeligt. Man tilskrev den unge Mand overnaturlige Evner, Spaadomsgave, forheiet Synskraft, Magt til at gjøre sig usynlig . . . hans Familie fortalte derom uhørte Ting . . . Men alt Dette er umuligt, og jeg haaber, at Du ikke fæster Lid dertil?"

„Forskaan mig, Madame! for den Smerte og Forlegenhed at udtale mig om Kjendsgjerninger, som overstige min Fatteevne. Jeg har seet ubegribelige Ting og til visse Tider syntes Grev Albert mig at være et Væsen af overmenneskelig Natur. Til andre Tider har jeg i ham kun seet et ulykkeligt Væsen, der paa Grund af sin overdrevne Dyd var berøvet Fornuftens Lys; men til ingen Tid har jeg fundet ham lig andre Mennesker i Almindelighed. Naar han var afsindig, som naar han var rolig, naar han var begeistret, som naar han var nedslaaet, var han dog altid det bedste, det retfærdigste, det grundigst oplyste eller

det meest poetisk besjælede Menneske. Med et Ord, jeg kan ikke tænke paa ham eller nævne hans Navn uden en Følelse af Agtelse, uden en dyb Rørelse, eller uden en Slags Forbauselse, thi jeg er den ufrivillige og ikke fuldkommen uskyldige Aarsag i hans Død."

„Nu, kjære Grevinde, tør Dine smukke Øine, fat Mod og bliv ved. Jeg hører Dig uden Ironi eller profan Letsindighed, sværger jeg Dig til."

„Han elskede mig i Begyndelsen uden at jeg kunde ane det. Han talte aldrig til mig, han syntes ikke engang at see mig. Jeg troer han bemærkede for første Gang min Nærværelse paa Slottet, da han hørte mig synge. Jeg maa sige Dem, at han er en meget stor Musiker og at han spiller Violin, som Ingen i Verden har nogen Anelse om at man kan spille. Men jeg troer ogsaa, at jeg er den Eneste, som nogensinde har hørt ham spille paa Riesenburg; thi hans Familie har aldrig vidst, at han besad dette uforlignelige Talent. Hans Kjærlighed opstod altsaa af musikalsk Begeistring og Sympathi. Hans Cousine, Baronesse Amalia,

som havde været forlovet med ham i to Aar, men hvem han ikke elskede, blev desaarsag vred paa mig, skjøndt hun heller ikke elskede ham. Hun viste mig det med mere Aabenhed end Ondskab; thi med alle sine Feil havde hun en vis Sjælsstorhed, hun kedede sig ved Alberts Kulde, ved det sørgelige Liv paa Slottet, og forlod os en skjøn Morgen, idet hun saa at sige borttørte sin Fader, Baron Frederik, Grev Christians Broder, en fortræffelig, men noget indskrænket Mand, ufølsom for det Aandige og enfoldig af Hjertet, men en Slave af sin Datter og lidenskabelig hengiven til Jagt."

„Men Du fortæller mig jo Intet om Grev Alberts Usynlighed, om hans Forsvinden paa fjorten og tyve Dage, hvorefter han pludselig atter kom t lisyne og troede eller lod som han troede, at han slet ikke havde forladt Huset, og sunde ikke eller vilde ikke sige hvor han havde været, medens man søgte efter ham paa alle Kanter."

„Siden Doctor Supperville har fortalt Dem denne tilsyneladende mærkværdige Kjendsgjerning. vil jeg forklare Dem den; jeg ene kan gjøre det, thi dette Punkt er bestandig bleven en Hemmelig-

hed mellem Albert og mig: Der er i Nærheden af Riesenburg et Bjerg, som kaldes Schreckenstein og som skjuler en Grotte og flere hemmelighedsfulde Kamre i gammel underjordisk Bygningskunst, som daterer sig fra Hussitternes Tider. Skjøndt Albert havde gjennemgaaet en Række af meget dristige philosophiske Anskuelser og besad en religiøs Begeistring, der næsten grændsede til Mysticisme, var han dog i sit Hjerte bleven ved at være Hussit, eller rettere sagt, Taborit. Nedstammende paa Mødreneside fra Kong Georg Podiebrad havde han hos sig selv bevaret og udviklet Troen paa patriotisk Uafhængighed og evangelisk Lighed, som Johan Huß's Prædikener og Johan Ziskas Seire have saa at sige indpodet Bøhmerne."

„Hvor hun kan tale om Historie og Philosophie!" udbrød Prindsessen, idet hun saae til Madame Kleist. „Hvo skulde vel have sagt, at en Theaterpige forstod sig paa saadanne Ting ligesaagodt som jeg, der har tilbragt mit Liv med at studere i Bøger! Hvorofte har jeg ikke sagt Dig, Kleist, at der blandt disse Væsner, som Hoffets Mening sætter i de laveste Samfundsklasser, fin-

des indsigtsfulde Aander, som staae ligesaa høit, om ikke høiere end dem, man med saamegen Omhu og Bekostning stiller øverst i Rangforordningen."

„Ak, Madame!" svarede Porporina. „Jeg er meget uvidende, og jeg havde aldrig læst Noget forend mit Ophold paa Riesenburg. Men der har jeg hørt saameget tale om disse Ting og var nødt til at anstille dybe Betragtninger for at begribe hvad der foregik i Alberts Sjæl, at jeg tilsidst fik en Idee derom."

„Ja, men Du er bleven mystisk og en Smule affindig selv, mit Barn. At beundre Johan Ziskas Feldtoge og Bøhmernes republikanske Aand, det billiger jeg, da jeg har ligesaa republikanske Ideer, som Du, om ikke lidt til endda; thi ogsaa mig aabenbarede Kjærligheden en sand Modsigelse i det, mine pedantiske Lærere havde lært mig med Hensyn til Folkenes Rettigheder og Individets Fortjeneste; men jeg deler ikke Din Beundring af Taboritternes Fanatisme eller deres taabelige Drømme om christelig Lighed. Det er urimeligt, umuligt at iværksætte, og leder kun til vilde Excesser. At

man omstyrter Tronerne, det finder jeg mig i . . . og vilde i Nødsfald hjelpe til med . . . At man opretter Republiker paa samme Maade som Sparta, Athenen, Rom, eller det gamle Venedig, det er Noget, jeg billiger; men Dine blodgjerrige og crasse Taboritter synes jeg ikke bedre om end om Valdenserne med deres Mord- og Brandstiftelser, de forhadte Gjendøbere i Münster, og Begharterne i det gamle Tydskland."

„Jeg har hørt af Grev Albert, at alt Dette just ikke er det samme," svarede Consuelo beskedent, „men jeg tør ikke modsige Deres Høihed i disse Ting, som De har studeret. De har her Historikere og Lærde, som beskjæftige sig med disse vanskelige Gjenstande, og De kan bedre end jeg dømme om deres Lærdom og Billighed. Om jeg end imidlertid var saa lykkelig at have et heelt Academi til at undervise mig, troer jeg dog ikke at mine Anskuelser forandredes. Men jeg fortsætter atter min Fortælling."

„Ja, jeg afbrød Dig med pedantiske Betragtninger, og beder Dig om Forladelse derfor. Bliv ved! Begeistret af sine Fædres Bedrifter, hvad der

er meget begribeligt og tilgiveligt, forelsket forresten i Dig, hvad der dog er endnu naturligere og lovligere, vilde Grev Albert ikke tillade, at Du ikke var hans Lige for Gud og Menneskene. Han havde vel Ret, men det var dog ikke nogen Grund til at forlade sit faderlige Huus og styrte sin Familie i Fortvivlelse."

„Det var netop dette, jeg nu vilde omtale," svarede Consuelo. „I lang Tid var det hans Vane at gaae til Hussittergrotten paa Schreckenstein for at drømme og gruble, og han fandt saamegetmere Behag deri, som han og en stakkels afsindig Bonde, som fulgte ham paa disse Vandringer, vare de Eneste, som havde Kundskab om disse underjordiske Boliger. Han var vant til at begive sig derhen, hver Gang en huuslig Kummer eller en heftig Sindsstemning berøvede ham sin Magt over sin Villie. Han kunde føle disse Anfald forud, og, for at skjule sin Afsindighed for sine forbausede Slægtninge, begav han sig til Schreckenstein ad en underjordisk Gang, som han havde opdaget, og hvis Indgang var en Cisterne, der laae tæt ved hans Værelse i en Blomsterhave. Var

han først kommen i denne Hule, glemte han Timerne, Dagene og Ugerne. Pleiet af Zdenko, denne af et poetisk Vanvid grebne Bonde, hvis exalterede Sindsstemning havde nogen Lighed med hans egen, tænkte han ikke mere paa at gienſee Dagens Lys eller ſine Slægtninge, ſorend naar hans Tilfælde begyndte af forſvinde, og desværre bleve disſe Tilfælde jo længere jo hyppigere og langvarigere. Engang blev han endogſaa ſaa længe borte, at man troede ham død, og at jeg paatog mig at opdage hans Tilflugtsſted. Med megen Møie og Fare lykkedes det mig. Jeg ſteg ned i denne Ciſterne, ſom laae i Haven, og hvorfra jeg en Nat havde ſeet Zdenko hemmelig ſtige frem. Men da jeg ikke vidſte Veien i disſe dybe Irgange, var jeg nærved at miſte Livet. Endelig fandt jeg Albert, var ſaa lykkelig at forjage den ſørgelige Døſighed, hvori han var ſtyrtet, at bringe ham tilbage til ſine Slægtninge og at faae ham til at ſværge, at han aldrig mere vilde vende tilbage til denne ſkjæbneſvangre Hule, uden at tage mig med. Han gav efter, men forudſagde mig, at det var det Samme ſom at fordømme ham til Døden, og

hans Forudsigelse er kun desværre altfor sandt gaaet i Opfyldelse!"

„Hvorledes det? Det var jo tvertimod at gjengive ham Livet!"

„Nei, Madame, medmindre jeg kunde komme til at elske ham og ikke længere foraarsage ham Smerte."

„Hvad! Du elskede ham ikke? Og Du steg ned i en Brønd, Du satte Dit Liv i Fare paa den underjordiske Vandring . . ."

„Hvor den affindige Zdenko, der ikke fattede min Plan, men som en tro og ufornuftig Hund var skinsyg paa sin Herres Sikkerhed, nær havde dræbt mig. En Bjergstrøm havde nær revet mig med sig. Albert kjendte mig ikke i Begyndelsen og havde nær faaet mig til at dele hans Affindighed, thi Skræk og en ophidset Sindsstemning gjøre en Affindigs Ytringer smitsomme . . . Han fik et nyt og voldsommere Anfald af Vanvid, førte mig ind i de underjordiske Huler og havde nær forladt mig der og spærret mig Udgangen . . . Alt Dette udsatte jeg mig for, uden at elske Albert."

„Havde Du da giort et Løvte til Maria del Consuelo for at bevirke hans Befrielse?"

„Det var noget Lignende, virkelig," svarede Porporina med et bedrøvet Smiil. „Det var en Følelse af om Medynk med hans Familie, af dyb Medfølelse for ham, maaskee en romantisk Tilbøielighed og vistnok et oprigtigt Venskab; men ikke det ringeste Skin af Kiærlighed, idetmindste ikke af den blinde, begeistrede og søde Kiærlighed, jeg havde følt for den utaknemmelige Anzoleto, og hvorved, som jeg antager, mit Hiertes Kraft altfor tidligt var udtømt . . . Hvad skal jeg sige Dem, Madame? Som en Følge af dette skrækkelige Foretagende fik jeg en Hjernebetændelse og var kun en Fingersbrede fra Døden. Albert, der er ligesaa stor Læge som Musiker, frelste mit Liv. Min langsomme Helbredelse og hans utrættelige Omsorg for mig tilveiebragte en inderlig Fortrolighed mellem os som mellem Broder og Søster. Han fik sin Fornuft ganske igjen. Hans Fader velsignede mig og behandlede mig som en elsket Datter. Selv den gamle pukkelryggede Tante, Stiftsfreken Wenceslawa, en Engel i Ømhed, men en meget

fordomsfuld Patricierinde, indvilligede ogsaa i at antage mig for en Saadan. Albert bad om min Kjærlighed. Grev Christian gik endogsaa saa vidt at han blev sin Søns Talsmand og bad om min Haand. Jeg var bevæget, jeg var forskrækket; jeg elskede Albert, som man elsker Dyden, Sandheden og Idealet; men jeg nærede endnu Frygt for ham; jeg vægrede mig ved at blive Grevinde, at slutte et Ægteskab, som vilde opbringe Landets Adel mod ham og mod hans Familie og bringe mig til at blive anklaget for smudsige Hensigter og nedrige Intriguer. Og fremdeles, skal jeg tilstaae det? Det er maaskee min eneste Forbrydelse . . . Jeg længtes efter min Haandtering, min Frihed, min gamle Lærer, mit Kunstnerliv og denne Theatrets oprørte Arena, hvor jeg var optraadt et Øieblik for at glimre og forsvinde som et Meteor; jeg længtes efter hine glødende Bræder, hvor min Kjærlighed var knust, min Ulykke fuldendt, som jeg troede for bestandig at kunne forbande og foragte og hvorom jeg dog hver Nat drømte at jeg blev applauderet eller udpeben . . . Det maa forekomme Dem besynderligt og elendigt; men naar man

er bleven opdraget for Theatret, naar man har arbeidet sit hele Liv for at bestaae disse Kampe og vinde dis'e Seire, naar man allerede har vundet det første Slag, da er Tanken om, aldrig mere at kunne vende tilbage dertil, ligesaa skrækkelig som den vilde være for Dem, naadigste Prindsesse og dyrebare Amalia, ikke mere at være Prindsesse uden paa Brøderne, som jeg nu er det to Gange om Ugen . . ."

„Nei, Du tager feil, Du snakker hen i Taaget, min Veninde! Kunde jeg fra Fyrstinde blive Kunstnerinde, vilde jeg ægte Trenck og være lykkelig. Du vilde fra Kunstnerinde ikke blive Fyrstinde for at ægte Rudolstadt. Jeg indseer godt, Du har ikke elsket ham! Men det er ikke Din Feil; man elsker ikke hvem man vil!"

„Madame, det er en Tanke, som jeg vilde ønske at kunne giøre til min egen; min Samvittighed vilde derved finde Ro. Men det er med at løse denne Gaade jeg har anvendt dette Liv, og er endnu ikke kommen til Ende dermed."

„Nu," sagde Prindsessen, „det er et vigtigt Punkt, og da jeg er Abbedisse maa jeg forsøge at

udtale mig i Samvittighedsanliggender. Du betvivler vor Frihed til at elske eller til ikke at elske? Du troer altsaa at Kjærligheden kan vælge eller forkaste og spørge Fornuften ad?"

„Den burde kunne det. Et ædelt Hjerte burde underordne sin Tilbøielighed, jeg vil ikke sige under denne verdslige Fornuft, som kun er Daarskab og Løgn, men under dette ædle Skjøn, som kun er Smag for det Gode og Kjærlighed for det Sande. De er et Beviis, Madame, paa det, jeg paastaaer, og Deres Exempel fordømmer mig. Født til at bestige en Trone har De opoffret den falske Storhed for en sand Lidenskab, for Besiddelsen af et Hjerte, som var Deres værdigt. Jeg derimod, som ogsaa er født til at være Dronning (paa Bræderne), har ikke havt det Mod eller den Ædelmodighed, at opoffre med muntert Sind denne løgnagtige Æres Flitterstads, for et roligt Liv og en ophøiet Kjærlighed, som frembød sig for mig. Jeg var færdig til at gjøre det af Hengivenhed, men jeg gjorde det ikke uden Smerte og uden Skræk; og Albert, som saae min Angst, vilde ikke modtage min Tro som et Offer. Han forlangte Begeistring,

deeltagende Glæde og et fra enhver Bekymring befriet Hjerte. Jeg burde ikke bedrage ham; og kan man vel forresten bedrage Nogen i saadanne Ting? Jeg bad altsaa om Tid, og fik den tilstedt. Jeg lovede at gjøre alt Muligt for at komme til at elske ham, ligesom han elskede mig. Jeg var oprigtig; men jeg følte med Forskrækkelse, at jeg nødig vilde tvinges af min Samvittighed til at paatage mig denne skrækkelige Forpligtelse."

„Forunderlige Pige! Du elskede endnu den Anden, tør jeg parere paa?"

„Ak Gud! Jeg troede vel, at jeg ikke elskede ham mere; men en Morgen, da jeg ventede Albert paa Bjerget, for at spadsere med ham, hørte jeg en Stemme fra en Kløft og gjenkjendte en Sang, jeg forhen havde studeret med Anzoleto; jeg gjenkjendte især denne gjennemtrængende Stemme, jeg havde holdt saameget af, og denne venetianske Accent, der var saa behagelig for min Erindring; jeg bøier mig ud over Klippen, jeg seer en Cavalier ride forbi; det var ham, Madame, det var Anzoleto!"

„Men, for Guds Skyld! Hvad vilde han i Bohmen?"

„Jeg fik siden at vide, at han havde brudt sin Ansættelse, og at han flygtede fra Venedig for at undgaae Grev Justinianis Vrede. Efterat han meget hurtigt var bleven ked af den trættekjære og despotiske Corillas Kjærlighed, med hvem han med Held atter havde besteget San-Samuelstheatret, havde han erholdt en vis Clorindas Gunst, som var Sangerinde af anden Rang, min gamle Skolekammerat og for Tiden Justinianis Maitresse. Som Verdensmand, det vil sige, som frivol Vellystning, hevnede Greven sig ved at tage Corilla til Naade igjen, uden at afskedige den Anden. Denne dobbelte Intrigue opbragte i høi Grad Anzoleto, hvem hans Rival forhaanede, han geraadede i Vrede og gav en skjøn Sommernat, da Justiniani drog frisk Luft paa Kanalerne med Corilla, Grevens Gondol et saa vældigt Fodspark, at de Begge faldt i Vandet og fik sig et lunket Bad. Vandet i Venedig er ikke alle Steder dybt. Men Anzoleto, der dog tænkte, at denne Sag kunde bringe ham i Blykamrene, tog Flugten, og kom paa sin Reise

til Prag forbi Slottet Riesenburg. Han red videre, og traf Albert, for med ham at gjøre en Valfart til Schreckenstein, som han ønskede at see igjen i Selskab med mig. Jeg var mismodig og forstyrret og bestormedes i denne Grotte af de smerteligste Følelser. Dette sørgelige Sted, disse Hussitterbeen, hvoraf Albert havde bygget et Altar paa Randen af en hemmelighedsfuld Kilde, de beundringsværdige og hjerteskjærende Toner af hans Violin, alt Dette havde noget, jeg veed ikke, saa Skrækkeligt ved sig; hans mørke og overtroiske Ideer kunde atter gribe ham paa dette Sted, og jeg følte ingen Kraft hos mig til at forebygge det . . ."

„Siig kun ligesaa godt Alt! Han troede han var Ziska. Han paastod, at han havde en evig Tilværelse og at han erindrede sig de forgangne Aarhundreder; kort sagt, han havde samme Galskab som Grev Saint-Germain?"

„Nu, ja, Madame, siden De veed det, hans Overbeviisning i denne Henseende har gjort et saa levende Indtryk paa mig, at jeg, istedetfor at

helbrede ham derfra, næsten er kommen til at dele den."

„Er Du da en svag Aand, uagtet Du har et modigt Hjerte?"

„Nogen stærk Aand kan jeg ikke give mig ud for at være. Hvor skulde jeg have faaet denne Styrke fra? Den eneste alvorlige Opdragelse, jeg har faaet, var den, Albert havde givet mig. Hvor'edes var det vel muligt Andet, end at jeg maatte underkaste mig hans Overlegenhed og dele hans Skuffelser? Han havde saamange og saa ophøiede Sandheder i sin Sjæl, at jeg ikke kunde adskille det Falske fra det Vise. Jeg følte i denne Grotte, at min Fornuft var paa Afveie. Hvad der forbausede mig meest var, at jeg ikke der traf Zoenko, som jeg havde ventet. Det var flere Maaneder siden Zoenko havde ladet sig see. Da han blev ved at fremture i sit Had mod mig, havde Albert fjernet ham og forjaget ham af sin Nærhed, uden Tvivl efter en forudgaaende heftig Strid, thi det syntes som om han følte Anger derover. Maaskee troede han ogsaa, at Zoenko havde taget Livet af sig, nu da han saae sig forladt af ham; idet-

mindste talte Albert om ham i gaadefulde Udtryk og med en saa hemmelighedsfuld Forbeholdenhed, at jeg kom til et skjælve. Jeg indbildte mig, Gud tilgive mig denne Tanke! at Albert under et Anfald af Afsindighed maaskee havde taget ham af Dage, da han ikke kunde faae den Ulykkelige til at opgive Tanken om at myrde mig."

„Men hvorfor hadede da denne Zoenko Dig saa forskrækkeligt?"

„Det var en Følge af hans Afsindighed. Han paastod at have drømt, at jeg havde dræbt hans Herre og dernæst dandset paa hans Grav. O, Madame! Denne uheldige Spaadom er gaaet i Opfyldelse. Min Kjærlighed har dræbt Albert, og otte Dage derefter deputerede jeg her i en af de muntreste komiske Operaer. Jeg var nødt dertil, det er sandt, og jeg bar Døden i mit Hjerte, men Alberts mørke Skjæbne var opfyldt overeensstemmende med Zoenkos skrækkelige Forudforkyndelse!"

„Isandhed, Din Historie er saa diabolisk, at jeg næsten begynder hverken at vide ud eller ind, og er færdig at gaae fra Forstanden ved at høre

Dig. Men bliv ved! Alt maa dog tilsidst opklares."

„Nei, Madame, den phantastiske Verden, som Albert og Zdenko bare i deres hemmelighedsfulde Sjæle, er aldrig bleven mig forklaret, og De maa, ligesom jeg, lade Dem nøie med at begribe Resultaterne deraf."

„Nuvel, Grev Rudolstadt havde idetmindste dog ikke dræbt sin stakkels Nar, vel?"

„Zdenko var i hans Øine ikke nogen Nar, men en Kammerat i Ulykken, en Ven, en hengiven Tjener. Han begræd ham, men havde, takket være Himlen! aldrig havt den Tanke, at opoffre ham for sin Kjærlighed til mig. Jeg derimod bildte mig taabeligt og strafværdigt nok ind, at han havde begaaet dette Mord. En nylig opkastet Grav, som var i Grotten og som Albert tilstod mig indsluttede det Kjæreste for ham i Verden, førend han kjendte mig, paa samme Tid, som han anklagede sig for jeg veed ikke hvilken Forbrydelse, bragte mig til at udgyde Angstens kolde Sved. Jeg holdt mig overbeviist om, at Zdenko var be-

gravet paa dette Sted, og jeg flygtede bort fra Grotten, skrigende som en Vanvittig og grædende som et Barn."

„Det var der da ogsaa Grund til," sagde Madame Kleist, „og jeg vilde være død af Skræk. En Elsker som Deres Albert vilde ikke have behaget mig det mindste i Verden. Den værdige Hr. von Kleist troede paa Djævelen og offrede til ham. Det er ham, som har giort mig saa bange som jeg er, og hvis jeg ikke havde taget den Beslutning at skille mig ved ham, troer jeg, at han havde gjort mig gal."

„Du har saamænd ret kjønne Levninger deraf," sagde Prindsesse Amalia. „Jeg troer Du har skilt Dig fra ham en Smule for sildigt. Men afbryd ikke vor Grevinde af Rudolstadt."

„Da jeg kom tilbage til Slottet med Albert, som fulgte mig uden at det faldt ham ind at retfærdiggjøre sig for den Mistanke, jeg havde fattet til ham, fandt jeg der — gjæt hvem, Madame?"

„Anzoleto!"

„Han havde givet sig ud for min Broder og ventede mig. Jeg veed ikke hvorledes han under-

veis havde erfaret, at jeg opholdt mig her, og skulde giftes med Albert; men vist er det, at man talte derom i Omegnen længe førend der var noget bestemt afsluttet i denne Henseende. Om det nu var Fortrydelse, eller en Rest af Kjærlighed, eller Lyst til at gjøre Ondt, der bevægede ham, det veed jeg heller ikke; men vidst er det, han vendte om paa sin Vei med den pludselige Indskydelse, at bringe dette Giftermaal til at gaae overstyr og fratage Greven mig. Han iværksatte Alt for at naae sin Plan, Bønner, Taarer, Forførelse, Trusler. Jeg var tilsyneladende urokkelig, men i Grunden af mit feige Hjerte var jeg forvirret og følte mig ikke længere Herre over mig selv. Ved Hjelp af den Løgn, som havde tjent ham til at introducere sig og som jeg ikke havde Mod til at modsige, skjøndt jeg aldrig havde talt til Albert om nogen Broder, som jeg aldrig nogensinde har havt, blev han hele Dagen paa Slottet. Om Aftenen lod den gamle Greve os synge venetianske Sange. Disse Sange fra mit Adoptivfædreland gjenvakte alle Minder fra min Barndom, fra min forbigangne Lykke. Jeg følte, at jeg el-

skede endnu, men at det ikke var Den, jeg burde elske, Den, jeg vilde elske, og Den, jeg havde lovet at elske. Anzoleto besvoer mig ganske sagte at modtage ham paa mit Værelse, og truede med at sætte det igjennem mod min Villie, om han end derved skulde udsætte sig, men især mig, for alle mulige Farer. Jeg havde aldrig været ham andet end en Søster, derfor udsmykte han ogsaa sin Plan med de skjønneste Forhaabninger og Hensigter. Han underkastede sig min Dom; han vilde først sige mig Farvel. Jeg tænkte han vilde giøre Støi og Opsigt paa Slottet, bevirke en skrækkelig Scene med Albert og overøse mig med Skam ved denne Skandale. Derfor tog jeg en fortvivlet Beslutning og udførte den strax. Ved Midnat pakkede jeg mine Sager ind i en Pakke, skrev en Billet til Albert, tog de faa Penge, jeg eiede, og glemte, i Parenthes sagt, mere end de Halve, gik ud af mit Værelse og kastede mig paa den Leiehest, som havde hidbragt Anzoleto, betalte hans Veiviser for at være mig behjelpelig paa min Flugt, satte over Vindelbroen og naaede den nærmeste Stad. Det var første Gang i mit Liv jeg besteg nogen

Hest. Jeg red fire Mile i Galop, tilbagesendte derpaa Veiviseren, foregav, at jeg vilde vente Anzoleto paa Veien til Prag, og gav Veiviseren falske Oplysninger om det Sted, hvor min foregivne Broder kunde finde mig. Jeg tog Retningen mod Wien og befandt mig ved Dagens Frembrud ene, tilfods, uden Hjelpemidler, i et ubekjendt Land og gik saa hurtigt som muligt fremad for at undflye dette dobbelte Kjærlighedsforhold, som syntes mig lige sørgeligt. Dog maa jeg sige, at efter nogle Timers Forløb forsvandt den troløse Anzoletos Phantom af min Sjæl, for aldrig mere at komme igjen, medens det rene Billede af min ædle Albert fulgte mig som en Ægide og som en Forjættelse om Fremtiden gjennem alle mine Farer og Mishommeligheder paa Reisen."

„Men hvorfor gik Du hellere til Wien end til Venedig?"

„Fordi min Lærer Porpora var reist derhen med vor Gesandt, som vilde gjenoprette hans forfaldne Formuesomstændigheder og lade ham gjenerhverve sin gamle Hæder, der var blegnet og forduklet ved nyere optrædende Componisters lykkeli-

gere Held. Jeg var saa heldig at møde en fortræffelig ung Mand, der allerede var Musikus og lovede en glimrende Fremtid, som paa Reisen gjennem Bøhmerwald havde hørt tale om mig og faaet det Indfald at opsøge mig for at bede mig om at lægge et godt Ord ind for ham hos Porpora. Vi fulgtes ad til Wien, tilfods, ofte meget trætte, men altid muntre, altid Venner og Brødre. Jeg knyttede mig saameget hellere til ham, som han ikke tænkte paa at gjøre Cour til mig, og jeg heller ikke selv havde den Tanke, at dette kunde falde ham ind. Jeg forklædte mig som Dreng og spillede min Rolle saa godt, at jeg gav Anledning til mange Slags morsomme Misforstaaelser; men der var dog een, som nær kunde være bleven meget sørgelig for os begge To. Jeg forbigaaer de øvrige med Taushed, for ikke at gjøre min Fortælling for lang, og jeg vil kun omtale dette ene Tilfælde, fordi jeg veed at det vil interessere Deres Høihed mere end alt Andet i min Historie."

8.

„Jeg gjætter, at Du vil fortælle mig om ham," sagde Prindsessen, idet hun flyttede Voxlysene, for bedre at kunne see Fortællerinden, og lagde begge sine Albuer paa Bordet.

„Idet vi fulgte Moldauflodens Løb, bleve vi paa Grændsen af Bayern opsnappede af Hververe i Deres Broders, Kongens, Tieneste, og smigrede med det smilende Haab at blive Piber og Tambour, Haydn og jeg, i Hans Majestæts hæderlige Armee."

„Du, Tambour?" udbrød Prindsessen med lydelig Latter. „Ak, hvis Madame Kleist havde seet Dig saaledes, vil jeg vædde paa, at Du havde forrykket Hovedet paa hende. Min Broder vilde have taget Dig til sin Page, og Gud skal vide, hvilke Ødelæggelser Du vilde have anrettet i vore smukke Hofdamers Hjerter! Men hvad er det, Du siger om Haydn? Jeg kjender dette Navn; jeg har nylig faaet nogen Musik af denne Haydn, og er-

indrer nu, at det er god Musik. Det er ikke det unge Menneske, hvorom Du taler?"

„Tilgiv, Madame, det er et ungt Menneske paa nogle og tyve Aar, der seer ud som han kun var femten. Han var min Reisekammerat og er nu min oprigtige og troe Ven. Ved Udkanten af en lille Skov, hvor vore Rausmænd standsede for at spise Frokost, toge vi Flugten. Vi løb som Harer og havde den Lykke at møde en Reisevogn, som indsluttede den ædle og smukke Frederik Trenck og en forhenværende Erobrer, Grev Hoditz til Roswald."

„Min Tante, Markgrevinden af Culmbachs Mand!" udbrød Prindsessen. „Atter et Kjærlighedsparti, Kleist! Det er forresten det eneste Anstændige og Kloge, min tykke Tante har gjort sit hele Liv. Hvordan er han, denne Grev Hoditz?"

Consuelo maatte nu give en detailleret Beretning af denne Herre til Roswald: men førend hun var bleven færdig med den, afbrød Prindsessen hende for at gjøre hende tusinde Spergsmaal om Trenck, om den Paaklædning, han bar den Dag, og om de mindste Enkeltheder; og da Consuelo

fortalte hende, hvorledes Trenck var ilet til hendes Forsvar, hvorledes han nær var bleven truffen af en Kugle, hvorledes han endelig havde slaaet Røverne paa Flugt og befriet en ulykkelig Desertør, som de førte med sig med bundne Hænder og Fødder i deres Vogn, maatte hun begynde forfra paany, maatte gjentage de mindste Omstændigheder og berette de meest ligegyldige Ord, han havde sagt. Prindsessens Glæde og rørte Stemning naaede sit Høidepunkt, da hun erfarede, at Trenck og Grev Hoditz havde optaget de to unge Reisende i deres Vogn og at Baronen ikke havde viist Consuelo nogen Opmærksomhed, da han ikke havde undladt at betragte et ved hans Bryst skjult Portrait, at sukke, og at tale til Greven om en hemmelighedsfuld Kjærlighed til en høitstaaende Person, som udgjorde hans Lykke og Fortvivlelse i Livet.

Da Consuelo fik Lov til at gaae videre i sin Fortælling, fortalte hun, at Grev Hoditz, som i Passau havde gjættet hendes Kjøn, havde villet benyttet sig en Smule for meget af den Beskyttelse, han havde tilstaaet hende, og at hun tillige-

med Haydn derfor havde taget Flugten for at fortsætte deres beskedne og eventyrlige Reise paa en Baad, som gik nedad Donau.

Endelig fortalte hun paa hvad Maade hun, blæsende paa Floite, medens Joseph Haydn med sin Violin fik Bønderne til at dandse, for at faae noget at spise, var kommen en Aftenstund til et deiligt Kloster, bestandig forklædt og udgivende sig for Signor Bertoni, omvankende Musikus og Zingaro af Metier.

„Eieren af dette Kloster," sagde hun, „var en lidenskabelig Musikelsker, men derhos en fornuftig og hjertensgod Mand. Han modtog os, mig i Særdeleshed, med stort Venskab og vilde endogsaa adoptere mig, idet han lovede mig et herligt Beneficium, naar jeg vilde gjennemgaae de undervrdnede kirkelige Grader. At spille Mandsrolle begyndte at kede mig. Jeg følte ikke mere Lyst til Tonsuren end til at være Tambour; men en forunderlig Begivenhed lod mig dog forlænge mit Ophold hos denne elskværdige Vært. En Dame, som reiste med Posten, blev overfalden af Fødselssmerter udenfor Klosterets Port og fødte der en

lille Pige, som hun forlod Morgenen derpaa og som jeg overtalte den gode Stiftsherre til at adoptere i mit Sted. Barnet blev døbt Angela, efter sin Fader Anzoleto, og Moderen, Corilla, ilede til Wien for at skaffe sig en Ansættelse ved Hoftheatret. Hun erholdt den, idet man udelukkede mig. Fyrst Kaunitz forestillede hende for Keiserinde Maria Theresia som en agtværdig Enke, og jeg blev forkastet som beskyldt og paa det Stærkeste mistænkt for at elske Joseph Haydn, som blev underviist af Porpora og boede i det samme Huus, som vi."

Consuelo beskrev nøiagtigt sin Audiens hos den store Keiserinde. Prindsessen var meget nysgjerrig efter at høre tale om om denne overordentlige Qvinde, paa hvis Dyd man dog ikke vilde troe i Berlin, idet man gav hende Fyrst Kaunitz, Doctor van Swieten og Digteren Metastasio til Elskere.

Consuelo fortalte dernæst sin Udsoning med Corilla for Angelas Skyld og sin Debut i de første Roller paa det keiserlige Theater, foranlediget ved denne besynderlige Piges pludselige Anger og ædle Følelse. Derpaa talte hun om det ædle og behagelige Venskab, hun havde staaet i med Trenck hos

den venetianske Gesandt, og fortalte vidtløftigt, at hun, da hun bad Farvel med denne elskværdige unge Mand, var kommen overeens med ham om et Middel til at sætte sig i Forstaaelse sammen, hvis Kongen af Preussens Forfølgelse skulde gjøre det nødvendigt at gjøre Brug deraf. Hun talte om det Nødehefte, hvis Blade skulde bruges til Convoluter om de Breve, han i Nødsfald vilde sende hende til Gjenstanden for hans Kjærlighed, og hun fortalte, hvorledes hun nylig netop ved et saadant Blad var bleven oplyst om Vigtigheden af den cabbalistiske Skrift, hun havde overleveret Prindsessen.

Man kan nok tænke sig, at disse Forklaringer toge mere Tid end hele den øvrige Fortælling. Da Porporina havde fortalt sin Afreise fra Wien med Porpora og hvorledes hun, paa det mærkværdige Slot Rockwald i Mæhren, havde mødt Kongen af Preussen, forklædt som simpel Officeer under Navn af Baron Kreutz, blev hun nødt til at tale om den væsentlige Tieneste, hun havde gjort Monarken, uden at kjende ham.

„Det er netop det, jeg er meget nysgjerrig

efter at faae at vide," sagde Madame Kleist. „Hr. von Poelnitz, der gjerne sladdrer, har betroet mig, at Hans Majestæt ved Aftensbordet forleden havde erklæret sine Gjæster, at hans Venskab for den smukke Porporina havde mere alvorlige Grunde end en blot Kjærlighedsforstaaelse."

„Og dog var det en meget simpel Ting, jeg gjorde," svarede Grevinden af Rudolstadt. „Jeg benyttede den Overlegenhed, jeg havde over en ulykkelig Fanatiker, til at hindre ham i at myrde Kongen. Carl, denne stakkels bøhmiske Kæmpe, som Baron Trenck havde udfriet tilligemed mig af Hververnes Hænder, var kommen i Grev Hoditz's Tjeneste. Han gjenkjendte Kongen og vilde paa ham hevne sin Kones og sit Barns Død, der var foranlediget af Sorg og Kummer i Anledning af hans anden Bortførelse. Lykkeligviis havde denne Mand ikke glemt, at jeg ogsaa havde bidraget til hans Frelse og at jeg havde ydet hans Kone nogen Understøttelse. Han lod sig overtale og tage Bøssen ud af Hænderne. Skjult i en nærliggende Pavillon hørte Kongen Alt, som han siden har fortalt mig, og af Frygt for, at hans Mørder ikke

paany skulde faae et Anfald af Raseri, valgte han ved sin Afreise en ganske anden Vei end den, hvorpaa Carl havde foresat sig at passe ham op. Kongen reiste ene tilhest med Buddenbrock; det er altsaa meget sandsynligt, at en dygtig Skytte som Carl, hvem jeg om Morgenen ved en Fest, som Grev Hoditz havde anstillet, havde seet tre Gange træffe en Due paa en Stang, ikke vilde have forfeilet sit Maal."

„Gud skal vide," sagde Prindsessen med en drømmende Mine, „hvilke Forandringer denne Ulykke vilde have medsort i den europæiske Politik og i Individernes Skjæbne! Nu, kjære Rudolstadt, troer jeg, at jeg meget godt kjender Resten af Din Historie indtil Grev Alberts Død. I Prag mødte Du hans Onkel, Baronen, som bragte Dig til Riesenburg for at see ham dø af Svindsot, efterat han havde ægtet Dig i det Øieblik, han drog sit sidste Suk. Du har altsaa ikke kunnet beslutte Dig til at elske ham?"

„Ak, Madame! Jeg elskede ham for feent og er bleven grusomt straffet for min Nølen og for min Kjærlighed til Theatret. Tvungen af min

Lærer Porpora til at debutere i Wien, fort bag Lyset af ham med Hensyn til Alberts Følelser, hvis sidste Breve han havde undertrykt og hvem jeg altsaa antog for helbredet for sin fatale Kjærlighed, lod jeg mig forføre af Scenens Tillokkelser og spillede tilsidst i Wien, medens jeg ventede en Ansættelse i Berlin, med en Slags Beruselse . . ."

„Og med Berømmelse!" sagde Prindsessen. „Det vide vi."

„En elendig og sørgelig Berømmelse!" sagde Consuelo. „Hvad Deres Høihed ikke veed, er, at Albert var kommen hemmelig til Wien, at han havde seet mig spille, at han, forfølgende hvert af mine Skridt som en hemmelighedsfuld Skygge, havde hørt mig bag Coulisserne tilstaae Joseph Haydn, at jeg ikke kunde give Slip paa min Kunst uden med stor Sorg. Og dog elskede jeg Albert! Jeg sværger ved Gud, at jeg var kommen til den Erkjendelse i mit Indre, at det var mig endnu mere umuligt at give Slip paa ham, end paa min Kunst, og at jeg havde skrevet ham det til, for at sige ham det, men Porpora, som ansaae denne Kjærlighed for et Hjernespind og en Gal-

skab, havde opsnappet og brændt mit Brev. Jeg gienfandt Albert udtæret af en galopperende Svindsot, jeg gav ham min Tro, men kunde ikke gienvgive ham sit Liv. Jeg har seet ham paa sin Paradeseng, Madame, klædt som en Ridder fra gamle Dage, skjøn i Dødens Arme og med reen Pande, som Tilgivelsens Engel; men jeg kunde ikke følge ham til hans sidste Bolig. Jeg overlod ham i Dødscapellet paa Riesenburg til Zoenkos Bevogtning, denne stakkels aandsdige Sandsiger, som med et Smiil rakte mig Haanden og fornøiede sig over sin Vens rolige Søvn. Han idetmindste, frommere og troere end jeg, har nedlagt ham i sine Fædres Grave, uden at begribe, at han ikke mere skulde reise sig fra denne Hvileseng! Og jeg, jeg reiste afsted, bortslæbt af Porpora, en oprigtig men ubarmhiertig Ven, et faderligt men ubøielig Hjerte, der skreg mig i Øret ved min Ægtemands Kiste: „Paa Løverdag skal Du deputere i Virtuosi ridicole!““

„Besynderlige Verel, isandhed, i Kunstnerlivet!“ sagde Prindsessen, idet hun borttørrede en Taare, thi Porporina hulkede, da hun endte sin

Historie. „Men Du taler ikke om det smukke Træk i Dit Liv, kjære Consuelo, hvorom Supperville har underrettet mig med Beundring. For ikke at bedrøve den gamle Stiftsfroken og for ikke at afvige fra Din romanagtige Uegennyttighed har Du givet Afkald paa Din Rang, Din Arv og Dit Navn; Du har forlangt Sagen holdt hemmelig af Supperville og Porpora, de eneste Vidner til dette saa pludselig sluttede Ægteskab, og Du er kommen her fattig som forhen, Zingarella som stedse . . ."

„Men Kunstnerinde for stedse!" svarede Consuelo. „Det vil sige uafhængig, jomfruelig, ved for al Kjærlighedsfølelse, saaledes, kort, som Porpora uophørlig forestillede mig Grundidealet af en Musernes Præstinde! Han har vundet Seier, min frygtelige Lærer! og jeg er nu kommen paa det Punkt, han ønskede. Jeg troer ikke, at jeg derved er lykkeligere eller besidder større Værd. Siden jeg ikke mere elsker og ikke føler mig mere istand til at elske, føler jeg heller ikke mere Begeistringens Ild eller Theatrets letbevægelige Stemning. Dette kolde Klima og denne Atmosphære ved Hoffet sætte mig i en sørgelig Stemning. Porporas Fravæ-

relse, min forladte Stilling og Kongens Villie, som forlænger min Ansættelse med mit Ønske . . . jeg kan tilstaae det for Dem, ikke sandt, Madame?"

„Jeg burde have gjættet det! Stakkels Barn, man troer Dig stolt paa Grund af det Fortrin, Kongen beærer Dig med, men Du er hans Fange og hans Slavinde ligesaavel som jeg, som hele hans Familie, som hans Favoritter, som hans Soldater, som hans Pager, som hans smaae Hunde. O, Kongedømmets Tillokkelse, de store Fyrsters Straaleglands! hvor er Du utaalelig for dem, hvis Liv udtømmes paa at forskaffe Dig disse lyse Straaler og denne Glands! Men, kjære Consuelo, Du har endnu mange Ting at sige mig og som ikke ere saadanne, som interesserer mig mindst. Jeg venter af Din Oprigtighed, at Du paa det Nøiagtigste underretter mig om paa hvad Fod Du staaer med min Broder, og jeg skal fremkalde denne Oprigtighed hos Dig, ved at vise Dig min: Da jeg troede, at Du var hans Maitresse og smigrede mig med, at Du kunde erholde en Gunst af ham for Trenck, søgte jeg Dig for at

lægge vor Sag i Dine Hænder. Nu derimod, da vi, Gud skee Lov, ikke mere trænge til Dig i den Henseende, men jeg er lykkelig ved at elske Dig for Din egen Skyld, troer jeg, at Du kan sige mig Alt uden at compromittere Dig, saameget mere som min Broders Affairer ikke synes at have videre Fremgang hos Dig."

„Den Maade, hvorpaa De udtaler Dem om dette Punkt, bringer mig til at gyse, Madame," svarede Consuelo blegnende. „Det er kun otte Dage siden jeg hørte Folk med alvorlig Mine hviske om Kongens, vor Herres, foregivne Tilbøielighed for hans bedrøvede og skjælvende Undersaat. Hidindtil havde jeg aldrig seet noget Andet mellem ham og mig end en munter Underholdning, velvillig fra hans Side og ærbødig fra min. Han har viist mig altfor meget Venskab og for stor Erkjendtlighed for min ganske ligefremme Opførsel paa Roswald. Men fra et saadant Forhold til Kjærlighed er der et dybt Svælg, og jeg haaber ogsaa, at han aldrig har tænkt paa at overskride det."

„Jeg troer dog det Modsatte. Han er hef-

tig, trættekjær og fortrolig mod Dig, han taler til Dig som til en lille Dreng, klapper Dig venligt paa Hovedet ligesom sine Mynder, affecterer for sine Venner i den senere Tid, at han er mindre forelsket i Dig end i nogensomhelst Anden; alt Dette beviser, at han staaer i Begreb med at blive det. Jeg kjender ham saa noie, og indestaaer Dig for, at Du inden kort Tid kommer til at erklære Dig. Hvad Beslutning vil Du tage? Modstaaer Du ham, er Du fortabt; giver Du efter for ham, er Du det endnu mere. Hvad gjør Du i dette Tilfælde?"

„Ingen af Delene, Madame, jeg gjør ligesom hans Rekruter, jeg deserterer."

„Det er ikke let, og det synes jeg slet ikke om, thi jeg knytter mig særdeles inderligt til Dig, og troer næsten at jeg selv nok engang vilde sende Hververe efter Dig, end see Dig reise bort. Nu, vi maa søge et andet Middel. Sagen er alvorlig og fordrer Overlæg. Fortæl mig Alt, hvad der er passeret siden Grev Alberts Død."

„Nogle besynderlige og uforklarlige Tildragelser midt under et eensformigt og traurigt Liv,

Jeg vil fortælle hvorledes det er gaaet til, og Deres Høihed vil maaskee hjelpe mig at forstaae det."

„Jeg vil forsøge derpaa, paa det Vilkaar, at Du kalder mig Amalia, som for lidt siden. Det er endnu ikke Midnat, og jeg vil ikke være Høihed førend i Morgen ved høi, lys Dag."

Parporina fortsatte sin Fortælling med disse Ord:

„Jeg har allerede fortalt Madame Kleist, da hun gjorde mig den Ære at besøge mig for første Gang, at jeg blev skilt fra Porpora, da vi kom fra Bøhmen ind paa den preussiske Grændse. Jeg veed endnu den Dag idag ikke om min Lærers Pas ikke har været i Orden, eller om Kongen har forekommet vor Ankomst med en af sine Befalinger, hvis Hurtighed grænser til det Vidunderlige, for at forbyde Porpora al Adgang til sine Stater. Denne, maaskee brødefulde, Tanke fik jeg i Begyndelsen; thi jeg erindrede mig den hovmodige Letsindighed og den bittre Oprigtighed, hvormed Porpora havde forsvaret Trencks Ære og dadlet Kongens Strenghed, da Denne ved et Aftensgilde hos

Grev Hoditz i Mæhren, gav sig ud for en Baron Kreutz og fortalte os Trencks formeentlige Forræderi og hans Indespærrelse i Glatz . . ."

„Skulde det virkelig være i Anledning af Trenck," udbrød Prindsessen, „at Mester Porpora har mishaget Kongen?"

„Kongen har aldrig talt til mig derom, Madame, og jeg har frygtet for at erindre ham derom. Men vist er det, at Porpora, uagtet mine Bønner og Hans Majestæts Løfter, ikke er bleven kaldet tilbage."

„Det vil han heller aldrig blive," svarede Amalia, „thi Kongen glemmer Intet og tilgiver aldrig Frimodighed, naar den saarer hans Egenkjærlighed. Nordens Salomon hader og forfølger Enhver, som tvivler om hans Dommes Ufeilbarlighed, især naar denne Dom kun er et plumpt Skin, et hadefuldt Paaskud for at befrie sig fra en Fiende. Altsaa, læg Sorg an, mit Barn, Du vil aldrig gjensee Porpora i Berlin."

„Uagtet den Ærgrelse jeg føler over hans Fraværelse, Madame, ønsker jeg dog ikke mere at see ham her, og vil ikke gjøre noget Skridt mere

til Kongen for at bevirke hans Tilgivelse. Jeg har imorges faaet et Brev fra min Lærer, som beretter mig, at der er en ny Opera af ham, som er optaget paa det keiserlige Theater i Wien. Efter tusinde Mosommeligheder har han endelig naaet sit Maal og Stykket er nu antaget til Indstudering. Jeg tænker altsaa snarere paa at reise til ham end at hente ham til mig; men jeg tænker vel, at jeg ikke har mere Frihed til at forlade dette Land, end jeg havde Frihed til ikke at betræde det."

„Hvad vil Du sige dermed?"

„Da jeg paa Grændsen saae at man tvang min Lærer til at bestige en Vogn og vende om igjen, vilde jeg følge med ham og opgive min Ansættelse i Berlin. Jeg var saa forbittret over det Raa og tilsyneladende Troløse i denne Fremgangsmaade, at jeg hellere vilde betale Boden ved at arbeide i mit Ansigts Sved end reise dybere ind i et Land, der blev saa despotisk regieret. Men paa det første givne Tegn til min Beslutning blev jeg af Politiofficeren opfordret til at stige ind i en anden Postvogn, der i et Øieblik var hidbragt og

forspændt, og da jeg saae mig omringet af Soldater, der vare meget bestemte paa at tvinge mig, omfavnede jeg min Lærer under Taarer og besluttede mig til at lade mig føre til Berlin, hvor jeg udmattet af Træthed ankom om Midnat. Man satte mig af tætved Palladset, ikke langt fra Operahuset i et Kongen tilhørende yndigt Huus, der var saaledes indrettet, at jeg boede ganske ene. Jeg fandt der Domestiker til min Tjeneste og et ganske færdigt Aftensmaaltid. Jeg havde faaet at vide, at Hr. Poelnitz havde faaet Ordre til at sætte Alt istand til min Ankomst. Jeg var neppe kommen i Orden, da Baron Kreutz lod mig spørge, om han kunde gjøre mig en Visit. Jeg skyndte mig med at modtage ham, da jeg var utaalmodig efter at bellage mig for ham over den Modtagelse, der var viist Porpora, og bede ham om Oprejsning. Jeg lod altsaa som om jeg ikke vidste, at Baron Kreutz var Frederik den Anden. Jeg kunde godt være uvidende derom. Idet Deserteuren Carl betroede mig sin Plan, at myrde en høi preussisk Officeer, havde han ikke nævnet ham ved Navn, og jeg havde først faaet dette at vide af Hoditz,

efterat Kongen havde forladt Roswald. Han traadte ind med en smilende og venlig Mine, som jeg ikke havde seet Noget til under hans Incognito. Under sit falske Navn og i et fremmed Land var han noget generet. I Berlin syntes han mig atter at have gjenfundet hele sin Rolles Majestæt, det vil sige, den beskyttende Godmodighed og den ædle Blidhed, hvormed han saa godt forstaaer at smykke sin Almagt. Han kom imod mig, idet han rakte mig Haanden, og spurgte mig, om jeg erindrede at have seet ham før.

„Ja, Hr. Baron!" svarede jeg. „Jeg erindrer, at De har tilbudt og lovet mig Deres Understøttelse i Berlin, ifald jeg skulde trænge dertil."

Derpaa fortalte jeg ham med Livlighed hvad der var hændet mig ved Grændsen, og bad ham om han ikke kunde forebringe Kongen en Bøn om en Satisfaction for den Fornærmelse, der var vederfaret en berømt Mester, og den Tvang, der var udøvet mod mig.

„En Satisfaction?" spurgte Kongen med et

ondskabsfuldt Smiil. „Intet Andet? Vil Porpora maaskee udfordre Kongen af Preussen til en Enekamp! eller Mademoiselle Porporina maaskee fordre, at han skal bøie Knæ for hende?"

Denne Spot forøgede min Forbittrelse og jeg svarede:

„Deres Majestæt kan nok føie Spot til det, jeg allerede har lidt, men jeg vilde hellere have Grund til at velsigne Dem, end til at frygte Dem."

Kongen rystede mig temmelig heftigt i Armen og sagde, idet han heftede sine gjennemtrængende Øine paa mine:

„Naa, De spiller ogsaa den Fine! Jeg troede Dem aabenhjertig og ærlig, men nu seer jeg, at De kjendte mig fuldkommen vel paa Roswald."

„Nei, Sire!" svarede jeg. „Jeg kjendte Dem ikke, og Gud give, jeg aldrig havde kjendt Dem!"

„Det kan jeg ikke sige," svarede han med Ynde, „thi uden Dem var jeg maaskee bleven liggende i en Grøft paa Roswald. Held i Feltslage er ingen Ægide mod en Morders Kugle, og jeg

vil aldrig glemme, at det, at Preussens Skjæbne endnu er i mine Hænder, skylder jeg en god lille Sjæl, som var en Fiende af lav Sammensværgelse. Derfor, min kjære Porporina, vil Deres slette Humeur ikke gjøre mig utaknemmelig. Berolige Dem, jeg beder, og fortæl mig nøie, hvad De har at beklage Dem over, thi hidindtil har jeg ikke forstaaet Stort deraf."

Maaskee lod Kongen som om han Intet vidste, maaskee havde hans Politifolk virkelig troet at finde nogen Formfeil i min Lærers Papirer, nok, han hørte min Beretning med megen Opmærksomhed og sagde derpaa med en Dommers rolige Holdning, der ikke vil fælde nogen letsindig Dom:

„Jeg skal undersøge alt Dette og gjøre Dem rigtig Rede derfor; jeg er meget overrasket over at mine Folk uden Grund have søgt at fortrædige en ordentlig Reisende. Der maa være en eller anden Misforstaaelse. Jeg skal faae det oplyst, vær kun rolig, og hvis Nogen har overskredet sin Forskrift, skal han blive straffet."

„Sire, det er ikke det, jeg forlanger. Jeg beder kun om Porporas Tilbagekaldelse."

„Og jeg lover Dem den," svarede han. „Antag nu en mindre mørk Mine, og fortæl mig, hvorledes De har opdaget Hemmeligheden ved mit Incognito."

Jeg talte nu frit med Kongen og fandt ham i sin Samtale saa god, saa elskværdig og saa forforisk, at jeg glemte alle mine Fordomme imod ham, for kun at beundre hans paa engang skarpsindige og glimrende Aand, hans lette og velvillige Manerer, som jeg ikke havde fundet hos Maria Theresia, og endelig hans delicate Følelser med Hensyn til alle Materier, hans Samtale berørte.

„Hør!" sagde han, idet han tog sin Hat for at gaae. „Jeg har et venskabeligt Raad at give Dem ved Deres Ankomst hertil, det er, ikke at tale til Nogensomhelst om den Tjeneste, De har gjort mig, og om det Besøg, jeg har gjort Dem iaften. Skjøndt der i min Iver for at takke Dem kun ligger noget Ærefuldt for os Begge, kunde det dog give Anledning til en meget falsk Idee om det aandelige og venskabelige Forhold, hvori jeg ønsker at staae til Dem. Man vilde troe, at De

var begjærlig efter det, man i Hofsproget kalder Herrens Gunst. De vilde derved blive Gjenstand for Nogles Mistillid og for Andres Skinsyge. Den mindste Ubehagelighed derved vilde være, at det vilde skaffe Dem en Skare Sollicitanter paa Halsen, som vilde gjøre Dem til en Canal for deres tossede Ansøgninger, og da De udentvivl har den gode Forstand ikke at ville spille en saadan Rolle, vilde De blive en Skive for deres Paatrængenhed eller deres Fiendskab."

„Jeg lover Deres Majestæt at handle som De behager at befale mig."

„Jeg befaler Dem Intet, Consuelo, men jeg gjør Regning paa Deres Klogskab og Ærlighed. Jeg har ved første Øiekast opdaget en skjøn Sjæl og en skarpsindig Forstand hos Dem, og det var fordi jeg ønskede at gjøre Dem til den kosteligste Perle i mit Departement for de skjønne Kunster, at jeg midt inde fra Schlesien gav Ordre til at forskaffe Dem en Vogn paa min Bekostning til at befordre Dem fra Grændsen til det Sted, hvor De nu befinder Dem. Det er ikke min Feil, om man har gjort den til et Slags kjørende Fængsel

for Dem, eller skilt Dem fra Deres Beskytter. Indtil De imidlertid faaer ham tilbage, vil jeg træde i hans Sted, hvis De finder mig værdig til den samme Tillid og den samme Hengivenhed, De har for ham."

Jeg tilstaaer, min kjære Amalia, at jeg blev levende rørt ved dette faderlige Sprog og dette ømme Venskab. Der blandede sig maaskee en Smule Stolthed deri, og Taarer kom mig i Øinene, da Kongen rakte mig Haanden til Afsked. Jeg var nær ved at kysse den, som det formodentlig havde været min Pligt, men, siden jeg er i Begreb med at bekjende alle Ting, bør jeg sige, at i det Øieblik, jeg skulde gjøre det, følte jeg mig grebet af Skræk og som lammet af kold Mistillid. Det forekom mig, at Kongen kjærtegnede og smigrede min Egenkjærlighed for at hindre mig fra at fortælle denne Scene fra Roswald, som paa adskillige Aander kunde gjøre et Indtryk, der stred mod hans Politik. Det forekom mig ogsaa, som om han var bange for at blive latterlig ved at have været god og erkjendtlig mod mig. Og desuden kom jeg pludselig, i mindre Tid end en Se-

kund, til at tænke paa det skrækkelige militaire Regimente i Preussen, hvorom Baron Trenck havde fortalt mig omstændeligt, paa Hververnes Raahed og Carls Ulykker, paa den ædle Trencks Fangenskab, som jeg tilskrev den stakkels Deserteurs Befrielse, paa en Soldats Skrig, som jeg havde seet gaae Spidsrod om Morgenen i en By, vi kjørte igjennem, og paa hele dette despotiske System, som udgjør Frederik den Stores Styrke og Hæder. Jeg kunde ikke mere hade ham personligt, men saae dog allerede dengang i ham denne absolute Hersker, denne naturlige Fiende af oprigtige Gemytter, som ikke begribe Nødvendigheden af umenneskelige Love, og som ikke kunne trænge ind i Kongedømmernes Hemmeligheder."

9.

„Siden den Dag," fortsatte Porporina sin Fortælling, „har jeg ikke seet Kongen hos mig; men han har undertiden kaldet mig til Sans-

Souci, hvor jeg endog har tilbragt flere Dage i Træk med mine Kammerater, Porporino og Conciolini, eller her op paa Slottet, for at spille Claveer ved hans smaae Concerter og accompagnere Grauns eller Bendas Violin og Quantz's eller Kongens egen Floite."

„Hvad der er meget mindre behageligt end at accompagnere de Forstnævnte," bemærkede Prindsessen af Preussen, „thi jeg veed af Erfaring, at min kjære Broder, naar han blæser falsk eller kommer ud af Takten, lader det gaae ud over sine Medspillende og begynder Klammeri med dem."

„Ja, det er sandt," svarede Porporina, „og elv hans dygtige Lærer, Hr. Quantz, er ikke altid gaaet fri for disse Ubehageligheder. Men naar Hans Majestæt har ladet sig forlede paa den Maade, gjør han snart sin Uret god igjen ved at vise sig føielig og uddele smigrende Roes, hvilket atter gyder Balsom i Egenkjærlighedens Saar. Det er saaledes ved et venskabeligt Ord, ved et simpelt Udraab af Beundring, at det lykkes ham at faae Tilgivelse for sin Haardhed og Heftighed af

Kunstnerne, der ellers ere det pirreligste Folk i Verden."

„Men Du selv, med Din Beskedenhed og Ærlighed, kan Du, efter Alt hvad Du veed om ham, lade Dig fortrylle af denne Basiliſt?"

„Ja, jeg maa tilstaae, Madame, at jeg ofte uvirkaarlig har maattet give efter for hans Overlegenhed, uden selv at lægge Mærke dertil. Da al smaalig List bestandig har været mig fremmed, er jeg bestandig bleven skuffet herved, og det er først bagefter jeg giætter det, naar jeg har anstillet Betragtning derover. Jeg har ogsaa seet Kongen meget ofte paa Theatret og det undertiden ogsaa i min Loge, efter Forestillingen. Han har altid viist sig som en Fader imod mig. Men jeg har aldrig befundet mig ene med ham, uden to eller tre Gange i Haven ved Sans-Souei, og jeg maa bekjende, at det er skeet efterat jeg iforveien havde udspioneret hans Spadseretid og med Forsæt stillet mig i Veien for ham. Han kaldte da gjerne paa mig, eller kom mig hefligt imøde, og jeg greb da Leiligheden ved Haarene for at tale til ham om Porpora og forny mine Bønner. Jeg har altid

faaet de samme Løvter uden at det dog nogensinde endnu er kommet til noget Resultat. Senere har jeg forandret Taktik og bedet om Tilladelse til at vende tilbage til Wien; men Kongen har da hørt min Bøn enten med venlige Bebreidelser, eller med en isnende Kulde, eller oftest med synligt slet Humeur. Dette sidste Forsøg har i Hovedsagen ikke været lykkeligere end de andre, og selv naar Kongen har svaret tørt: „Reis, Mademoiselle, De har Deres Frihed," har jeg hverken erholdt Opgjørelse af mit Regnskab, eller Pas, eller Tilladelse til at reise. Sagen staaer endnu paa samme Fod, og jeg seer ingen anden Frelse, end Flugt, hvis min Stilling her bliver mig altfor vanskelig at udholde. Ak! Madame, jeg er ofte bleven saaret af Maria Theresias Smagløshed for Musik; jeg havde dengang ikke ringeste Anelse om, at en Konge, der elsker Musik, skulde være langt frygteligere, end en Keiserinde uden Øre.

Jeg har i Korthed fortalt hele mit Forhold til Hans Majestæt. Aldrig har jeg havt Grund til at frygte for, eller til blot at ane den Grille, Deres kongelige Høihed vil tillægge ham, at elske

mig. Kun har jeg været saa stolt sommetider at tænke, at Kongen paa Grund af mit ringe Musiktalent og hiin romantiske Begivenhed, da jeg var lykkelig at redde hans Liv, havde et Slags Venskab for mig. Han har sagt mig det saa ofte, med saamegen Ynde og med en saa oprigtig Mine; han har under sine Samtaler med mig tilsyneladende viist en saa godmodig Forsvielse, at jeg har vænnet mig til, maaskee uden selv at vide det og vistnok ganske uvilkaarligt, ogsaa at elske ham med et Slags Venskab. Det er et lovierligt Udtryk og udentvivl upassende i min Mund; men den Følelse af hiertelig Agtelse og frygtsom Tillid, som denne af Dem saakaldte kongelige Basiliks Nærværelse Blik, Stemme og søde Ord indgyde mig, er ligesaa besynderlig som oprigtig. Vi ere komne sammen her, for at tale oprigtigt, og ere komne overeens om, at jeg ikke skal paalægge mig nogen Tvang; nu vel, saa erklærer jeg, at Kongen indgyder mig Frygt og næsten Skræk, naar jeg ikke seer ham og kun indaander hans fortyndede Hofluft; men at jeg, saasnart jeg seer ham, strax bliver fortryllet i ham og bereet til at give ham alle de

Beviser paa Hengivenhed, som en frygtsom, men dydig Datter kan give en streng, men god Fader."

„Du faaer mig til at skjælve," udbrød Prindsessen. „Gode Gud! Om Du nu gaaer hen og lader Dig beherske og fortrylle i den Grad, at Du forraader vor Sag?"

„Nei, hvad det angaaer, Madame, det skeer aldrig! Vær uden Frygt. Naar det gjælder mine Venner eller blot ligefrem Andre, saa trodser jeg Kongen og selv en Listigere end han, hvis man vil opstille en Snare for mig, hvori jeg skulde falde."

„Jeg troer Dig. Du udøver over mig, ved Din Frimodighed, den samme Fortryllelse, som Du undergaaer fra Frederiks Side. Nu, bliv ikke urolig, jeg sammenligner Dig ikke med ham. Fortsæt Din Historie og fortæl mig om Cagliostro. Man har sagt mig, at han som en Prøve paa sin magiske Kunst har ladet Dig see en Død, som jeg formoder var Grev Albert."

„Jeg vil gjerne tilfredsstille Dem, ædle Amalia, men hvis jeg beslutter mig til endnu at fortælle Dem et sørgeligt Eventyr, som jeg vilde ønske at kunne glemme, har jeg Ret til at gjøre Dem

nogle Spørgsmaal, efter den Overeenskomst, vi have sluttet sammen."

„Jeg er rede til at besvare dem."

„Velan, Madame! Troer De, de Døde kunne gaae ud af Graven, eller at idetmindste et Gjenskin af deres Gestalt, begavet med et tilsyneladende Liv, kan fremkaldes efter Magikernes Godtbefindende og bemægtige sig vor Phantasi i den Grad, at vi see det for vore Øine og at det forvirrer vor Fornuft?"

„Spørgsmaalet er meget forviklet, og Alt hvad jeg kan svare er, at jeg ikke troer paa Noget, der er umuligt. Jeg troer ligesaa lidt paa Magiens Magt, som paa de Dødes Opstandelse. Men hvad vor stakkels Indbildningskraft angaaer, da troer jeg den istand til Alt."

„Deres Høihed . . . Om Forladelse, Din Høihed troer ikke paa Magien, og dog . . . Men mit Spørgsmaal er formodentlig ubeskedent? . . ."

„Bliv ved: „„Og dog er jeg Magien meget hengiven;"" det er bekjendt nok. Nu vel, mit Barn, tillad mig ikke at forklare Dig denne besynderlige Inconsequens førend ved Tid og Leilighed.

Af det cabbalistiske Blad, som Magikeren Saint-Germain sendte Dig og som i Virkeligheden ikke var andet end et Brev fra Trenck til mig, kan Du allerede slutte Dig til, at denne foregivne Nekromantik kan tjene til Skalkeskjul for et og Andet. Men at aaberbare Dig Alt, hvad den skjuler for Verdens Øine, Alt, hvad den unddrager fra Hofspionernes Snusen og Lovens Tyranni, er ikke et Øieblikks Sag. Hav Taalmodighed, jeg har besluttet at indvie Dig i alle mine Hemmeligheder. Du er mere værdig dertil end min kjære Fru Kleist, som er en frygtsom og overtroisk Aand. Ja, som Du seer hende der, denne Engel i Godhed, har hun dog i sit ømme Hjerte ikke sund Sands. Hun troer paa Djævelen, paa Hexeri, paa Gjengangere, paa Spaadomme, aldeles som om hun ikke havde de hemmelighedsfulde Traade til dette store Værk for sine Øine og i sine Hænder. Hun ligner disse Fortidens Alchymister, som med stor Taalmodighed og Lærdom frembragte Uhyrer og derefter bleve skrækkelig bange for deres egne Frembringelser, saa at de tilsidst bleve Slaver af

en eller anden Husdæmon, som var fremgaaet af deres eget Trolddomsapparat."

„Maaskee vil jeg ikke være tapprere end Madame Kleist," svarede Porporina, „og jeg tilstaaer, at jeg har en Prøve paa Cagliostros Magt, om end ikke paa hans Ufeilbarhed, for mig. Forestil Dem, at han, efterat have lovet mig at lade mig see den Person, jeg tænkte paa, og hvis Navn han paastod tydeligt at kunne læse i mit Die, viser mig en ganske Anden, og videre, at han, ved at vise mig ham som levende, synes ganske vist at være uvidende om, at han var død. Men uagtet denne dobbelte Vildfarelse, opvakte han for mine Øine den Ægtefælle, jeg har mistet, hvilket bestandig vil blive en smertelig og skrækkelig Gaade for mig."

„Han har viist Dig et eller andet, hvilketsomhelst Phantom, og det er Din Indbildningskraft, som saa har gjort Resten."

„Min Indbildningskraft var ingenlunde med i Spillet, kan jeg forsikre Dem om. Jeg ventede i et Speil eller et Slør at see et Portrait af Mester Porpora; thi jeg havde ved Aftensbordet flere Gange talt om ham og under mine ganske høie

Beklagelser af hans Fraværelse bemærket, at Cagliostro viste mine Ord megen Opmærksomhed. For at gjøre hans Opgave endnu lettere, valgte jeg i mine Tanker Porpora til Gjenstand for Aabenbarelsen, og ventede med fuldkommen Fasthed at faae ham at see, da jeg hidtil ikke havde betragtet den hele Sag som Alvor. Er der endelig et eneste Øieblik af mit Liv i det sidste Aar, da jeg ikke har tænkt paa min Rudolstadt, saa var det netop dette. Cagliostro spurgte mig, da vi kom ind sammen i hans magiske Laboratorium, om jeg vilde finde mig i at blive bunden for Øinene og følge ham, idet jeg holdt ham ved Haanden. Da jeg kjendte ham som en dannet Mand, tøvede jeg ikke med at antage hans Tilbud og tilføiede alene den Betingelse, at han ikke maatte forlade mig et Øieblik. Jeg vilde netop, sagde han, bede Dem om ikke at fjerne Dem et Skridt fra mig og ikke slippe min Haand, hvad der saa end maa skee eller hvad Stemning De end maa komme i. Jeg lovede ham det, men en simpel Forsikkring tilfredsstillede ham ikke. Han lod mig høitidelig sværge, at jeg ikke vilde gjøre nogen Gebærde,

ikke udbryde i noget Udraab, men kort sagt blive stum og ubevægelig under Aabenbarelsen. Dernæst tog han sin Handske paa, og, esterat have tildækket mit Hoved med en sort Fløiels Kappe, som faldt mig ned over Skuldrene, lod han mig gaae omtrent fem Minutter uden at jeg hørte nogen Dør aabnes eller lukkes. Kappen hindrede mig i at mærke nogen Forandring i Atmosphæren, saa at jeg ikke kunde vide om jeg var gaaet ud af Kabinettet, og han lod mig bestandig gjøre saamange Sving og Ombøininger som muligt, for at berøve mig Bevidstheden om den Retning, jeg tog. Endelig blev han staaende og tog mig med Haanden Kappen af Hovedet saa let, at jeg ikke mærkede det. Mit Aandedrag, som derved blev frit, var det Eneste, der underrettede mig om, at jeg havde fri Brug af mine Øine, men jeg befandt mig i et saa tykt Mørke, at det ikke kunde nytte Noget at see. Lidt efter lidt saae jeg dog en lysende Stjerne, der i Begyndelsen var vaklende og svag, men snart blev klarere og mere straalende. I Førstningen syntes den meget langt borte, men da den blev fuldkommen oplyst, syntes den mig ganske nær.

Det var Virkningen, antager jeg, af et Lys bag et Transparent. Cagliostro lod mig nærme mig denne Stjerne, som dannedes ved et Hul i Muren, og jeg saae paa den anden Side af denne Muur et Værelse, som var meget besynderligt dekoreret og fuldt af Voxlys, som stode i en systematisk Orden. Dette Værelse havde i sine Prydelser og i sin hele Indretning ganske Udseende af et Sted, der var bestemt til magiske Operationer. Men jeg fik ikke Tid til at undersøge det neiere, da min Opmærksomhed ganske henvendtes paa en Person, som sad foran et Bord. Han var ene og skjulte sit Ansigt i sine Hænder, som om han var hensunken i dybe Betragtninger. Jeg kunde altsaa ikke see hans Træk, og hans Figur var forklædt i et Costume, som jeg endnu aldrig har seet Nogen bære. Saavidt jeg kunde bemærke, var det en Kiole eller en Kappe af hvidt Silke, foret med Purpur og sammenholdt over Brystet af hieroglyphiske i Guld indsattede Ædelstene, hvor jeg kunde adskille en Rose, et Kors, en Triangel, et Dødningehoved og flere kostbare Snorer af forskjellig Farve. Alt hvad jeg kunde begribe var, at dette

ikke var Porpora. Men efter en eller to Minuters Forløb forandrede denne hemmelighedsfulde Person, som jeg begyndte at antage for en Støtte, langsomt sine Hænders Stilling og jeg saae tydeligt Grev Alberts Ansigt, ikke saaledes som jeg havde seet det sidst, bedækket med Dødens Skygge, men oplivet i sin Blegbed og fuld af Aand i sin stille Ro, saaledes kort sagt, som jeg havde beundret ham i hans smukkeste Øieblikke, naar han var rolig og tillidsfuld. Jeg var nær ved at udstøde et Skrig og ved en ufrivillig Bevægelse knuse det Speil, som adskilte mig fra ham, men et voldsomt Haandtryk af Cagliostro mindede mig om min Eed og indgiød mig, jeg veed ikke hvilken ubestemt Skræk. Forresten aabnede sig i samme Øieblik en Dør i Baggrunden af det Værelse, hvori jeg saae Albert, og flere ubekjendte Personer, klædte ligesom han, kom ind med Sværdet i Haand. Efterat have giort mangehaande besynderlige Fagter, som om de opførte en Pantomime, tiltalte de Albert En efter En i en høitidelig Tone, men med uforstaaelige Ord. Han stod op, gik hen imod dem og svarede dem i et ligeledes dunkelt Sprog, som der

efter min Forstand ikke var nogen Mening i, da jeg dog dengang forstod Tydsk ligesaa godt som mit Modersmaal. Denne Dialog lignede dem, man hører i Drømme, og hele denne underlige Scene og mærkværdige Aabenbarelse lignede virkelig en Drøm saa nøie at jeg var ifærd med at gjøre en Bevægelse, for at forsikre mig om, at jeg ikke sov. Men Cagliostro nødte mig til at staae stille, og jeg gjenkjendte nu Alberts Semme saa fuldkomment, at det var mig umuligt at tvivle om Virkeligheden af det, jeg saae. Henreven endelig af Lyst til at tale med ham, vilde jeg have glemt min Eed, hvis ikke den sorte Kappe idetsamme var falden mig over Hovedet. Jeg rev den heftigt af mig, men Krystalstjernen var udslukt og Alt atter indhyllet i Mørke."

„Hvis De gjør den mindste Bevægelse," mumlede dumpt en Stemme, som jeg formodede var Cagliostros, „ville hverken De eller jeg nogensinde mere gjensee Dagens Lys."

„Jeg havde Kraft nok til at følge Cagliostro, som drog mig med sig, og til at gaae endnu længe med ham i Zikzak i et ubekjendt Rum. Da han

endelig tog Kappen af mig for sidste Gang, befandt jeg mig i hans Laboratorium, der var svagt oplyst, ligesom da dette Eventyr begyndte. Cagliostro var meget bleg og skjælvede endnu; thi ved at gaae med ham havde jeg følt, at hans Arm rystede af Krampe, og at han lod mig gaae meget hurtigt, som om han var et Bytte for en stor Skræk. De første Ord, han sagde mig, indeholdt bittre Bebreidelser for min „Mangel paa Ærlighed" og i Anledning af de „frygtelige Farer," for hvilke jeg havde udsat ham, da jeg søgte at svigte mit Løvte.

„Jeg burde have betænkt," tilføiede han i en haard og harmfuld Tone, „at Qvinders Æresord ikke binder dem, og at man bør noie vogte sig for at føie deres forfængelige og forvovne Nysgjerrighed."

Hidtil var det ikke faldet mig ind at dele min Ledsagers Skræk. Jeg var bleven saa forbauset over den Tanke at gjenfinde Albert levende, at jeg ikke havde spurgt mig om det paa menneskelig Viis var muligt. Jeg havde endogsaa glemt, at Døden for stedse havde berøvet mig denne saa

dyrebare og kjære Ven. Magikerens oprørte Stemning erindrede mig endelig om, at det Altsammen grændsede til det Hunderlige og at jeg kun havde seet et Svogelse. Dog, min Fornuft forkastede det Umulige, og Cagliostros bittre Bebreidelser vakte hos mig en sygelig Pirrelighed, som frelste mig fra Svaghed.

„De anstiller Dem, som om De tog Deres egne Løgne for Alvor," sagde jeg med Livlighed. „Men De spiller et meget grusomt Spil. Ja, De leger med de allerhelligste Ting, endogsaa med Døden selv!"

„Hjerte uden Tro og uden Kraft!" svarede han ivrigt, men med et imponerende Udtryk. „De troer paa Døden som Folk i Almindelighed, og dog har De havt en stor Lærer, som hundrede Gange har sagt Dem: „Man dør ikke, Intet dør, der er ingen Død!" De bebrejder mig for Løgn og synes ikke at vide, at den eneste Løgn, der findes her, er Ordet Død i Deres Mund."

Jeg tilstaaer Dem, at dette besynderlige Svar omstyrtede alle mine Tanker og overvandt

for et Øieblik al min forvirrede Aands Modstand. Hvorledes kunde denne Mand kjende saa noie til mine Forhold til Albert og til hans Lærdom, der endogsaa var en Hemmelighed? Deelte han hans Tro? Eller gjorde han sig den kun til et Vaaben for at skaffe sig Overlegenhed over min Indbildningskraft?

Jeg stod forvirret og nedslaaet. Men snart sagde jeg mig selv, at denne plumpe Maade at forklare Alberts Tro paa, kunde ikke være min, og at det kun afhang af Gud, og ikke af den Bedrager Cagliostro, at fremkalde de Døde og opvække tillive. Overbeviist om at jeg var bedragen af en uforklarlig Illusion, hvis Opløsning jeg maaskee dog en eller anden Dag vilde finde, reiste jeg mig omsider, roste Magiferen koldt for hans Kunst og bad ham lidt ironisk om at forklare mig de besynderlige Samtaler, som hans Skygger havde holdt sammen. Derpaa svarede han mig, at det var ham umuligt at tilfredsstille mig i denne Henseende, men at jeg burde lade mig noie med at have seet denne Person rolig og beskjeftiget med noget Nyttigt.

„De vilde spørge mig forgjæves," tilføiede han, „hvilke hans Tanker og hvad hans Handling er i Livet; det er jeg uvidende om, ja endogsaa om hans Navn. Naar De har tænkt paa ham, idet De bad mig om at see ham, har der dannet sig mellem ham og Dem en hemmelighedsfuld Forbindelse, som min Magt har forstaaet at bringe til Udførelse indtil den Grad, at jeg kunde vise Dem ham. Videre gaaer min Videnskab ikke."

„Deres Videnskab," sagde jeg, „gaaer ikke engang saa vidt; thi jeg tænkte paa Mester Porpora, men det var ikke Mester Porpora, som Deres magiske Magt fremkaldte."

„Det veed jeg Intet af," svarede han med en skrækkelig Alvorlighed, „og vil heller ikke vide. Jeg har Intet seet, hverken i Deres Tanker eller i det magiske Billede. Min Fornuft vilde ikke kunne udholde et saadant Skuespil og jeg maa holde alle mine Tanker samlede for at udøve min Magt. Men Videnskabens Love ere ufeilbarlige, og det kan godt være, at De, maaskee selv uden at vide deraf, har tænkt paa en Anden end Porpora, siden det ikke var ham, De saae."

„Nei hør engang hvor smukt saadanne Narre kunne tale!" sagde Prindsessen med et Skuldertræk. „Hver af dem har sin eiendommelige Fremgangsmaade, men paa Grund af et vist bedrageriſt Raisonnement, som man kunde kalde Affindighedens Logik, forstaae de Allesammen at undskylde sig og ved høittravende Ord at forvirre Andres Tanker."

„Mine var det virkelig," svarede Consuelo, „og jeg havde ikke mere Evne til at samle dem. Denne Alberts Fremmaning, enten den nu var sand eller falsk, lod mig mere levende føle Sorgen over at have mistet ham for stedse, og jeg flød hen i Taarer."

„Consuelo!" tiltalte Magikeren mig i en høitelig Tone og gav mig Haanden for at lede mig ud. Og De kan vel tænke, at det, at høre mit virkelige Navn, som her var Alle ubekjendt, nævnes i hans Mund, gjorde et nyt overraskende Indtryk paa mig. „De har store Feil at udsone, og jeg haaber, at De Intet vil forsømme for atter at erhverve Deres Samvittighedsfred tilbage."

„Jeg havde ikke Kraft til at svare. Jeg

ſtræbte forgjæves at ſkjule mine Taarer for mine Kammerater, ſom ventede mig med Utaalmodighed i Salen ved Siden af. Jeg var endnu mere utaalmodig efter at trække mig tilbage, og ſaaſnart jeg befandt mig ene og havde givet min Smerte frit Løb, tilbragte jeg Natten med at fordybe mig i Betragninger og Forklaringer af den Scene, jeg havde ſeet denne ſkjæbneſvangre Aften. Jo mere jeg ſøgte at begribe den, jo mere forvildede jeg mig i Uvishedens Labyrinth, og jeg maa tilſtaae, at mine Formodninger vare efte taabeligere og ſygeligere, end en blind Tro paa det magiſke Orakel vilde have kunnet være. Udmattet af disſe frugtesløſe Anſtrængelſer, beſluttede jeg at tilbageholde min Dom, indtil jeg ſik mere Lys i Sagen, men fra det Øieblik af. befandt jeg mig prisgivet for ethvert Indtryk, underkaſtet Nervetilfælde, ſyg i Aanden og dybt bedrøvet. Jeg følte vel ikke mere levende Tabet af min Ven end hidtil, men det Samvittighedsnag, hans ædelmodige Tilgivelſe havde ſøvndyſſet hos mig, vaagnede nu og plagede mig uophørligt. Idet jeg uforſtyrret udøvede mit Kunſtnerkald, blev jeg ſnart ked af og ſløv for

Bifaldets frivole Beruselse; og i dette Land, hvor jeg synes at Menneskenes Aand er ligesaa uhyggelig som Klimaet . . ."

„Og som Despotismen," tilsoiede Abbedissen.

„I dette Land, hvor jeg bestandig føler mig mere fortrolig, uhyggeligt og koldt siemt, erkjendte jeg snart, at jeg ikke kunde gjøre de Fremskridt, jeg havde drømt om . . ."

„Og hvilke Fremskridt vilde Du vel gjøre? Vi have aldrig hørt Noget, som i Sammenligning kan komme nær Dig, og jeg troer ikke der existerer en mere fuldendt Sangerinde i Verden. Jeg siger Dig hvad jeg tænker, og det er ikke nogen Compliment paa Frederiks Viis."

„Om end Deres Høihed ikke heri skulde tage feil, hvad jeg ikke veed, da jeg med Undtagelse af Romanina og Tesi sjelden har hørt nogen anden Sangerinde end mig selv," sagde Consuelo smilende, „tænker jeg dog, at der bestandig endnu er Meget at forsøge og Meget at opfinde, foruden alt Det, som allerede er forsøgt og opfundet. Og dette Ideal, som jeg bærer i mig, vilde jeg kunne have tilnærmet mig under et daadrigt og kamprigt

Liv, rigt paa dristige Foretagender, fuldt af imødekommende Sympathier, af Begeistring, med eet Ord; men den kolde Regelmæssighed, som her hersker, den militaire Orden, som er indført endogsaa bag Theatercoulisserne, den stadige og uforanderlige Velvillie hos et Publicum, der tænker paa sine egne Forretninger, medens det hører os, Kongens høie Beskyttelse, som tilsikrer os Bifald ifølge forudgaaende Ordre, Mangelen paa Rivalisation og paa Omskiftning i Kunstnerpersonalet, paa Valget af Compositorer, og fremfor Alt Ideen om et ubestemmeligt Fangenskab, hele dette spidsborgerlige, alvorsfuldt arbeidsomme, sørgeligt ærefulde og forceret begjærlige Liv, som vi føre her i Preussen, har berøvet mig Haab om og endogsaa Lyst til at gjøre Fremskridt i Fuldkommenhed. Der gives Dage, hvor jeg føler mig saa blottet paa Kraft og saa bar paa denne kildrende Egenkjærlighed, som tjener til at holde Kunstneren opreist, at jeg vilde give Penge for at blive udpeben, for atter at blive vækket. Men ak! Enten jeg kommer for sildig ind, eller jeg taber min Stemme førend Rol-

len er tilende, faaer jeg bestandig de samme Bifaldsklap. De skaffe mig ikke nogen Fornøielse, naar jeg ikke fortjener dem, og de gjøre mig endogsaa ærgerlig, naar jeg tilfældigviis fortjener dem; thi de ere da ligesaa officielt beregnede, ligesaa nøiagtigt tilmaalte af Etiketten, som ellers, og jeg føler dog, at jeg havde fortjent mere frivillige Klap. Alt Dette maa forekomme Dem barnagtigt, ædle Amalia, men De har ønsket at kjende en Skuespillerindes Hjerte fra Grunden af, og jeg forbølger Dem Intet."

„Du forklarer Dette saa naturligt, at jeg forstaaer det ligesaa tydeligt som om jeg selv havde følt det. Jeg er istand til, for at gjøre Dig en Tjeneste, at pibe ad Dig, naar jeg seer Dig sløv, med Forbehold af at tilkaste Dig en Rosenkrands, naar Du derved er bleven vækket."

„Ak, min gode Prindsesse, hverken det Ene eller det Andet vilde finde Kongens Bifald. Kongen vil ikke, at man skal fornærme hans Skuespillere, fordi han veed, at der ovenpaa Piben følger det allervoldsomste Bifald. Min Kedsommelighed

kan altsaa ikke helbredes, uagtet Deres ædelmodige Hensigt. Med denne Kedsommelighed forbinder sig hver Dag mere Sorg over at have foretrukket en saa falsk og følelsesløs Tilværelse for et Liv fuldt af Kjærlighed og Hengivenhed. Siden Eventyret med Cagliostro overhovedet, har en sort Melancholi grebet mig dybt i Sjælen. Der gaaer ingen Nat hen uden jeg jo drømmer om Albert og seer ham forbittret paa mig, eller ligegyldig og adspredt, talende et uforstaaeligt Sprog og hengiven til Betragtninger, der ere vor Kjærlighed aldeles fremmede, saaledes som jeg har seet ham under den magiske Fremmaning. Jeg vaagner badet i kold Sved og græder ved at tænke paa, at hans smerteligt bevægede og bedrøvede Sjæl i den nye Tilværelse, hvori Døden har sat ham, maaskee sørger over at jeg har forsmaaet ham og viist mig utaknemmelig. Kort, jeg har dræbt ham, det er vist, og det staaer i intet Menneskes Magt, havde det endog sluttet en Pagt med alle Himlens og Helvedes Magter, at gjenforene mig med ham. Jeg kan altsaa ikke raade Bod paa Noget i dette frug-

teslöse og eensomme Liv, jeg hensläber, og jeg nærer intet andet Ønske, end snart at see en Ende derpaa."

10.

„Har Du da ikke her sluttet nye Venskaber?" spurgte Prindsesse Amalia. „Blandt saamange aandrige og talentfulde Mænd, som min Broder hovmoder sig af at have draget til sig fra alle Verdens Kanter, er der Ingen, som er Din Agtelse værd?"

„Jo, det er der vistnok, Madame! Og hvis jeg ikke følte mig betaget af Tilbageholdenhed og Ensomhed, vilde jeg nok kunne finde velvillige Sjæle i mine Omgivelser. Mademoiselle Cochois . . . ."

„Marquise d'Argens, vil Du sige?"

„Jeg veed ikke, om hun kalder sig saaledes."

„Du er discret, det er rigtigt. Nu, det er en udmærket Dame."

„Overordentlig, og meget god i Grunden, skjøndt lidt forfængelig over Hr. Marquiens Opmærksomheder og Grundsætninger, og lidt stolt, paa Grund af sin Storhed, mod sine andre Kunstfæller."

„Hun vilde føle sig meget ydmyget, hvis hun vidste hvem Du er. Navnet Rudolstadt er et af de meest glimrende i Sachsen, og d'Argens er kun en ubetydelig Adelsmand fra Provence eller fra Languedoc. Og Madame Coccei, hvorledes er hun? Kjender Du hende?"

„Nei, da Mademoiselle Barberini, siden sit Giftermaal, ikke mere dandser ved Operaen, men som oftest lever paa Landet, har jeg kun havt liden Leilighed til at see hende. Hun er af alle Theatrets Damer den, for hvem jeg føler meest Sympathi, og jeg er ofte bleven inviteret af hende og af hendes Mand at besøge dem paa deres Landsted; men Kongen har ladet mig forstaae, at det vilde mishage ham meget, og jeg har altsaa været nødt

til a renoncere herpaa, uden at vide hvorfor jeg ikke maa have den Fornøielse."

„Det skal jeg sige Dig. Kongen har gjort Cour til Mademoiselle Barberini, der imidlertid foretrak Storkanslerens Søn for ham, og Kongen frygter nu for Dig det slette Exempel. Men blandt Herrerne, staaer Du ikke i venskabelig Forbindelse med Nogen af dem?"

„Jeg har meget Venskab for Hr. Frantz Benda, Hans Majestæts første Violinist. Der er noget Tilsvarende i hans Skjæbne og i min. Han har levet som Zingaro i sin Ungdom, ligesom jeg i min Barndom. Ligesom jeg er han kun lidet indtagen for de Store i Verden, og han foretrækker Frihed for Rigdom. Han har ofte fortalt mig, at han løb bort fra Hoffet i Sachsen for at dele det omflakkende, muntre og tarvelige Liv med Kunstnerne paa Landeveiene. Verden kjender ikke, at der paa Veiene og i Gaderne ere Virtuoser af stor Fortjeneste. Det var en gammel blind Jøde, som opdrog Benda, idet han traf om med ham over Bjerg og Dal. Hans Navn var Løbel, og Benda taler kun om ham med Beundring, hvorvel han vel

er død paa en Straasæk eller maaskee endogsaa i en Grøft. Forend Benda hengav sig til Violinen, havde han en fortrinlig Stemme og gjorde Sangen til sin Profession. Kummer og Kedsomhed lod ham miste sin Stemme i Dresden. I et omvankende og frit Livs rene Luft erhvervede han sig et andet Talent, hans Geni fik et nyt Opsving, og det er fra dette omstreifende Conservatorium denne udmærkede Virtuos er fremgaaet, hvis Medvirkning Kongen ikke forsmaaer ved sine Kammerconcerter. Ogsaa Georg Benda, hans yngre Broder, er et originalt Geni, halv Epicuræer og halv Misanthrop. Hans fantastiske Aand er ikke altid elskværdig, men altid interessant. Jeg troer vel ikke, at han kommer i Orden, som sine andre Brødre, der nu alle med Resignation bære den kongelige Dilettantismes gyldne Kjæde; thi, enten det nu er, fordi han er yngre, eller fordi hans Natur er ubetvingelig, han taler altid om at tage Flugten. Han keder sig saa oprigtigt her, at det er en Fornøielse for mig, at kede mig med ham."

„Haaber Du da ikke at denne gjensidig deelte Kedsommelighed vil medføre en mere om Følelse?

Det vilde ikke være første Gang at Kjærlighed vilde være opstaaet af Kedsommelighed."

„Jeg hverken frygter det eller haaber det," svarede Consuelo, „thi jeg føler, at det ikke vil skee. Jeg har sagt Dem, kjære Amalia, at der foregaaer noget Besynderligt hos mig. Siden Albert ikke er mere, elsker jeg kun ham, tænker kun paa ham, kan kun elske ham. Jeg troer ganske vist, at det er første Gang Kjærligheden er født af Døden, men det er Tilfældet med mig. Jeg er utrøstelig over at jeg ikke gav det Væsen den Lykke, han i saa høi Grad fortjente, og denne vedholdende Sorg er bleven en fix Idee, en Slags Lidenskab, maaskee en Galskab."

„Saaledes forekommer det ogsaa mig," sagde Prindsessen, „Det er idetmindste en Sygdom! Og dog er det et Onde, som jeg fatter meget godt og som jeg ogsaa føler, thi jeg elsker en Fraværende, som jeg maaskee aldrig mere vil faae at see; er det næsten ikke akkurat, som om jeg elskede en Død? .... Men sig mig, min Broder, Prinds Henrik, er han ikke en elskværdig Cavalier?"

„Jo, vistnok."

„En Tilbeder af det Skjønne, en Kunstnersjæl, en Krigshelt, med en Holdning, som gjør Indtryk og behager, uden at være smuk, en stolt og uafhængig Aand, Fiende af Despotismen, min Broder Tyrannens uundertvungne og truende Slave, vistnok den Bedste i hele vor Familie. Man siger, han er meget forelsket i Dig; har han ikke sagt Dig det?"

„Jeg har optaget det som Spøg."

„Og Du har ikke Lyst til at tage det alvorligt?"

„Nei, Madame!"

„Du er meget vanskelig, min Kjære. Hvad har Du at udsætte paa ham?"

„En stor Feil, eller idetmindste en for min Kjærlighed til ham uovervindelig Hindring; han er Fyrste."

„Tak for den Compliment, Du Ondskabsfulde! Altsaa var han ikke Aarsag til Din Besvimelse paa Theatret forleden Aften? Man sagde, at Kongen følte sig skinsyg over den Maade, hvorpaa han betragtede Dig, og sendte ham i Arrest ved Skue-

spillets Begyndelse, og at Sorg derover havde gjort Dig syg."

„Jeg vidste aldeles ikke, at Prindsen blev sat i Arrest, og jeg er ganske overbeviist om, at det ikke var min Skyld. Grunden til min Besvimelse er en ganske anden. Forestil Dem, Madame, at jeg midt under Stykket, som jeg sang noget maskinmæssigt, som det desværre kun for ofte er Tilfældet med mig her, tilfældigviis vender mine Øine paa Logerne af første Række, som stode op til Scenen, og pludselig seer i Golowkins Loge en bleg Skikkelse vise sig i Baggrunden og læne sig umærkeligt forover som for at see paa mig. Dette Ansigt var Alberts, Madame; det sværger jeg ved Gud, jeg har seet det, jeg har gjenkjendt det. Jeg veed ikke, om det var en Illusion, men det er umuligt at have nogen skrækkeligere, nogen fuldstændigere."

„Stakkels Barn! Du har Visioner, det er vist nok."

„O! Det er ikke Alt. Sidste Uge, da jeg gik herfra, efterat have leveret Dem Trencks Brev, forvildede jeg mig i Slottets Gange og mødte ved

Indgangen til Kunstkammeret Professor Stoß, med hvem jeg stod stille og talede. Da saae jeg ligeledes dette samme Alberts Ansigt, og jeg saae det denne Gang truende, som jeg hin Aften i Theatret havde seet det ligegyldigt, og som jeg uophørligt seer det i mine Drømme, fuldt af Forbittrelse eller haanlig Foragt."

„Og Professor Stoß, saae han det ogsaa?"

„Han saae det meget godt, og sagde mig, at det var en vis Trismegistus, som Deres Høihed morer sig med at adspørge som Nekromantiker."

„Ak, retfærdige Himmel!" udbrød Madame Kleist blegnende. „Jeg tænkte nok, at det var en virkelig Hexemester! Jeg har aldrig kunnet betragte dette Menneske uden at blive angst. Skjøndt han har smukke Træk og en ædel Mine, har han dog noget Djævelsk i sit Physiognomi, og jeg er vis paa, at han ligesom Proteus kan paatage sig hvilketsomhelst Udseende, han vil, for at gjøre Folk bange. Derhos er han trættekjær og utilfreds som alle Folk af hans Slags. Jeg husker engang, da han stillede mit Horoscop, at han paa det Heftigste bebreidede mig at have skillet mig ved Hr.

von Kleist, fordi Hr. von Kleist var ruineret. Han gjorde mig det til en stor Forbrydelse. Jeg vilde forsvare mig, og, da han antog et temmelig høit Sprog mod mig, begyndte jeg at blive vred; men saa forudsagde han mig med Heftighed, at jeg vilde gifte mig paany og at min anden Mand ved min Feil skulde omkomme endnu elendigere end den første, men at jeg vilde blive noksom straffet af mine Samvittighedsnag og den offentlige Vanære. Idet han sagde dette, blev hans Ansigt saa skrækkeligt, at jeg næsten troede at see den til Livet gjenkaldte Hr. von Kleist staae for mig, og at jeg flygtede ind i Hendes kongelige Høiheds Gemakker, idet jeg udstødte høie Skrig."

„Ja, det var en morsom Scene!" sagde Prindsessen, som af og til, ligesom mod sin Villie, paatog sig sin tørre og bittre Tone. „Jeg har leet derved som en Gal."

„Det var der ingen Grund til," sagde Consuelo naivt. „Men hvem i al Verden er da denne Trismegistus? Og da Deres Høihed ikke troer paa Hexemestre . . ."

„Jeg har lovet Dig at sige Dig engang hvad

Hexeri er. Vær ikke saa nysgjerrig. Hvad Trismegistus angaaer, saa vid, at det er en guddommelig Mand, som jeg gjør Meget af, og som kunde være os meget nyttig alle Tre . . . og mange Andre! . . ."

„Jeg længes efter at see ham igjen," sagde Consuelo, „og skjøndt jeg skiælver ved at tænke paa ham, vilde jeg dog med Koldblodighed forsikre mig om, om han ligner Rudolstadt saa meget, som jeg indbildte mig."

„Om han ligner Rudolstadt, siger Du . . . Nuvel, Du erindrer mig om en Omstændighed, som jeg ellers vilde have glemt og som maaskee dog paa en naturlig Maade kan forklare hele denne store Hemmelighed . . . Bi lidt! . . . Lad mig tænke en Smule . . . Ja, nu har jeg det. Hør, mit stakkels Barn, og lær at sælte Mistillid til Alt, hvad der synes overnaturligt. Det er Trismegistus, som Cagliostro har viist Dig; thi Trismegistus staaer i Forbindelse med Cagliostro og befandt sig her ifjor samtidig i Byen. Det er Trismegistus, Du har seet paa Theatret i Golowkins Loge, thi Trismegistus boer i hans Huus

og de beskjæftige sig Begge med Chemi og Alchymi, Endelig er det Trismegistus, Du har seet paa Slottet forleden Dag, thi netop paa den Dag og kort efter at jeg havde taget Afsked med Dig, saae jeg Trismegistus og han gav mig, i Paranthes sagt, nøiagtige Oplysninger om Trencks Flugt."

„For at gjøre sig til af sin Medvirkning deri," bemærkede Madame Kleist, „og af Deres kongelige Høihed at lade sig udbetale store Summer, som han vistnok aldrig har givet ud dertil. Deres Høihed maa nu tænke derom, hvad De vil; men jeg vover dog at sige om ham, at han er en Industriridder."

„Hvilket ikke er til Hinder for at han er en stor Hexemester, vel, Madame Kleist? Hvorledes kan Du forene saamegen Agtelse for hans Kunst med saamegen Foragt for hans Person?"

„Jh, Madame! Det stemmer ganske fortræffelig overeens. Man frygter Hexemestrene, men man afskyer dem. Det er akkurat det Samme, som man gjør ved Djævelen."

„Og dog vil man see Djævelen og kan ikke

leve uden Hexeri. See Din Logik, min smukke Madame Kleist!"

„Men, Madame!" sagde Consuelo, som med megen Begjærlighed havde fulgt denne besynderlige Discussion. „Hvoraf veed De, at denne Mand ligner Grev Rudolstadt?"

„Jeg glemte at sige Dig det, og det er et meget simpelt Tilfælde, som har skaffet mig det at vide. Da Supperville imorges fortalte mig Din og Grev Alberts Historie, gjorde Alt han sagde mig om denne besynderlige Personlighed mig nysgjerrig efter at vide om han var smuk og om hans Physiognomi svarede til hans overordentlige Indbildningskraft. Supperville betænkte sig et Øieblik og svarede mig tilsidst: „Madame, det er mig let at give Dem en noiagtig Idee herom; thi De har blandt Deres Legetøi en Original, som vilde ligne Grev Rudolstadt forbausende, hvis han blot var lidt mere bleg og havde sit Haar sat paa en anden Maade. Det er Deres Hexemester Trismegistus." See dette er hele Opløsningen paa Gaaden, min fortræffelige Enke, og denne Opløsning

ikke mere forhexet end Cagliostro, Trismegistus, Saint-Germain & Compagni."

„De løfter et Bjerg fra mit Bryst og et Slør fra mit Hoved," sagde Porporina. „Det forekommer mig som om jeg blev gjenfødt til Livet, som om jeg vaagnede af en tung Drøm! Takket være De for denne Forklaring! Jeg er altsaa ikke afsindig, jeg har altsaa ikke Visioner, jeg behøver altsaa nu ikke at frygte for mig selv! . . . Og dog, see, hvor besynderligt det menneskelige Hjerte er," tilføiede hun efter et Øiebliks Eftertænken, „jeg troer jeg længes efter min Frygt og efter min Svaghed! I min overspændte Stemning var jeg næsten overbeviist om, at Albert ikke var død, men at han, efterat have ladet mig ved skrækkelige Aabenbarelser udsone det Onde, jeg havde foraarsaget ham, engang vilde vende tilbage til mig uden Harme og uden Kummer. Nu er jeg vis paa, at Albert sover i sine Fædres Grave, at han ikke mere vil reise sig og at Døden ikke mere vil slippe sit Bytte; men dette er en sørgelig Vished!"

„Du har kunnet tvivle derom? Nu, dette Vanvid har ogsaa sin Lykke. Jeg derimod haabede

ikke, at Trenck kunde komme ud af Schlesiens Fængsel, og dog er det muligt og er nu skeet!"

„Hvis jeg vilde sige Dem, skjønne Amalia, alle de Formodninger, min stakkes Aand hengav sig til, vilde De see, at De, uagtet deres Usandsynlighed, dog ikke vare ganske umulige. For Exempel, en Dodssøvn . . . Albert var underkastet dette Tilfælde . . . Men jeg vil ikke gjenvække disse taabelige Formodninger; de ere mig nu smertelige, da jeg veed, at det Ansigt, jeg antog for Alberts, er en Industriridders."

„Trismegistus er ikke det, man antager ham for . . . Men vist er det, at han ikke er Grev Rudolstadt; thi jeg har kjendt ham i flere Aar, i hvilken Tid han, idetmindste som det lod til, har spillet Sandsiger. Forresten ligner han ikke Grev Rudolstadt saameget, som Du holder Dig overbeviist om. Supperville, som er en altfor duelig Læge til at lade en Mand, som kun er falden i en Dodssøvn, begrave, og som ikke troer paa Gjengangere, har angivet mig Uovereensstemmelser, som Du i Din Forvirring ikke har kunnet bemærke."

„O, hvor jeg længes efter at see denne Trismegistus!" sagde Consuelo hensunken i Tanker.

„Du vil maaskee ikke faae ham at see saa snart," svarede Prindsessen koldt. „Han reiste til Warschau samme Dag, Du saae ham her paa Slottet. Han bliver aldrig mere end tre Dage i Berlin. Men han vil ganske vist komme tilbage igjen om et Aar."

„Og hvis det nu var Albert?" sagde Consuelo hensunken i et dybt Drømmeri.

Prindsessen trak paa Skuldrene.

„Isandhed," sagde hun, „Skjæbnen fordømmer mig til kun at have Afsindige til Venner. Den Ene antager min Hexemester for sin salig Mand, Canonicus von Kleist, og den Anden antager ham for sin afdøde Gemal, Grev Rudolstadt. Det er heldigt for mig, at jeg har et stærkt Hoved, thi ellers vilde jeg maaskee antage ham for Trenck, og Gud skal vide, hvad det vilde lede til. Trismegistus maa være en daarlig Hexemester, hvis han ikke benytter sig af alle disse Feiltagelser! Nu, Porporina, see ikke saaledes paa mig med en saa forvirret og forbauset Mine, min Smukke! Saml

Deres Tanker. Hvor kan De formode, at hvis Grev Albert, istedetfor at være død, var vaagnet af sin Dødssøvn, en saa interessant Begivenhed ikke skulde have vakt Opsigt i Verden? Har De forresten ikke vedligeholdt nogen Forbindelse med hans Familie, og har den ikke underrettet Dem derom?"

„Jeg har ikke vedligeholdt nogen Forbindelse med den," svarede Consuelo. „Stiftsfrøken Wen, cesslave har to Gange i det sidste Aar skrevet mig til, for at tilmelde mig to sørgelige Nyheder: hendes ældste Broders, Christians, Død, Faderen til min Mand, som endte sit lange og smertefulde Liv, uden at gjenerholde Erindringen om sin Ulykke; og Baron Frederiks, Christians og Stiftsfrøkenens Broders, Død, som omkom paa Jagten, idet han styrtede ned fra den ulykkelige Klippe Schreckenstein i en Afgrund. Jeg har besvaret Stiftsfrøkenens Breve, som det var min Pligt. Jeg vovede ikke at tilbyde hende at komme til hende, for at trøste hende. Hendes Hjerte synes mig, efter hendes Brev, deelt mellem hendes Godhed og hendes Stolthed. Hun kaldte mig sit „kjære Barn" og

sin „ædelmodige Veninde", men syntes ingenlunde at ønske min hengivne Understøttelse eller Pleie."

„Du formoder altsaa, at Albert, opstanden fra de Døde, lever rolig og ubekjendt paa Riesenburg uden at tilskrive Dig noget deeltagende Brev og uden at Nogen udenfor dette Slots Mure har nogen Anelse derom?"

„Nei, Madame, det formoder jeg ikke; thi det vilde være ganske umuligt, og jeg maatte være afsindig, hvis jeg tvivlede derpaa," svarede Consuelo, idet hun skjulede sit Ansigt i sine Hænder.

Jo mere Natten rykkede frem, desmere syntes Prindsessen at antage sin onde Charakteer. Den haanlige og letsindige Tone, hvori hun omtalte disse for Consuelos Hjerte saa smertelige Ting, gjorde et ubehageligt Indtryk paa denne Sidste.

„Nu, vær ikke saa utrøstelig!" sagde Amalia heftigt. „Det er rigtignok en fornøielig Fest, vi her helligholde! Du har fortalt os Historier, saa at man skulde troe at Djævelen havde viist sig. Madame Kleist har ikke undladt at blegne og skjælve, saa man skulde troe, hun maatte dø af

Skræk; og jeg, som vilde være lykkelig og glad, jeg lider ved at see Dig lide, mit Barn! . . ."

Prindsessen fremsagde disse sidste Ord med sin blide, milde Stemme, og da Consuelo løftede Hovedet iveiret, saae hun en medlidende Taare trille ned ad hendes Kind, medens et ironisk Smiil endnu spillede paa hendes Læber. Hun kyssede Abbedissens Haand, som Denne rakte hende, og beklagede hende inderligt, at hun ikke kunde være god fire Timer i Træk.

„Hvor hemmelighedsfuldt end Dit Riesenburg kan være," tilføiede Prindsessen, „hvor vild end Stiftsfrøkenens Stolthed og hvor tause end Tjenerne kunne være, kan Du dog være overbeviist om, at der Intet foregaaer der, som vilde være mere sikret for offentlig omtale, end paa noget andet Sted. Hvormeget man end vilde skjule Grev Alberts Sindssvaghed, lykkedes det dog snart hele Provindsen at kjende den, og man havde allerede i lang Tid talt om den ved det lille Hof i Bayreuth, da Supperville blev kaldet for at behandle den stakkels Gemal. Der er nu i denne Familie en anden Hemmelighed, som man uden tvivl skjuler

med ikke mindre Omhu, og som man dog ligesaalidt kan unddrage Publicums Undskab, det er den unge Baronesse Amalias Flugt, som foranlediges ved en Bortførelse, iværksat af en smuk Eventyrer, kort førend hendes Fætters Død."

„Og jeg, Madame, har dog længe været uvidende derom. Jeg kunde gjerne sige, at Alt ikke opdages i denne Verden; thi hidindtil har man jo ikke engang kunnet faae at vide hvad den Mand hed eller hvad han var, som har bortført den unge Baronesse, ligesaalidt som hvor de have deres Tilflugtssted."

„Det er netop det, som Supperville har sagt mig. Ja, det gamle Bohmen er et Land, hvor de hemmeligste Eventyr har hjemme; men det er jo rigtignok ingen Grund til at Grev Albert . . ."

„For Himlens Skyld, Madame! Lad os ikke tale mere herom. Jeg beder Dem om Tilgivelse for at have trættet Dem med denne lange Historie, og hvis Deres Høihed vilde tillade mig at trække mig tilbage . . ."

„Klokken er To!" udbrød Madame Kleist, hvem Slotsuhrets dumpe Slag bragte til at skjælve.

„Saa maa vi skilles ad, mine kjære Veninder," sagde Prindsessen, idet hun reiste sig, „thi min Søster fra Anspach kommer imorgen Klokken Syv, for at vække mig og fortælle mig om sin kjære Markgreves Ungdomsdaarskaber, som nu nylig er kommen hjem fra Paris, rasende forelsket i Mademoiselle Clairon. Min smukke Porporina, det er J Theaterdronninger, der i Virkeligheden ere Dronninger i Verden; vi andre ere det kun efter Retten, m n Eders Lod er den bedste. Der er ikke noget kronet Hoved, uden J jo kunne tage det fra os, hvis J faae Lyst dertil; og det vil ikke forbause mig at see Mademoiselle Hippolyte Clairon, som er en aandrig Dame, en Dag blive Markgrevinde af Anspach og concurrere med min Søster, som er et Fæ. Nu, giv mig en Pels, Kleist, jeg vil ledsage Eder til Enden af Galleriet."

„Og Deres kongelige Høihed vil vende ene

tilbage?" spurgte Madame Kleist, som syntes meget forvirret.

„Ganske ene," svarede Amalia, „og uden Frygt for Djævelen eller de Nisser, som i nogle Nætter, efter hvad man forsikrer, skulle have holdt fuldt Hof her paa Slottet. Kom, kom, Consuelo! Nu ville vi see, hvor Madame Kleist bliver bange, naar hun skal gaae gjennem Galleriet!"

Prindsessen tog et Lys og gik foran, idet hun trak Madame Kleist efter sig, som virkelig var meget bange. Consuelo fulgte dem, ogsaa en Smule forskrækket, uden at vide hvorfor.

„Jeg forsikrer Deres Høihed," sagde Madame Kleist, „at det er en uhyggelig Tid, og at det er forbovent at gaae gjennem denne Deel af Slottet paa denne Tid af Natten. Hvad gjaldt det, at De ikke kunde lade os vente en halv Time til? Klokken halv Tre seer man ikke mere nogt Spøgeri."

„Nei, nei," svarede Amalia, „jeg vilde ikke være ilde tilmode ved at møde det og see hvorledes det tog sig ud."

„Hvorom taler De?" spurgte Consuelo, idet

hun fordobblede sine Skridt for at nærme sig Madame Kleist.

„Veed Du det ikke?" sagde Prindsessen. „Den hvide Kone, som feier Trapperne og Corridorerne i Slottet, naar et Medlem af den kongelige Familie er nærved at døe, er nu kommen igien for nogle Nætter siden, for at aflægge os et Besøg. Det lader til at være her hun har sin Tidsfordriv. Altsaa er det mine Dage, som trues. Derfor seer Du mig ogsaa saa rolig. Min Svigerinde, Dronningen af Preussen, det elendigste Hoved, som nogensinde har baaret en Krone! kan ikke sove, efter hvad man forsikrer, og gaaer hver Aften hen at lægge sig paa Charlottenburg; men da hun har en uendelig Respect for Feiekonen, ligesom Dronningen, min Moder, som i denne Henseende heller ikke har bedre Forstand, saa have disse Damer ombyggeligt forbudt at efterspore Spøgelset eller at forstyrre det i sin ædle Beskjæftigelse. Saaledes bliver nu Slottet feiet med en uhyre Vigtighed og af Lucifers egen Haand, hvilket dog ikke er til Hindring for, at det er meget smudsigt, som Du seer."

I dette Øieblik sprang en stor Kat, som kom fra Galleriets mørke Baggrund, hvæsende og hylende forbi Madame Kleist, som udstødte et gjennemtrængende Skrig og vilde løbe tilbage til Prindsessens Værelse; men Denne holdt hende med Magt tilbage, idet hun fyldte det gjenlydende Rum med sin hæse og raa Latter, der lød endnu mere sørgelig, end Nattevinden, der peb i den uhyre Bygnings Fordybninger. Kulde og maaskee ogsaa Frygt bragte Consuelos Tænder til at klappre, thi Madame Kleists skrækkeligt medtagne Ansigt syntes at antyde en virkelig Fare, og Prindsessens hoverende og fremtvungne Munterhed afgav heller ikke det bedste Beviis paa en oprigtig Tryghed.

„Jeg beundrer Deres kongelige Høiheds Vantro," sagde Madame Kleist med en afbrudt og noget fortrydelig Stemme. „Hvis De, som jeg, Aftenen førend Kongens, Deres ophøiede Faders Død, havde seet og hørt denne hvide Feiekone . . ."

„Af!" svarede Amalia med en sataniſk Latter. „Da jeg er overbeviist om, at hun ikke kommer nu for at forkynde min ophøiede Broders

Død, er jeg meget glad ved, at hun kommer for min Skyld. Den Djævlequinde veed nok, at der til min Lykke udkræves et af disse to Dødsfald."

„Ak, Deres Høihed, tal ikke saaledes i en saadan Stund," sagde Madame Kleist, hvis Tænder klapprede saa voldsomt, at man kun med Møie kunde forstaae hende. „Holdt, for Guds Skyld, staae stille og hør! Er det ikke skrækkeligt?"

Prindsessen standsede med en spottende Mine, og da Raslen af hendes Silkekjole, der var tyk og stiv som Pappapir, havde ophørt at overdøve en fjernere Raslen, hørte vore tre Heltinder, der nu næsten vare komne hen til den store Trappe, der aabnede sig i Galleriets Baggrund, tydelig den slæbende Lyd af en Feiekost, som i ulige Mellemrum gled hen over Steentrappetrinene og som syntes at nærme sig, idet den steg Trin for Trin opad, som om det var en Tjener, der var ivrigt beskjeftiget med at feie.

Prindsessen dvælede et Øieblik; derpaa sagde hun med fattet Mine:

„Da der ikke er noget Overnaturligt heri, vil jeg dog vide, om det er en Laquai, der gaaer

isøvne, eller en Page, der gjør Spilopper. Slaae Dit Slør ned, Porporina, man maa ikke see Dig i mit Selskab. Hvad Dig angaaer, Kleist, maa Du gjerne faae Ondt, hvis det kan more Dig. Jeg siger Dig forud, at jeg ikke bekymrer mig om Dig. Kom, tappre Rudolstadt, Du har seet endnu værre Farer under Øine, følg mig, hvis Du elsker mig!"

Amalia gik med sikkre Skridt hen til Trappeopgangen, Consuelo fulgte hende, uden at hun tillod hende at holde Lyset i sit Sted, og Madame Kleist, der var ligesaa forskrækket for at blive ene tilbage som for at gaae med, slæbte sig bagefter dem, idet hun holdt fast i Porporinas Kaabe.

Den underjordiske Feien lod sig ikke mere høre og Prindsessen kom hen til Rækværket og holdt Lyset derudover for bedre at see i Afstand. Men enten hun nu var mindre rolig end hun vilde synes, eller hun saae en skrækindjagende Gjenstand, nok, hendes Haand svigtede hende og Sølvlysestagen med Lyset og Krystalmanschetten faldt med stort Bulder dybt ned paa Bunden af den gjenlydende Trappe. Da blev Madame Kleist som for-

ryft i Hovedet, brød sig ikke mere om Prindsessen end om Comoediespillerſken, men gav sig til at løbe til hun i Mørket fandt Døren til Prindsessens Værelse, hvor hun søgte sin Tilflugt, medens Prindsessen, deelt mellem en uovervindelig Heftighed og Skam over at maatte tilstaae sig overvunden, tog tilligemed Consuelo den samme Vei, i Førstningen langsomt og siden med fordobblede Skridt, da andre Trin lode sig høre bag hendes, og det ikke kunde være Porporinas, som gik hende jevnsides, mere fattet maaskee, skjøndt hun ikke havde pralet af Mod. Disse fremmede Trin, som med hver Sekund nærmede sig deres Fjed, løde i Mørket som en gammel Kones med Tøfler paa, og klapprede paa Fliserne, medens Kosten bestandig var i Virksomhed og stødte an mod Muren, snart til høire, snart til venstre Side. Den korte Gang forekom Consuelo meget lang. Hvis Noget kan overvinde virkelig stærke og sunde Aanders Mod, da er det en Fare, som man hverken kan forudsee eller begribe. Hun gjorde sig slet ikke til af nogen unyttig Dristighed, og vendte ikke en eneste Gang Hovedet om. Prindsessen paastod siden, at hun

havde gjort det, men til ingen Nytte, da det var mærkt, og Ingen kunde modsige eller bekræfte, om hun virkelig havde gjort det. Consuelo erindrede sig kun, at hun ikke havde forhalet sit Skridt, at hun ikke havde sagt et Ord under dette forcerede Tilbagetog, og at hun, da hun noget hurtig traadte ind i sit Værelse, nær havde lukket Døren til for hendes Næse, saa megen Hast havde hun med at lukke den. Dog tilstod ikke Amalia sin Svaghed, men fik temmelig snart sin Koldblodighed tilbage for at spotte Madame Kleist, som næsten havde Krampe, og gjøre hende meget bittre Bebreidelser for hendes Feighed og Mangel paa Hensyn. Consuelos medfølende Godhed, som forbarmede sig over den stakkels Fortroliges lidende Tilstand, indgjød Prindsessens Hjerte nogen Medynk. Hun var saa naadig at bemærke, at Madame Kleist var ude af Stand til at høre hende og at hun laae afmægtig paa en Sopha med Ansigtet skjult i Puderne. Klokken slog Tre om Morgenen førend denne ulykkelige Dame fuldkommen var kommen til sin Samling igien, men hendes Skræk godtgjordes endnu ved hendes Taarer. Amalia var ked af ikke

mere at være Prindsesse, og tænkte ikke mere paa at klæde sig af ene eller at opvarte sig selv, hvortil maaskee endnu ogsaa kom, at hendes Aand var piint af en eller anden ubyggelig Anelse. Hun besluttede derfor at beholde Madame Kleist hos sig indtil Dag.

„Indtil da," sagde hun, „finde vi vel et eller andet Paaskud til at udsmykke Sagen, hvis min Broder skulde høre tale derom. Hvad Dig angaaer, Porporina, vilde Din Nærværelse her blive meget vanskelig at forklare, og jeg vilde for Intet i Verden, at man skulde see Dig gaae bort her fra mit Værelse. Du maa altsaa gaae ene hjem, og det nu strax; thi man er bandsat tidlig paa Benene i dette Hundehuus af et Slot. Nu, Kleist, berolige Dig, jeg beholder Dig hos mig, og hvis Du kan sige et fornuftigt Ord, saa forklar os gjennem hvilken Dør Du er kommen ind, og i hvilken Krog Du har ladet Din Jæger blive tilbage, for at Porporina kan betjene sig af ham til at følge sig hjem."

Frygt gjør saa aldeles egoistisk, at Madame Kleist, inderlig glad over ikke mere at have behov

at udsætte sig for Galleriets Nædsler, og lidet bekymrende sig om den Angst, Consuelo kunde føle ved ene at maatte gaae derigiennem, gienfandt hele sin klare Besindighed for at beskrive hende den Vei, hun havde at tage, og det Signal, hun havde at at give for at faae fat paa hendes troe Tjener ved Udgangen af Slottet paa et meget skjult og eensomt Sted, hvor hun havde befalet ham at vente.

Forsynet med disse Underretninger og vis paa denne Gang ikke at fare vild paa Slottet, tog Consuelo Afsked med Prindsessen, som nu slet ikke fandt nogen Morskab i at ledsage hende langs ad Galleriet. Den unge Pige gik altsaa ene, famlede om i Mørket og naaede uden Hinder den frygtelige Trappe. En nede hængende Lampe, som endnu brændte, lettede hende Nedstigningen, der gik for sig uden noget uheldigt Møde og selv uden at hun var bange. Denne Gang havde hun bevæbnet sig med sin faste Villie; hun følte at hun opfyldte en Pligt mod den ulykkelige Amalia, og i et saadant Tilfælde var hun stedse modig og kjæk. Endelig kom hun til en Udgang af Slottet gjennem en lille hemmelig Dør, hvortil Madame Kleist havde leve-

ret hende Nøglen, og som vendte ud mod en Baggaard. Da hun var kommen ud, gik hun langs med den ydre Muur for at opsøge Jægeren, og saasnart hun havde givet det aftalte Tegn, skilte sig en Skygge fra Muren og gik hende lige imøde, og en Mand, indhyllet i en vid Kappe, bukkede for hende og bød hende sin Arm i Taushed og med ærbødig Holdning.

11.

Consuelo erindrede sig, at Madame Kleist, for bedre at skjule sine hyppige hemmelige Besøg hos Prindsesse Amalia, kom ofte tilfods om Aftenen til Slottet med Hovedet indhyllet i et tykt sort Slør og Legemet i en mørkfarvet Kappe, og støttende sin Arm paa sin Tjeners. Paa denne Maade blev hun ikke bemærket af Hoffets Folk og kunde passere for en af disse ulykkelige Personer, som ikke tigge offentlig, men i Smug saae Under-

ſtøttelſe af de kongelige Perſoners Gavmildhed. Men uagtet alle den Fortroliges og hendes Herſkerindes Forſigtighedsregler, var deres Hemmelighed dog kun et Comoedieſpil, og at Kongen ikke tog noget Anſtød heraf, kom deraf, at der gives ſmaae Skandaler, ſom det er bedre at bære over med end at bekæmpe og derved udſprede Rygtet i en videre Kreds. Han vidſte godt, at disſe to Damer i Forening beſkjeftigede ſig mere med Trenck end med Magien, og ſkjøndt han vel i lige høi Grad forbømte begge disſe Beſkjeftigelſesmaader, ſaa lukkede han dog Øinene og takkede maaſkee endog i ſit Indre ſin Søſter fordi hun bredte et hemmelighedsfuldt Slør derover og ſaaledes betog ham Anſvarligheden i visſe Folks Øine. Han brød ſig ikke om at have Skin af at være bedragen; men han vilde ikke have Mine af at bifalde ſin Søſters Kjærlighed og Daarſkab. Det var paa den ulykkelige Trenck hans Strænghed hvilede med fordobblet Tryk, og ogſaa ham havde han maattet anklage for en opdigtet Forbrydelſe, for at ikke Publicum ſkulde ane den ſande Bevæggrund til hans Unaade.

Da Porporina tænkte, at Madame Kleists Tjener vilde beskytte hendes Incognito, naar hun paa samme Maade som hans Herskerinde tog ham under Armen, nølede hun ikke med at modtage hans Tjeneste og støttede sig ved ham, da hun gik over den med Is overtrukne Steenbro. Men hun havde ikke gjort tre Skridt paa denne Maade, førend hendes Ledsager i en fri og utvungen Tone spurgte hende:

„Nu, min skjønne Grevinde, i hvad Lune forlod De Deres fantastiske Amalia?"

Trods Kulden og den barske Vind følte Consuelo Blodet stige sig til Kinderne. Efter al Sandsynlighed antog Tjeneren hende for sin Herskerinde, men forraadte saaledes en altfor forurolligende Fortrolighed med hende. Fuld af Uvillie trak Porporina sin Arm fra dette Menneske og svarede ham tørt:

„De tager feil."

„Da pleier jeg dog ellers aldrig at tage feil," svarede Manden i Kappen med samme Utvungenhed. „Publicum er vel uvidende om, at den gud-

dommelige Porporina er Grevinde af Rudolstadt; men Grev Saint-Germain er bedre underrettet."

„Hvem er De da?" spurgte Consuelo uhyre overrasket. „Hører De ikke til Fru Grevinde Kleists Huus?"

„Jeg hører ikke til nogen Anden end mig selv, og tjener Ingen uden Sandheden," svarede den Ubekjendte. „Jeg sagde nylig mit Navn, men jeg seer det er Grevinde Rudolstadt ubekjendt."

„Er De virkelig Grev Saint-Germain personlig?"

„Og hvem Anden skulde vel have kunnet give Dem et Navn, som ellers Ingen kjender? Tillad, Fru Grevinde, nu har De to Gange været paavei at falde i de to Skridt, De har gjort uden min Hjelp. Vær saa naadig at tage min Arm igjen! Jeg veed meget godt Veien til Deres Bopæl og gjør mig en Pligt og en Ære af at bringe Dem sikker og usskadt derhen."

„Jeg takker Dem for Deres Godhed, Hr. Greve!" svarede Consuelo, hvis Nysgjerrighed var altfor opvakt til at hun kunde afslaae denne interessante og selsomme Mands Tilbud. „Vil De

have den Godhed at sige mig hvorfor De kalder mig saaledes?"

„Fordi jeg ønsker at vinde Deres Tillid strax, idet jeg viser Dem, at jeg er den værdig. Jeg har længe vidst Deres Ægteskab med Grev Albert og har for Dem Begge bevaret det som en ukrænkelig Hemmelighed, som jeg ogsaa skal holde det hemmeligt, saalænge det er Deres Ønske."

„Jeg seer at mit Ønske i denne Henseende er meget lidet respekteret af Hr. Supperville," sagde Consuelo, som strax tilskrev Denne de Oplysninger, Grev Saint-Germain havde erholdt om hendes Stilling.

„Bebyld ikke den stakkels Supperville," svarede Greven. „Han har Intet sagt, undtagen maaskee til Prindsesse Amalia, for at gjøre Cour til hende. Det er ikke af ham jeg har det."

„Og af hvem da, i dette Tilfælde, min Herre?"

„Af Grev Albert af Rudolstadt selv. Jeg veed nok De vil indvende, at han døde medens man fuldførte Deres religieuse Ægteskabsceremoni, men jeg vil svare Dem, at der gives ingen Død, at

Ingen, Intet bøer, og at man endnu kan vedblive at underholde sig med dem, Almuen kalder Døde, naar man kjender deres Sprog og deres Livs Hemmeligheder."

„Siden De veed saa Meget, min Herre, er De maaskee ikke uvidende om, at saadanne Forsikkringer ikke let kunne overbevise mig, og at de foraarsage mig megen Smerte, idet de uophørligen vække Tanken hos mig om en Sorg, som jeg veed der ikke kan raades Bod paa, trods Magiens løgnagtige Løfter."

„De gjør ret i at være paa Deres Post mod Magikere og Bedragere. Jeg veed, at Cagliostro har forskrækket Dem med at vise Dem et Syn, der idetmindste var ubetimeligt. Han har givet efter for den smigrende Tanke, at kunne vise Dem sin Magt uden at lade sig forurolige af Deres Sjæls Stemning og hans Kalds ophøiede Værdighed. Cagliostro er imidlertid ikke nogen Bedrager, det er langtfra; men han er meget forfængelig, og det er derfor han ofte har fortjent Bebreidelser for Charlataneri."

„Man gjør Dem den samme Bebreidelse, min

Hr. Greve; og skjøndt man imidlertid tilsøier, at De er en overlegnere Mand, føler jeg dog Mod nok til at sige Dem ligefrem de Fordomme, som stride mod den Agtelse, jeg ellers kunde føle for Dem."

„Det er at tale med den ædle Aabenhjertighed, som sømmer sig Consuelo," svarede Saint-Germain roligt, „og jeg takker Dem at De saaledes appellerer til min Ærlighed. Jeg skal vise mig værdig dertil, og jeg skal tale med Dem uden Hemmelighedsfuldhed. Men nu ere vi ved Deres Dør og Kulden saavelsom den fremrykkende Tid paa Natten forhindre mig i at opholde Dem her længere. Hvis De vil erfare Ting af den yderste Vigtighed og hvoraf Deres Fremtid afhænger, saa tillad mig at tale frit med Dem."

„Dersom min Hr. Greve vil besøge mig i Løbet af Dagen vil jeg vente Dem hjemme til hvad Tid De maatte behage at bestemme mig."

„Jeg maa bestemt tale med Dem imorgen, og imorgen faaer De et Besøg af Frederik, som jeg ikke vil møde, fordi jeg ikke gjør stort Væsen af ham."

„Om hvilken Frederik taler De, Hr. Greve?"

„O, det er ikke om vor Ven, Frederik Trenck, som det er lykkedes os at drage ud af hans Hænder. Det er om denne ondskabsfulde lille Konge af Preussen, som gjør Cour til Dem. Stop lidt, imorgen skal der være stor Maskerade paa Operahuset; kom der. Hvilken Forklædning De end tager, skal jeg nok gjenkjende Dem og gjøre mig kjendt af Dem. I dette Virvar af Masker ville vi nok finde os ene og i Sikkerhed. Forresten ville mine Forbindelser med Dem sammendynge store Ulykker paa de hellige Hoveder. Altsaa imorgen, Fru Grevinde!"

Med disse Ord gjorde Grev Saint-Germain en dyb Compliment for Consuelo og forsvandt, efterladende hende som forstenet af Overraskelse paa Dørtærskelen til sin Bolig.

„Det er afgjort, at der i dette Fornuftens Kongerige er en stedsevarende Sammensværgelse mod Fornuften," sagde Sangerinden til sig selv, idet hun slumrede ind. „Nepve er jeg undsluppen en af disse Farer, som true min Fornuft, førend en anden fremstiller sig. Prindsesse Amalia havde

løst de sidste Gaader for mig og jeg troede mig meget rolig; men i samme Øieblik mødte vi eller hørte idetmindste den phantastiske Feiekone, som spadserer om i dette Tvivlens Slot, denne Vantroens Fæstning, ligesaa rolig som hun vel har gjort i de sidste to hundrede Aar. Jeg afkaster den Skræk, Cagliostro foraarsagede mig, og see nu kommer der en anden Magiker, som synes endnu bedre underrettet om mine Anliggender. At disse Sandsigere holde nøiagtigt Bog over Alt, hvad der angaaer Kongers og mægtige eller berømte Personers Liv, det kan jeg nok finde mig i; men at jeg, en stakkels ydmyg og tilbageholdende Pige, ikke kan unddrage nogen Ting i mit Liv for deres Efterspørgelser, det er det, som forvirrer og forurolliger mig imod min Villie. Nu vel, lad os følge Prindsessens Raad; lad os troe at Fremtiden vil forklare ogsaa dette Under, og imidlertid afholde os fra at dømme. Hvad der maaskee vilde være det Allerroverordentligste hos Denne her, det er, om den Visit af Kongen, som Saint-Germain forudsagde, virkelig skulde finde Sted imorgen. Det vilde saa først blive tredie Gang Kongen er kom-

men til mig. Skulde denne Grev Saint-Germain være hans Fortrolige? Man siger, at man her overalt bør have Mistillid til dem, som tale ilde om Kongen. Jeg skal bestræbe mig for ikke at glemme det."

Næste Morgen paa et bestemt Klokkeslet kjørte en Vogn uden Liberi og uden Vaabenmærke ind i den Gaard, Sangerinden beboede, og Kongen, som to Timer iforveien havde ladet hende underrette om at hun skulde være ene og vente ham, trængte ind i hendes Værelse med Hatten paa det venstre Øre, et Smiil paa Læberne og en lille Kurv i Haanden.

„Capitain Kreutz bringer Dem Pærer fra sin Have," sagde han. „Ondskabsfulde Tunger paastaae, at de komme fra Haven paa Sanssouci og at de vare bestemte til Kongens Dessert. Men Kongen tænker ikke paa os, Gud skee Lov, og den lille Baron kommer for at tilbringe en Time eller to hos sin lille Veninde."

Denne behagelige Maade at introducere sig paa satte Consuelo i den besynderligste Forlegenhed, istedetfor at opmuntre hende. Siden hun con-

spirerede mod Kongens Villie, idet hun modtog Prindsesse Amalias fortrolige Meddelelser, kunde hun ikke med rolig Frimodighed see den kongelige Inqvisitor i Øinene. Hun maatte nu skaane ham, maaskee smigre ham og ved behændige Drillerier afvende hans Mistanke. Consuelo følte, at denne Rolle ikke passede for hende og at hun vilde spille den slet, især hvis det var sandt, at Frederik havde Godhed for hende, som man udtrykte sig ved Hoffet, hvor man troede at ville nedværdige den kongelige Majestæt ved at bruge Ordet Kjærlighed med Hensyn til en Comoediantinde. Urolig og forlegen takkede Consuelo keitet Kongen for hans overdrevne Godhed, og strax forandrede sig Kongens Physiognomi og blev ligesaa barsk, som det i Begyndelsen var venligt.

„Hvad feiler Dig?" spurgte han heftigt og rynkede sine Bryn. „Er Du i slet Humeur eller er Du syg? Hvorfor kalder Du mig Sire? Forstyrrer mit Besøg Dig i nogen Elskovshandel?"

„Nei, Sire," svarede den unge Pige, idet hun atter antog sin alvorlige Frimodighed. „Jeg

har hverken Elskovshandeler eller Kjærlighedsforstaaelser."

„Naa, Gud skee Lov! Desuden, om saa end var, hvad kommer det mig ved? Men jeg vilde jo rigtignok forlange, at De tilstod mig det."

„Tilstod? Hr. Capitainen vil formodentlig sige: betroede Dem det."

„Forklar mig Forskjellen."

„Hr. Capitainen veed den allerede."

„Som De vil; men at gjøre Forskjel er ikke at svare. Hvis De var forelsket, ønskede jeg at vide det."

„Jeg indseer ikke hvorfor."

„Naa, det indseer De slet ikke? See mig engang lige i Øinene. Deres Blik er meget ustadigt idag."

„Hr. Capitain, jeg synes De vil efterabe Kongen. Man siger, at naar han forhører en Anklaget, læser han ham i Øinene. Tro mig, saadan en Fremgangsmaade passer sig kun for ham, og selv om han vilde komme her til mig, for at anvende den paa mig, vilde jeg bede ham om at passe sine egne Sager."

„Det er rigtigt. De vilde sige til ham: Vær saa artig at gaae, Sire!"

„Hvorfor ikke? Kongens Plads er paa hans Hest eller paa hans Trone, og hvis han fik det Indfald at komme til mig, havde jeg Ret til ikke at tillade ham at være uhøflig imod mig."

„De har Ret; men med alt Dette svarer De mig ikke. De vil ikke tage mig til Deres Fortrolige i Deres nærforestaaende Kjærlighedsforhold?"

„Der er ingen nærforestaaende Kjærlighedsforhold for mig, det har jeg ofte sagt Dem, Baron."

„Ja, for Spog, fordi jeg bestandig spurgte Dem derom; men hvis jeg nu taler alvorligt i denne Stund."

„Saa svarer jeg paa samme Maade."

„Veed De, at De er en besynderlig Person?"

„Hvorfor det?"

„Fordi De er det eneste Fruentimmer ved Theatret, som ikke beskieftiger sig med skjønne Videnskaber eller med Galanteri."

„De har et slet Begreb om Theaterfruentimmer, Hr. Capitain."

„Nei, jeg har kjendt nogle Kloge; men de stræbte efter rige Ægteskaber, og De, man veed jo ikke hvad De tænker paa."

„Jeg tænker paa at synge iaften."

„Saaledes lever De Dag ud og Dag ind."

„For Fremtiden lever jeg ikke anderledes."

„Det har altsaa ikke altid været saaledes?"

„Nei, min Herre."

„De har elsket?"

„Ja, min Herre."

„Alvorligt?"

„Ja, min Herre."

„Og længe?"

„Ja, min Herre."

„Og hvad er der bleven af Deres Elsker?"

„Han er død."

„Men De har trøstet Dem igjen."

„Nei."

„O, De vil nok trøste Dem igjen!"

„Jeg frygter for, det ikke vil skee."

„Det er besynderligt. Altsaa vil De ikke gifte Dem?"

„Nei aldrig.“

„Og ingen Kjærlighedsforstaaelse have?“

„Nei aldrig.“

„Ikke engang en Ven?“

„Ikke engang en Ven i den Betydning, de smukke Damer tage det.“

„Stop! Hvis De gik til Paris, og Kong Ludvig den Femtende, denne galante Cavalier . . .“

„Jeg elsker ikke Kongerne, Hr. Capitain, og jeg afskyer de galante Konger.“

„Ah, nu forstaaer jeg! De elsker Pagerne. En smuk Cavalier som Trenck, for Exempel!“

„Jeg har aldrig tænkt paa hans Ansigt.“

„Og dog har De vedligeholdt Deres Forbindelse med ham?“

„Hvis det var Tilfældet, vilde det være af reent og oprigtigt Venskab.“

„De tilstaaer altsaa, at De staaer i Forbindelse med ham?“

„Det har jeg ikke sagt,“ svarede Consuelo, som frygtede for at compromittere Prindsessen ved dette ene Indicium.

„Nu, nægter De det?“

„Jeg havde ingen Grund til at nægte det, hvis det var saa; men hvorfor holder Capitain Kreutz Forhør over mig paa den Maade? Hvad Interesse kan han have deraf?"

„Kongen har dog sandsynlig Interesse derfor," svarede Frederik, idet han tog sin Hat af og satte den hestigt paa Hovedet af en Polyhymnia af hvidt Marmor, hvis antike Buste prydede Consolen.

„Hvis Kongen gjorde mig den Ære at besøge mig," sagde Consuelo, idet hun overvandt den Skræk, der bemægtede sig hende, „vilde jeg troe, at han ønskede at høre Musik, og sætte mig ved Claveret og foresynge ham Arien af **Ariadne abandonnata . . .**"

„Kongen holder ikke af nogen Forekommenhed. Naar han spørger, vil han at man skal svare ham tydeligt og kort. Hvad har De bestilt inat i Kongens Slot? De seer vel, at Kongen har Ret til at spille Herre hos Dem, siden De paa utilbørlige Tider og uden hans Tilladelse gaaer ind i hans Huus?"

Consuelo skjælvede fra Isse til Fod, men havde

lykkeligviis i alle Slags Farer en Aandsnærværelse, som altid havde reddet hende som ved et Mirakel. Hun erindrede sig, at Frederik ofte tog sin Tilflugt til Usandhed for at faae Sandheden frem, og at han var bekjendt for at kunne fravriste En Tilstaaelser mere ved Overraskelse end ved noget andet Middel. Hun holdt sig altsaa paa sin Post og svarede med et Smiil paa sit blege Ansigt:

„Det var da en besynderlig Anklage, og jeg veed ikke hvad man kan svare paa fantastiske Spørgsmaal."

„De er ikke mere laconisk end for et Øieblik siden," svarede Kongen, „Hvor man godt kan see, at De lyver! De var inat ikke paa Slottet? Svar Ja eller Nei!"

„Nuvel, nei!" sagde Consuelo modigt, foretrækkende Skammen ved at blive overbeviist om Løgn for det Feige i at prisgive en Andens Hemmelighed for at undskylde sig selv.

„De gik ikke derfra Klokken Tre imorges, ganske ene?"

„Nei," svarede Consuelo, som følte sine Kræfter komme tilbage, da hun saae en næsten umærke-

lig Vaklen i Kongens Physiognomi, og nu allerede spillede den Overraskede med Overlegenhed.

„De har tre Gange vovet at sige nei!" udbrød Kongen med harmfuld Mine og vredelynende Blik.

„Jeg vilde vove det fjerde Gang med, hvis Deres Majestæt forlangte det," svarede Consuelo, besluttende at holde Øren stive, indtil Stormen var forbi.

„O, jeg veed nok, et Fruentimmer vil blive ved med sin Logn, selv paa Pinebænken, ligesom de første Christne bleve ved at paastaae hvad de troede var Sandhed. Hvo har kunnet smigre sig med at fravriste et qvindeligt Væsen et oprigtigt Svar? Hør, Mademoiselle, jeg har hidtil havt Agtelse for Dem, fordi jeg tænkte, at De ene gjorde en Undtagelse fra Deres lastefulde Kjøn. Jeg troede hverken De var intriguant, eller trolløs, eller fræk. Jeg havde en Tillid til Deres Charakteer, som grændsede til Venskab . . ."

„Og nu, Sire?"

„Afbryd mig ikke. Nu har jeg min Mening, og De vil føle Virkningerne deraf. Men hør mig

nsie. Hvis De er saa ulykkelig at blande Dem i Hoffets Smaaintriguer, at modtage visse usømmelige fortrolige Meddelelser, at vise visse farlige Tjenester, smigrer De Dem med at bedrage mig længe og jeg skal jage Dem ligesaa haanligt bort herfra, som jeg modtog Dem med Udmærkelse og Godhed."

„Sire," svarede Consuelo bristigt, „da det er mit kjæreste og standhaftigste Ønske, at forlade Preussen, saa, hvad Paaskud der end maatte gives til min Fjernelse, eller hvor strængt end Deres Sprog er, modtager jeg med Erkjendtlighed Ordren om min Afsked."

„Ah, De tager det saaledes!" udbrød Frederik, henreven af Vrede. „Og De vover at tale til mig paa den Maade!"

Til samme Tid hævede han sin Stok, som om han vilde slaae Consuelo; men den rolig foragtelige Mine, hvormed hun ventede denne Fornærmelse, bragte ham tilbage til sig selv, og han kastede sin Stok langt fra sig, idet han sagde med bevæget Stemme:

„Nu, glem de Rettigheder De har til Capi-

tain Kreutz's Erkjendtlighed, og tal til Kongen med den passende Agtelse; thi hvis De driver mig til det Yderste, er jeg istand til at tugte Dem som et gjenstridigt Barn."

„Sire, jeg veed, at man banker Børn i Deres ophøiede Familie, og har hørt sige, at Deres Majestæt, for at undtrage Dem en saadan Behandling, engang for længe siden har forsøgt paa at flygte. Dette Middel vil være lettere at iværksætte for en Zingara, som jeg, end det var for Kronprinds Frederik. Hvis Deres Majestæt ikke inden fire og tyve Timer tillader mig at forlade Deres Stater, saa siger jeg Dem selv, for at berolige Dem med Hensyn til mine Intriguer, at jeg forlader Deres Stater uden Pas, skal jeg saa end flygte tilfods og springe over Grøfter, som Desertører og Smuglere gjøre."

„De er en Nar!" sagde Kongen, idet han løftede paa Skuldrene og gik op og ned ad Værelset, for at skjule sin Ærgrelse og Fortvivlelse. „De skal komme til at reise, jeg ønsker Intet mere, men uden Skandale og uden Overilelse.

Jeg tillader ikke, at De forlader mig saaledes, misfornøiet med mig og med Dem selv. Hvor Fanden har De faaet den Uforskammethed fra, De er begavet med? Og hvilken Satan driver mig til den Godhed, hvormed jeg behandler Dem?"

„Den kommer udentvivl af en ædelmodig Skrupel, som Deres Majestæt jo kan befrie sig fra. Deres Majestæt troer at være mig taksknldig for en Tieneste, som jeg vilde have viist den Ringeste af Deres Undersaatter med samme Iver. Betragt altsaa denne Mellemregning med mig som opgjort, som tusinde Gange opgjort, og lad mig reise saa hurtig som muligt; min Frihed vil være mig en tilstrækkelig Belønning, og jeg forlanger ingen anden."

„Endnu det samme Sprog!" sagde Kongen forvirret over det unge Pigebarns dristige Haardnakkethed. „Bestandig det samme Sprog? De vil ikke gjøre nogen Forandring heri mod mig? O, det er ikke Mod, det! Det er Had!"

„Og hvis det var saa," svarede Consuelo, „vilde da vel Deres Majestæt bekymre sig det mindste derom i Verden?"

„Retfærdige Himmel! Hvad siger De der, stakkels ulykkelige Pige!" sagde Kongen med en Tone af oprigtig Smerte. „De begriber ikke hvad De siger, ulykkelige Barn! Det er kun en fordærvet Sjæl, som kan være ufølsom mod sin Næstes Had."

„Betragter da Frederik den Store Porporina som et Væsen af samme Natur som han?"

„Det er kun Aand og Dyd, som hæver visse Mennesker over andre. De har Geni i Deres Kunst. Deres Bevidsthed maa sige Dem, om De besidder Ærlighed . . . Men den siger Dem det Modsatte i dette Øieblik, thi Deres Sjæl er fuld af Galde og Had."

„Og hvis dette nu var saa, mon da Frederik den Stores Samvittighed Intet havde at bebreide sig med Hensyn til at have antændt disse slemme Lidenskaber i en hidtil almindeligviis fredelig og ædel Sjæl?"

„O. hvor De er hidsig!" sagde Frederik, idet han gjorde en Bevægelse for at tage den unge Piges Haand, men standsede, tilbageholdt af denne Keitethed, som et Overmaal af Foragt og Modby-

beligheb for Fruentimmer havde bevirket hos ham. Consuelo, som havde overdrevet sin Fortrydelse over i Kongens Hjerte at have nedtrykt en Ømhedsfølelse, som midt under hans Vrede var nærved at udbryde, bemærkede hvor frygtsom han var og mistede hele sin egen Frygt, da hun saae, at han ventede at hun skulde gjøre det første Skridt. Det var et mærkeligt Tilfælde, at den eneste Qvinde, der var istand til paa Frederik at udøve en Slags Fortryllelse, som lignede Kjærlighed, var vel ogsaa den Eneste i hele hans Kongerige, som for ingensomhelst Priis vilde opmuntre denne Stemning. Det er sandt, at Consuelos Modstand og Stolthed maaskee netop var det, der især gjorde hende tillokkende i Kongens Øine. Dette revolutionaire Gemyt fristede Despoten som Erobringen af en Provinds; og, uden at han gjorde sig Regnskab derfor, uden at han vilde sætte sin Ære i et saadant Slags Heltebedrift, følte han en Beundring og afgjort Deeltagelse for en saa kraftig og hærdet Charakteer, der i saamange Henseender havde saa stor Lighed med og syntes at være beslægtet med hans egen. „Nu!" sagde han, idet han hef-

tig stak den mod Consuelo udrakte Haand i sin Vestelomme. „Siig mig nu ikke mere, at jeg er ligegyldig ved at være hadet; thi De kunde næsten bringe mig til at troe, at jeg virkelig var det, og den Tanke vilde være mig utaalelig!"

„Og dog vil De, at man skal frygte Dem?"

„Nei, jeg vil kun, man skal agte mig."

„Og det er med Stokkeprygl, Deres Corporaler indgyde Deres Soldater denne Agtelse for Deres Navn."

„Hvad veed De derom? Hvordan taler De? Hvad blander De Dem i?"

„Jeg svarer kun tydeligt og kort paa Deres Majestæts Spørgsmaal."

„De vil, at jeg skal bede Dem om Forladelse for et Øiebliks Heftighed, der var fremkaldt ved Deres Daarskab?"

„Nei tvertimod; hvis De paa mit Hoved kunde knuse det Stokkescepter, som regjerer over Preussen, vilde jeg bede Deres Majestæt at tage Rørstokken op igjen."

„Bah! Om jeg havde kjærtegnet Deres Skuldre en Smule med den, saa var De maaskee, siden

det er en Stok, som Voltaire har givet mig, bleven endnu mere aandrig og ondskabsfuld. Nu, jeg holder meget af denne Stok; men jeg er Dem Opreisning skyldig, det seer jeg nok."

Under disse Ord tog Kongen sin Stok op og gav sig iærd med at sønderbryde den; men skjønt han spændte den over sit Knæ, boiedes kun Stokken og vilde ikke gaae itu.

„Seer De," sagde Kongen, idet han kastede den ind i Kaminen, „min Stok er ikke, som De paastod, Billedet paa mit Scepter. Den er et Billed paa mit troe Preussen, som boier sig under min Villie, men som ikke bliver knust af den. Gjør De ligesaa, Porporina; De vil befinde Dem vel derved."

„Og hvad er Deres Majestæts Villie med Hensyn til mig? En herlig Gjenstand til at udøve en stor Charakteers Myndighed paa, og forstyrre dens Munterhed!"

„Min Villie er, at De renoncerer paa at forlade Berlin. Finder De den fornærmende?"

Frederiks livlige, næsten lidenskabelige Blik forklarede nokssom denne Slags Opreisning. Con-

ſuelo følte ſin Skræk opſtaae paany, men ladende ſom hun ikke forſtod ham, ſvarede hun:

„Det vil jeg aldrig kunne finde mig i. Jeg ſeer nok, at jeg maa dyrt betale den Ære undertiden at more Deres Majeſtæt med mine Roulader. Mistanke tynger her paa hvert Menneſke. De allerringeſte, meeſt ubekjendte Perſoner ere ikke ſikkre for Beſkyldninger og Anklage, og paa den Maade kan jeg ikke leve."

„De er misfornøiet med Deres Betaling," ſagde Kongen, „nu, den ſkal blive forøget."

„Nei, Sire, jeg er tilfreds med min Betaling. Jeg er ikke begjærlig, ſom Deres Majeſtæt veed."

„Det er ſandt. De bryder Dem ikke om Penge, den Retfærdighed maa man lade Dem. Man veed forreſten ikke hvad De bryder Dem om!"

„Om Frihed, Sire!"

„Og hvem generer Deres Frihed? De ſøger at yppe Trætte med mig og har ingen fornuftig Grund dertil. De vil reiſe, ſee det er det, der er klart."

„Ja, Sire."

„Ja? Er det Deres faste Beslutning?"

„Ja, Sire."

„Nu, saa reis Pokker ivold!"

Kongen tog sin Hat og sin Stok, som, da den var rullet ned over Risten, ikke var brændt, vendte Ryggen og gik hen imod Døren. Men i det Øieblik, han vilde lukke den op, vendte han sig om mod Consuelo og viste hende et Ansigt, saa oprigtigt bedrøvet, saa faderligt nedslaaet, saa forskjelligt, kort sagt, fra hans frygtelige kongelige Ansigt eller hans skeptisk-philosophiske bittre Smiil, at den stakkels Pige følte sig bevæget og angerfuld. Da hun hos Porpora var vant til saadanne huuslige Storme, glemte hun, at der i Frederiks Hjerte laae noget Personligt og Vildt, som aldrig havde bemægtiget sig hendes Adoptivfaders fyrige, men tugtige og ædelmodige Sjæl. Hun vendte sig bort for at skjule en hemmelig Taare, som stjal sig frem under Øienlaaget, men Lossens Syn er ikke hurtigere og skarpere end Kongens var. Han vendte strax om, løftede Stokken paany mod Consuelo, men denne Gang med et Udtryk af Ømhed, som om han le-

gede med et hjertenskjært Barn, og sagde med bevæget, smigrende Stemme:

„Afskyelige Skabning! De har da heller ikke det mindste Venskab for mig!"

„De tager meget feil, Hr. Baron!" sagde den gode Consuelo, fortryllet af dette Comoediespil, der paa en saa behændig Maade raabede Bod paa det virkelige Udbrud af Frederiks brutale Vrede. „Jeg har ligesaa meget Venskab for Capitain Kreutz, som jeg har Utilbøielighed for Kongen af Preussen."

„Det er, fordi De ikke forstaaer, fordi De ikke kan forstaae Kongen af Preussen, „svarede Frederik. „Lad os altsaa ikke tale om ham. Der vil komme en Dag, naar De har boet længe nok i dette Land for at kiende dets Aand og dets Tarv, da De vil vise den Mand mere Retfærdighed, som anstrænger sig for at regiere det som det sig bør. Imidlertid, vær en Smule mere elskværdig mod denne stakkels Baron, som keder sig saa uendeligt ved Hoffet og Hoffolkene, og som kommer her for at søge lidt Ro og Lykke hos en reen Sjæl og uskyldig Aand. Jeg havde kun en Time at anvende

dertil, og De har ikke gjort andet end kjævles med mig. Jeg vil komme igjen en anden Gang, paa det Vilkaar, at De vil modtage mig lidt bedre. Jeg vil tage Mopſule med for at more Dem, og, hvis De er rigtig artig, vil jeg forære Dem en ſmuk lille hvid Myndehvalp, ſom i dette Øieblik dier den. Men De maa være meget omhyggelig for den! . . . Ah! Jeg har glemt det! Jeg har ogſaa bragt nogle Vers med til Dem, Vers efter min Maneer, Strophер til at ſynge; De kan ſætte Melodi paa dem, og min Søſter Amalia kan more ſig med at ſynge dem."

Kongen bortfjernede ſig ganſke roligt og ſagte, efterat han flere Gange var vendt om for at ſnakke mere med ſin behagelige Fortrolighed og overøſe Gjenſtanden for ſin Bevaagenhed med overdrevne Smigrerier. Han forſtod at ſnakke om Ingenting, naar han vilde, ſkjøndt hans Ord ialmindelighed var ſammentrængt, kraftigt og udtryksfuldt. Ingen beſad mere af det, man kalder Gehalt i Samtalen, og Intet var ſjeldnere i denne Epoche, end denne alvorlige og faſte Tone i Familieſamtaler. Men hos Conſuelo vilde han være aldeles godmo-

dig og barnlig, og det lykkedes ham ogsaa i en vis Grad at give sig Udseende deraf, saa at hun endogsaa selv undertiden forbausedes derover. Da han var taget bort, fortrød hun, som sædvanligt, at det ikke havde villet lykkes hende at vække hans Afsmag for hende eller at betage ham Lysten til disse farlige Besøg. Kongen paa sin Side tog bort halv misfornøiet med sig selv. Han elskede Consuelo paa sin Maade og ønskede at indgyde hende den samme Hengivenhed og Beundring, som hans falske Venner og skjønne Aander hyklede for ham. Han vilde maaskee have givet Meget til, han, som ellers ikke holdt af at give Noget, for engang i sit Liv at kjende den Fornøielse at være elsket af et oprigtigt Hjerte og uden Bihensyn. Men han følte godt, at dette ikke godt lod sig forene med hans Myndighed, som han ikke vilde opgive, og som en mæt Kat, der leger med en Muus, saa den nær smutter bort, vidste han ikke om han skulde tæmme eller sluge den. „Hun gaaer forvidt, og det vil tage en uheldig Ende," tænkte han ved sig selv, da han satte sig i Vognen. „Dersom hun bliver ved at være saa ustyrlig,

bliver jeg nødt til at lade hende anklage for en eller anden Forseelse og sætte hende paa Fæstningen i nogen Tid for at Herredømmet kan bøie dette stolte Mod. Dog vilde jeg hellere blænde hende og regiere hende ved den Tryllekraft, jeg udøver over saamange Andre. Det er umuligt andet end at jeg jo opnaaer mit Maal, naar jeg viser lidt Taalmodighed. Det er en Opgave, som irriterer og morer mig paa samme Tid. Nu ville vi see ad! Saameget er vist, at hun ikke kan faae Lov til at reise nu, da hun kan prale af at have sagt mig Sandheden ustraffet. Nei, nei! Hun skal ikke forlade mig, uden hun underkaster sig eller bliver undertrykket . . ." Derpaa aabnede Kongen, der, som man kan begribe, havde mange andre Ting i Hovedet, en Bog, for ikke at spilde fem Minuter paa unyttige Drømmerier, og steg ud af sin Vogn, uden noie at erindre sig i hvilken Anledning han var kjørt ud.

Urolig og bekymret beskjæftigede Consuelo sig længere Tid med at tænke over sin farlige Stilling. Hun bebreidede sig især, at hun ikke til det Yderste havde insisteret paa sin Afreise, men ved

sin Taushed ligesom paataget sig den Forpligtelse at renoncere derpaa. Men hun blev afbrudt i disse Tanker ved en Sendelse af Penge og Breve, som Madame Kleist tilskikkede hende, for at besørge det til Grev Saint-Germain. Alt Dette var bestemt til Trenck og Consuelo maatte bære Ansvaret derfor, ja endogsaa i Nødsfald spille Flygtningens Elskerindes Rolle, for at skjule Prindsesse Amalias Hemmelighed. Hun saae sig altsaa bragt i en ubehagelig og farlig Stilling, saameget mere som hun ikke følte sig ganske overtydet om de hemmelige Agenters Troskab, med hvilke man satte hende i Forbindelse, og som syntes til Gjengjeld at ville blande sig ind i hendes egne Hemmeligheder. Hun sysselsatte sig med sin Maskeradedragt til Ballet i Operahuset, hvor hun havde aftalt sit Rendezvous med Saint-Germain, idet hun bestandig med hemmelig Skræk tilstod sig selv, at hun svævede paa Randen af en Afgrund.

12.

Strax efter Operaen blev Salen nivelleret, oplyst og decoreret paa sædvanlig Viis, og det store Maskebal, som i Berlin kaldes Redoute, aabnet præcis ved Midnat. Selskabet var temmelig blandet, siden Prindser og maaskee endogsaa Prindsesser af kongeligt Blod fandtes om hinanden med Skuespillere og Skuespillerinder fra alle Theatre. Porporina traadte ene ind, forklædt som Nonne, et Costume, som tillod hende at skjule sin Hals og sine Skuldre under Sløret og sin Vext under en meget vid Kaabe. Hun følte Nødvendigheden af at gjøre sig ukjendelig, for at blive fri for Bemærkninger, som hendes Møde med Saint-Germain kunde foranledige; og hun var ikke utilbøielig til at sætte Dennes Skarpsindighed paa Prøve, da han havde pralet af at ville gjenkjende hende, hvad Forklædning hun end valgte. Hun havde altsaa selv, endogsaa uden at lade sin Pige vide det, forfærdiget denne simple og lette Dragt, og gik hjemmefra aldeles

indhyllet i en lang Pels, som hun ikke aflagde førend hun befandt sig midt iblandt Mængden. Men hun var ikke engang gaaet Salen rundt, førend hun bemærkede en forunroligende Omstændighed. En Maske af hendes Høide og som syntes at være af hendes Kjøn var klædt i en Nonnedragt, der aldeles lignede hendes, og kom gjentagende Gange hen til hende og spøgte over denne Lighed.

„Kjære Søster," sagde denne maskerede Nonne, „jeg gad dog nok vide hvem af os der er den Andens Skygge, og da Du synes mig lettere og finere end jeg, beder jeg Dig om at tage mig i Haanden, for at jeg kan forvisse mig om, om Du er min Tvillingsøster eller mit Gjenfærd."

Consuelo tilbageviste disse Angreb og stræbte at komme hen til sin Loge, for at skifte Dragt eller gjøre nogle Forandringer, som kunde forebygge Forverling. Hun frygtede for, at Grev Saint-Germain, hvis han trods hendes Forsigtighed skulde have faaet noget Nys om hendes Forklædning, maaskee vilde henvende sig til hendes Dobbeltgængerinde og tale til hende om de Hemmeligheder, han den foregaaende Nat havde anty-

det. Men hun fik ikke Tid dertil. En Kapuciner-munk havde allerede givet sig til at forfølge hende og bemægtigede sig snart, uden videre, hendes Arm.

„Du skal ikke undgaae mig, min Søster," sagde han med sagte Stemme, „jeg er Din Skriftefader og vil sige Dig Dine Synder. Du er Prindsesse Amalia."

„Du er en Novice, min Broder," svarede Consuelo, idet hun eftergjorde sin Stemme, som man pleier paa Maskerader. „Du kjender meget daarligt Dine Skriftebørn."

„Aa, det nytter Intet, at Du eftergjør Din Stemme, Søster. Jeg veed ikke om Du bærer Din Ordensdragt, men Du er Abbedissen af Quedlinburg og kan nok komme udaf det med mig, der er Din Broder Henrik."

Consuelo gienkjendte virkelig Prindsens Stemme, som hun havde hørt, naar han talede med hende og som var meget kjendelig, da den var fuld af Smør. For at faae Vished om hendes Dobbeltgænger virkelig var Prindsessen, nægtede hun det endnu en Gang, og Prindsen tilføiede da:

„Jeg har seet Din Dragt hos Skræderen,

og da han ikke gjør nogen Hemmelighed for en Prinds, har jeg gjenkjendt den. Nu, lad os ikke spilde Tiden med at sladdre om ligegyldige Ting. Du kan ikke have til Hensigt at intriguere med mig, min kjære Søster, og det er ikke for at plage Dig at jeg følger Dig i Hælene. Jeg har alvorlige Ting at sige Dig. Kom en Smule afsides med mig."

Consuelo lod sig føre bort af Prindsen, fast besluttet paa hellere at demaskere sig for ham, end at misbruge hans Feiltagelse for at faae Familiehemmeligheder at vide. Men ved det første Ord, han sagde til hende, da de vare komne ind i en Loge, blev hun uvilkaarlig opmærksom og troede at have Ret til at høre ham indtil Enden.

„Vogt Dig for at gaae forvidt med Porporina," sagde Prindsen til sin formentlige Søster. „Det er ikke fordi jeg tvivler paa hendes Taushed eller Hjertets Adel. De indflydelsesrigeste Personer i Ordenen indstaae derfor, og skulde Du endnu engang drille mig med Hensyn til mine Følelser for hende, vil jeg sige Dig, at jeg deler Din Hengivenhed for denne skjønne Personlighed. Men

hverken hine indflydelsesrige Personer eller jeg ere enige om at Du skal compromittere Dig ligeover hende, forend man er ganske sikker paa hendes Stemning. Et saadant Foretagende, som paa Øieblikket vilde indtage en fyrig Indbildningskraft, som Din, og en med Ret opbragt Aand, som min, kunde let i Begyndelsen forskrække en frygtsom Pige, der uden tvivl er aldeles fremmed for al Philosophi og Politik. De Grunde, som have virket paa Dig, ville neppe gjøre Indtryk paa en Pige i en saa forskjellig Sphære. Lad derfor Trismegistus eller Saint-Germain drage Omsorg for at indvie hende."

„Men er Trismegistus ikke reist bort?" spurgte Consuelo, som var altfor god Skuespillerinde til ikke at kunne efterligne Prindsesse Amalias raa og ustadige Stemme.

„Om han er reist, maa Du vide bedre end jeg, siden denne Mand kun har Forbindelse med Dig her. Hvad mig angaaer, kjender jeg ham ikke engang. Men Saint-Germain synes mig at være den Dygtigste og meest Erfarne i den Videnskab, vi dyrke. Han har rost sig af at kunne vinde

denne Pige for os og at unddrage hende fra den Fare, som truer hende."

„Er hun da virkelig i Fare?" spurgte Consuelo.

„Det er hun, hvis hun vedbliver at modstaae Hr. Marquiens Sukke."

„Hvilken Marquis?" spurgte Consuelo forbauset.

„Du er forskrækkelig adspredt, min Søster. Jeg taler om Fritz eller om den store Lama."

„Ja, om Marquien af Brandenburg," svarede Porporina, som nu først begreb, at det handlede om Kongen. „Men er Du ogsaa ganske vis paa, at han elsker denne Pige?"

„Jeg vil ikke sige, at han elsker hende, men han er skinsyg paa hende. Og dernæst, min Søster, maa man jo erkjende, at Du compromitterer denne stakkels Pige ved at gjøre hende til Din Fortrolige . . . Nu vel! Det kjender jeg Intet til, og vil ikke kjende til; men for Himlens Skyld vær forsigtig og lad vore Vener ikke ane, at Du er bevæget af nogen anden Følelse end for politisk

Frihed. Vi have besluttet at optage Din Grevinde af Rudolstadt. Naar hun først er indviet og bunden ved Eder, Løfter og Trusler, vover Du Intet ved hende. Men indtil det kommer saavidt, besværger jeg Dig at afholde Dig fra at see hende og tale med hende om Dine og vore Sager ... Og for at gjøre en Begyndelse, bliv ikke her paa Ballet, hvor Din Nærværelse ikke er passende, og hvor den store Lama ganske vist vil faae at vide, at Du har været. Giv mig Din Arm for at følge Dig til Døren; længere kan jeg ikke ledsage Dig. Man troer jeg er paa Vagt i Potsdam, og Slottets Mure have Øine, som kunne gjennemtrænge selv en Jernmaske."

I dette Øieblik blev der banket paa Logedøren, og da Prindsen ikke lukkede op, bankede man jo længer jo stærkere.

„See hvilken uforskammet Skjelm, at ville trænge ind i en Loge, hvor en Dame befinder sig!" sagde Prindsen, idet han viste sin skjæggede Maske i Logevinduet. Men en rød Domino med blegt Ansigt, hvis Syn havde noget Skrækkeligt ved

sig, viste sig for ham og sagde med en besynderlig Gebærde:

Det regner.

Denne Nyhed synes at gjøre stort Indtryk paa Prindsen.

„Skal jeg altsaa gaae min Vei, eller blive?" spurgte han den røde Domino.

„De skal opsøge en denne aldeles lig Nonne, som vanker om i Vrimmelen," sagde den røde Domino. „Jeg skal tage mig af denne Dame," tilføiede han, idet han hentydede paa Consuelo, og gik ind i Logen, som Prindsen ilsomt aabnede for ham. De vexlede sagte nogle Ord, og Prindsen gik bort uden at sige et Ord mere til Porporina.

„Hvorfor," spurgte den røde Domino, idet han satte sig i Baggrunden af Logen og henvendte sig til Consuelo, „har De valgt en Forklædning, der er saa aldeles lig Prindsessens? Det er at udsætte hende saavelsom Dem selv for fordærvelige Feiltagelser. Jeg erkjender heri hverken Deres Forsigtighed eller Deres Hengivenhed."

„Hvis mit Costume ligner en anden Persons, er jeg fuldkommen uvidende derom," svarede Con-

fuelo, som holdt sig paa sin Post med denne nye Ordfører.

„Jeg troede det var en Maskeradespøg, der var arrangeret af Eder begge To. Siden det ikke er saa, Fru Grevinde, og den blotte Tilfældighed har blandet sig i Spillet, saa lad os tale om Dem og overlade Prindsessen til sin Skjæbne."

„Men hvis Nogen er i Fare, min Herre, synes jeg ikke det er Dens Rolle, som taler om Hengivenhed, at sidde rolig med Armene overkors."

„Den Person, som nylig forlod Dem, vil vaage over dette ophøiede, taabelige Hoved. Uden tvivl veed De, at Sagen interesserer ham mere end os, thi denne Person gjør ogsaa Cour til Dem."

„De tager feil, min Herre; jeg kjender ikke denne Person mere end Dem. Forresten er Deres Sprog hverken en Vens eller en Spøgefugls. Tillad derfor, at jeg vender tilbage til Ballet."

„Tillad mig at bede Dem først om en Portefeuille, som De har paataget Dem at levere mig."

„Ingenlunde, jeg har ikke paataget Noget for Nogensomhelst."

„Meget vel; saaledes bør De tale. Men til mig behøves det dog ikke; jeg er Grev Saint-Germain."

„Det veed jeg ikke."

„De vilde heller ikke kunde gjenkjende mig, om jeg end tog min Maske af, da De kun har seet mine Træk om Natten, da det var mørkt. Men see her et Brev, som gaaer i Borgen for mig."

Den røde Domino leverede Consuelo et Nodeblad, forsynet med et Tegn, hun ikke kunde tage feil af. Hun overgav ham altsaa Porkefeuillen, dog ikke uden at skjælve, og var saa forsigtig at tilføie:

„Læg noie Mærke til hvad jeg har sagt Dem. Jeg har ikke paataget mig nogen Commission for Dem; det er mig, mig ene, som besørger disse Breve og Verlerne, som deri ere indsluttede, til den Person, De veed nok."

„Altsaa er det Dem, der er Baron Trencks Elskerinde?"

Forskrækket over den pinlige Løgn, man afforbrede hende, taug Consuelo stille.

„Svar, Madame!" sagde den røde Domino.

„Baronen skjuler os ikke, at han saaer Trøst og Hjelp af en Person, som elsker ham. Det er altsaa Dem, som er Baronens Veninde?"

„Ja, det er mig," svarede Consuelo med Fasthed, „men jeg er ligesaa overrasket som saaret ved Deres Spergsmaal. Kan jeg ikke være Baronens Veninde, uden at udsætte mig for de brutale Udtryk og den fornærmelige Mistanke, De behager at betjene Dem af imod mig?"

„Stillingen er altfor alvorlig til at De bør hænge Dem i Ord. Hør noie efter: De paalægger mig et Hverv, som compromitterer mig og udsætter mig for personlige Farer i mere end een Henseende. Der kan være en politisk Sammensværgelse med i Spillet, og i den har jeg ingen Lyst til at blande mig. Jeg har kun givet Trencks Venner mit Ord paa at hjelpe ham i et Kjærlighedsanliggende. Lad os altsaa forstaae hinanden rigtigt; jeg har ikke lovet at tjene Venskab. Dette Ord er for ubestemt og foraarsager mig urolige Bekymringer. Jeg veed De er ikke istand til at lyve. Hvis De siger mig med Bestemthed,

at Trenck er Deres Elsker, og hvis jeg kan underrette Albert af Rudolstadt derom . . ."

„Retfærdige Himmel! Min Herre, plag mig ikke paa den Maade; Albert er ikke mere! . . ."

„I Menneskenes Mund er han død, det veed jeg nok; men for Dem, som for mig, er han evig levende."

„Hvis De tager det i en religios og symbolisk Betydning, er det sandt; men hvis det er i materiel Forstand . . ."

„Lad os ikke disputere. Et Slør tilhyller endnu Deres Aand, men det skal blive borttaget. Hvad der er mig af Vigtighed at vide for Øieblikket, er Deres Stilling med Hensyn til Trenck. Hvis han er Deres Elsker, paatager jeg mig dette Hverv, hvoraf hans Liv maaskee afhænger, thi han er blottet for al Hjelp. Men hvis De vægrer Dem ved at erklære dette, vægrer jeg mig ved at være Deres Mellemmand."

„Nu vel," sagde Consuelo med en pinlig Anstrængelse, „han er min Elsker. Tag Portefeuillen og skynd Dem med at bringe ham den."

„Det er nok," sagde Saint-Germain, idet

han modtog Portefeuillen. „Nu, min ædle og modige Pige, lad mig sige Dig, at jeg beundrer og agter Dig. Det er kun en Prove, jeg har villet paalægge Din Hengivenhed og Selvfornægtelse. Jeg veed Alt. Jeg veed meget vel, at Du lyver af Ædelmodighed, og at Du stedse har været Din Ægtefælle oprigtig tro. Jeg veed, at Prindsesse Amalia, skjøndt hun ganske betjener sig af mig, ikke værdiger at vise mig sin Fortrolighed, og at hun arbeider paa at befrie sig fra den store Lamas Tyranni, uden at ophøre med at spille Prindsessen og den Tilbageholdne. Hun er i sin Rolle, og rødmer ikke ved at udsætte Dig, arme Pige uden Hjelp, som de fornemme Folk i Verden sige, for en evig Ulykke, ja for den største af alle Ulykker, den at forhindre Din Ægtefælles glimrende Gjenopstandelse, og at styrte hans nuværende Tilværelse i den dybeste Tvivl og Fortvivlelse! Men lykkeligviis er der mellem Alberts og Din Sjæl uafladelig udspændt en Kjæde af usynlige Hænder til at sætte Den, der virker paa Jorden ved Himlens Lys, i Forbindelse med Den, der arbeider i

en ubekjendt Verden ved Hemmelighedens Skygge, langtfra de almindelige Dødeliges Blik."

Denne besynderlige Tale rørte Consuelo dybt, skjøndt hun var fast besluttet paa at sætte Mistillid til de foregivne Propheters forsængelige Declamationer.

„Forklar Dem nøiere, min Hr. Greve!" sagde hun, idet hun anstrængte sig for at bevare en rolig og kold Tone. „Jeg veed nok, at Alberts Rolle ikke er endt paa Jorden, og at hans Sjæl ikke er tilintetgjort ved Dødens Aande. Men de Forbindelser, som kunne existere mellem den og mig, ere bedækkede med et Slør, som først min egen Død kan løfte, hvis det er Guds Villie, at vi skulle beholde en utydelig Erindring om vor foregaaende Tilværelse. Det er et hemmelighedsfuldt Punkt og det staaer i Ingens Magt at hjelpe den himmelske Indflydelse, som i et nyt Liv fører dem sammen, som i et tidligere Liv have elsket hinanden. Hvad vil De derfor at jeg skal troe, naar De siger mig, at visse Sympathier vaage over mig for at bevirke denne Tilnærmelse?"

„Jeg kunde tale til Dem om mig ene," sva-

rede Saint-Germain, „og sige Dem, at da jeg har kjendt Albert altid, ligesaavel da jeg tjente under hans Befaling i Hussiterkrigen mod Sigismund, som senere i Trediveaarskrigen, da han var . . .“

„Jeg veed, min Herre, at De paastaaer at kunne erindre Dem alle Deres tidligere Tilværelser, ligesom Albert ogsaa havde denne sygelige og sørgelige Overbeviisning. Gud forbyde, at jeg nogensinde skulde have mistænkt hans Oprigtighed i denne Henseende! Men denne Tro var hos ham saa nøie knyttet til en næsten aandsindig Exaltations Tilstand, at jeg aldrig har troet paa denne usædvanlige og maaskee uantagelige Magts sande Tilværelse. Forskaan mig derfor for den Forlegenhed at høre Deres besynderlige Tanker med Hensyn til dette Punkt. Jeg veed, at Mange, drevne af en forsængelig Nysgjerrighed, vilde ønske nu at være i mit Sted og med et opmuntrende Smiil og forstilt Lettroenhed at kunne høre paa Deres mærkværdige Historier, som De skal fortælle saa godt. Men jeg forstaaer ikke at spille Comoedie, uden jeg er nødt dertil, og vil ikke kunne finde nogen

Morskab i det, man kalder Deres Drømmerier. De vilde erindre mig altfor meget om dem, som kunne dele dem. Jeg vilde for Intet i Verden skuffe Dem ved at lade som om jeg troede dem; og selv hvis disse Drømmerier ikke opvakte nogen pinlig Erindring hos mig, vilde jeg dog ikke spotte Dem. Vil De derfor være saa god at svare paa mine Spørgsmaal, uden at søge at forvirre min Dom ved ubestemte og tvetydige Ord. For at komme Deres Aabenhjertighed tilhjelp, vil jeg sige Dem, at jeg allerede veed, at De har særegne og hemmelige Hensigter med mig. De vil indvie mig i jeg veed ikke hvilken frygtelig Fortrolighed, og høie Rangspersoner gjøre Regning paa Dem, at De skal bibringe mig de første Kundskaber om en, jeg veed ikke, hvad for en hemmelig Videnskab."

„Høie Rangspersoner tage ofte vidunderlig feil, Fru Grevinde," svarede Greven meget roligt. „Jeg takker Dem for den Ærlighed, hvormed De taler til mig, og jeg skal afholde mig fra at berøre de Ting, som De ikke forstaaer, maaskee kun fordi De ikke vil forstaae dem. Jeg vil kun sige Dem, at der virkelig er en hemmelig Videnskab, jeg gjør

mig til af, og hvori jeg understøttes af et høiere Lys; men denne Videnskab har intet Overnaturligt ved sig, siden den simpelt og ligefrem kun angaaer det menneskelige Hjerte, eller om De hellere vil, den dybe Kundskab til Menneskelivet i dets inderste Drivfjedre og dets hemmeligste Virkninger. Og for at bevise Dem, at jeg ikke forgjæves praler deraf, vil jeg nøiagtig sige Dem hvad der foregaaer i Deres egen Sjæl, siden De er skilt fra Grev Rudolstadt, hvis De forresten tillader mig det."

„Ja, det tillader jeg," svarede Consuelo, „thi med Hensyn til dette Punkt veed jeg, at De ikke kan skuffe mig."

„Nu vel, De elsker for første Gang i Deres Liv, De elsker fuldstændigt, oprigtigt; og Den, De elsker saaledes med Angerens Taarer, thi De elskede ham ikke for et Aar siden, Den, hvis Fraværelse er Dem bitter, og hvis Forsvinden har gjort Deres Liv saa farveløst og Deres Fremtid uden Fortryllelse, det er hverken Baron Trenck, for hvem De kun har et erkjendtligt Venskab og en rolig Deeltagelse; det er heller ikke Joseph Haydn,

der kun er Dem en Broder i Apollos Kunst; det er heller ikke Kong Frederik, som forfærder og interesserer Dem paa samme Tid; det er heller ikke den smukke Anzoleto, som De ikke mere kan agte; men det er ham, De har seet ligge paa Dødssengen, iført de Prydelser, som de adelige Familiers Stolthed stiller paa Graven og paa de Dødes Ligklæde, det er Albert af Rudolstadt."

Consuelo blev et Øieblik forbauset over denne Aabenbarelse af hendes inderste Følelser i en Mands Mund, som hun ikke kjendte. Men da hun betænkte, at hun havde fortalt hele sit Liv og aabnet sit hele Hjerte for Prindsesse Amalia Natten iforveien, og da hun erindrede sig Alt hvad Prinds Henrik nylig havde ladet hende ane om Prindsessens Forbindelser med et hemmeligt Forbund, hvori Grev Saint-Germain spillede en Hovedrolle, ophørte hendes Forbauselse og hun tilstod Greven ligefrem, at hun ikke tilskrev ham det som noget særdeles Fortjenstligt, at han vidste Besked om det, hun nylig havde betroet en indiscret Veninde.

„De mener Abbedissen af Quedlinburg,"

sagde Saint-Germain. „Nu vel, vil De troe paa mit Æresord?"

„Jeg har ingen Ret til at drage det i Tvivl," svarede Porporina.

„Jeg giver Dem altsaa mit Æresord paa," svarede Greven, „at Prindsessen ikke har sagt mig et eneste Ord om Dem, af den Grund, at jeg aldrig har havt den Lykke at vexle et eneste Ord med hende eller med hendes Fortrolige, Madame Kleist."

„Imidlertid, min Herre, staaer De dog i Forbindelse med hende, idetmindste indirecte?"

„For mit Vedkommende bestaae alle disse Forbindelser i at bringe hende Breve fra Trenck og at modtage hendes til Besørgelse paa tredie Haand. De seer altsaa, at hendes Tillid til mig ikke er stor, siden hun holder sig overbeviist om, at jeg ikke kiender den Andeel, hun tager i vor Flygtnings Skjæbne. Forresten er denne Prindsesse ikke troløs; hun er kun taabelig, som alle tyranniske Naturer blive, naar de undertrykkes. Sandhedens Tjenere have sat et stort Haab til hende

og tildeelt hende deres Beskyttelse. Gud give de ikke maatte fortryde det!"

„De bedømmer en interessant og ulykkelig Prindsesse meget slet, Hr Greve, og maaskee kjender De heller ikke hendes Anliggender noie. Jeg kjender dem heller ikke . . ."

„Lyv nu ikke til ingen Nytte, Consuelo! De har spist tilaften hos hende sidste Nat, og jeg kan sige Dem alle Omstændighederne."

Og her gav Grev Saint-Germain sig til at fortælle de mindste Enkeltheder ved Aftensgildet om Aftenen, Prindsessens og Madame Kleists Taler, hvad Pynt de havde paa, hvilke Retter der vare paa Bordet, Mødet med Feiekonen o. s. v. Han standsede ikke derved, men fortalte paa samme Maade om det Besøg, Kongen om Morgenen havde aflagt vor Heltinde, om de Ord, som vare vexlede imellem dem, om Stokken, som var hævet mod Consuelo, om Frederiks Trusler og hans Fortrydelse, kort sagt, om de mindste Bevægelser og Udtryk af deres Ansigtstræk, som om han havde været tilstede derved. Han sluttede sin Fortælling med følgende Ord:

„Og De har gjort meget urigtigt i, ædle, aabenhjertige Barn, at lade Dem fange af hans paany paatagne Venskab og Godhed, som Kongen veed at have i Baghaanden. De vil fortryde det. Den kongelige Tiger vil lade Dem føle sine Kloer, medmindre De faaer en virksommere og hæderligere Beskyttelse, en i Sandhed faderlig og almægtig Hjelp, som ikke indskrænker sig til en Markgreve af Brandenburgs snævre Grændser, men som kan hvile over Dem paa hele Jordens Overflade og som kan følge Dem selv til den nye Verdens Ørkener."

„Jeg kjender ingen Anden end Gud," svarede Consuelo, „som kan udøve en saadan Beskyttelse og som vilde udstrække den til et saa ubetydeligt Væsen som jeg. Hvis jeg kommer i nogen Fare her, er det til ham jeg sætter mit Haab. Jeg vil nære Mistillid til enhver anden Forsorg, hvis Midler og Bevæggrunde jeg ikke kjender."

„Mistillid klæder ikke store Sjæle godt," svarede Greven, „og netop fordi Grevinde Rudolstadt har en stor Sjæl, har hun Ret til Guds sande Tjeneres Beskyttelse. Det er den eneste Be-

væggrund til den Beskyttelse, som bliver Dem tilbudt. Hvad dens Midler angaaer, da ere de umaadelige og ligesaa forskjellige med Hensyn til Magt og Moralitet fra den Kongerne og Fyrsterne ere i Besiddelse af, som Guds Sag, ved sin Høihed, er forskjellig fra denne Verdens Despoters og Ærgjerriges Sag. Hvis De kun har Kjærlighed og Tillid til den guddommelige Retfærdighed, bliver De nødt til at erkjende dens Virksomhed hos de velsindede og oplyste Mennesker, som her paa Jorden ere Redskaberne for hans Villie og Haandhæverne af hans ophøiede Lov. At gjøre Uret god igjen, at beskytte de Svage, undertrykke Tyranniet, opmuntre og belønne Dyden, udbrede Moralprinciper, bevare Ærens hellige Skat, det har til enhver Tid været et berømt og ærværdigt Forbunds Opgave, hvilket under forskjellige Navne og forskjellige Former har vedligeholdt sig fra Begyndelsen af Selskabslivet lige ned til vore Dage. See de plumpe og umenneskelige Love, som regjere Nationerne, see Menneskenes Fordomme og Vildfarelser, see overalt Barbariets Spor! Hvorledes kan De fatte, at der i en Ver-

den, der bliver saa slet regjeret af Massernes Uvidenhed og Bestyrernes Troløshed, dog kan fremblomstre enkelte Dyder og udbredes enkelte sande Lærdomme? Og saaledes er det dog; man seer Lilier uden Pletter, Blomster uden Smuds, Sjæle som Deres og som Alberts voxe og glimre paa den dyndfulde Jord. Men troer De vel, at de kunde bevare deres Vellugt, vogte sig for Krybdyrenes urene Stik og modstaae Stormene, hvis de ikke bleve opretholdte og beskyttede af hjelpende Kræfter og venlige Hænder? Troer De, at Albert, denne ophøiede Mand, fremmed for al almindelig Skjændsel og saa ophøiet over Menneskeheden, at han i de Profanes Øine gjaldt for vanvittig, troer De at han af sig selv ene har øst al sin Storhed og al sin Tro? Troer De han var et enestaaende Phænomen i Verden, og at han ikke undertiden har faaet ny Kraft fra et almindeligt Brændpunkt for Deeltagelse og Forhaabning? Og De selv, troer De, at De vilde være Den De er, hvis det guddommelige Aandepust ikke var gaaet over fra Alberts Sjæl i Deres? Og nu, da De er skilt fra ham, henkastet i en Dem uværdig Sphære, udsat

for alle Farer, for alle Forførelser, Skuespillerinde, Fortrolig hos en forelsket Prindsesse, anseet for Maitresse hos en Konge, der er medtaget af Udsvævelser og fordærvet af Egoisme, haaber De nu at kunne bevare Deres oprindelige Uskylds upletede Reenhed, hvis Erkeengelens hemmelighedsfulde Vinger ikke udbredte sig over Dem som et himmelsk Skjold? Giv Agt derpaa, Consuelo; det er ikke af Dem selv, idetmindste ikke af Dem selv alene, at De øser den Kraft, De har nødig. Deres Klogskab selv, som De roser Dem af, vil let kunne bedrages af Ondskabens Aands List, som i Mørket sniger sig om Deres jomfruelige Seng. Lær da at agte Troens hellige Skare, dens usynlige Armee, som allerede slaaer en Skandse om Dem. Man forlanger hverken Forpligtelser eller Gjentjenester af Dem; man befaler Dem kun at være lærvillig og tillidsfuld, naar De føler de uventede Virkninger af den velgjørende Adoption. Jeg har sagt Dem nok. Det er Deres Sag modent at overveie mine Ord; og naar den Tid kommer, da De vil see Undere foregaae omkring Dem, saa ihukom, at Alt er muligt for dem, som troe og

arbeide i Fællesskab og som Alle ere lige og frie; ja for dem er Intet umuligt, for at belønne Fortjenesten, og hvis Deres Fortjeneste hævede sig saa høit, at De kunde erholde en ophøiet Løn af dem, saa vild, at de endogsaa kunne gjenopvække Albert fra de Døde og give ham Dem igjen."

Efterat have talt saaledes i en af begeistret Overbeviisning oplivet Tone, reiste den røde Domino sig fra sit Sæde og gjorde, uden at vente noget Svar, et Buk for Consuelo og gik ud af Logen, hvor hun blev nogle Minuter ubevægelig og som tabt i besynderlige Drømmerier.

Ende paa første Deel.

Grevinden af Rudolstadt.

Af

George Sand.

Anden Deel.

Ludvig Jordan.
Trykt hos H. G. Brill i Kjøbenhavn.
1851.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

1.

Kun tænkende paa at gaae hjem, gik Consuelo ud af Logen og mødte i Corridoren to Masker, som nærmede sig hende, og hvoraf den Ene sagde til hende med sagte Stemme:

„Betro Dig ikke til Grev Saint-Germain."

Hun troede at gjenkjende sin Collega Uberti Porporinos Stemme, greb ham i Ærmet paa hans Domino og spurgte ham:

„Hvem er Grev Saint-Germain? Jeg kjender ham ikke."

Men den anden Maske, som ikke søgte at forandre sin Stemme, som Consuelo strax gjenkjendte at være den unge, melancholske Violinist Bendas, greb hendes anden Haand og sagde:

„Stol ikke paa Eventyr eller paa Eventyrere."

Og derpaa gik de temmelig hurtigt videre, som om de vilde undgaae hendes Spørgsmaal.

Consuelo forbausedes over at være saa let kjendt, efterat hun havde gjort sig saa megen Umage for at forklæde sig saa godt; som en Følge deraf skyndte hun sig med at gaae. Men hun saae snart, at hun var bemærket og blev efterfulgt af en Maske, som hun paa hans Gang og hans Vext troede at være Poelnitz, Direktør for de kongelige Theatre og Kongens Kammerherre. Hun tvivlede ikke mere derpaa, da han talte til hende, skjøndt han end gjorde sig Umage for at forandre sit Organ og sin Udtale. Han talte til hende om ligegyldige Ting, hvorpaa hun ikke svarede, da hun saae, at han vilde bringe hende til at tale. Det lykkedes hende at slippe fri for ham, og hun gik derpaa tvers igjennem Salen for at komme ud af hans Spor, hvis han endnu tænkte paa at forfølge hende. Salen var ganske fuld og hun havde megen Vanskelighed ved at naae Udgangen. Da hun havde naaet den, vendte hun sig endnu engang om, for at forsikkre sig om hun ikke blev bemærket, og hun blev da temmelig overrasket ved at see

Poelnitz sidde i en Krog og efter Udseendet tale meget fortroligt med den røde Domino, som hun formodede var Saint-Germain. Hun vidste ikke, at Poelnitz havde kjendt ham i Frankrig; men frygtede for Forræderi fra Eventyrerens Side, og gik hjem plaget af Uroligbed, ikke saameget for hendes egen Skyld, som for Prindsessens, hvis Hemmelighed hun, imod sin Villie, havde betroet en meget mistænkt Mand.

Da hun vaagnede næste Morgen, fandt hun en Krone af hvide Blomster hængende over sit Hoved paa sin Moders Crucifix, som hun aldrig havde skillet sig ved. Hun bemærkede paa samme Tid, at den Cypresgreen, som en vis Aften, da hun giorde stormende Lykke i Wien, var bleven hende tilkastet paa Theatret af en ubekjendt Haand, og som fra den Tid af ikke havde ophørt at pryde Crucifixet, nu var forsvunden. Hun søgte forgiæves efter den overalt. Det lod til, at man med Forsæt havde taget dette sørgelige Seierstegn bort, da man i dets Sted havde hængt denne friske og smukke Blomsterkrands. Hendes Pige kunde ikke give hende nogen Oplysning om hvorledes eller

hvornaar denne Omskiftning var foregaaet. Hun paastod, at hun ikke havde forladt Huset om Aftenen, eller lukket Nogen op; og da hun redte Sengen, havde hun ikke lagt Mærke til, om Krandsen allerede var der. Kort sagt, hun var saa oprigtig forbauset over denne Omstændighed, at det var vanskeligt at mistænke hendes Ærlighed. Denne Pige havde en meget uegennyttig Charakteer; Consuelo havde flere Beviser derpaa, og den eneste Feil, hun kjendte hos hende, var en stor Lyst til at snakke og til at gjøre sin Herskerinde til sin Fortrolige i alle sine Eventyr. Hun vilde ikke have ladet denne Leilighed gaae tabt til at trætte Consuelo med en lang Fortælling om de mindste og triviælleste Enkeltheder, hvis hun havde kunnet give den ringeste Underretning. Hun ubbredte sig kun i de besynderligste Formodninger om det hemmelighedsfulde Galanteri, der laae i denne Krands, og Consuelo blev snart saa ked deraf, at hun bad hende ikke at forurolige hende mere, men lade hende være uforstyrret. Da hun var bleven ene, undersøgte hun Blomsterkronen med den største Omhyggelighed. Blomsterne vare saa friske, som

om de vare plukkede i samme Øieblik, og saa duftende, som om det ikke var midt i Vinteren. Consuelo drog et bittert Suk, da hun tænkte paa, at der paa denne Aarstid sjelden fandtes saa smukke Blomster andetsteds end i de kongelige Residentsers Drivhuse, og at hendes Pige gierne kunde have Ret i at tilskrive Kongen denne Hylding.

„Han vidste altsaa ikke, hvormeget jeg holdt af min Cypresgreen," tænkte hun, „thi hvorfor skulde han vel ellers have taget den fra mig? Det er det Samme; hvilken saa end den Haand har været, som har begaaet denne Vanhelligelse, den være forbandet!"

Men da Porporina ærgerlig kastede denne Krands langt fra sig, saae hun en lille Pergamentsrulle falde ud af den, som hun tog op og hvorpaa hun læste disse Ord i en hende ubekjendt Haandskrift:

„Enhver ædel Handling fortjener en Belønning, og den eneste Belønning, der er store Sjæle værdig, er medfølende Sjæles Hylding. Lad Cypressen forsvinde fra Dit Hovedgjerde, ædelmodige

Søster, og lad disse Blomster bekrandse Dit Hoved, var det kun for et Øieblik. Det er Din Brudekrands, det er et Pant paa Din evige Forbindelse med Dyden og paa Din Optagelse i de sande Troendes Samfund."

Forbauset undersøgte Consuelo længe disse Skrifttegn, i hvilke hendes Indbildningskraft forgiæves anstrængte sig for at finde en ubestemt Lighed med Alberts Haandskrift. Uagtet den Mistillid, som denne Slags Indvielse, hvortil man syntes at indbyde hende, indgjød hende; uagtet den Modstræben, hun følte for Magiens Lovter, der dengang var saa ubekjendt i Tydskland og i hele det philosophiske Europa; uagtet de Advarsler endelig, som hendes Venner havde givet hende om at holde sig paa sin Post, opflammede dog den røde Dominos sidste Ord og Udtrykkene i denne anonyme Billet en heftig Nysgierrighed i hendes Indbildningskraft, som man maaskee snarere kunde kalde en poetisk Forventning. Uden at vide hvorfor, adlød hun denne venlige Opfordring fra hendes ubekjendte Venner. Hun satte Kronen paa sit opløste Haar og kastede sine Øine i et Speil, som

om hun ventede at see en elsket Skikkelse vise sig bag ved hende.

Hun bragtes ud af sit Drømmeri ved en hestig og fræk Ringen paa Dørklokken, som bragte hende til at skjelve, og man kom ind at underrette hende om, at Baron Buddenbrock havde et Ord at sige hende strax. Denne Underretning blev given med al den Arrogance, Kongens Adjutant lagde i sin Fremgangsmaade og i sit Sprog, naar han ikke var under sin Herres Øine.

„Mademoiselle," sagde han, saasnart hun traadte ind til ham i Salen, „De bør strax at følge med mig til Kongen. Skynd Dem, Kongen venter ikke."

„Jeg kan ikke gaae til Kongen i Tøfler og Morgenkjole," svarede Porporina.

„Jeg giver Dem fem Minuter til at klæde Dem anstændig paa," svarede Buddenbrock, idet han traf sit Uhr op af Lommen og gav hende et Tegn til at gaae ind i sit Kammer igjen.

Forskrækket, men med den faste Beslutning at tage paa sit Hoved alle de Farer og Ulykker, som kunde true Prindsessen og Baron Trenck, klædte

Consuelo sig paa i mindre Tid, end der var tilstaaet hende, og viste sig for Buddenbrock med tilsyneladende Rolighed. Denne havde seet en opbragt Mine hos Kongen, da han gav ham Befaling til at hente Deliquentinden, og den kongelige Vrede var strax gaaen over paa ham, uden at han vidste, hvorom der handledes. Men da han fandt Consuelo saa rolig, mindedes han, at Kongen havde en stor Svaghed for denne Pige; han tænkte ved sig selv, at hun maaskee kunde gaae seierrig ud af Kampen og fatte Had til ham for hans slette Opførsel imod hende. Han holdt det altsaa for passende at være ydmyg mod hende, idet han tænkte, at det altid var tidsnok at overvælde hende, naar hendes Unaade var ganske vis. Han bød hende sin Haand med en feilet og heittravende Høflighed for at hjelpe hende at stige ind i den Vogn, han havde medtaget, og idet han satte en fiin Kjendermine op, sagde han, sættende sig ligeoverfor hende med Hatten i Haanden:

„En herlig Vintermorgen, Mademoiselle!"

„Ja, Hr. Baron," svarede Consuelo med et

Smiil, „et herligt Veir til at gjøre en Spadsere-tour udenfor Staden.“

Ved disse Ord tænkte Consuelo med stoisk Munterhed paa Sandsynligheden af, at hun virkelig kunde komme til at tilbringe Resten af denne smukke Dag paa Veien til en eller anden Kæstning. Men Buddenbrock, som ikke havde Begreb om en ædel, heroisk Hengivenheds Munterhed, troede at hun truede ham med Unaade og Kæstningsarrest, hvis hun triumpherede i den stormende Kamp, hun nu skulde undergaae. Han blegnede, anstrængte sig for at være behagelig, men kunde ingen Vei komme dermed og blev tankefuld og forlegen, idet han ængstelig spurgte sig selv, hvorved han kunde have mishaget Porporina.

Consuelo blev ført ind i et Cabinet, hvor hun i Ro og Mag kunde beundre det rosenfarvede Meublement, som var sønderkradset og iturevet af de smaae Hunde, som uophørligt væltede sig derpaa, overøst med Snusstobak og i det Hele taget meget urcenligt. Kongen var der endnu ikke, men hun hørte hans Røst i Værelset ved Siden af, og det var en afskyelig Røst, naar han var i Vrede.

„Jeg siger Dem, at jeg vil statuere et Exempel paa denne Canaille og rense Preussen for dette Ormeæt, som allerede saa længe har gnavet paa det!" sagde Kongen, idet han lod sine Støvler knirke, som om han gik hestigt op og ned ad Gulvet.

„Og Deres Majestæt vil gjøre Fornuften og Preussen en stor Tieneste dermed," sagde en anden Stemme; „men der er dog ingen Grund til at lade en Dame . . ."

„Jo vist er der Grund, min kjære Voltaire. De veed altsaa ikke, at de værste Intriguer og meest djævelske Sammensværgelser udspringe fra dette lille Hoved?"

„En Dame, Sire, en Dame . . ."

„Nu, om De saa gientog det nok engang! De elsker Damerne! De har havt den Ulykke at leve under et Skiorts Herredomme, og De veed ikke, at man bør behandle dem som Soldater og som Slaver, naar de blande sig i alvorlige Anliggender."

„Men Deres Majestæt kan ikke troe, at der ligger noget Alvorligt i hele denne Sag? Man

skulde hellere anvende alvorlige Midler og Douchebade paa Mirakelkræmmerne og Adepterne i Tryllekunsten."

„De veed ikke hvad De taler om, Hr. Voltaire! Naar jeg nu sagde Dem, at den stakkels la Mettrie var forgiven?"

„Som Enhver vilde være bleven, der spiser mere end hans Mave kan rumme og fordøie. En Indigestion er en Forgiftelse."

„Jeg siger Dem, det er ikke hans Fraadseri ene, der har dræbt ham. Man har ladet ham spise en Ørnepostei, idet man sagde ham, at de var en Fasan."

„Den preussiske Ørn er meget dødbringende, veed jeg nok; men det er med Lynstraalen, den ihjelslaaer, og ikke med Gift."

„Nu, nu, lad os være frie for Metaphorer. Jeg vil vædde Hundrede mod En, at det er et Forgiftelsestilfælde. La Mettrie var indblandet i deres Ove drivelser, den stakkels Djævel! og fortalte til hvem, der vilde høre det, halvt alvorligt, halvt spottende, at man havde ladet ham see Gjengangere og Dæmoner. De have slaaet dette

saa lettroende og letsindige Væsen med Galskab. Men da han havde opgivet Trenck, esterat have været hans Ven, have de tugtet ham paa deres Maade. Nu vil jeg tugte dem, jeg! saa at de nok skulle erindre det. Hvad dem angaaer, som under Beskyttelse af disse skjændige Bedragerier anrette Sammensværgelser og omgaae Lovens Vagtsomhed . . ."

Her stødte Kongen Døren til, som hidtil havde staaet paaklem, og Consuelo kunde ikke høre Mere. Efter et Qvarteers Venten og Angst, saae hun den frygtelige Frederik komme ind, skrækkelig forældet og skæmmet af Vrede. Han lukkede omhyggeligt alle Dørene, uden at see paa hende, eller tale til hende, og da han endelig vendte sig mod hende, havde han noget saa Djævelsk i Øinene, at hun et Øieblik troede, han havde ifinde at qvæle hende. Hun vidste, at han i saadanne Anfald af Raseri fik, som mod sin Villie, Faderens vilde Lidenskabelighed, og at han ikke gjorde sig nogen Samvittighed af at svarke selv sine offentlige Embedsmænd med Stovlespidserne paa Benene, naar han var misfornøiet med deres Opførsel.

La Mettrie lo ab visse lave Feigheder og forsik-krede, at denne Øvelse var fortræffelig mod Gigt, hvoraf Kongen meget tidlig var angreben. Men la Mettrie kunde nu hverken faae Kongen til at lee, eller selv lee paa hans Bekostning. Ung, fyrig, fed og blomstrende var han død to Dage iforveien, som en Følge af Umaadelighed ved Bordet; og ieg veed ikke hvilken mørk Fantasie der indgav Kongen den Mistanke, hvori han fandt megen Behag, at tilskrive hans Død snart Jesuiternes Had, snart de moderne Hexemesteres Machinationer. Frederik laae, uden at ville tilstaae sig det, under for den Indflydelse, som den tomme og barnagtige Skræk for de hemmelige Videnskaber dengang indgjød hele Tydskland.

„Forstaae mig ret, De!" sagde han til Consuelo, idet han gjennemborede hende med sit Blik. „De er demaskeret, De er fortabt; der er kun eet Middel, der kan redde Dem, det er at tilstaae Alt her strax paa Stedet, uden Omsvøb og uden Tilbagehold."

Og da Consuelo lavede sig til at svare, raabte han, idet han pegede paa Gulvet:

„Paa Knæ, Ulykkelige! Paa Knæ! Det er ikke staaende, De kan aflægge saadanne Bekjendelser. De burde allerede ligge med Panden i Støvet. Paa Knæ! siger jeg Dem, eller jeg hører Dem ikke."

„Da jeg aldeles Intet har at sige Dem," svarede Consuelo med iskold Stemme, „har De heller ikke Noget at høre paa; og at falde paa Knæ for Dem, vil De aldrig faae mig til."

Kongen tænkte et Øieblik paa at vælte denne ubesindige Pige omkuld paa Gulvet og træde paa hende med Fødderne. Consuelo saae ufrivillig Frederiks Hænder strække sig krampagtigt mod hende, og hun syntes at see hans Negle forlænge sig og krybe frem af Fingrene som Kloerne paa en Kat i det Øieblik, den vil slynge sig paa sit Bytte. Men de kongelige Kloer traf sig strax atter tilbage. Midt i sine Smaaligheder havde dog Frederik altfor megen Sjælsstorhed til ikke at beundre Mod hos Andre. Han smilede med paatagen Foragt, som han dog var langt fra at føle, og sagde med medlidende Mine:

„Ulykkelige Barn! Det er lykkedes dem at

gjøre en Fanatikerinde af Dig! Men hør! Øieblikkene ere kostbare. Du kan endnu løskjøbe Dit Liv; om fem Minuter vil det være for seent. Jeg giver Dig dem, disse fem Minuter, benyt dem vel! Bestem Dig til at aabenbare Alt, eller bered Dig paa at døe."

„Jeg er aldeles forberedt," svarede Consuelo, indigneret over en Trusel, som hun antog uiværksættelig og kun forudskikket for at forskrække hende.

„Ti stille, og betænk Dem!" sagde Kongen, idet han satte sig foran sin Pult og aabnede en Bog med en skinhyklet Rolighed, som ikke ganske skjulte en pinlig og dyb Følelse.

Medens Consuelo erindrede sig, hvorledes Buddenbrock plumpt havde efterabet Kongen, idet han ogsaa, med Uhret i Haanden, havde givet hende fem Minuter til at klæde sig paa, tog hun den Beslutning at anvende, som man foreskrev hende, Tiden til at lægge en Plan for sin Opførsel. Hun følte, at det, hun meest burde undgaae, var dette dygtige og giennemtrængende Krydsforhør, hvori Kongen indsluttede Folk som i et Net. Hvem kunde smigre sig med at skuffe en saadan

Criminaldommer? Hun risikerede at falde i hans Snarer og at styrte Prindsessen, idet hun troede at redde hende. Hun tog altsaa den ædelmodige Beslutning ikke at søge at retfærdiggjøre sig, selv ikke engang at sværge om, hvorfor man anklagede hende, men at drille Dommeren saaledes ved sin Dristighed, at han uden Lys i Sagen og mod Billighed udtalte sin Dom ab irato. Ti Minuter forgik uden at Kongen løstede Øinene fra Bogen. Maaskee vilde han give hende Tid til at besinde sig; maaskee var hans Lecture saa heldig at fængsle ham.

„Har De taget Deres Beslutning?" spurgte han endelig, idet han skjød Bogen bort, lagde Benene overkors og stottede Albuen paa Bordet.

„Jeg har ingen Beslutning at tage," svarede Consuelo. „Jeg er under Uretfærdighedens og Voldsomhedens Herredømme. Jeg har kun at undergaae Ubehageligheden deraf."

„Er det mig, De beskylder for Voldsomhed og Uretfærdighed?"

„Er det ikke Dem, er det ikke den absolute

Magt, De udøver, og som forværver Deres Sjæl og vildleder Deres Dom?"

„Vel, det er Dem, der opkaster Dem til Dommerske over min Fremgangsmaade og glemmer, at De har kun faa Øieblikke til at leskjøbe Dem fra Døden."

„De har ingen Ret til at disponere over mit Liv; jeg er ikke Deres Undersaat, og hvis De frænker Folkeretten, er det saameget desværre for Dem. Hvad mig angaaer, vil jeg hellere dø end leve en Dag længere under Deres Love."

„De hader mig oprigtigt!" sagde Kongen, som syntes at gjennemtrænge Consuelos Plan og bringe den til at strande ved at væbne sig med foragtende Koldblodighed. „Jeg seer De har gaaet i en god Skole, og den Rolle som spartansk Mø, som De spiller saa godt, anklager Deres Medskyldige og reder Deres Opførsel mere end De tænker. Men De kjender kun slet til Folkeretten og de menneskelige Love. Enhver Souverain har Ret til at tage Livet af Enhver, der kommer til hans Stater, for at stifte Sammensværgelse mod ham."

„Jeg stifte Sammensværgelse!" udbrød Con-

ſuelo, henreven af Bevidſtheden om det Sande, og altfor indigneret til at undſkylde ſig, løfte`e hun paa Skuldrene og vendte Ryggen ſom for at gaae bort, uden ret at vide hvad hun gjorde.

„Hvor vil De hen?" ſpurgte Kongen, ſlaaet af hendes urokkelig ærlige Blik.

„I Fængſel, paa Skafottet, eller hvor De ellers finder for godt, blot jeg kan blive fri for at høre denne urimelige Anklage."

„Jeg er meget vred," ſagde Kongen med et ſardoniſk Smiil, „vil De, at jeg ſkal ſige Dem hvorfor? Det er fordi De er kommen her i den Beſlutning at ſpille Romerinde for mig, og nu ſeer, at Deres Comoedieſpil morer mig. Intet er ſaa nedſlaaende, iſær for en Skueſpillerinde, ſom det, ikke at giøre Lykke i en Rolle."

Conſuelo, ſom ikke værdigede at ſvare, ſlyngede Armene overkors og ſaae ſtift paa Kongen med en Sikkerhed, ſom nær havde bragt ham ud af Fatning. For at undgaae den Vrede, ſom vaktes hos ham, blev han nødt til at bryde Taushe-den og komme tilbage til ſin bidende Spot, idet han beſtandig haabede, at opbringe den Anklagede

og faae hende til at tabe sin Tilbageholdenhed og Mistillid, naar hun vilde forsvare sig.

„Ja," sagde han, som om han svarede paa det stumme Sprog i hendes stolte Physiognomi. „Jeg veed nok, at man har faaet Dem til at troe, at jeg var forelsket i Dem, og at De tænker, at kunne trodse mig ustraffet. Alt Dette vilde være meget komisk, hvis de Personer, hvorpaa jeg holder en Smule mere end paa Dem, ikke var Aarsag heri. Ophidset af Forfængelighed efter at spille en stjon Rolle burde De dog have vidst, at de underordnede Fortrolige altid ovoffres af dem, som bruger dem. Det er heller ikke dem, jeg tænker paa at tugte; de staae mig for nær, til at jeg kan straffe dem paa anden Maade, end ved at tugte Dem, og Dem især strængelig, for deres Dine. Det staaer nu til Dem at indsee, om De bør undergaae denne Ulykke for de Personer, som have forraadt Deres Interesser og dynget alt Ondt paa deres indiscrete og ærgierrige Ivers Regn ng."

„Sire!" svarede Consuelo. „Jeg forstaaer ikke hvad De vil sige; men den Maade, hvorpaa

De omtaler de Fortrolige og dem, i hvis Tjeneste de staae, bringer mig til at skjælve for Dem."

„Det vil sige . . . .?"

„Det vil sige, De bringer mig til at tænke paa, at De, dengang De skulde have været det første Offer for Tyranniet, har overleveret Major Katt til Deres Faders Inquisition."

Kongen blev bleg som Døden. Det er almindelig bekjendt, at han i sin Ungdom, efter et mislykket Forsøg paa at flygte til England, blev tvungen til ved sin Faders Befalinger at see Hovedet afhugges sin Fortrolige. Indsluttet i et Fængsel, var han med Magt ført hen til Vinduet og holdt fast der, for at see sin Vens Blod flyde paa Skafottet. Denne gruelige Scene, hvori han var saa uskyldig som muligt, havde gjort et frygteligt Indtryk paa ham. Men det ligger i Fyrsternes Skjæbne at følge Despotismens Exempel, selv om de have lidt derunder paa det Smerteligste. Frederiks Aand havde antaget en mørk Charakteer i Ulykken og efter en smertelig Ungdom, ofte tilbragt i Fængsel, havde han besteget Tronen fuld af absolutistiske Grundsætninger og Fordomme. Ingen Be-

bredelse kunde være mere blodig end den, Consuelo lod som hun gjorde ham, for at erindre ham om hans tidligere Ulykker og lade ham føle sin nærværende Uretfærdighed. Han blev truffet lige ind i Hjertet; men Virkningen af dette Saar var ligesaa lidet gavnligt paa hans forhærdede Sjæl, som Major Katts Henrettelse havde været det fordum. Han reiste sig og sagde med bevæget Stemme:

„Det er nok, De kan gaae!"

Han ringede, og i de Par Secunder, som forløb inden hans Folk kom, aabnede han atter sin Bog og lod som han fordybede sig deri. Men et krampagtigt Nervetilfælde bevægede hans Haand og bragte Bladet til at rasle, naar han vilde vende det.

En Tjener traadte ind, Kongen gav ham et Tegn, og Consuelo blev bragt ud i et andet Værelse. En af Kongens smaae Mynder, som ikke havde ophørt at see paa hende, idet den snoede med Halen og loggrede for hende, for at fremkalde hendes Kjærtegn, vilde følge hende, og Kongen, som kun havde faderlig Kjærlighed for disse smaae Dyr, blev nødt til at kalde Mopsule tilbage i det

Dieblik den vilde smutte ud igiennem Døren i den Fordømtes Spor. Kongen havde den for Fornuft maaskee ikke aldeles blottede Særhed, at troe sine Hunde begavede med en Art instinctmæssig Spaadomsgave med Hensyn til deres Følelser, der nærmede sig ham. Han blev mistroisk, naar han saae dem blive ved at modtage Folk slet, og holdt sig derimod overbeviist om at han kunde stole paa dem, hvem hans Hunde gierne kiærtegnede. Uagtet hans indre oprørte Sindsstemning var den meget tydelige Medfølelse, Mopsule viste Consuelo, ikke undgaaet hans Opmærksomhed, og da Hunden kom tilbage til ham hængende med Hovedet og med bedrøvet Mine, slog han paa Bordet og sagde til sig selv, idet han tænkte paa Consuelo:

„Hun har dog ingen slette Hensigter imod mig!"

„Deres Majestæt har ladet mig kalde?" sagde Buddenbrock, idet han viste sig i en anden Dør.

„Nei!" sagde Kongen, harmfuld over den Ivrighed, hvormed Hofmanden vilde styrte sig paa sit Bytte. „Gaae, jeg skal ringe paa Dem."

Fornærmet over at blive behandlet som en

simpel Tjener gik Buddenbrock ud, og i den Tid, Kongen anvendte til at overveie, blev Consuelo skarpt bevogtet i Gobelinsalen. Endelig hørtes Klokken, og den frænkede Adjutant var ikke mindre hurtig til at fremstille sig for sin Herre. Kongen syntes formildet og meddeelsom.

„Buddenbrock," sagde han, „denne Pige er en beundringsværdig Charakteer. I Rom havde hun gjort sig fortjent til den Triumph, at blive kjørt i en med otte Heste forspændt Vogn og bære en Egekrands paa Hovedet. Lad en Postvogn spænde for, før hende selv udenfor Byen og bring hende under god Escorte paa Veien til Spandau, for der at sætte hende i Arrest og lade hende blive behandlet som Statsfange, dog ikke for mildt, forstaaer Du?"

„Ja, Sire."

„Vent lidt! Du skal sætte Dig i Vognen hos hende og kjøre gjennem Byen med hende, og gjøre hende forskrækket ved Din Tale. Det vil ikke være saa galt, at give hende at tænke paa, at hun maaskee vil blive overleveret Bøddelen og pidsket paa

alle Gadehjørner i Staden, som det skete i min Fader Kongens Tid. Men overalt, medens Du fortæller hende disse Historier, maa Du erindre Dig, at Du ikke tør krumme et Haar paa hendes Hoved, og Du skal tage Din Handske paa for at række hende Haanden. Gaae, og lær, idet Du beundrer hendes stoiske Hengivenhed, hvorledes man bør opføre sig mod dem, som ære Dig med deres Tillid. Det vil Du ikke have Skade af."

2.

Consuelo blev bragt hjem i den samme Vogn, som havde bragt hende til Slottet. To Skildvagter stilledes ved hver Dør til hendes Værelse, og Buddenbrock gav hende, med Uhret i Haanden, følgende sin strænkt punktlige Herres efterabende Vane, en Time til at gjøre hendes Forberedelser i, og underrettede hende om, at hendes Pakker vilde

blive underkastet Visitation af vedkommende Embedsmænd i den Fæstning, hvor hun skulde bringes hen. Da hun kom ind i sit Kammer, fandt hun alle sine Sager i den meest maleriske Uorden. Medens hendes Conferents med Kongen, vare det hemmelige Politics Agenter komne efter Ordre for at opbryde alle Lukker og bemægtige sig alle hendes Papirer. Consuelo, som med Hensyn til Skrift ikke besad Andet end Musikalier, blev meget ærgerlig ved at tænke paa, at hun maaskee aldrig mere vilde gjensee sine kostbare og kjære Mesterværker, den eneste Rigdom, hun i sit Liv havde opbygget. Hun savnede meget mindre nogle Kostbarheder, som hun havde faaet til Foræring af forskiellige fornemme Personer i Wien og Berlin, naar hun havde sunget i deres Soireer. Man fratog hende dem under Paaskud, at der kunde være Ringe, som indeholdt Gift eller oprørske Emblemer. Kongen erfoer aldrig Noget derom, og Consuelo saae dem aldrig mere igien. Frederiks Underembedsmænd overlode sig uden Sky til saadanne ærlige Speculationer, da de forresten vare slet lønnede og vidste,

at Kongen hellere vilde see igiennem Fingre med deres Roveri end forøge deres Gage.

Consuelos første Blik gjaldt hendes Crucifix, og da hun saae, at man ikke havde tænkt paa at tage det, sandsynligviis paa Grund af dets ringe Værdi, tog hun det hurtig ned fra Væggen og stoppede det i Lommen. Hun saae Rosenkrandsen ligge visnet og affalmet paa Gulvet, og da hun tog den op for at undersøge den, bemærkede hun med Skræk, at Pergamentsrullen, som indeholdt de hemmelighedsfulde Opfordringer, ikke mere var knyttet dertil. Det var det eneste Beviis, man kunde have mod hende paa at hun var Medvider i en foregiven Sammensværgelse, og til hvormange Forklaringer kunde dog ikke dette svage Indicium give Anledning! Medens hun ængsteligt ledte efter det, stak hun Haanden i Lommen og fandt det der. Hun havde mechanisk puttet det deri i det Øieblik, Buddenbrock kom at hente hende for en Time siden.

Beroliget med Hensyn hertil og vis paa, at man i hendes Papirer Intet kunde finde, som kunde compromittere Nogensomhelst, skyndte hun sig med

at samle de Sager, der vilde være nødvendige for en Bortfjernelse, hvis mulige Langvarighed hun ikke fordulgte sig. Hun havde Ingen tilhjelp, thi man havde arresteret hendes Pige, for at tage hende i Forhør, og midt imellem hendes Klæder, der vare revne ud af Skabene og kastede i Uorden omkring paa alle Meublerne, havde hun, foruden den Forvirring, hendes Stilling medførte, ondt ved at finde sig tilrette. Pludselig tiltrak Larmen af en klingende Gjenstand, som faldt midt i Salen, sig hendes Opmærksomhed; det var et stort Søm, som var stukket igiennem en lille Billet.

Indholdet var meget laconisk:

„Vil De flygte? Viis Dem ved Vinduet. I tre Minuter skal De være i Sikkerhed."

Den første Bevægelse, Consuelo gjorde, var at løbe til Vinduet. Men hun standsede paa Halvveien; thi hun tænkte, at hendes Flugt, i det Tilfælde den kunde iværksættes, vilde være som en Tilstaaelse af hendes Skyldighed, og en saadan Tilstaaelse i et saadant Tilfælde lader altid forudsætte, at der er Medskyldige.

„O, Prindsesse Amalia!" tænkte hun. „Hvis

det er saa, at De har forraadt mig, skal jeg dog ikke forraade Dem! Jeg vil betale min Gjæld til Trenck. Han har frelst mit Liv; skal det saa være, vil jeg miste det for ham."

Oplivet af denne ædle Tanke, pakkede hun sine Sager sammen med megen Aandsnærværelse og var færdig, da Buddenbrock kom for at afhente hende til Reisen. Hun fandt hans Mine endnu mere hykkelsk ondskabsfuld end ellers. Baade krybende og hoffærdig var Buddenbrock skinsyg paa sin Herres Kjærlighed som gamle Hunde, der bide alle Husets Venner. Han var bleven fornærmet ved den Lection, Kongen gav ham, da han overdrog ham at pine sit Offer, og han forlangte nu kun at hevne sig paa hende.

„De seer, jeg er smertelig bedrøvet over, Madamoiselle, at skulle udføre saa strænge Ordre. Det er rigtignok længe siden man har seet saadant Noget i Berlin . . . Nei, det er ikke seet siden Kong Frederik Wilhelms Tid, vor nuregjerende Majestæts værdige Fader. Det var et grusomt Exempel paa vore Loves Strænghed og vore Fyr-

sters skrækkelige Magt. Jeg vil erindre det hele mit Liv."

„Om hvilket Exempel taler De, min Herre?" spurgte Consuelo, som begyndte at troe, at det gjaldt hendes Liv.

„Om intet i Særdeleshed," svarede Buddenbrock. „Jeg vilde tale om Frederik Wilhelms Regjering, som var fra Begyndelsen til Enden et Mønster paa Fasthed, som man aldrig vil glemme. Paa den Tid tog man aldrig Hensyn til Alder eller Kjøn, naar man tænkte at have en stor Forseelse at straffe. Jeg kommer just til at tænke paa en ung meget smuk Person af meget god Herkomst og meget elskværdig, som, for nogle Gange at have modtaget Besøg af en høitstaaende Person mod Kongens Villie, blev overleveret til Bøddelen og jaget ud af Byen, efterat hun var bleven pidsket med Rottingslag."

„Jeg kjender den Historie," sagde Consuelo deelt mellem Skræk og Harme. „Den unge Pige var reen og uskyldig. Hele hendes Forbrydelse bestod i at hun havde havt Musikøvelser med Hans Majestæt, vor nuregjerende Konge, som De siger,

og som dengang var Kronprinds. Denne samme Frederik har altsaa taget sig de Kataſtropher saa let, han har draget over Andres skyldfrie Hoveder, at han nu vil forskrække mig ved at true mig med en lignende Infami?"

„Det tænker jeg ikke, Signora. Hans Majestæt gjør Intet uden hvad der er stort og retfærdigt; og De maa selv vide, om Deres Uskyldighed vil beskytte Dem mod hans Vrede. Jeg vilde gjerne troe det; men jeg har imidlertid seet Kongen saa opbragt lige i Øieblikket, som han maaskee endnu aldrig nogensinde før har været. Han raabte, at det var urigtigt af ham at ville regjere med Mildhed, og at i hans Faders Tid aldrig en Qvinde havde viist saadan Dristighed som De. Forresten er der andre Yttringer af Hans Majestæt, som bringer mig til at frygte for en eller anden vanærende Straf for Dem, jeg veed ikke hvilken . . . jeg vil ikke gjætte. Min Rolle er her meget piinlig, og hvis det træffer sig, at Kongen ved Stadsporten har givet andre Ordre end dem, jeg har modtaget, uopholdelig at bringe Dem til

Spandau, vil jeg hurtig bortfjerne mig, da min Embedsværdighed ikke tillader mig at assistere . . ."

Da Buddenbrock saae at den attraaede Virkning af hans Tale var opnaaet, og at den ulykkelige Consuelo var nær ved at besvime, taug han stille. I dette Øieblik havde hun nær fortrydt sin Hengivenhed og kunde ikke undlade i sit Hjerte at paakalde sine ubekjendte Beskyttere. Men da hun med frygtsomt Blik nøie betragtede Buddenbrocks Træk, opdagede hun deri Løgnens Vaklen, og begyndte atter at fatte Mod. Dog slog hendes Hjerte saa voldsomt, som om det vilde sprænge hendes Bryst, da en Politiagent fremstillede sig ved Berlins Port for at veksle nogle Ord med Buddenbrock. Medens dette skete, nærmede en af Grenadererne, som tilhest ledsagede hende, sig den modsatte Karetdør og sagde hurtig og sagte til hende: „Vær rolig, Signora, der vilde meget Blod blive udgydt, førend man fik Lov til at gjøre Dem noget Ondt." I sin Forvirring kjendte Consuelo ikke denne ukjendte Vens Træk, som fjernede sig strax. Vognen tog i Galop Veien til Fæstningen,

og efter en Times Forløb blev Porporina indsluttet i Spandau Slot med alle de Formaliteter, som vare Skik og Brug, eller rettere, med den liden Formalitet, en absolut Magt bruger i sin Fremgangsmaade.

Dette Castel, som dengang gjaldt for uindtageligt, er bygget midt i en Dam, som dannes ved Havels og Sprees Sammenløb. Veiret var bleven mørkt og taaget, og da Consuelo havde opfyldt sit Offer, følte hun denne ligegyldige Udmattelse, som følger ovenpaa energiske og begeistrede Handlinger. Hun lod sig altsaa føre til den sørgelige Bolig, man anviste hende, uden i mindste Maade at betragte dens Omgivelse. Hun følte sig udtømt, og skjøndt det endnu neppe var Middag, kastede hun sig fuldkommen paaklædt paa Sengen og faldt i en dyb Søvn. Med den Udmattelse, hun følte, forenede sig denne behagelige Tryghed, hvoraf en god Samvittighed høster Frugt, og skjøndt hendes Seng var meget haard og meget smal, nød hun dog der den bedste Søvn.

Siden nogen Tid sov hun kun halvt, da hun hørte Uhret paa Castellet slaae Tolv om Natten.

Lyden af Klokkeslag er for musikalske Øren saa livlig, at hun derved ganske vaagnede. Idet hun reiste sig op i Sengen, erkjendte hun, at hun var i Fængsel og at hun maatte tilbringe den første Nat med Betragtninger, siden hun havde sovet hele Dagen. Udsigten til en saadan Søvnløshed i Uvirksomhed og Mørke var ikke meget smilende; men hun sagde sig selv, at hun maatte finde sig deri og strax arbeide paa at vænne sig dertil. Hun forundrede sig over, at hun ikke led af Kulde og lykønskede sig idetmindste med at hun ikke undergik denne physiske Ubehagelighed, som yttrer saadan svækkende Indflydelse paa Tanken. Vinden hylede udenfor paa en frygtelig Maade, Regnen pidskede paa Vinduerne, og Consuelo bemærkede gjennem sin snevre Rude kun det tætte Gitter, som afstegnede sig paa det dunkle og tilsløredе Blaa; det var en Nat uden Stjerner.

Den stakkels Fange tilbragte den første Time af denne for hende ganske nye Straf med stor Aandsklarhed og hendes Tanker vare fulde af Logik, Fornuft og Philosophi. Men lidt efter lidt udmattede denne Anstrængelse hendes Hjerne og

Natten begyndte at forekomme hende uhyggelig. Hendes sunde Eftertanke forvandlede sig til tomme og selsomme Drømmerier. Fantastiske Billeder, smertelige Erindringer, forskrækkende Syner betoge hende, og hun befandt sig i en Stilling, som hverken var Vaagenhed eller Søvn, medens hendes Ideer toge en Skikkelse paa og syntes at svæve omkring i Cellens Mørke. Snart troede hun sig paa Theatret og sang i Tankerne en Rolle, som trættede hende og hvis Erindring forfulgte hende uden at hun kunde slippe fra den; snart saae hun sig i Bøddelens Hænder med negne Skuldre foran en dum og nysgjerrig Folkeskare og blev pidsket med Ris, medens Kongen betragtede hende med harmfuld Mine høit oppe fra en Balkon og Anzoleto lo i en Krog. Endelig henfaldt hun i en Slags Dødssøvn og havde intet Andet for Øinene end Alberts Skikkelse, der laae i sin Kiste og gjorde forgjæves Anstrængelse for at staae op og komme hende tilhjelp. Siden udslettedes dette Billede og hun troede sig indslumret paa Jorden i Hulen under Schreckenstein, medens de ophøiede og hjerteskjærende Toner af Alberts Violin i Baggrun-

den af Hulen forebrog en veltalende og gribende Bøn. Consuelo sov virkelig halvt og Tonen at Instrumentet kildrede hendes Øre og bragte Ro tilbage i hendes Siæl. De musikalske Toner fulgte, skjøndt noget svækkede ved Afstanden, saa rigtigt efter hinanden og Modulationerne vare saa tydelige, at hun var overbeviist om virkelig at høre Spil, uden at det faldt hende ind at forbauses derover. Det forekom hende som om denne fantastiske Musik varede over en Time og endelig tabte sig i Luften i umærkelige Degradationer. Consuelo var atter slumret ind for Alvor og Dagen begyndt allerede at gryе, da hun slog Øinene op.

Hendes første Omsorg var at undersøge Værelset, som hun ikke havde seet Dagen iforveien, saamegen Overvægt havde hendes moralske Liv havt paa hendes physiske Sandser. Det var en ganske nøgen Celle, men renlig og vel opvarmet af en Kakkelovn, der blev hedet udvendig fra og ikke fastede noget Lys i Værelset, men udbredte en meget behagelig Varmegrad. Et eneste tilgittret Vindue oplyste Kammeret, som ikke var altfor mørkt; Væggene vare hvidtede med Kalk og ikke meget høie.

Man bankede tre Slag paa Døren og Fangevogteren raabte udenfor med høi Stemme:

„Fange, Nr. 3, staae op og klæd Dem paa; inden et Qvarteer vil man komme ind til Dem.“

Consuelo skyndte sig med at adlyde og lægge sin Seng tilrette, inden Fangevogteren kom igjen og bragte hende Brød og Vand til Dagen med en meget ærbødig Mine. Han havde den afmaalte Holdning, som en gammel Huushovmester i et godt Huus, og han satte Fangens tarvelige Maaltid paa Bordet med ligesaamegen Omhu og Anstand, som om det havde været en Anretning af de meest udsøgte Retter.

Consuelo betragtede nøie denne Mand, der var af en fremrykket Alder og hvis fine og blide Ansigtstræk ikke havde noget Frastødende ved første Øiekast. Man havde valgt ham til at opvarte Fruentimmerne paa Grund af hans Sæder, hans gode Holdning og aldeles prøvede Discretion. Han hed Schwartz og sagde Consuelo sit Navn.

„Jeg boer her under Dem,“ bemærkede han, „og hvis De skulde blive syg, kan De blot kalde paa mig gjennem Vinduet.“

„Har De ingen Kone?" spurgte Consuelo.

„Jo," svarede han, „og hvis De nødvendig har Brug for hende, skal hun være til Deres Tjeneste. Men det er hende forbudt at have Omgang med de qvindelige Fanger, undtagen i Sygdomstilfælde. Det er Lægen, der har gjort den Bestemmelse. Jeg har ogsaa en Søn, som med mig vil have den Ære at opvarte Dem . . ."

„Jeg behøver ikke saamange Opvartere, men, hvis De tillader det, Hr. Schwartz, vil jeg helst kun have med Dem og Deres Kone at bestille."

„Jeg veed, at min Alder og mine Ansigtstræk gjøre et beroligende Indtryk paa Damerne. Men min Søn er ikke mere frygtelig end jeg; han er en fortræffelig Dreng, fuld af Fromhed, Blidhed og Fasthed."

Fangevogteren lagde et besynderligt Eftertryk paa det sidste Ord, som den Fangne meget godt forstod.

„Hr. Schwartz," sagde hun til ham, „det er ikke mod mig De behøver at gjøre Brug af Deres Fasthed. Jeg er kommen her næsten frivillig og jeg har ingen Hensigt at flygte bort. Saafremt

man behandler mig med Sømmelighed og Anstand, som det lader til man har isinde at gjøre, vil jeg uden at beklage mig være Fangenskabets Besværligheder, hvor haarde de end monne være."

Idet Consuelo talte saaledes, begyndte hun, da hun Intet havde spist i fire og tyve Timer og følt Sult hele Natten, at bryde det sorte Brød istykker og spise det med Appetit. Derhos bemærkede hun, at denne hendes Resignation gjorde Indtryk paa den gamle Fangevogter og at han derved baade blev forundret og fortrydelig.

„Deres Naade føler altsaa ingen Modbydelighed for dette grove Næringsstof?" spurgte han lidt forlegen.

„Jeg vil ikke fordølge Dem, at jeg for min Sundheds Skyld, i Længden, nok vilde ønske et bedre; men skal jeg end lade mig noie med dette, vil jeg dog ingen Vanskeligheder gjøre."

„De er dog formodentlig vant til at leve godt? De havde vel et godt Bord?"

„Aa ja saamænd."

„Nu," spurgte Schwartz med indsmigrende

Mine, „hvorfor vil De ikke ogsaa her, paa Deres Bekostning, lade Dem opvarte anstændigt?"

„Det er altsaa tilladt?"

„Ja vist!" sagde Schwartz, hvis Mine tindrede ved Tanken om at han kunde faae Noget at fortjene, efterat han først havde frygtet for at finde en Persom for sig, som var altfor fattig eller altfor tarvelig til at sikre ham denne Fordeel. „Hvis Deres Naade har havt den Forsigtighed at skjule nogle Penge hos sig, da De kom herind, er det mig ikke forbudt at skaffe Dem den Mad, De synes om. Min Kone er en meget dygtig Kokkepige og vi eie et meget propert Bordstel . . ."

„Det er meget elskværdigt af Dem," sagde Consuelo, som opdagede Schwartz's Egennytte med mere Afsmag end Tilfredshed. „Men Spørgsmaalet er at vide, om jeg virkelig har Penge. Man visiterede mig, da jeg kom herind; jeg veed man lod mig beholde et Crucifix, jeg sætter megen Priis paa, men jeg har ikke lagt Mærke til, om man tog min Børs."

„Deres Naade har ikke lagt Mærke dertil?"

„Nei. Forbauser det Dem?"

„Men Deres Naade veed uventvivl hvad Børsen indeholdt?"

„Ja, saa noget nær."

Under disse Ord gjennemsøgte Consuelo sine Lommer, men fandt ikke en Skilling.

„Hr. Schwartz," sagde hun med frimodig Munterhed, „man har Intet ladet mig beholde, efter hvad jeg seer. Jeg maa altsaa lade mig noie med Fangekost. Lad Dem ikke skuffe i den Henseende."

„Nu vel, Madame!" svarede Schwartz ikke uden at gjøre synlig Anstrængelse paa sig selv. „Jeg vil bevise Dem at jeg er af ærlig Familie og at De har at gjøre med agtværdige Folk. Deres Børs er i min Lomme. See, her er den!"

Og han holdt Pungen frem for Porporinas Øine, derpaa stak han den ganske rolig i Lommen igjen.

„Gid den maa bekomme Dem vel!" sagde Consuelo forbauset over hans Uforskammethed.

„Stop lidt!" sagde den havesyge og sneverhjertede Schwartz. „Det er min Kone, som har visiteret Dem. Hun har Ordre til aldrig at lade

Fangerne beholde Penge, af Frygt for, at de skulde bruge dem til at bestikke Vagten. Men naar Vagten er ubestikkelig er den Forsigtighed til ingen Nytte. Hun har derfor ikke anseet det for sin Pligt at give Pengene til Gouverneuren. Men da der er en skreven Instrux, hvorefter man samvittighedsfuldt bør rette sig, kan Deres Børs ikke directe komme i Deres Hænder."

„Behold den da, siden De finder saa stor Fornøielse deri!" sagde Consuelo.

„Ja vist vil jeg beholde den, og De vil takke mig derfor. Jeg vil være Deres Kassemester og anvende Pengene til Deres Fornødenheder, efter Deres Ønske. Jeg skal skaffe Dem Retter, som ere Dem behagelige; jeg skal passe Deres Kakkelovn med Omhu; jeg skal endogsaa forskaffe Dem en bedre Seng og Vask, saameget De behøver. Jeg skal holde mit Regnskab hver Dag og betale mig af Deres Pung til den er tom."

„Ja vel!" sagde Consuelo. „Jeg seer man kan gaae paa Accord med Himlen og takker Hr. Schwartz skyldigst for Deres Ærlighed. Men naar denne Sum, som ikke er meget betydelig, er ud-

tomt, forsyner De mig vel med Midler til at forskaffe mig nye Fond?"

„Nei saaledes maa Deres Naade ikke udtrykke sig! Det vilde være at svigte min Pligt, og det gjør jeg ikke. Men Deres Naade skal ikke lide derunder; De kan opgive mig, i Berlin eller andetsteds, den Person, som forvalter Deres Fond, og saa vil jeg sende denne Person mine Regninger til regelmæssig Udbetaling. Det sætter min Instrux sig ikke imod."

„Meget rigtig. De har udfundet en Maade at rette denne meget inconsequente Instrux paa, siden den tillader Dem at behandle os godt, men berøver os Midlerne til at bestemme Dem dertil. Naar mine Ducater ere forbi, skal jeg være betænkt paa at tilfredsstille Dem. Begynd altsaa med at give mig Chocolade, og til Middag kan De give mig en ung Høne med Grønsyse; i Dagens Løb kan De skaffe mig nogle Bøger og til Aftenen et Lys."

„Chocoladen skal Deres Naade have inden fem Minuter; Middagsmaden skal det ogsaa gaae rask med; jeg vil føie en god Suppe til og Lek-

kerbidskener, som Damerne ikke synes ilde om, og Caffe, som er meget gavnlig mod den Fugtighed, der herster paa dette Opholdssted. Men hvad Bøger og Lys angaaer, det er umuligt. Jeg vilde blive jaget bort paa Stedet, og min Samvittighed forbyder mig at handle mod min Instrux."

„Men udsøgte Retter og Lækkerbidskener ere ligeledes forbudte?"

„Nei. Det er tilladt at behandle Damerne og især Deres Naade med Humanitet i Alt hvad der angaaer Sundhedstilstanden og Velbefindende."

„Men Kedsommelighed er ligesaa skadelig for Sundheden."

„Deres Naade tager feil. Ved at nære sig vel og lade Aanden have Ro bliver man her altid fed. Jeg kunde nævne Dem en saadan Dame, som kom herind ligesaa slank som De, og som kom ud igjen efter tyve Aars Forlob veiende idetmindste hundrede og firesindstyve Pund mere."

„Jeg siger mange Tak, Hr. Schwartz! Jeg ønsker ikke denne frygtelige Fedme, og jeg haaber ikke, at De nægter mig Bøger og Lys."

„Jeg beder Deres Naade ydmygst om Forladelse, jeg kan ikke krænke mine Pligter. Forresten skal Deres Naade ikke kede sig; De skal idag faae Deres Claveer og Deres Noder."

„Virkelig! Og det er Dem jeg skylder denne Trøst, Hr. Schwartz?"

„Nei, Signora, det er allesammen Hans Majestæts Ordre, og jeg har her en Ordre fra Gouverneuren til at lade disse Gjenstande passere og opstille i Deres Kammer."

Henrykt over at kunne beskjeftige sig med Musik, tænkte Consuelo ikke paa at forlange Mere. Hun drak muntert sin Chocolade, medens Schwartz bragte hendes Mobilier i Orden, bestaaende af en elendig Seng, to Halmstole og et lille Syrrebord.

„Deres Naade kunde trænge til en Comode," sagde han med denne indsmigrende Mine, som Folk antage, naar de overvælde os med Opmærksomhed og Høflighed for vore Penge, „og dernæst til en bedre Seng, et Tæppe, en Pult, en Lænestol, et Toilette . . ."

„Jeg antager Comoden og Toilettet," sagde Consuelo, som tænkte paa at spare sine Hjelpe-

midler. „Resten bryder jeg mig ikke Noget om. Jeg er ikke forsinet, og jeg beder Dem om ikke at anskaffe Andet, end hvad jeg forlanger."

Mester Schwartz heldede med Hovedet med en forbauset og næsten foragtelig Mine, men svarede Intet; og da han kom ned til sin meget værdige Ægtefælle, sagde han om den nye Fange:

„Der er intet Ondt i hende, men hun er fattig. Vi ville ikke have stor Fordeel af hende."

„Hvad vilde Du da hun skulde give Penge ud til?" spurgte Moer Schwartz, idet hun løftede paa Skuldrene. „Det er jo ikke nogen fornem Dame, hun! Det er en Comoediespillerske, siger man!"

„En Comoediespillerske!" udbrød Schwartz. „Nu vel! Det er jeg glad over for vor Søn Gottliebs Skyld."

„Fy!" sagde Moer Schwartz, idet hun rynkede Panden. „Vil Du giøre en Liniedandser af ham?"

„Du forstaaer mig ikke, Kone. Han skal være Præst; jeg lader mig ikke rokke i mit Forsæt. Han har studeret dertil, og han er af det Træ, man

tager dem. Men da det er nødvendigt at han skal præke godt, og da han ikke hidtil viser stor Veltalenhed, skal denne Comoediespillerske give ham Undervisning i Declamation."

„Den Idee er ikke ilde. Blot hun ikke skriver Prisen paa sine Timer altfor høit paa Regning!"

„Vær rolig for det! Hun har ikke den ringeste Forstand!" sagde Schwartz, idet han lo haanligt og gned sig i Hænderne.

3.

Claveret kom i Løbet af Dagen. Det var det Samme, som Consuelo havde leiet i Berlin paa sin Bekostning. Hun var meget glad over ikke at behøve at gjøre noget nyt mindre behageligt og mindre sikkert Bekjendtskab med et andet Instrument. Kongen, som paa sin Side vaagede over de mindste og ubetydeligste Smaaligheder, havde ladet

sig underrette om, da han gav Ordre til at bringe Claveret til Fæstningen, at det tilhørte Primadonnaen; men da han havde faaet at vide, at det var leiet, havde han betydet Instrumentmageren, som eiede det, at han garanterede ham Tilbageleveringen, men at Leien skulde vedblive at gaae paa Fangens Regning. Herimod havde Instrumentmageren tilladt sig at bemærke, at han ikke havde nogen Regres mod en Fange, især hvis hun døde. Kammerherre Poelnitz, som havde med denne vigtige Sag at bestille, havde svaret leende: „Min kjære Herre, De vil dog vel ikke chicanere Kongen for en saadan Bagatel? Og forresten vil det ikke nytte Noget. Deres Claveer er decreteret personlig Arrest, og skal idag bringes til Spandau.“

Porporinas skrevne Noder og hendes Partiturer bleve hende ligeledes tilsendte; og da hun forbausedes over saamegen Lettelse i hendes Fangestand, kom Pladscommandanten og aflagde hende en Visit, for at forklare hende, at hun havde at vedblive sine Functioner som første Sangerinde ved det kongelige Theater.

„Saaledes er det Hans Majestæts Villie," sagde han. „Hvergang Deres Tour kommer til at synge i Operaen og De staaer nævnet i Programmet, vil en bevogtet Vogn bringe Dem til Theatret i rette Tid og føre Dem tilbage umiddelbart efter Forestillingen, for at sove paa Fæstningen. Denne Forandring af Stedet vil gaae til med den største Nøiagtighed og med alle de Hensyn, som skyldes Dem. Jeg haaber, Mademoiselle, at De ikke nøder os, ved noget Forsøg paa Flugt, at fordobble vort Fængsels Strænghed. Overeensstemmende med Kongens Ordre er De sat i et varmt Værelse og det er Dem tilladt at spadsere paa Volden, som De seer, saa ofte det maatte være Dem behageligt. Med eet Ord, vi ere ansvarlige ikke blot for Deres Person, men ogsaa for Deres Sundhed og for Deres Stemme. Den eneste Ubehagelighed, som De vil føle fra vor Side, er den, at blive holdt i Arrest og være udelukket fra al Meddelelse med Nogen saavel indenfor som udenfor. Da vi kun have faa Damer her, og da een Bevogter er nok for de Celler, de indtage, har De ikke den Ubehagelighed at blive betjent af

plumpe Folk. Mester Schwartz's Ansigt og gode Manerer maa i denne Henseende berolige Dem. En Smule Kedsommelighed vil altsaa være det eneste Onde, De vil have at bære, og jeg indrømmer, at i Deres Alder og i den glimrende Stilling, hvori De var . . ."

„Berolige Dem, Hr. Major," svarede Consuelo lidt stolt, „jeg keder mig aldrig, naar jeg kan beskjeftige mig. Jeg forlanger kun een Naade, det er at have Skrivematerialier og Lys for at kunne spille om Aftenen."

„Det er aldeles umuligt. Jeg er ganske fortvivlet over at jeg maa afslaae en saa modig Persons eneste Forlangende; men jeg kan til Erstatning give Dem Bemyndigelse til at synge hver Time paa Dagen og om Natten med, hvis De synes. Deres Kammer er det eneste besatte i dette isolerede Taarn. Fangevogterens Bopæl er nedenunder, det er sandt; men Schwartz er altfor vel opdragen til at beklage sig over at høre en saa skjøn Stemme, og hvad mig angaaer, beklager jeg at jeg boer saa langt borte, at jeg ikke kan høre Dem."

Denne Dialog, hvortil Mester Schwartz var Vidne, endtes med store Høflighedsbeviser, og den gamle Officeer traf sig tilbage overbeviist om, paa Grund af Sangerindens Rolighed, at hun var der formedelst et eller andet Brud paa Theaterdisciplinen og kun for nogle Uger i det Høieste. Consuelo vidste ikke engang selv, om hun var der under Foregivende af at være medskyldig i en politisk Sammensværgelse, eller for den eneste Forbrydelse at have giort Frederik Trenck Tjenester, eller endelig for blot simpelt hen at have været Prindsesse Amalias troe Fortrolige.

To eller tre Dage led vor Fange af mere Ildebefindende, Sørgmodighed og Kedsommelighed, end hun vilde tilstaae sig selv. Nætternes Længde, som endog var fjorten Timer paa denne Aarstid, vare hende især ubehagelige, saameget mere som hun haabede at kunne befrie sig derfra ved at erholde Lys, Blæk og Pen af Schwartz. Men der behøvedes dog ikke lang Tid for at overbevise hende om, at denne tjenstagtige Mand var begavet med en ubøielig Vedholdenhed. Schwartz var ikke ond; han havde ikke, som de fleste Folk af hans

Slags, Smag for at lade Nogen lide. Han var endogsaa from og andægtig paa sin Maade, og troede at tjene Gud og sin Frelses Sag, saafremt han rettede sig efter de Forskrifter i hans Haandtering, som han ikke kunde eludere. Det er sandt, at disse forbeholdne Tilfælde ikke vare talrige og at de angik kun de Artikler, hvorpaa han havde mindst Fortjeneste af Fangerne, men meest Risico med Hensyn til sin Stilling.

„Hun er meget enfoldig," sagde han til sin Kone, idet han talte om Consuelo, „at kunne indbilde sig, at jeg, for at vinde nogle Groschen daglig paa et Lys, skulde udsætte mig for at blive jaget fra min Post!"

„Tag Dig vel iagt for," svarede hans Kone, som var hans Egeria i hans Pengespeculationer, „ikke at betro hende et eneste Maaltid Mad, naar hendes Bors er tom."

„Vær ubekymret; hun har Indtægter, har hun sagt mig, og Porporino, Theatersangeren, bestyrer dem for hende."

„Det er en daarlig Cautionist," svarede Konen. „Læs engang vor preussiske Lovbog, saa vil

Du finde en Clausul med Hensyn til Comoedianterе, som fritager enhver Debitor for al Reclamation i enhver Henseende. Betænk saa, at Bestyreren for denne Piges Penge beraaber sig paa Loven og leverer Dig ikke en Skilling, naar Du kommer med Regningen."

„Men da hendes Engagement ved Theatret ikke er ophørt ved Fængslingen, siden hun skal blive ved at spille, kan jeg henvende mig til Theaterkassen."

„Og hvem indestaaer Dig for, at hun beholder sin Gage? Kongen kjender Loven bedre end Nogen, og hvis han finder for godt at anvende den . . ."

„Ja Du tager Alt i Betænkning, Kone," sagde Schwartz, „jeg skal være forsigtig. Har hun ingen Penge, faaer hun ingen Middagsmad, intet Brænde, ingen andre Meubler end dem, der høre til Arresten, Alt efter Instruxens Bogstav."

Det var paa den Maade Ægteparret Schwartz bestemte Consuelos Skjæbne. Da hun var bleven overbeviist om, at den ærlige Fangevogter var ubestikkelig med Hensyn til Lys, tog hun sin Beslut-

ning og indrettede Dagen paa en Maade, at hun ikke leed saameget af Nattens Længde. Hun afholdt sig fra at synge om Dagen og forbeholdt denne Beskjeftigelse til Aftenen. Hun undlod ogsaa saavidt muligt at tænke paa Musik og at underholde sin Aand med Erindringer eller musikalske Inspirationer, førend Mørkets Timer kom. Derimod anvendte hun Morgenen og Dagen til at anstille saadanne Betragtninger, som hendes Stilling medførte, til at tænke paa hendes tidligere Livsbegivenheder, og drømme om hvad Fremtiden kunde bringe. Paa denne Maade lykkedes det hende i kort Tid at dele sit Liv i to Parter, den ene aldeles philosophisk, den anden aldeles musikalsk; og hun kom til den Erkjendelse at man ved Nøiagtighed og Udholdenhed kan indtil en vis Grad bringe Fantasiens lunefulde og stædige Hest, denne Indbildningskraftens fantastiske Muse, til at gaae en regelmæssig og med vor Villie overeensstemmende Gang. Da hun levede tarvelig, trods Schwartz's Forslag og Hentydninger, og da hun gjorde sig megen Bevægelse paa Volden, selv om hun end ikke fandt videre Fornøielse deri, bragte hun det

til at føle sig meget rolig om Aftenen og til paa en behagelig Maade at anvende de mørke Timer, som Fanger i Almindelighed, naar de ville fremtvinge Søvnen for at undgaae Kedsommeligheden, kun fylde med Phantomer og heftige Sindsbevægelser. Endelig, da hun kun anvendte sex Timer til sin Søvn, var hun snart vis paa at kunne sove roligt hver Nat, uden at nogensinde et Overmaal af Hvile den ene Nat havde nogen skadelig Indflydelse paa den følgende Nats Ro.

Efter otte Dages Forløb var hun allerede saa vant til sit Fangeliv, at det forekom hende, at hun aldrig havde levet anderledes. Aftentimerne, som i Førstningen vare saa frygtelige, vare blevne hendes behageligste Timer, og langtfra at foraarsage hende nogen Skræk, som hun havde ventet, aabenbarede Mørket hende Skatte af musikalske Ideer, som hun i lang Tid havde baaret hos sig, uden at hun kunde gjøre Brug af dem eller bringe dem til nogen klar Anskuelighed, da hun virkede i sit Kald som Virtuosinde. Da hun mærkede at deels Improvisation, deels Udførelsen af det, hun kunde huske, var nok til at udfylde Aftentimerne,

tillod hun sig at hellige nogle Timer af Dagen til at optegne de udfundne Melodier og til at studere sine Mesterværker med endnu større Omhu end hun kunde have gjort det midt under en utaalmodig og systematisk Professors Øine. For at skrive Noder betjente hun sig i Førstningen af en Knappenaal, hvormed hun stak Noderne ind i Linierne; siden af smaae Træsplinter, som hun tog af Meublerne og som hun brændte sorte paa Kakkelovnen, naar den var hedest. Men da denne Fremgangsmaade tog megen Tid og hun kun havde et lidet Forraad af Nodepapir, erkjendte hun, at det var endnu bedre at øve sin stærke Hukommelse, hvormed hun var begavet, og at indprente sig med Ørden de talrige Compositioner, som hver Aften frembragte. Det lykkedes hende virkelig og ved Øvelsen kunde hun finde den ene efter den anden, uden at have dem skrevne og uden at blande dem sammen.

Da hendes Værelse imidlertid var meget varmt, takket være den Tilvæxt, Mester Schwartz gav det engang bestemte Brændedeputat, og da Volden, hvorpaa hun spadserede, uophørlig var udsat for iskold Vind, kunde hun ikke undgaae at

paadrage sig nogle Dages Snue, som hindrede hende fra den Udspredelse, at komme til at synge paa Theatret i Berlin. Fangedoctoren, som det var paalagt at see til hende to Gange om Ugen og indgive Rapport over hendes Sundhedstilstand til Poelnitz, skrev, at hun havde tabt Stemmen netop den Dag, da Baronen med Kongens Tilladelse havde foresat sig atter at lade hende optræde for Publicum. Hendes Udfart blev altsaa forsinket, uden at hun i mindste Maade ærgrede sig derover; hun ønskede ikke at indaande Frihedens Luft, førend hun var bleven fortrolig nok med sit Fængsel, for at vende tilbage dertil uden Sorg.

Som en Følge deraf behandlede hun ikke sin Snue med den Opmærksomhed og Omhyggelighed, en Sangerinde i Almindelighed nærer for Vedligeholdelsen af sit kostbare Organ. Hun lod ikke være at spadsere, og deraf resulterede en Smule Feber i flere Nætter. Hun erfarede da et lidet Phænomen, som ellers alle Andre kjende. Feberen medfører nemlig i ethvert Menneskes Hjerne, som har den, en mere eller mindre pinlig Illusion. Nogle bilde sig saaledes ind at den Krog, der dan-

nes af Væggene i Værelset, nærmer sig dem, idet den trækker sig sammen indtil den trykker deres Hoved og er iærd med at knuse det. Lidt efter lidt mærke de at Krogen viger tilbage, udvider sig, lader dem frie og vender tilbage til sin Plads, for atter at komme igjen og klemme dem paany, og saaledes uafladelig afverle med at pine dem eller berolige dem. Andre antage deres Seng for en Bølge, som hæver dem iveiret, løfter dem op til Sengehimlen og lader dem falde ned igjen, for atter at løfte dem op paany og holde dem i en bestandig Bevægelse. Fortælleren af denne sandfærdige Historie havde engang Feber under den besynderlige Form af en tyk, sort Skygge, der for hans Øine tegnede sig horizontal paa en glimrende Overflade, i hvis Midte han befandt sig. Denne paa den indbildte Grundlinie svømmende mørke Plet er i en uafladelig Bevægelse med at trække sig sammen og udvide sig igjen. Den udvider sig snart i den Grad, at den aldeles bedækker den glimrende Overflade, og strax derpaa formindsker den sig, trækker sig sammen og bliver ikke tykkere end en Traad, hvorefter den udvides paany og atter træk-

ker sig sammen uden Ophør. Dette Syn vilde ikke have noget Ubehageligt for Drømmeren, hvis han ikke under den sygelige Stemning, som det er meget vanskeligt at gjøre begribelig, selv bildte sig ind, at han var dette dunkle Gjenskin af en ubekjendt Gjenstand, som uden Ophør bølger paa en af en usynlig Sols Straaler antændt Flade, saaledes, at naar den indbildte Skygge trækker sig sammen, synes han, at hans Væsen formindskes og forlænger sig indtil det kun bliver som Skyggen af et Haar, medens han, naar Skyggen udvider sig, føler sin Substants ligeledes udvidet indtil den danner Figuren af den Skygge, et Bjerg hyller over en Dal. Men der er dog i denne Drøm hverken noget Bjerg eller nogen Dal. Der er intet Andet end Skyggen af et dunkelt Legeme, der gjør den samme Virkning paa Solens Reflex, som det sorte Diæble paa en Kat i dets gjennemsigtige Iris, og denne Skuffelse, som ikke er ledsaget af nogen Søvn, bliver til en af de skrækkeligste Qvaler.

Vi kunde anføre en Person, som i en Feber seer Loftet i Værelset hvert Øieblik at falde ned;

en Anden, som troer han er bleven en svævende Kugle i Rummet; en Tredie, som antager Rummet nedenfor sin Seng for en Afgrund og som troer bestandig at falde til venstre, medens en Fierde bestandig føler sig hentrukken til høire Side. Men enhver Læser kan anføre Bemærkninger og Tilfælde af sin egen Erfaring, hvad der dog ikke bringer Spørgsmaalet til nærmere Besvarelse eller forklarer det tydeligere end vi kunne gjøre, hvorfor hvert Menneske hele Livet igjennem, eller idetmindste i en lang Række af Aar, falder om Natten i en vis Drøm, som er hans egen og ikke nogen Andens, og undergaaer, ved hvert Feberanfald, en vis Skuffelse, der bestandig fremstiller ham de samme Charakteer og de samme Slags Farer. Dette Spørgsmaal hører under Physiologiens Ressort, og vi troe, at Lægen maaskee deri kunde finde nogle Oplysninger, jeg vil ikke sige med Hensyn til Hovedondets Sæde, som aabenbarer sig af andre ikke mindre tydelige Symptomer, men med Hensyn til et skjult Onde, som hos den Syge kommer af en eller anden svag Side i hans Organisation og som

det er meget farligt at fremkalde ved visse tilbagevirkende Midler.

Men dette Spørgsmaal hører ikke til mit Fag, og jeg maa bede Læseren om Tilgivelse, fordi jeg har berørt det.

Hos vor Heltinde maatte Feberphantasien nødvendigviis antage en musikalsk Charakteer og indvirke paa Høreorganerne. Hun sank altsaa tilbage til den Drøm, hun havde havt ganske vaagen eller idetmindste kun halv sovende den første Nat, hun tilbragte i Fængslet. Hun bildte sig ind at høre de klagende Toner og de velklingende Buestrøg paa Alberts Violin, snart stærke og tydelige, som om Instrumentet havde lydt i hendes Kammer, snart svage, som om de kom fra Horizonten. Der laae i denne svagere eller stærkere Frembølgen af disse indbildte Toner noget meget Pinligt. Naar Tonerne syntes at nærme sig, følte hun en Slags Rædsel, og naar de syntes at være ganske nær, havde de en Magt, som bragte den Syge til at skjælve. Derpaa bleve Tonerne svagere, og hun følte sig noget lettet; thi den Anstrængelse bestandig med voxende Opmærksomhed at høre den

Sang, som tabte sig i Rummet, foraarsagede hende næsten en Slags Afmagt, under hvilken hun ikke syntes at fornemme nogen Lyd mere. Men den uophørlige Tilbagevenden af denne harmoniske Storm bragte hende til at gyse, til at forskrækkes og til at blive saa utaalelig hed, som om de fantastiske Buestrøgs voldsomme Kraft havde antændt Luften omkring hende og løsladt et Uveir.

4.

Da Consuelo imidlertid ikke forurolige sig over sin Tilstand og heller ikke gjorde synderlig Forandring i sin Levemaade, fik hun snart sit Helbred igjen. Hun kunde atter synge om Aftenen og sove i Fred og Ro om Natten.

En Morgen, det var den tolvte i hendes Fangenskab, fik hun fra Hr. Poelnitz en Billet, som gav hende Underretning om en Udflugt næste Aften.

„Jeg har faaet Tilladelse af Kongen," skrev han, „til selv at afhente Dem i en af de kongelige Vogne. Naar De giver mig Deres Ord paa ikke at ville flygte gjennem Karetvinduet, haaber jeg endogsaa at kunne fritage Dem for Eskorte og bringe Dem til Theatret uden dette uhyggelige Følge. Vær overbeviist om, at De ikke har nogen hengivnere Ven end mig, og at jeg oprigtigt beklager den strænge Behandling, De maaskee uskyldig lider under."

Porporina undrede sig endeel over dette pludselige Venskab og denne fine Opmærksomhed fra Baronens Side. Under de hyppige Forbindelser, hun som Primadonna stod i til Poelnitz som Theaterdirecteur, havde denne, der som gammel Vellystning ikke elskede dydige Piger, hidtil viist hende megen Kulde og Utilbøielighed. Han havde endogsaa ofte talt med hende om hendes regelmæssige Levemaade og hendes tilbageholdne Opførsel paa en meget ironisk Maade. Man vidste godt ved Hoffet, at den gamle Kammerherre var Kongens Spion; men Consuelo var ikke indviet i Hoffets Hemmeligheder og vidste ikke, at man kunde drive

denne forhadte Haandtering uden at tabe Fordelene af en tilsyneladende Agtelse i den fornemme Verden. Dog sagde en ubestemt instinctmæssig Afsky Consuelo, at Poelnitz havde bidraget Mere end nogen Anden til hendes Ulykke. Hun vaagede derfor over hvert Ord, da hun den næste Dag befandt sig ene med ham i Vognen, der førte dem meget hurtigt til Berlin mod Aftenens Nærmelse.

„Nu vel, min stakkels Eneboerske, hvor De seer djævleblændt afmattet ud! Og hvor de ere vilde, disse gamle Skolefuxe, som bevogte Dem! De havde nær ikke villet lade mig komme ind i Castellet under Paaskud af at jeg ikke havde Tilladelse, og saa maatte jeg — det er naturligviis Deres Skyld — staae her et heelt Qvarteer og vente i Kulden. Nu, pak Dem godt ind i denne Pelskaabe, jeg har taget med for at conservere Deres Stemme, og fortæl mig Deres Eventyr. Hvad Djævelen er der dog passeret paa den sidste Maskerade? Alle spørge derom og Ingen veed det. Flere Originaler, som efter min Mening ikke gjorde noget Menneske Fortræd, ere forsvundne som ved et Trylleslag. Grev Saint-Germain,

ſom er en af Deres Venner, antager jeg; en vis Trismegiſtus, ſom man ſagde ſkjult hos Hr. Golowkin, og ſom De maaſkee ogſaa kjender, thi man ſiger, at De ſtaaer paa en god Fod med alle disſe Djævelens Børn . . ."

„Ere disſe Perſoner arreſterede?" ſpurgte Conſuelo.

„Eller have taget Flugten; denne dobbelte Beretning gjennemkrydſer Publicum."

„Hvis disſe Perſoner ikke vide bedre, end jeg, hvorfor man forfølger dem, havde de gjort bedre i ſtandhaftig at afvente deres Retfærdiggjørelſe."

„Eller Maaneſkifte, ſom kan forandre Monarkens Lune; det er det ſikkreſte, og jeg raader Dem at ſynge godt iaften. Det vil gjøre mere Indtryk paa ham end alle ſmukke Ord. Hvor Pokker har De kunnet være ſaa ubehændig, min ſmukke Veninde, at lade Dem ſætte paa Spandau? Kongen vilde aldrig paa Grund af ſaadanne Bagateller, ſom De anklages for, have udtalt en ſaa ublid Dom over en Dame. De maa have ſvaret ham arrogant med Huen over Øret og Haanden

paa Dolkegrebet, som en lille Tosse, som De forresten er. Hvad Forbrydelse har De begaaet? Nu, fortæl mig det? Jeg vil vædde paa, at jeg kan bringe Deres Sager i Orden, og hvis De vil følge mit Raad, vil De ikke vende tilbage til denne fugtige Musefælde paa Spandau, men gaae tilsengs iaften paa Deres smukke Bopæl i Berlin. Nu, bekjend mig Alt! Man siger, De har spist tilaften paa Slottet hos Prindsesse Amalia og at De har moret Dem om Natten med at agere Gjenganger og spille Feiekönen i Corridorerne for at forskrække Dronningens Æresdamer. Det synes som om flere af disse Damer have havt en fortidlig Nedkomst, og at de dydigste af dem ville sætte Born ind i Verden med en lille Feiekost paa Næsen. Man siger ogsaa, at De har ladet Dem Deres Fremtid forudsige af Madame Kleists Astrolog, og at Grev Saint-Germain har aabenbaret Dem Hemmelighederne i Philip den Smukkes Politik. Er De enfoldig nok til at troe, at Kongen vilde gjøre Andet end lee ad disse Taabeligheder med sin Søster? Kongen er forresten saa eftergivende mod Madame Abbedissen, at det grændser til Barnag-

tighed; og hvad Spaamændene angaaer, saa vil han kun vide, om de tage Penge for at vise deres Kunster, i hvilket Tilfælde han beder dem forlade Landet; det er det Hele. De seer altsaa, at De har taget feil af Deres Rolles Vigtighed, og at De, hvis De havde svaret roligere paa nogle Spørgsmaal uden Betydning, ikke vilde være kommen til at tilbringe en saa sørgelig Fastelavn i et Statsfængsel."

Consuelo lod den gamle Hofmand snakke, uden at afbryde ham, og, da han opfordrede hende til at svare, vedblev hun at sige, at hun ikke vidste hvorom han vilde tale med hende. Hun anede en Snare under denne velvillige Letsindighed og lod sig ikke fange.

Da forandrede Poelnitz Taktik og sagde i alvorlig Tone:

„Godt, De har Mistillid til mig. Jeg tager Dem det ikke ilde op; tvertimod jeg skatter Deres Klogskab. Siden det er saaledes, vil jeg tale aabenhjertigt med Dem. Jeg seer nok, at man kan stole paa Dem, og at vor Hemmelighed er i gode Hænder. Vid da, Signora Porporina, at

jeg mod Deres Formodning er Deres Ven; thi jeg er En af Deres, jeg er paa Prinds Henriks Parti."

„Har altsaa Prinds Henrik et Parti?" spurgte Consuelo nysgjerrig efter at vide i hvilken Intrigue hun fandt sig indsluttet.

„Lad ikke som om De er uvidende derom!" svarede Baronen. „Han har et Parti, som man forfølger meget for Øieblikket, men som er langtfra at fortvivle. Den store Lama, eller, hvis De hellere vil, Marquien af Brandenburg, er ikke saa fast paa sin Trone, at man jo kan kaste ham af Saddelen. Preussen er en god Stridshest, men man maa ikke overile den."

„Altsaa De conspirerer, min Hr. Baron? Det havde jeg aldrig troet Dem til!"

„Hvo conspirerer ikke i vor Tid? Tyrannen er omgiven af tilsyneladende troe Tjenere, men som have svoret hans Undergang."

„Jeg finder det meget letsindigt af Dem, Hr. Baron, at gjøre mig en saadan Tilstaaelse."

„At jeg gjør det, er fordi jeg er bemyndiget dertil af Prindsen og Prindsessen."

„Om hvilken Prindsesse taler De?"

„Om den, De veed. De Andre conspirere ikke, tænker jeg! Med mindre det skulde være Markgrevinden af Bayreuth, som er misfornøiet med sin ringe Stilling og vred paa Kongen, siden han har overfuset hende formedelst hendes Forstaaelse med Cardinal Fleury. Det er nu en gammel Historie, men Qvindehevn er af lang Varighed og Markgrevinde Guillemette *) er ikke noget almindeligt Fruentimmer, hvad mener De vel?"

„Jeg har aldrig havt den Ære at høre hende sige et eneste Ord."

„Men De har seet hende hos Abbedissen af Qvedlinburg."

„Jeg har kun været een Gang hos Prindsesse Amalia, og den eneste Person af den kongelige Familie, jeg har mødt der, var Kongen."

„Det gjør ikke Noget til Sagen. Prinds Henrik har altsaa overdraget mig at sige Dem . . ."

„Nei, virkelig, Hr. Baron?" spurgte Con-

---

*) Sophie Wilhelmine. Hun underskrev sig soeur Guillemette" i sine Breve til Voltaire.

ſuelo med ſoragtende Tone. „Har Prindſen overdraget Dem at ſige mig Noget?"

„De ſeer vel, at jeg ikke ſpøger. Han lader Dem underrette om, at hans Affairer ikke ere aldeles fordærvede, ſom man vil overtale Dem til at troe; at Ingen af hans Fortrolige har forraadt ham; at Saint-Germain allerede er i Frankrig, hvor han arbeider paa at danne en Forbindelſe mellem vor Sammenſværgelſe og den, ſom uopholdelig vil indſætte Carl Edouard paa Englands Trone; at Trismegiſtus ene er bleven arreſteret, men at han vil hjelpe ham ud, og at han er ſikker paa hans Taushed. Hvad Dem ſelv angaaer, beſværger han Dem, ikke at lade Dem ængſte af Marquiens Trusler, og iſær ikke at troe paa dem, ſom hykle at interesſere ſig for Dem, for at faae Dem til at ſnakke . . . See, dette er Grunden, hvorfor jeg nylig underkaſtede Dem en lille Prove, ſom De ſeierrig beſtod; og jeg vil ſige vor Helt, vor brave Prinds, vor tilkommende Konge, at De er en af hans Sags faſteſte Støtter!"

Forundret over Hr. Poelnitz's Tilforladelighed, kunde Conſuelo ikke bare ſig for at lee høit,

og da Baronen, stødt over hendes Foragt, spurgte hende om Grunden til denne upasselige Munterhed, kunde hun kun svare:

„De er beundringsværdig, sublim, Hr. Baron!"

Og hun brast atter ud i Latter, mod sin Villie. Hun vilde have leet under Stokken, ligesom Jourdains Nicolini.

„Naar dette Nervetilfælde er gaaet over," sagde Poelnitz uden at tabe sin Fatning, „er De maaskee saa naadig at forklare mig Deres Hensigter. Vil De forraade Prindsen? Eller troer De virkelig, at Prindsessen har overgivet Dem til Kongens Vrede? Betragter De Dem som lest fra Deres Ed? Tag Dem iagt, Mademoiselle, De vil maaskee snart fortryde det! Schlesien vil snart af os blive overgivet Maria Theresia, som ikke har opgivet sine Planer, og som udenfra vil blive vor mægtigste Allierede. Rusland, Frankrig ville vistnok række Prinds Henrik Haanden. Madame Pompadour har ikke glemt Frederiks Foragt. Det er en mægtig Coalition; nogle Aars Kamp kunne let styrte denne stolte Souverain fra Tronen, hvor-

ved han nu kun hænger som i en Traad . . : Ved den nye Monarks Kjærlighed kan De gjøre Fordring paa en høi Lykke. Det Mindste, som kan fremgaae af alt Dette, er, at Churfyrsten af Sachsen bliver afsat fra sit polske Rige, og at Prinds Henrik kommer til at regjere i Warschau . . . Altsaa . . ."

„Altsaa, Hr. Baron, existerer der, efter Deres Udsagn, en Sammensværgelse, som, for at tilfredsstille Prinds Henrik, endnu engang kan hærje Europa med Ild og Sværd? Og for at tilfredsstille en Ærgjerrig, gyser denne Fyrste ikke tilbage for den Skam, at overlade sit Land til en Fremmed? Jeg har ondt ved at troe, at saadan Feighed er mulig; og skulde De ulykkeligviis tale sandt, er jeg meget ydmyget ved at gjælde for Deres Medskyldige. Men lad os gjøre en Ende paa denne Comoedie, jeg besværger Dem. I et Qvarteers Tid har De anstrængt Dem meget sindrigt for at faae mig til at tilstaae indbildte Forbrydelser. Jeg har hørt Dem for at faae at vide hvilket Paaskud man betjente sig af, for at holde mig

i Fængsel; der staaer endnu tilbage for mig at vide, hvorved jeg har kunnet fortjene det Had, hvormed man saa heftigt ophidser Folk imod mig. Vil De sige mig dette, vil jeg forsøge paa at retfærdiggjøre mig. Hidtil kan jeg kun svare paa alle de smukke Ting, De underretter mig om, at de forbanse mig høiligen og at jeg ikke skjænker saadanne Planer den ringeste Deeltagelse."

„I dette Tilfælde, Signora, og hvis De ikke er bedre underrettet end som saa," svarede Poelnitz meget forknyt og tilintetgjort, „forundrer jeg mig over Prindsens Letsindighed, som paalægger mig at tale med Dem uden Omsvøb, førend han er fuldkommen vis paa Deres urokkelige Hengivenhed i alle hans Planer."

„Jeg gjentager Dem, Hr. Baron, at jeg er fuldkommen uvidende om Prindsens Planer; men jeg er ogsaa meget vis paa Et, det er, at han aldrig har overdraget Dem at sige mig et eneste Ord derom. Tilgiv mig, at jeg griber Dem i denne Løgn. Jeg har Ærbødighed for Deres Alder; men jeg kan ikke undlade at foragte den afskyelige Rolle, De spiller mod mig i dette Øieblik."

„Et Qvindehoveds urimelige Mistanke bekymrer mig ikke stort," svarede Poelnitz, som ikke mere kunde rede sig ud af sin Løgn. „Der vil komme en Tid, da De vil lade mig vederfares Ret. I den Forvirring, som Deres Forfølgelse foraarsager, og i den ærgerlige Stemning, som Fængslet nødvendigviis maa medføre, er det ikke forunderligt, at De pludselig mister Deres Skarpsindighed og klare Blik. I Sammensværgelser bør man være forberedt paa saadanne Taabeligheder, især fra Damernes Side. Jeg beklager og tilgiver Dem. Det er forresten muligt, at De med alt Dette kun er Trencks hengivne Veninde og den værdige Prindsesses Fortrolige. Disse Hemmeligheder ere af en altfor delicat Natur, til at jeg vil tale med Dem derom. Prinds Henrik selv lukker Øinene derfor, skjøndt han godt veed, at den eneste Grund, der har bestemt hans Søster til at deeltage i Sammensværgelsen, er Haabet om at see Trenck gjenindsat i sine Rettigheder, og maaskee at ægte ham."

„Det kjender jeg heller ikke Noget til, Hr. Baron, men jeg tænker, at hvis De var den op-

høiede Prindsesse oprigtigt hengiven, vilde De ikke fortælle mig saa besynderlige Ting om hende."

Larmen af Hjulene paa Brostenene endte denne Samtale, til Baronens store Tilfredshed, som ikke vidste noget Middel mere til at drage sig ud af Sagen. Man kjørte ind ad Byen. Sangerinden, som blev esforteret lige til sin Logedør og ind mellem Coulisserne af to Skildvagter, som næsten ikke tabte hende ud af Sigte, blev temmelig koldt modtaget af sine Kammerater. Hun var elsket af dem, Ingen af dem havde Mod til ved ydre Høflighedsbeviser at protestere mod den Unaade, Kongen havde forkyndt hende. De vare sørgmodige, tvungne og som grebne af Frygt for at komme hende nær. Consuelo, som ikke vilde tilskrive denne Fremgangsmaade Feighed, men Medlidenhed, troede i deres nedslagne Væsen at læse Forkyndelsen af en lang Arrest. Hun stræbte at vise dem, at hun ikke frygtede derfor, og fremtraadte paa Scenen med modig Fortrøstning.

Der foregik i dette Øieblik noget Besynderligt paa Skuepladsen. Da Porporinas Arrestation havde vakt megen Opsigt og da Tilskuerne kun

bestod af saadanne Personer, som ifølge deres Overbeviisning, eller ifølge deres Stilling, vare Kongens Villie hengivne, stak Enhver Hænderne i Lommen, for at modstaae Lysten til efter Sædvane at klappe for Sangerinden, som nu var falden i Unaade. Hele Huset saae paa Kongen, som paa sin Side lod sit speidende Blik løbe rundt paa Skaren og syntes at paabyde den den dybeste Taushed. Pludselig faldt en Rosenkrands, man veed ikke hvorfra, ned foran Sangerindens Fødder, og flere Stemmer sagde paa engang og høit nok til at høres overalt paa Tilskuerpladsen: „Det er fra Kongen! Det er Kongen, der skjænker hende sin Benaadelse!“ Denne besynderlige Forsikkring gik fra Mund til Mund med Lynets Hurtighed, og da Enhver troede at gjøre sin Pligt og at behage Kongen, reiste sig fra det hele Huus en saadan Bifaldsstorm, som Ingen i Mands Minde nogensinde havde hørt i Berlin. I flere Minuter kunde Porporina, der var forhindret og forvirret ved denne saa dristige Protestation, ikke begynde sin Rolle. Forbauset vendte Kongen sig mod Tilskuerne med et frygtelig vredt Blik, som

man antog for et Signal til at blive ved og bifalde endnu stærkere. Selv Buddenbrock, som ikke stod langt fra ham, og havde spurgt den unge Benda, hvorom det gjaldt, og af Denne faaet det Svar, at Krandsen var kastet fra Kongens Plads, gav sig til at klappe i Hænderne med en misfornøiet og derved meget komisk Mine. Porporina troede at drømme, og Kongen følte paa sig selv for at overbevise sig om han virkelig var vaagen.

Hvad nu end Aarsagen eller Maalet for denne Triumph var, følte Consuelo den gavnlige Virkning deraf, hun overgik sig selv og blev bifaldt med samme Henrykkelse under hele første Act. Men da Feiltagelsen lidt efter lidt var opklaret under Mellemacten, var der kun en Deel af Publicum, og det endda den meest ubekjendte og med Hoffolkenes Meddelelser mindst fortrolige Deel, der vedblev at give Bifaldstegn. Under anden Mellemact underrettede Ordførerne i Corridorerne og Foyeen alle Folk om, at Kongen var meget misfornøiet med Publicums taabelige Holdning; at det var en Cabale, der var udspundet af Porporina med en uhørt Driftighed; og endelig, at Enhver,

der blev angivet som Deeltager i dette dumdristige Foretagende, vilde visselig komme til at fortryde det. Da tredie Act gik, var Publicums Taushed saa dyb, trods de Underværker, Primadonnaen gjorde, at man vilde have kunnet høre en Flue surre ved Enden af hvert Stykke, hun sang, medens derimod de andre Skuespillere til Gjengjeld høstede alle Frugterne af denne Reaction.

Hvad Porporina angik, var hun snart dragen ud af Skuffelsen med Hensyn til sin Triumph.

„Min stakkes Veninde," havde Conciolini sagt til hende, idet han i Coulisserne viste hende Krandsen fra første Scene, „jeg beklager Dig, at Du har saa farlige Venner. De ville ødelægge Dig i Bund og Grund."

I Mellemacten kom Porporino ind i hendes Loge og sagde sagte til hende:

„Jeg sagde Dig, at Du ikke skulde stole paa Saint-Germain; men det var for silde. Hvert Parti har sine Forrædere. Vær derfor ikke mindre tro i Venskab, og lyt til Din Samvittigheds Stemme. Du er beskyttet af en stærkere Arm end den, der undertrykker Dig."

„Hvad vil Du sige?" udbrød Porporina. „Hører Du til dem . . ."

„Jeg siger, at Gud vil beskytte Dig," svarede Porporino, som syntes at frygte for at være bleven hørt og pegede paa Brædevæggen, som gjorde Skillerummet mellem de forskjellige Skuespilleres Loger. Disse Vægge vare ti Fod høie, men lode dog fra deres Høide til Loftet et saa betydeligt Mellemrum aabent, at det var let at høre i den ene Loge hvad der foregik i den anden. „Jeg har forudseet," sagde han, idet han talte endnu sagtere og leverede hende en Pung, „at Du maa trænge til Penge, og bringer Dig derfor nogle."

„Jeg takker Dig," svarede Consuelo. „Hvis Fangevogteren, der sælger mig mine Levnetsmidler dyrt, kommer og forlanger nogen Betaling af Dig, saa, da jeg nu har nok til at tilfredsstille ham i lang Tid, undslaae Dig for at betale hans Regninger. Det er en Aagerkarl."

„Det er godt," sagde den gode og ærlige Porporino. „Jeg vilde forværre Din Stilling, hvis jeg syntes at have Hemmeligheder med Dig."

Han smuttede ud, og Consuelo fik Besøg af

Madame Coccei, forhen Barberini, som mødigt bevidnede hende megen Deeltagelse og Kjærlighed. Marquise d'Argens, forhenværende Cochois, kom ind til dem med en meget afmaalt Mine og med skjønne Ord som en Dronning, der protegerer Ulykken. Consuelo takkede hende ikke mindre for sit Skridt, og bad hende ikke at sætte sin Mands Gunst paa Spil ved at forlænge sit Besøg.

Kongen spurgte Poelnitz:

„Nu vel, har Du udspurgt hende? Har Du fundet noget Middel til at bringe hende til at tale?"

„Ikke mere end en Hjørnesteen," svarede Baronen.

„Har Du ladet hende forstaae, at jeg vil tilgive Alt, naar hun blot vil fortælle mig hvad hun veed om Feiekonen, og hvad Saint-Germain har sagt hende?"

„Hun bryder sig ikke mere derom end om Aaret Fyrgetyve."

„Har Du giort hende bange med Hensyn til hendes Fangenskabs Langvarighed?"

„Endnu ikke. Deres Majestæt havde paalagt mig at tage hende med det Gode.“

„Saa skal Du see at gjøre hende bange, naar Du fører hende tilbage.“

„Jeg skal forsøge derpaa, men det vil neppe lykkes mig “

„Det er altsaa en Helgeninde, en Martyrinde?“

„Det er en Afsindig, en Besat, maaskee Djævelen selv i Fruentimmerklæder.“

„Saa vee hende! Saa opgiver jeg hende. Den italienske Operas Saison ophører om faa Dage. Indret Dig saaledes, at Du ikke mere behøver denne Pige, og at jeg ikke hører mere tale om hende førend næste Aar.“

„Et Aar! Det vil Deres Majestæt ikke holde ud.“

„Bedre end Dit Hoved holder paa Din Hals, Poelnitz!“

5.

Poelnitz havde Grunde nok til at være misfornøiet med Porporina og til at hevne sig. Men han gjorde det dog ikke; hans Charakteer var umaadelig feig, og han havde ikke Kraft til at være ondskabsfuld, uden mod dem, som overgave sig til ham. Naar man lod ham være i Ro, blev han frygtsom, og man skulde sige, at han følte en ufrivillig Agtelse for dem, det ikke havde lykkedes ham at bedrage. Man havde endogsaa seet ham løsrive sig fra dem, som smigrede hans Laster, for slukøret at hænge efter dem, der traadte ham under Fødder. Var det Følelsen af hans Svaghed, eller Erindringen om hans mindre plettede Ungdom? Man maatte snarere troe, at der hos de meest fordærvede Sjæle altid endnu er Noget, som anklager den udslukte bedre Følelse og efterlader en Tilstand af Smerte og Samvittighedsnag. Det er vist, at Poelnitz i lang Tid sluttede sig til hvert af Prinds Henriks Skridt, idet han fremhyklede Deeltagelse i hans Kummer; at han ofte havde opægget ham til at beklage sig over Kongens

ſlette Fremgangsmaade mod ham og ſelv foregaaet ham med ſit Exempel, for derpaa at gaae lige hen og berette Frederik hvert Ord, han havde ſagt, ja endogſaa gjøre dem mere bittre, for at forøge Kongens Vrede. Poelnitz havde drevet dette ſkjændige Haandværk ene af Lyſt til at drive det; thi i Grunden hadede han ikke Prindſen. Han hadede Ingen, uden det ſkulde være Kongen ſelv, ſom vanærede ham jo længer jo mere, uden at ville berige ham. Poelnitz elſkede Liſtighed for Liſtighedens egen Skyld. At bedrage var i hans Øine en ſmigrende Triumph. Han fandt forreſten en oprigtig Fornøielſe i at ſige Ondt om Kongen og faae Andre til at ſige Ondt om ham; og naar han kom at rapportere diſſe Bagvaſkelſer for Frederik, idet han altid gjorde ſig til af at have fremkaldt dem, frydede han ſig i Hjertet over at kunne ſpille ſin Herſker det ſamme Puds, idet han ſkjulte ham den Lykke, han havde nydt ved at ſpotte ham, forraade ham og aabenbare hans Feil, hans Latterligheder og hans Laſter for hans Fiender. Saaledes gjorde han Nar ad alle Parter, og dette intrigante Liv, hvori han kun pleiede ſit Had, uden at tjene No-

genſomhelſt, havde for ham en hemmelig Vellyſt ved ſig.

Dog havde Prinds Henrik tilſidſt bemærket, at hvergang han havde givet ſin Harme frit Løb i den liſtige Poelnitz's Nærværelſe, fandt han altid Kongen nogle Timer efter mere forbittret og mere fornærmende mod ſig, end ellers. Havde han beklaget ſig for Poelnitz over at være bleven holdt i Arreſt i fire og tyve Timer, ſaae han næſte Dag ſin Straffetid fordobblet. Denne ligeſaa frimodige ſom tappre Prinds, ligeſaa tillidsfuld ſom Frederik var mistænkelig, havde omſider faaet Øinene op med Henſyn til Barorens elendige Charakteer. Men iſtedetfor klogelig at ſkaane ham, havde han overvældet ham med ſin Harme, og fra den Tid af bøiede Poelnitz ſig i Støvet for ham og forraadte ham ikke mere. Det ſyntes endogſaa ſom om han elſkede ham i Hjertets Grund, forſaavidt han var iſtand til at elſke. Han viſte ſig rørt af Beundring, naar han talte om ham, og diſſe Vidnesbyrd paa Agtelſe ſyntes ſaa oprigtige, at man forbauſedes derover, ſom over en ubegribelig Underlighed hos en ſaadan Mand.

Sagen var, at Poelnitz, som fandt ham tusind Gange mere ædelmodig og overbærende end Frederik, havde foretrukket at have ham til Herre; og da han løselig anede eller gjættede, ligesaavel som Kongen gjorde, at der var en hemmelighedsfuld Sammensværgelse i Prindsens Nærhed, vilde han have givet Meget for at holde Traadene i sin Haand og vide om han kunde gjøre Regning paa tilstrækkeligt Held, for at slutte sig dertil. Det var derfor i den Hensigt, at faae nogen Oplysning for sin egen Regning, at han havde søgt at føle Consuelo paa Tænderne. Havde hun end aabenbaret ham den Smule, hun vidste, vilde han ikke have rapporteret det til Kongen, medmindre Denne havde givet ham mange Penge derfor. Men Frederik var altfor god Oeconom til at have store Forbrydere i sin Tieneste.

Poelnitz havde lokket Noget af denne Hemmelighed ud af Grev Saint-Germain. Han havde med saa megen Overbeviisning fortalt saameget Ondt om Kongen, at denne duelige Eventyrer ikke havde viist ham Mistro nok. I Forbigaaende kunne vi ogsaa sige, at Eventyreren besad et Gran

Begeistring og Daarskab; var han end i flere Henseender en Charlatan, ja selv en Jesuit, havde han dog i Grunden en fanatisk Overbeviisning, som frembød forunderlige Modsætninger og forledte ham til at begaae mange Inconsequentser.

Da Poelnitz førte Consuelo tilbage til Fæstningen, opførte han sig temmelig naivt mod hende, da han var en Smule flovet ved den Foragt, der vistes ham, og maaskee end ikke mere tydelig erindrede hvad der var forefaldet mellem dem. Han tilstod ligefrem, uden at lade sig bede derom, at han vidste Intet, og at alt Det, han havde sagt hende om Prindsens Planer med Hensyn til de fremmede Magter, kun var en selvopfunden Forklaring over den besynderlige Omgang og hemmelighedsfulde Forbindelse, som Prindsen og hans Søster stode i til mistænkelige Folk.

„Denne selvopfundne Forklaring gjør Deres retskafne Charakteer ingen Ære, Hr. Baron," svarede Consuelo, „og maaskee burde De ikke prale deraf."

„Forklaringen er ikke af mig," svarede Poelnitz rolig, „den er udsprungen i Kongens, vor

Herres, Hjerne, en saa sygelig og pirrelig Hjerne, som der gives, naar Mistanke har bemægtiget sig den. Og at udgive Formodninger for Visheder, det er nu saadan en Hofbrug og ved Diplomaternes Videnskab helliget Methode, at det er ganske pedantisk af Dem at forarges derover. Forøvrigt er det Kongerne, der have lært mig den, det er dem, der have fuldendt min Opdragelse, og alle mine Laster komme, fra Fader til Søn, fra de to preussiske Monarker, jeg har havt den Ære at tjene under. Tale Falskheds Sag, for at faae Sandheden frem! Frederik bærer sig aldrig anderledes ad, og ham holder man for en stor Mand; han er netop i Ry; medens man behandler mig som en Forræder, fordi jeg træder i hans Fodspor; hvilken en Fordom!"

Poelnitz pinte Consuelo saameget han kunde, for at faae at vide, hvad der foregik mellem hende, Prindsen, Abbedissen, Trenck, Eventyrerne Saint-Germain og Trismegistus, og et stort Antal vigtige Personer, som efter hans Sigende vare indblandede i en uforklarlig Intrigue. Han tilstod naivt, at, hvis denne Sag havde nogen indre Fast-

hed, vilde han ikke tøve med at slutte sig til den. Consuelo mærkede godt, at han talte aldeles aabenhjertigt, men da hun ikke vidste Noget, havde hun ingen Fortjeneste af at vedblive sin stadige Benægtelse.

Da Poelnitz havde seet Castellets Porte lukke sig for Consuelo og hendes Hemmelighed, anstillede han drømmerisse Betragtninger over hvad Fremgangsmaade han skulde vælge med Hensyn til hende, og da han tilsidst fattede Haab om, at hun maaskee bedre lod sig gjennemskue, naar hun ved hans Gunst kom tilbage til Berlin, besluttede han at undskylde og retfærdiggjøre hende for Kongen. Men strax ved det første Ord, han næste Dag sagde til Kongen derom, afbrød Denne ham med det Spørgsmaal:

„Hvad har hun aabenbaret?"

„Intet, Sire."

„Ja, saa lad mig være i Fred. Jeg har jo forbudt Dem at tale til mig om hende."

„Sire, hun veed Intet."

„Desto værre for hende! Lad det ikke skee oftere, at nævne hendes Navn for mig!"

Denne Befaling udtaltes i en Tone, som ikke tillod noget Gjensvar. Frederik led virkelig ved at tænke paa Porporina. Han havde i Grunden af sit Hjerte og i sin Samvittighed et lille ømt Punkt, der altid smertede, som naar man rører med Fingeren paa en lille i Kjødet indtrykket Torn. For at unddrage sig denne pinlige Følelse tog han den Beslutning uigjenkaldelig at glemme den hele Sag, og det var ham ikke vanskeligt at lykkes deri. Otte Dage vare ikke forløbne, inden han, takket være hans stærke kongelige Temperament og den servile Underkastelse af alle dem, som omgave ham, slet ikke mere erindrede sig, at Consuelo nogensinde havde existeret. Imidlertid sad den Ulykkelige paa Spandau. Theatersaisonen var forbi, og man havde frataget hende hendes Claveer. Kongen havde viist hende denne Opmærksomhed den Aften, da man havde bifaldt hende mod hans Villie, idet man troede at det behagede ham. Prinds Henrik havde Arrest paa ubestemt Tid. Abbedissen af Quedlinburg var meget alvorlig syg. Kongen havde været saa grusom at faae hende til at troe, at Trenck var bleven grebet paany og atter kastet i

sit Fængsel. Trismegistus og Saint-Germain vare virkelig forsvundne og Feiekonen havde ophørt at hjemsøge Slottet. Hvad hendes Tilsyneladelse spaaede, syntes at have faaet en Slags Bekræftelse. Den yngste af Kongens Brødre var død af Svækkelse som en Følge af meget tidlige Sygdomme.

Til disse huuslige Sorger kom endnu Voltaires bestemte Brud med Kongen. Alle den Sidstes Levnetsbeskrivere have erklæret, at Æren i denne elendige Kamp blev paa Voltaires Side. Ved nøiere at undersøge Processens Acter, finder man, at der ingen Ære var paa nogen af Siderne og at Frederik maaskee endogsaa spillede den mindst gnieragtige Rolle. Mere kold, mere uforsonlig og mere egoistisk end Voltaire, kjendte Frederik hverken Misundelse eller Had; men de ovennævnte smaae drillende Lidenskaber berøvede Voltaire al Stolthed og Værdighed, hvoraf Frederik idetmindste vidste at bevare Skinnet. Blandt de bittre Kjævlerier, som lidt efter lidt medførte Explosionen, var der en, hvori Consuelo vel ikke blev nævnet, men hvori den mod hende vilkaarlig udtalte Forglemmelses-Dom blev haardt medtagen.

D'Argens læste en Aften pariſiſke Aviſer for Frederik i Voltaires Nærværelſe. Deri fortaltes Hændelſen med Mademoiſelle Clairon, ſom blev afbrudt midt i ſin Rolle af en Tilſkuer, der havde en daarlig Plads og ſom raabte til hende: „Hoiere!" hvortil hun ſvarede med kongelig Værdighed: „Tal Du ſagtere!" men blev af Publicum opfordret til at gjøre en Undſkyldning for dette Svar, og tilſidſt kaſtet i Baſtillen, fordi hun vedblev ſin Rolle med ligeſaa megen Stolthed ſom Faſthed. De offentlige Blade tilføiede, at denne Hændelſe ikke berøvede Theatret Mademoiſelle Clairon, fordi hun, under ſin Arreſt, blev ført fra Baſtillen, under Eskorte, for at ſpille Phædra eller Chimene, hvorpaa hun atter vendte tilbage til ſit Fængſel indtil hendes Straf blev udſonet, ſom man antog og haabede ikke vilde vare længe.

Voltaire var nøie forbunden med Hippolyte Clairon, ſom væſenlig havde bidraget til hans dramatiſke Værkers Held. Han blev indigneret over denne Begivenhed og glemmende at en lignende og endnu alvorligere foregik for Preusſernes Øine, raabte han, afbrydende d'Argens ved hvert Ord:

„Det gjør Frankrig ingen Ære! . . . Den Afsindige, at afbryde en Skuespillerinde som Mademoiselle Clairon paa saa dum og plump en Maade! . . . Enfoldige Publicum, at forlange at hun skulde gjøre Undskyldning! En Dame! En fortryllende Dame! De Skolefuxe! De Spidsborgere! . . . Bastillen? Retfærdige Gud! Har De ogsaa læst rigtig, Marquis? En Dame i Bastillen i vor Tid! For et saa aandrigt, smagfuldt og træffende Svar! For en saa fortræffelig Replik! Og det kan skee i Frankrig?"

„Naturligviis," sagde Kongen. „Clairon spillede Electra eller Semiramis, og Publicum, som ikke vilde tabe et Ord deraf, burde vel finde Naade i Hr. Voltaires Øine."

Til en anden Tid vilde denne Bemærkning af Kongen være bleven smigrende, men nu fremsagdes den med comisk Tone, som slog Philosophen og pludselig mindede ham om hvilken Ubesindighed han begik. Han havde tilstrækkelig Aand til at gjøre Sagen god igien; men han vilde ikke. Kongens Spot opvakte hans, og han svarede:

„Nei, Sire, havde end Mademoiselle Clairon

forvandſket en Rolle, ſom jeg havde ſkrevet, kan jeg dog ikke begribe, hvor noget Politi i Verden kan være ſaa brutalt at ſlæbe en Skjønhed, et Geni og en værgeløs Dame i Statsfængslet."

Dette Svar i Forbindelſe med hundrede andre og iſær med de bidende Ord og gemene Spotterier, ſom mere end een tjenſtagtig Poelnitz atter bragte for Kongen, hidførte det Brud, ſom hele Verden kjender og ſom gav Voltaire Anledning til de bittreſte Klager, de meeſt comiſke Beſkyldninger og de haardeſte Bebreidelſer. Conſuelo blev kun mere glemt paa Spandau, medens Clairon efter tre Dages Forløb gik triumpherende og tilbedet ud af Baſtillen. Berøvet ſit Claveer væbnede det ſtakkels Barn ſig med hele ſit Mod for at vedblive at ſynge om Aftenen og componere Muſikſtykker. Hun naaede ſit Maal og bemærkede ſnart, at hendes Stemme og udſøgt fine Gehør vandt endnu ved denne tørre og beſværlige Øvelſe. Frygten for at tage feil gav hende megen mere Omſigt; hun hørte ſig mere ſelv, hvilket nødvendigviis ſkjærpede hendes Hukommelſe og Opmærkſomhed. Hendes Maneer blev mere omfangsrig, mere alvorlig, mere

fuldendt. Hvad hendes Compositioner angik, antoge de en ædel og simpel Charakteer, og hun componerede i sit Fængsel Melodier af en beundringsværdig Skjønhed og storartet Tungsindighed. Dog varede det ikke længe inden hun følte den skadelige Virkning, som Tabet af hendes Claveer havde paa hendes Helbred og hendes Sindsro. Da hun følte Trang til uophørlig Beskjeftigelse og ikke kunde udhvile sig fra den ophidsende og voldsomme Anstrængelse at componere og synge ved et roligere Arbeide som at læse eller studere, følte hun Feberen langsomt antændes i hendes Aarer og Smerte angribe alle hendes Tanker. Denne virksomme, lykkelige og af hjertelig Hengivenhed fulde Charakteer var ikke skabt for Ensomhed eller Mangel paa alle Sympathier. Hun vilde maaskee være bukket under i faa Uger for denne grusomme Behandling, hvis Forsynet ikke havde sendt hende en Ven, hvor hun mindst havde ventet at finde nogen.

6.

Nedenunder vor Fanges Celle var der et stort røgfuldt Værelse, hvis tykke og mørke Hvælving aldrig fik anden Belysning end den fra Ilden, der brændte paa en uhyre stor Skorsteen, som bestandig var fuld af Jerngryder, der kogede og sydede i alle mulige Tonarter, og dette Værelse indsluttede om Dagen Familien Schwartz og dens dygtige Kjøkkenoperationer. Medens Konen mathematisk beregnede det størst mulige Antal Middagsportioner med det mindst mulige Quantum Spisevarer og Ingredienser, sad Manden foran et med Blæk og Olie smudsigt Bord og opsatte kunstigt, ved Skinnet af en Lampe, som altid brændte i denne mørke Helligdom, de frygteligste og med de meest fabelagtige Enkeltheder overfyldte Regninger. De magre Portioner vare for det største Antal Fanger, som den tjenstfærdige Fangefoged havde vidst at sætte paa sin Kostgjængerliste; Regningerne derfor skulde sendes til deres Commissionairer eller Slægtninge

uden at underkastes deres Control, som havde dett daglige Erfaring af denne yppige Levemaade. Medens det speculerende Ægtepar ivrigt overlod sig til sit Arbeide, levede to fredeligere, i Kakkelovnskrogen indkrøbne, Væsner i Taushed og ufuldkommen ubekjendte med det Behagelige og Profitable i de Andres Forretninger. Det ene var en stor, mager, rødhaaret Kat, hvis eneste Beskjeftigelse bestod i at slikke sine Poter og vælte sig om i Asken. Det andet var en ung Mand eller rettere en Dreng, som endnu var hæsligere i sit Slags, hvis ubevægelige og contemplative Liv var deelt mellem Læsen i en gammel slet Bog, der var mere fidtet end Moderens Gryder, og en evig Drømmen, som mere lignede en Tosses Dosighed end et tænkende Væsens Grandskning. Katten var af Barnet døbt med Navnet Beelsebub, uden Tvivl i Modsætning til Barnets og et af Hr. og Mad. Schwartz, hans Fader og Moder, givne gudfrygtige og hellige Navn, Gottlieb.

Gottlieb, som var bestemt til den geistlige Stand, havde indtil sit femtende Aar gjort gode

Studier og hurtige Fremskridt i den protestantiske Liturgi. Men i de sidste fire Aar levede han slov og sygelig i Kakkelovnskrogen, uden at ville gaae ud, uden at have Lyst til at see Solens Lys og uden at kunne fortsætte sin Opdragelse. En for hurtig og uregelmæssig Vækst havde bragt ham i denne svækkede og uvirksomme Stilling. Hans lange, tynde Been kunde neppe bære den umaadelige og næsten forstrakte Krop. Hans Arme vare saa svage og hans Hænder saa keitede, at han ikke kunde røre ved Noget uden at slaae det istykker. Derfor havde ogsaa hans gjerrige Moder aldeles forbudt ham at gjøre Brug af Hænderne og han var kun altfor tilbøielig til at adlyde hende i denne Henseende. Hans tykke, skjægløse Ansigt, der begrændsedes af en høi, aaben Pande, lignede en overmoden Pære. Hans Ansigtstræk vare ligesaa uregelmæssige som hans Legemsbygning. Hans Øine syntes fuldkommen forvildede, saa skelende og omsvævende var hans Blik. Hans tykke Mund havde altid et intetsigende Smiil; hans Næse var misdannet, hans Ansigtsfarve bleg, hans Øren flade og altfor langt tilbage paa Hovedet; tyndt

og stivt Haar omkrandsede sørgeligt dette tossede Ansigt, der snarere lignede en slet skrabet Roe end et christeligt Fjæs; det var idetmindste hans Moders poetiske Sammenligning.

Uagtet den Hæslighed, Naturen havde ødslet med paa dette stakkels Væsen, uagtet den Skam og Kummer, Moer Schwartz følte, naar hun betragtede ham, var Gottlieb dog som eneste Søn, som syg, harmløs og taalmodig, ikke desmindre den eneste Gjenstand for deres Kjærlighed og Stolthed, som havde givet ham Livet. Man smigrede sig med, da han var mindre styg, at han nok vilde blive en smuk Dreng. Man glædede sig over hans Flid i hans Barndom og den glimrende Fremtid, den lovede ham. Uagtet den mislige Stilling, hvori man saae ham bragt, haabede man dog at han atter vilde faae Kræfter, Forstand og Skjønhed, naar hans uendelige Vext var forbi. Forresten behøve vi ikke at sige, at den moderlige Kjærlighed vænner sig til Alt og lader sig noie med Lidet. Skjøndt Moer Schwartz altid skjændte paa og spottede over sin hæslige Gottlieb, tilbad hun ham dog og vilde ikke have havt Mod til at lave

sine Saucer eller opskrue sine Regninger, naar hun ikke bestandig havde seet ham staae som en Saltstøtte (det var hendes Udtryk) i Kakkelovnskrogen. Fader Schwartz, der som mange Mænd satte mere Egenkjærlighed end Ømhed i sin faderlige Følelse, vedblev at bedrage og bestjæle sine Fanger i det Haab, at Gottlieb en Dag skulde blive Præst og berømt Taler, en sir Ivie hos ham, fordi Drengen, førend han blev syg, havde havt let for at udtrykke sig. Men det var nu fire Aar siden han havde sagt noget fornuftigt Ord; og hvis det hændte sig at han klødrede nogle Ord sammen, var det altid kun til sin Kat Beelsebub, han værdigedes at henvende dem. Kort sagt, Gottlieb var af Lægerne erklæret for gal, og hans Forældre vare de eneste, der troede paa Muligheden af hans Helbredelse.

En Dag var dog Gottlieb pludselig traadt ud af sin apathiske Tilstand og havde erklæret sine Forældre, at han havde Lyst til at lære et Haandværk, for at blive fri for at kede sig, og anvende sine sørgelige, sygelige Aar noget nyttigt. Man havde givet efter for dette uskyldige Lune, skjøndt

det egentlig var uværdigt for et tilkommende Medlem af den evangeliske Kirke at arbeide haandværksmæssigt. Men Gottliebs Aand syntes saa bestemt paa at ville udhvile sig, at man vel maatte give ham Lov til at studere Skomagerkunsten i en Skomagers Værksted. Hans Fader havde ønsket, at han havde valgt en mere elegant Profession, men det var forgiæves at han lod alle Industrigrene passere Revue for ham, han blev haardnakket staaende ved den hellige Crispins Værk, ja erklærede endogsaa, at han følte sig kaldet af Forsynet til at overtage dette Haandværk. Da denne Lyst hos ham blev en fix Idé, og Frygten alene, at blive hindret i dens Iværksættelse, kastede ham i en dyb Melancholi, lod man ham gaae en Maaned i en Mesters Værksted, hvorfra han kom tilbage en skjøn Morgen forsynet med alt muligt Værktøi og nødvendigt Materiale og indrettede sig atter i sin kjære Kakkelovnskrog, idet han erklærede, at han nu havde tilstrækkelig Indsigt i Kunsten og ikke behøvede at lære mere. Det var vel ikke sandsynligt; men da hans Forældre haabede, at han var bleven ked af denne Beskjeftigelse, og at han maaskee igjen vilde

give sig til at studere Theologi, fandt de sig i hans Tilbagekomst uden Dadel og uden Spot. Nu begyndte i Gottliebs Liv en ny Aera, som blev ganske optaget af den behagelige, indbildte Forfærdigelse af et Par Sko. Tre eller fire Timer om Dagen tog han sin Læst og sin Syl og arbeidede paa en Sko, som aldrig kom paa nogen Fod, da den aldrig blev færdig. Hver Dag sprættet op igjen, udspændt, banket og atter sammensyet, antog den alle mulige Figurer, undtagen den en Sko skulde have, hvilket dog ikke hindrede den fredelige Kunstner fra at forfølge sit Værk med en Fornøielse, en Opmærksomhed, en Stadighed, en Taalmodighed og en Selvtilfredshed, der overgik enhver Dadel. Schwartz's forfærdedes i Førstningen noget over denne Monomani, men vænnede sig siden dertil som til alt Øvrigt, og den aldrig færdige Sko, som afvexlende med hans Bog og Bønnebog kom i hans Hænder, blev kun anseet for en Svaghed mere i hans Liv.

Man forlangte intet Andet af ham, end at han af og til skulde ledsage sin Fader i Galleriene og Gaardene, for at drage friff Luft. Men

disse Spadseretoure paabroge Mester Schwartz megen Ergrelse, fordi de andre Fangevogteres og Betjentes Børn i Castellet ikke undlode at løbe efter Gottlieb, idet de efterabede hans ligegyldige og høslige Gang og raabte efter ham i alle Toner:

„Sko! Sko! Skomager, giv os Sko!"

Gottlieb tog ikke denne Spot ilde op; han smilede med et Engleansigts milde Blik ad denne ondskabsfulde Bøn og standsede endogsaa for at svare:

„Sko? Ja vist, meget gjerne! Kom kun ind til mig og lad mig tage Maal af Jer. Hvem vil have Sko?"

Men Schwartz slæbte ham med sig for at forebygge, at han skulde prostituere sig for denne Pøbel, og Skomageren syntes hverken fortørnet eller urolig over at blive rykket bort paa denne Maade fra disse saa paatrængende Kunder.

Allerede i de første Dage af sit Fangenskab var Consuelo bleven ydmygt anmodet af Schwartz om at ville indlade sig i en Samtale med Gottlieb for at forsøge paa atter at vække Erindring hos ham og Lyst til hiin Veltalenhed, hvormed

han syntes at have været saa begavet i sin Barndom. Medens han aabenhjertigt tilstod sin Arvings sygelige og apathiske Tilstand, havde Hr. Schwartz, tro mod den af Lafontaine saa smukt beskrevne Naturlov:

„Vore Smaae ere smukke og nydelige
Fremfor alle deres Lige velskabte og deilige,"

ikke ganske tro beskrevet den stakkels Gottliebs Indbigheder, uden hvilket Consuelo maaskee ikke, som hun gjorde, havde undslaaet sig for at modtage i sin Celle dette store unge Menneske paa nitten Aar, som man afmalede hende i følgende Udtryk: „En ung Knos paa sem Fods og otte Tommers Høide, som havde faaet Tænderne til at løbe i Vand paa alle Landets Hververe, naar ikke ulykkeligviis for hans Sundhed, men tillykke for hans Uafhængighed, en lille Svaghed i Armene og Benene havde gjort ham uskikket til det militaire Haandværk." Den Fangne tænkte, at et saadant Selskab af et Barn paa den Alder og af den Vext var lidet passende for hende i sin Stilling, og afslog derfor bestemt at modtage ham; en Uvillighed, som Moer Schwartz lod hende bøde for

ved hver Dag at komme en Pægel Vand mere i hendes Suppe.

For at komme til at spadsere i Esplanaden, hvor man havde tilladt Consuelo daglig at drage frisk Luft, var hun nødt til at stige ned i Schwartz's ildelugtende Bolig og at gaae igiennem den, Alt med hendes Fangevogters Tilladelse og under hans Eskorte, der forøvrigt ikke lod sig bede meget, da den Rubrik „utrættelig Tjenstagtighed" (i alle saadanne Tjenester, som ikke strede mod hans Instrux) blev ført paa Regning og ansat til en temmelig høi Priis. Det traf sig altsaa, da hun engang gik igiennem dette Kjøkken, hvorfra en Dør gik ud til Esplanaden, at hun tilsidst saae og opdagede Gottlieb. Dette uforholdsmæssige Barneansigt paa en flet bygget Kæmpekrop fyldte hende i Begyndelsen med Afsky, men siden med Medlidenhed. Hun tiltalte ham, adspurgte ham venligt og stræbte at faae ham til at snakke. Men hun fandt hans Aand lammet af Sygdom eller umaadelig Banghed; thi han fulgte kun med hende paa Volden, efterat hans Forældre med Magt havde nødet ham dertil, og besvarede kun hendes Spørgs-

maal med Enstavelsesord. Hun frygtede derfor for at forsøge den Kedsommelighed, hun indgjød ham, ved at beskjeftige sig med ham og aflod at tale til ham, ja endog at see paa ham, efterat hun havde erklæret hans Fader, at hun ikke fandt det mindste Anlæg hos ham for Talekunsten.

Consuelo var paany bleven visiteret af Madame Schwartz den Aften, hun havde gjensect sine Kammerater og det berlinske Publicum for sidste Gang. Men det var lykkedes hende at bedrage den qvindelige Cerberus's Aarvaagenhed. Det var sildig paa Aftenen, Kjøkkenet var mørkt og Madame Schwartz i daarligt Humeur over at blive vækket i sin første Søvn. Medens Gottlieb sov i et Kammer eller rettere i en Fordybning, som vendte ud til Kjøkkenet, og Hr. Schwartz var gaaen op for at aabne den dobbelte Jerndør til Consuelos Celle, nærmede Denne sig Ilden, der ulmede under Aften, og idet hun lod som om hun kjærtegnede Beelsebub, søgte hun et Middel til at frelse sine Penge fra Randsagerindens Kløer, for ikke at være fuldkommen afhængig af hende. Medens Moer Schwartz tændte sin Lampe og satte sine Briller

paa, bemærkede Consuelo i Kakkelovnskrogen paa den Plads, Gottlieb ialmindelighed opholdt sig paa, en Fordybning i Muren, saa stor som en Arm, og i dette hemmelighedsfulde Hul den stakkels Tosses Bønnebog og evige Sko. Det var hans Bibliothek og Værksted. Dette af Kønrøg og Røg sværtede Hul indeholdt alle Gottliebs Rigdomme og Skatte. Med en hastig og behændig Bevægelse lagde Consuelo sin Pengepung derind og lod sig derpaa taalmodig undersøge af den gamle Hex, som længe besværede hende med at føle med sine gliede og krumme Fingre i alle hendes Klædnings Folder, overrasket og vred over ikke at finde Noget. Consuelos Koldblodighed, som forresten ikke ansaae det for saa uhyre vigtigt at sætte sin lille List lykkeligt igjennem, overtydede tilsidst Fangevogterfken om at hun ikke havde Noget, og da Randsagningen var forbi, kunde hun let tage sin Pung igjen og holde den i Haanden under Pelsen, indtil hun kom op i sin Celle. Her var hun belavet paa at skjule den, da hun godt vidste, at man hver Dag, naar hun var ude at spadsere, gjennemsøgte Cellen paa det Omhyggeligste. Hun fandt intet

Bedre end bestandig at bære sin lille Formue hos sig i et Belte, da Madame Schwartz ikke havde Ret til at randsage hende, naar hun ikke forlod Fæstningen.

Imidlertid var den første Sum, som Moer Schwartz havde taget hos Fangen den første Dag, hun kom, allerede for længe siden medgaaet, takket være Hr. Schwartz's sindrige Maade at skrive Regninger paa. Da han paany havde havt nogle ubetydelige Udgivter, men skrevet en temmelig rund Sum paa Regning derfor, ifølge hans kloge og indbringende Vane, var Schwartz altfor frygtsom til at tale om Forretninger med og forlange Penge af en Person, som var fordømt til ingen at maatte have; men da han var underrettet om den første Dag, hun kom i Arrest, at hun havde betroet Porporino sine Pengesager i Forvaltning, begav bemeldte Schwartz sig, uden at sige hende et Ord derom, til Berlin og præsenterede Porporino sin Regning. Underrettet af Consuelo havde Denne afslaaet at betale Regningen førend den blev attesteret af Kostgiængerinden, og sendt Creditoren til-

bage til sin Veninde, som han sidste Gang havde forsynet med en ny Sum.

Schwartz vendte bleg og fortvivlet tilbage, raabte paa Bankerot og betragtede sig som bestiaalen, skjøndt de første hundrede Dukater, som vare fratagne Fangen, havde betalt alle de Udgivter, man havde havt for hendes Skyld i to Maaneder. Moer Schwartz bar dette formeentlige Tab med et stærkere Hoveds og en taalmodigere Aands Philosophi.

„Uden Tvivl ere vi bestiaalne som om vi vare overfaldne af Rovere," sagde hun, „men har Du vel nogensinde gjort Regning paa denne Fange for at fortjene Dit Livsophold? Jeg har jo sagt Dig det forud, hvad der er skeet. En Comoediantinde! Saadan En har ingen Formue. Og en Comoediant til Kassemester! Saadan En har ingen Ære i Livet. Nu, vi have lidt et Tab af to hundrede Dukater, men maae see at vinde dem igjen hos de andre Kunder, som ere bedre. Det skal kun lære Dig ikke overlagt at tilbyde den Første den Bedste nogen Tjeneste. Jeg er ikke vred over, at Du maa betale denne lille Lærepenge,

Schwartz. Nu vil jeg giøre mig en Fornøielse af at give hende tørt Brød, ja endogsaa muldent Brød, den uforskammede Tøs, som ikke engang har den Opmærksomhed at stikke en Frederiksdør i sin Lomme, naar hun kommer her tilbage, som kan lønne Umagen med at randsage hende, og som lader til at anse Gottlieb for en fattig Tøse, fordi han ikke giør Cour til hende, den fiantede Tøs!"

Medens Moer Schwartz brummede saaledes og trak paa Skuldrene, tog hun atter fat paa sit sædvanlige Arbeide, og da hun befandt sig i Skorstenen hos Gottlieb, spurgte hun ham, medens hun skummede sin Potte:

„Hvad siger Du dertil, Du smaae Klodrian?"

Hun sagde dette kun for at sige Noget, thi hun vidste godt, at Gottlieb ikke hørte paa anden Maade end hendes Kat, Beelsebub.

„Min Sko bliver snart færdig, Moder!" svarede Gottlieb med et forvildet Smiil. „Jeg kommer snart til at begynde paa et nyt Par."

„Ja!" sagde den Gamle, idet hun med medlidende Mine rokkede med Hovedet. „Paa den Maade kan Du vel giøre et Par hver Dag?

Bliv ved, min Dreng, det vil bringe Dig et godt Udkomme! . . . Min Gud! Min Gud!" tilføiede hun i en resigneret Klagetone og idet hun atter tildækkede sine Gryder, som om den moderlige Hengivenhed havde givet hendes i enhver anden Henseende forstenede Hjerte nye fromme Følelser.

Da Consuelo denne Dag saae, at hun ingen Middagsmad fik, gjættede hun hvad der var skeet, skjøndt hun havde ondt ved at troe, at hundrede Dukater vare forbrugte i saa kort Tid og under en saa ussel Forpleining. Hun havde iforveien lagt en Plan til sin Fremgangsmaade mod Schwartz's Familie. Da hun endnu ikke havde faaet en eneste Skilling af Kongen af Preussen, og frygtede meget for, at hendes Gagering kun vilde blive ved Løfter, ligesom tidligere (Voltaire blev betalt med samme Mønt), vidste hun nok, at de faa Penge, hun ved sin yndige Sang havde faaet af andre, mindre gjerrige, men mindre rige Personer, ikke vilde strække længe til, saafremt hendes Fangenskab forlængedes og Mester Schwartz ikke indskrænkede sine Fordringer. Hun vilde tvinge ham til at slaae af, og lod sig derfor i to eller tre Dage nøie med

Brød og Vand, som han bragte hende, uden at lade som om hun mærkede denne Forandring i sin Levemaade. Hendes Kakkelovn begyndte at blive ligesaa forsømt som de andre Dele, og Consuelo led af Kulde uden at beklage sig. Lykkeligviis var det ikke mere nogen utaalelig Kulde; man var i April Maaned, en Aarstid, der rigtignok ikke er meget foraarsagtig i Preussen, men hvor dog Temperaturen begynder at formildes.

Førend hun indlod sig i Underhandlinger med sin havesyge Tyran, tænkte hun paa at bringe sine Penge i Sikkerhed; thi hun turde ikke smigre sig med at blive fritaget for en ny vilkaarlig Undersøgelse og atter sine Penge berøvet, hvis hun tilstod, at hun havde dem. Nødvendigheden gjør klartseende, om den end ikke gjør opfindsom. Consuelo havde intet Værktøi til at udhule Gulvet med eller til at tage Stene ud af Muren. Men da hun næste Dag undersøgte hver Krog i sin Celle med en saa overdreven Taalmodighed, som kun en Fange er istand til, opdagede hun tilsidst en Muursteen, som ikke syntes at være saa fast indmuret som de

andre. Ved længe at krabse omkring den med Neglene, tog hun Spækningen bort og bemærkede, at den ikke bestod af Cement, som Væggen ellers var muret med, men af en smuldrende Materie, som hun antog for at være tør Brødkrumme. Det lykkedes hende at tage Stenen ud og bagved at finde et lidet Rum, som vistnok var dannet af en eller anden Fange mellem denne bevægelige Steen og de andre tilgrændsende, som dannede Murens Tykkelse. Hun tvivlede ikke mere herom, da hendes Fingre ved Undersøgelsen af dette Gjemmested fik fat paa flere Gjenstande, sande Skatte for en Fange: et Bundt Blyanter, en Pennekniv, en Flintesteen, Fyrsvamp og flere Ruller af disse tynde sammenrullede Voxvæger, som man bruger i Vorstabler. Disse Gjenstande vare slet ikke fugtige, da Muren var meget tør, og forresten kunde de jo ogsaa være efterladte der faa Dage, førend hun tog Cellen i Besiddelse. Hun gjemte sin Børs hos disse Gjenstande og tilligе sit lille Crucifix af Filigransarbeide, som Mester Schwartz flere Gange havde seet paa med Begjærlighed og sagt at det

netop var et Legetøi, som vilde falde i Gottliebs Smag. Derpaa satte hun Stenen for igien og tilklinede den med Brødkrumme af sin Frokost, som hun gjorde noget fort ved at gnide det paa Gulvet, for at give det samme Farve som Resten af Spækningen. Beroliget for nogen Tid med Hensyn til Existensmidler og Beskjeftigelse om Aftenen, oppebiede hun frimodig begge Schwartzernes Husundersøgelse, og følte sig ligesaa stolt og ligesaa fornøiet som om hun havde opdaget en ny Verden. Imidlertid blev Schwartz snart ked af ikke at have Noget at speculere paa med Hensyn til hende. Skulde han endogsaa, som han sagde ved sig selv, kun gjøre smaae Forretninger med hende, saa var dog Lidet bedre end Intet, og han brød først Tausheden, idet han spurgte sin Fange Numer Tre, om hun for Fremtiden Intet havde at befale ham? Da besluttede Consuelo sig til at erklære ham, ikke at hun havde Penge, men at hun vilde faae nogle, regelmæssigt hver Uge, ad en Vei, som det vilde være umuligt at opdage. „Og skulde dette endogsaa lykkes Dem," sagde

hun, „saa vilde Resultatet kun blive at forhindre mig i at gjøre andre Udgivter; og nu maa De selv indsee, om De foretrækker at handle strængt efter Deres Instrux, eller tjene Penge paa en ærlig Maade.“

Efter lang og haard Kamp og efterat han i flere Dage forgjæves havde undersøgt hendes Klæder, Madratsen, Gulvet og alle Meublerne, begyndte Schwartz at tænke, at Consuelo maaskee ved nogen af de høiere Embedsmænd ved Fængslet havde faaet Midler til at sætte sig i Forbindelse med den ydre Verden. Bestikkelse var overalt brugelig i Fængselshierarchiet, og de Underordnede fandt deres Fordeel ved ikke at controllere deres mægtigere Embedsbrødre.

„Lad os tage det Gud tilskikker os!“ sagde Schwartz sukkende, og fandt sig i for hver Uge at gjøre sit Regnskab op med Consuelo. Hun gjorde ham Intet stridigt med Hensyn til Anvendelsen af hendes første Pengesum, men fastsatte for Fremtiden den Regel ikke at betale Noget mere end dobbelt saa meget som det var værd, en Fremgangs-

maade, som forekom Madame Schwartz meget smaalig, men som dog ikke hindrede hende i at tage sin Betaling og fortjene den saa godt som muligt.

6

Consuelo Porporinas Dagbog, *)

Fange paa Spandau, April 175*.

Den 2den. „Jeg har aldrig skrevet Andet end Noder, og skjondt jeg med Lethed kan tale flere

---

*) For Enhver, som er fortrolig med at læse Fangehistorier, vil det Simple ved dette Gjemmested i Muren, der hver Gang undgik at blive opdaget af den begjærligt randsagende Fangevogter, om han end var nok saa interesseret for at finde det, slet ikke forekomme vidunderligt. Consuelos lille Hemmelighed blev ikke opdaget, og naar hun saae om sine Skatte, naar hun kom tilbage fra

Sprog, veed jeg dog ikke, om jeg forstaaer at udtrykke mig i correct Stiil i noget. Det har altid forekommet mig, at jeg ikke burde skildre hvad der foregaaer i mit Hjerte og i mit Liv i noget andet Sprog end det, der tilhører den guddommelige Kunst, jeg opoffrer mig til. Ord og Talemaader forekomme mig saa kolde i Sammenligning med hvad jeg kunde udtrykke ved Sangen! Jeg kunde opregne de Breve eller rettere Billetter, jeg har skrevet i Hast og uden at vide hvorledes, i de tre eller fire meest afgjørende Omstændigheder i mit Liv. Dette er derfor den første Gang, saalænge jeg har levet, at jeg føler Trang til at gjengive i Ord hvad jeg føler og hvad der hændes mig. Det er tillige en stor Fornøielse for mig at forsøge

---

sine Spadseretoure, fandt hun dem stedse urørte. Hendes første Forretning var, saasnart Natten kom, at stille sin Madrats for Vinduet, antænde sine smaae Voxstabler og sætte sig til at skrive. Vi lade hende tale selv, thi vi ere i Besiddelse af dette Manuskript, som i lang Tid efter hendes Død befandt sig i Stiftsherrens Hænder. Vi have kun oversat det fra Italiensk.

derpaa. Berømte og høit ærede Porpora, elskværdige og kjære Haydn, den udmærkede og agtværdige Stiftsherre, det er Eder, mine eneste Venner, og maaskee ogsaa Dem, ædle og ulykkelige Baron Trenck, det er Eder, jeg tænker paa idet jeg skriver dette, det er Eder jeg fortæller mine Ulykker, mine Prøvelser. Det synes mig som om jeg taler med Eder, som om jeg er hos Eder og som jeg i min sørgelige Ensomhed undgaaer Dødens Tilintetgjørelse, idet jeg indvier Eder i mit Livs Hemmeligheder. Maaskee skal jeg døe her af Kedsomhed og Elendighed, skjøndt hidtil dog hverken min Sundhed eller mit Mod har været føleligt angrebet. Men jeg kjender ikke de Ønder, Fremtiden gjemmer for mig, og skulde jeg bukke under derfor, skal dog idetmindste et Spor af mig, et Maleri af min Kamp blive i Eders Hænder; det vil gaae i Arv til en eller anden Fange, som kommer efter mig i denne Celle og finder Gjemmestedet i Muren, hvor jeg selv har fundet Papir og Blyant, som sætter mig istand til at kunne tilskrive Eder. O! Nu takker jeg min Moder, som har ladet mig lære at skrive, hun, som ikke selv forstod det! Ja, det er

en stor Trøst at kunne skrive i et Fængsel. Min sorgmodige Sang kan ikke gjennemtrænge de tykke Mure og naae Eder; men min Skrift vil en Dag komme i Eders Hænder .... og hvo veed, om jeg ikke finder et Middel til at sende Dem det snart? Jeg har altid stolet paa Forsynet."

Den tredie. „Jeg vil skrive kort, uden at opholde mig med lange Betragtninger. Mit lille Forraad af Papir, fiint som Silke, vil ikke vare til evig Tid, men mit Fængsel vil maaskee vare saalænge. Jeg vil hver Aften, tilskrive Eder nogle Ord forend jeg gaaer tilsengs. Jeg vil ogsaa spare paa min Voxstabel. Jeg kan ikke skrive om Dagen, da jeg risikerer at blive overrasket. Jeg vil ikke fortælle Eder hvorfor jeg er sendt herhen; jeg veed det ikke, og ved at forsøge paa at gjette det, vilde jeg maaskee compromittere Personer, som dog ikke have aabenbaret mig Noget. Jeg vil ligesaalidet beklage mig over Ophavsmændene til min ulykkelige Skjæbne. Det forekommer mig, at hvis jeg hengiver mig til Bebreidelse og Harme, vil jeg miste den Styrke, som holder mig oppe. Jeg vil

kun tænke paa dem, jeg elsker, og paa dem, jeg har elsket.

„Jeg synger hver Aften to Timer og synes jeg gjør Fremskridt. Hvortil kan det nytte mig? Hvælvingen i min Cachot svarer mig, men hører mig ikke. Men Gud hører mig, og naar jeg har sammensat en Sang, som jeg synger for ham af et nidkjært Hjerte, føler jeg en himmelsk Ro og slumrer ind næsten lykkelig. Mig synes, at Himlen svarer mig og at en mystisk Stemme foresynger mig isøvne en anden Sang, som er smukkere end min, og som jeg forsøger næste Dag at gjenkalde mig og synge efter. Nu, da jeg har Blyant og en Smule reent Nodepapir tilovers, vil jeg skrive mine Compositioner. Engang ville I maaskee forsøge dem, mine kjære Venner, og jeg vil da ikke være aldeles død."

Den 4de. „Imorges kom en Rødkjelke ind i mit Kammer og blev der over et Qvarteer. Det er fjorten Dage siden jeg indbød den til at gjøre mig den Ære, og omsider har den besluttet sig dertil idag. Den boer i en gammel Vedbende, som snoer sig op til mit Vindue og som mine Be-

vogtere skaane, fordi den giver deres Dør noget Grønt. Den smukke lille Fugl betragtede mig længe med en nysgjerrig og mistroisk Mine. Hidlokket ved Brødkrummer, som jeg ruller i Form af smaae Orme og som jeg dreier mellem Fingrene, for at lokke den ved Synet af et levende Bytte, kom den let og hurtigt, som hidblæst af et Vindstød, lige hen til mit Gitter; men da den mærkede Bedrageriet, bortfjernede den sig med en bebreidende Mine og lod en Qviddren høre, som lignede en Fornærmelse. Og desuden lignede disse hæslige og sorte Jernstænger, hvorigjennem vi havde gjort Bekjendtskab, et Buur saameget, at den blev bange derfor. Men idag, da jeg slet ikke tænkte paa den, bestemte den sig til at flyve igjennem og kom, jeg troer ogsaa uden at tænke paa mig, ind til mig for at hvile sig paa en Stoleryg i mit Kammer. Jeg rørte mig ikke af Stedet, for ikke at forskrække den, og den gav sig til at see sig omkring paa en forbauset Maade. Den lignede en Reisende, der opdager et ubekjendt Land og gjør sine Bemærkninger derover for at have

disse mærkværdige Ting at fortælle sine Venner. Det var mig, som forbausede den meest, og, saalænge jeg ikke vorte mig af Stedet, fandt den mig meget komisk. Med sit store runde Øie og sit Næb iveiret som en lille Stumpnæse, havde den et uforskammet kjækt Physiognomi, som er det aandrigste i Verden. Endelig hostede jeg en Smule for at indlede en nærmere Underholdning, men saa fløi den forskrækket bort. Men i sin Overilelse kunde den ikke finde Vinduet igjen. Den hævede sig op mod Loftet og gjorde en Rundkreds en Minuts Tid som En, der har mistet Forstanden. Endelig blev den lidt roligere, da den saae, at jeg ikke tænkte paa at forfølge den, og udmattet mere af Frygt end af sin Flugt satte den sig ned paa Kakkelovnen. Den syntes meget behagelig overrasket over dens Varme, thi det var en kuldskjær Fugl; og efterat den endnu havde gjort nogle Sving paa Lykke og Fromme, kom den hvergang tilbage for at varme sine Fødder med Fornøielse. Den tog sig endogsaa det Mod at hakke paa mine smaae Orme af Brødkrummer, som laae paa Bordet; den tog dem op og rystede dem med en for-

agtelig Mine, spredte dem ad omkring sig, men nedslugte tilsidst, tilskyndet sandsynligviis af Hunger, en, som den ikke maa have fundet saa ilde. I samme Øieblik kom min Vogter, Schwartz, ind i Kammeret, og min kjære lille Gjæst fandt Vinduet for at undflye. Men jeg haaber, at den vil komme igjen, thi den har hele Dagen opholdt sig i Nærheden og bestandig seet paa mig som om den vilde love mig det og fortælle mig, at den ikke har saa slet en Mening om mig og mit Brød.

„Det var en lang Tale om en Rødkjelke; jeg troede ikke, jeg var saa barnagtig. Fører Fængslet Tungsind med sig? Eller er der virkelig en hemmelig Medfølelse og Hengivenhed mellem Alt, hvad der aander under Himlen? Jeg har havt mit Claveer her i nogle Dage; jeg kunde arbeide, studere, componere og synge; men Intet af alt Dette har hidtil rørt mig i den Grad, som dette Besøg af denne lille Fugl, dette Væsen! Ja, den er et Væsen, og det er derfor mit Hjerte slog da jeg saae den i min Nærhed. Imidlertid er min Fangefoged ogsaa et Væsen, og et Væsen af min Art; hans Kone, hans Søn, som jeg seer flere

Gange om Dagen, Skildvagten, som gaaer Dag og Nat paa Volden og ikke taber mig af Sigte, alle disse ere bedre organiserede Væsner, naturlige Venner og Brødre for Gud, og dog er Synet af dem mig meget mere pinligt end behageligt. Fangevogteren gjør samme Indtryk paa mig som Synet af et Jerngitter, Konen som Synet af en Hængelaas, og Sonnen som Synet af en Steen, der er muret ind i Væggen. Hos Soldaten, som passer paa mig, seer jeg kun en Bøsse, som sigter paa mig. Det forekommer mig, som om disse Folk intet Menneskeligt, intet Levende have hos sig, at de ere Maskiner og Instrumenter til Pinsel og Død. Hvis jeg ikke frygtede for, at det var ugudeligt, maatte jeg hade dem. O, min Rosekjelke! Dig elsker jeg, som jeg ikke kan udsige, men kun føle. Forklar mig, hvo der kan, denne Slags Kjærlighed!"

Den 5te. „En anden Begivenhed. I Morges fik jeg følgende Brev med en næsten ulæselig Haandskrift paa et Stykke meget smudsigt Papir:

„„Min Søster, siden Aanden besøger Dig, er Du en Helgen; jeg er overbeviist derom. Jeg er

Din Ven og Din Tjener. Disponeer over mig og befal mig Alt hvad Du vil, jeg er Din Broder.""

„Hvo er denne Ven, denne uformodede Broder? Det er umuligt at gjætte det. Jeg fandt dette Brev imorges paa mit Vindue, da jeg vaagnede for at hilse Goddag paa Rødkjelken. Skulde det være den, som har bragt mig det? Jeg er fristet til at troe, at det er den, som har skrevet mig til; thi den kjender mig, det lille kjære Væsen, og begynder at elske mig. Den nærmer sig aldrig Schwartz's Kjøkken, fra hvis Luge en varm, fiidet Dunst opstiger til mig og ikke er mig det mindst Ubehagelige ved min Bolig. Dog ønsker jeg ikke at forandre den, siden min lille Fugl gjør den til sin. Den har en altfor god Smag til at nedværdige sig ved fortrolig Omgang med denne elendige Marketenter, hans ondskabsfulde Qvinde og deres hæslige Afkom. Det er afgjort mig, den viser sin Tillid og sit Venskab. Den har idag ogsaa været inde hos mig. Den spiste Frokost hos mig med Appetit, og da jeg i Middags spadserede i Esplanaden, fløi den ned fra sin Vedbende og kom og flagrede om mig. Den lod sin lille Qviddren

høre, som for at give mig et Tegn og tiltrække sig min Opmærksomhed. Den hæslige Gottlieb stod nede ved Døren og saae paa mig med sit dumme Smiil og sine vanvittig stirrende Øine. Dette Væsen er bestandig ledsaget af den afskyelige røde Kat, der betragter min Rødkjelke med et endnu mere græsseligt Blik end sin Herres. Det bragte mig til at skjælve. Jeg hader denne Kat næsten ligesaa meget som Moer Schwartz, den Randsagerske."

Den 6te. „Atter et Brev imorges! Det begynder at blive besynderligt. Samme krogede, spidse, uregelmæssige, hæslige Skrift; samme Sukkerpapir. Min Lindor er ingen Hidalgo, men han er om og begeistret:

„„Kjære Søster, udvalgte og af Guds Finger betegnede Sjæl, Du har Mistillid til mig. Du vil ikke tale til mig. Har Du Intet at befale mig? Kan jeg ikke tjene Dig i Noget? Mit Liv tilhører Dig. Befal altsaa over Din Broder.""

„Jeg betragter Skildvagten. Det er en Lømmel af en Soldat, som gaaer op og ned paa sin Post med Geværet paa Skulderen og strikker paa

sin Strømpe. Han betragter ogsaa mig, og synes tilbøieligere til at sende mig en Kugle end en Elskovsbillet. Til hvad Side jeg end vender Øinene, seer jeg kun uhyre, graae Mure, bevoxede med Nælder, omgivne af en Grav, som selv igjen er omgiven af et andet Fæstningsværk, hvis Navn eller Brugbarhed jeg er uvidende om, men som berøver mig Udsigten til Dammen, og ovenover dette foranliggende Fæstningsværk seer jeg en anden Skildvagt, hvis Hue og Bajonetspids jeg kan bemærke, og hvis vilde Skrig jeg kan høre til hver Baad, som nærmer sig Citadellet: „Seil midt i Strømmen!" Hvis jeg blot kunde see disse Baade, og en Smule rindende Vand, og et lille Stykke af Landet! Jeg hører kun Aarernes Pladsken, sommetider en Fiskers Sang, og i det Fjerne, naar Vinden bærer til, den sydende Brusen af de to Floder, som flyde sammen i en vis Afstand fra Fængslet. Men hvorfra komme disse hemmelighedsfulde Breve og denne ædle Hengivenhed, som jeg ikke veed hvad jeg skal gjøre med? Maaskee min Rodkjelke veed det, men den Skjelm vil ikke sige mig det."

Den 7de. „Idet jeg saae med alle mine Øine medens jeg spadserede paa Volden, opdagede jeg en lille snever Aabning paa den Side af Taarnet, jeg beboer, i omtrent ti Fods Høide ovenover mit Vindue og næsten ganske skjult af de yderste Toppe af Vedbendens Grene, som række derop. Et saa lille Vindue kan ikke belyse et levende Væsens Opholdssted, tænkte jeg skjælvende. Jeg vilde dog gierne vide hvorledes det forholdt sig, og søgte at lokke Gottlieb med mig paa Volden, idet jeg smigrede hans Monomani eller rettere hans ulykkelige Lidenskab, som er at sye Skoe. Jeg spurgte ham om han kunde arbeide mig et Par Tøfler, og for første Gang nærmede han sig mig uden at være tvungen dertil og svarede mig uden Forlegenhed. Men hans Maade at tale paa er ligesaa besynderlig som hans Ansigt, og jeg begynder at troe, at han ikke er nogen Tosse, men affindig."

„„Skoe til Dig?" sagde han, for han siger Du til alle Mennesker. „Nei, det tør jeg ikke. Thi der staaer skrevet: „Jeg er ikke værdig til at løse Din Skotvinge.""

Jeg saae hans Moder tre Skridt fra Døren

og færdig til at blande sig i Samtalen. Da jeg altsaa ikke havde Tid til at opholde mig med at udforske Bevæggrunden til hans Ydmyghed og Ærbødighed mod mig, skyndte jeg mig med at spørge ham, om Etagen ovenover mig var bebodet, skjøndt jeg ikke ventede at erholde noget fornuftigt Svar derpaa.

„Nei, den er ikke bebodet," svarede Gottlieb meget fornuftigt, „og kan ikke være det, da der kun er en Trappe, som fører op til Altanen ovenpaa Taarnet."

„Og Altanen, er den isoleret? Staaer den ikke i Forbindelse med Noget?"

„Hvorfor spørger Du mig om det, siden Du veed det?"

„Jeg veed det ikke og bryder mig ikke stort om at vide det. Det er kun for at faae Dig til at snakke, Gottlieb, og for at see, om Du har saa megen Aand, som man siger."

„Ja, jeg har megen, megen Aand," svarede den stakkels Gottlieb i en alvorlig og sørgmodig Tone, som stod i en selsom Modsætning til det Comiske i hans Ord.

„Saa kan Du vel ogsaa forklare mig hvorledes dette Taarn er indrettet?" spurgte jeg igjen, thi Dieblikkene vare kostbare.

„Spørg Rodkjelken derom!" svarede han med et forunderligt Smiil. „Den veed det, som flyver og kommer overalt. Jeg veed Ingenting, da jeg aldrig kommer Nogetsteds."

„Hvad? Ikke engang op paa dette Taarn, hvor Du boer? Du veed ikke hvad der er bag denne Muur?"

„Jeg har maaskee været der, men har ikke lagt Mærke dertil. Jeg seer næsten aldrig paa Noget eller Nogen."

„Men Du seer dog paa Rodkjelken; Du betragter den, Du kjender den."

„Ja, det er noget ganske Andet med den! Man kjender nok Englene; men det er ingen Grund til at betragte Murene."

„Det er meget dybsindigt, hvad Du der siger, Gottlieb. Kan Du forklare mig det?"

„Spørg Rodkjelken; jeg siger Dig, den veed Alt. Den kan komme overalt, men den kommer

kun til sine Lige. Det er derfor den kommer ind paa Dit Kammer."

„Mange Tak, Gottlieb! Du antager mig for en Fugl."

„Rødkjelken er ingen Fugl."

„Hvad da?"

„En Engel, det veed Du jo."

„Altsaa er jeg ogsaa en?"

„Som Du siger."

„Du er galant, Gottlieb."

„Galant?" sagde Gottlieb, idet han betragtragtede mig med en dybt forbauset Mine. „Hvad er det at være galant?"

„Du kjender ikke det Ord?"

„Nei."

„Hvorledes veed Du at Rødkjelken kommer ind paa mit Kammer?"

„Jeg har seet det, og forresten har den ogsaa sagt mig det."

„Den taler altsaa med Dig?"

„Undertiden, men sjelden," svarede Gottlieb sukkende. „Men igaar sagde den til mig: „Nei,

jeg kommer aldrig i Dit Helvedes Kjokken. Englene have ingen Omgang med de onde Aander.""

„Er Du da en ond Aand, Gottlieb?"

„Nei, jeg ikke; men . . ." Her lagde Gottlieb Fingeren paa sin tykke Læbe med hemmelighedsfuld Mine.

„Men hvem da?"

Han svarede Intet, men pegede paa sin Kat i Smug, som om han var bange for, at den skulde mærke det.

„Det er altsaa derfor Du har givet den et saa hæsligt Navn? Beelsebub, troer jeg?"

„Tys!" svarede Gottlieb. „Det er dens Navn, og det kjender den godt. Den har baaret det saalænge Verden har existeret, men den skal ikke bære det bestandig."

„Nei, naturligviis; naar den døer!"

„Den døer ikke, den! Den kan ikke døe, og er meget fortørnet derover, fordi den ikke veed, at der vil komme en Dag, da den vil erholde Tilgivelse."

Her bleve vi afbrudte ved Moer Schwartz's Mellemkomst, som undrede sig over at see Gottlieb

endelig tale saa frimodigt med mig. Hun var meget glad derover og spurgte mig, om jeg var tilfreds med ham?

„Meget tilfreds, forsikrer jeg Dem. Gottlieb er meget interessant, og jeg vil herefter gjøre mig en Fornøielse af at bringe ham til at tale."

„Af, Mademoiselle! De gjør os en stor Tjeneste dermed, thi det stakkels Barn har Ingen at snakke med, og til os er det en afgjort Sag, at han ikke vil lukke Munden op. Hvor Du dog er besynderlig, min stakkels Gottlieb, og egensindig! Nu taler Du meget godt med Mademoiselle, som Du ikke kjender, medens Du med Hensyn til Dine Forældre . . ."

Gottlieb vendte strax Ryggen og forsvandt i Kjøkkenet, uden at synes blot at have hørt Moderens Stemme.

„See, saaledes gjør han altid!" udbrød Moer Schwartz. „Naar hans Fader eller jeg sige et Ord til ham, skulde man niogtyve af tredive Gange sværge paa, at han var bleven døv. Men hvad sagde han egentlig til Dem, Mademoiselle? Hvor-

om, for Pokker, kunde han vel tale med Dem saalænge?"

„Jeg maa tilstaae, at jeg ikke rigtigt har forstaaet ham," svarede jeg. „Man maa vide hvorpaa hans Ideer tyde. Lad mig tale med ham af og til, uforstyrret, og naar jeg bliver vis i min Sag, skal jeg forklare Dem hvad der foregaaer i hans Hoved."

„Men, ikke sandt, Mademoiselle, hans Aand er dog ikke forstyrret?"

„Det tænker jeg ikke," svarede jeg og sagde der en stor Usandhed, som Gud tilgive mig! Min første Bevæggrund var at skaane den stakkels Kones Illusion, som vel er en ondskabsfuld Hex i Sandhed, men som er Moder og har den Lykke ikke at see sin Søns Galskab. Det er altid meget besynderligt. Gottlieb, som saa naturligt viste mig sine Særheder, maa vise en stum Affindighed mod sine Forældre. Ved at tænke herpaa, indbildte jeg mig, at jeg af denne Ulykkeliges Enfoldighed maaskee kunde drage nogle Oplysninger med Hensyn til de andre Beboere af mit Fængsel og af hans ubesindige Svar maaskee kunde opdage Ophavsmanden

til mine anonyme Billetter. Jeg vilde gjøre mig ham til Ven, saameget Mere som hans Sympathier syntes mig underkastede Rodkjelkens, og det var afgjort, at denne beærer mig med sine. Der er Poesi i dette stakkels Barns syge Aand. Den lille Fugl er en Engel, Katten en ond Aand, som skal tilgives! Hvad betyder alt Dette? Der er i disse tydske Hoveder, selv i de meest forvildede, en Fylde af Poesi, som jeg beundrer.

Det er nu kommen saavidt, at Moer Schwartz er meget fornøiet med min Nedladenhed og at jeg for Øieblikket staaer mig meget godt hos hende. Gottliebs forstyrrede Snak vil skaffe mig Adspredelse. Stakkels Væsen! Fra idag af, da jeg lærte at kjende ham, indgyder han mig ikke mere Afsky. En Nar kan her i Landet ikke være ond, hvor Folk fulde af Aand og sund Fornuft ere saa langt fra at være gode.

Den 8de: En tredie Billet fandtes i Vinduet; den lød saaledes:

„„Kjære Søster, Altanen er for sig selv, men Trappen, som fører derop, staaer i Forbindelse med en anden Fløi af Bygningen, i hvis Ende der fin-

des et Kammer for en Dame, der er Fange ligesom Du. Hendes Navn er en Hemmelighed, men Rødkjelken vil sige Dig det, naar Du vil spørge den derom. See her, forresten, hvad Du vilde vide af den stakkels Gottlieb, men som han ikke kunde underrette Dig om.""

„Hvo er dog denne Ven, som veed, som seer, som hører Alt hvad jeg gjør og Alt hvad jeg siger? Jeg taber mig i Forundring derover. Han er altsaa usynlig? Alt Dette synes mig saa mærkværdigt, at det for Alvor morer mig. Det forekommer mig, ligesom i min Barndom, at jeg lever midt i et Fee-Eventyr, og at min Rødkjelke snart pludselig vil give sig til at tale. Men hvis man med Sandhed kan sige om denne lille fortræffelige feeagtige Fugl, at den kun mangler Ordet, er det kun altfor vist, at den virkelig mangler det, eller at jeg ikke kan forstaae dens Sprog. Nu er den ganske vant til mig; den flyver ind og ud af mit Kammer, kommer tilbage, og betragter det som sit Hjem. Jeg kan bevæge mig, jeg kan gaae; den undflyer mig kun i en Arms Længde, og kommer strax tilbage igjen. Hvis den holdt mere af Brød,

vilde den holde endnu mere af mig; thi jeg kan ikke skuffe mig med Hensyn til Aarsagen til dens Hengivenhed for mig. Det er Hunger og for en Deel ogsaa Trang og Lyst til at opvarmes ved min Ovn. Kan jeg være saa heldig at fange en Flue — de ere endnu saa sjeldne! — er jeg vis paa den vil komme og tage den mellem mine Fingre; thi allerede nu undersøger den meget nær ved de Stykker, jeg byder den, og hvis Fristelsen var stærkere, vilde den sætte alle Formaliteter tilside. Jeg erindrer nu at jeg har hørt Albert sige, at der til at tæmme de allerfrygtsomste Dyr, naar de blot besidde en Gnist af Forstand, kun udfordres nogle Timers urokkelige Taalmodighed. Han havde truffet en Zingare, som gjaldt for en Hex, der ikke blev nogen heel Dag tilende paa den samme Plet i Stoven, uden jo nogle Fugle kom og satte sig paa hende. Man antog, at hun havde noget Fortryllende ved sig, og hun paastod selv, at hun, ligesom Apollonius fra Tyana, hvis Historie Albert har fortalt mig, fik Aabenbarelser om skjulte Ting af disse Fugle. Albert forsikrede at hele hendes Hemmelighed kun bestod i den Taalmodighed, hvor-

med hun havde ſtuderet disſe ſmaae Skabningers Inſtincter, ved Siden af et Forvandtſkab i Charakteren, ſom ofte træffes mellem Væsner af vort Slags og andre af et andet Slags. I Venedig underholder og opdrager man mange Fugle og har en vis Lidenſkab derfor, ſom jeg nu ſørſt fatter. Det er fordi denne ſmukke By, ſom er adſkilt fra den ovrige Deel af Jorden, har nogen Lighed med et Fængſel. Man udmærker ſig der iſær ved at opdrage Nattergale. Duer, ſom beſkyttes ved en ſpeciel Lov og ſom næſten tilbedes af Befolkningen, leve der i al Frihed paa de gamle Bygninger og ere ſaa tamme, at man paa Gaderne og Torvene maa vogte ſig for ikke at træde paa dem, naar man gaaer. Maagerne i Havnen ſætte ſig paa Matroſernes Arme. Der gives ogſaa i Venedig berømte Fugleſængere. Jeg var ſelv, ſom Barn, nøie forbunden med et andet Barn af Folket, ſom drev denne Handel, og hvem man kun behøvede at anbetroe den allervildeſte Fugl en Times Tid for at faae den tilbage igien ligeſaa tam, ſom om den beſtandig var opdragen i menneſkeligt Selſkab. Jeg morer mig med at gjentage disſe Forſøg paa

min Rødkjelke, og den bliver for hvert Minut mere fortrolig med mig. Naar jeg er ude, følger den med mig, kalder paa mig; sætter jeg mig hen ved Vinduet, flyver den hen og kommer til mig. Skulde den elske mig? Kan den elske mig? Jeg føler, at jeg elsker den; men den kjender mig blot og er ikke bange for mig, det er det Hele. Barnet i Vuggen elsker formodentlig ikke anderledes sin Amme. Et Barn? Hvilken Ømhed maa det ikke indgyde! Ak! Jeg troer, man elsker kun lidenskabeligt det, som ikke kan gjengjelde vor Kjærlighed. Utaknemmelighed og Hengivenhed, eller idetmindste Ligegyldighed og Lidenskab, er den evige Pagt mellem de forskjellige Væsner. Anzoleto, Du har aldrig elsket mig . . . Og Du, Albert, som elskede mig saa høit, Dig har jeg ladet omkomme . . . See nu har jeg kun tilbage at elske min Rødkjelke! Og jeg skulde beklage mig over ikke at have fortjent min Skjæbne! I troe maaskee, mine Venner, at jeg vover at spøge med en saadan Gjenstand? Nei. Mit Hoved forvirres maaskee i denne Ensomhed; mit Hjerte, der er berøvet Kjærlighed,

fortæres, og dette Papir er vædet med mine Taarer."

„Jeg havde lovet mig selv ikke at ødsle med dette kostbare Papir, og see dog, hvorledes jeg fylder det med Barnagtigheder. Jeg finder en stor Trøst deri, og kan ikke undlade det. Det har regnet hele Dagen og jeg har ikke seet Gottlieb, og heller ikke været ude at spadsere. Jeg har beskjæftiget mig med Rødkjelken hele Tiden og disse Barnagtigheder have tilsidst rørt mig dybt. Da den skjelmske og ustadige Fugl pikkede paa Ruden og vilde forlade mig, gav jeg efter og aabnede Vinduet med en Følelse af Agtelse for den hellige Frihed, som Menneskene ikke frygte for at berøve deres Lige; men jeg blev fornærmet over denne pludselige Bortfjernelse, som om denne Fugl skyldte mig Noget for al min Omhu og Kjærlighed. Jeg troer gjerne, at jeg kan blive gal, og at jeg inden kort Tid fuldkommen vil forstaae Gottliebs Aandsforvirring."

Den 9de. „Hvad har jeg erfaret, hvad har jeg troet at erfare? Thi jeg veed endnu Intet; men min Indbildningskraft arbeider uhyre.

„For det Første har jeg opdaget Forfatteren til de hemmelighedsfulde Billetter; det er Den, jeg allersidst vilde have troet dertil. Men det er dette, der forundrer mig meest. Alligevel, jeg vil fortælle Eder hele denne Dag.

„Saasnart det blev Morgen, aabnede jeg mit lille Vindue, som bestaaer af en eneste temmelig stor klar Glasrude, hvilken jeg omhyggelig afstørrer for ikke at miste det mindste Dagslys, som kan komme til mig uden at optages at det hæslige Jerngitter. Selv Vedbenden truer med at tage Overhaand og styrte mig i Mørke, men jeg vover endnu ikke at rive et eneste Blad af den; denne Vedbende lever i sin naturlige Tilværelse. At indskrænke den og lemlæste den!... Og dog maa jeg vel bequemme mig dertil. Den føler Indflydelsen af Aprilmaaned og skynder sig med at voxe, strækker sig iveiret og udbreder sig til alle Sider. Den har sine Rødder rodfæstede i Stenene, men den voxer iveiret og søger Luft og Sol. Den stakkels menneskelige Tanke gjør ligesaa. Jeg begriber nu hvorfor der fordum gaves hellige Planter, hellige Fugle. Rødkjelken kom strax og satte

sig paa min Skulder uden videre; derpaa gav den sig efter sin Sædvane til at see paa Alt og røre ved Alt. Stakkels Væsen! Her er saa Lidet, der kan more den! Og dog er den fri, kan boe paa Marken, men foretrækker Fængslet, sin gamle Bedbende og min sørgelige Celle. Skulde den elske mig? Nei, der er varmt i mit Kammer og den finder Behag i mine Brødkrummer. Jeg er nu forskrækket over at have giort den saa tam. Hvis den gaaer ind i Schwartz's Kjøkken og bliver et Bytte for den hæslige Kat! Min Omhu vilde da være Skyld i denne afskyelige Død, at blive sønderrevet og nedslugt af et vildt Dyr! Og hvorledes gaaer det da os andre svage Mennesker med Hjerter uden Bedrageri og uden Forsvar, blive vi ikke pinte og ødelagte af ubarmhjertige Væsner, som ved at dræbe os langsomt lade os desto længere føle deres grusomme Kloer og Tænder?

„Solen reiste sig klart og min Celle var næsten rosenfarvet som fordum mit Værelse i Corte-Minelli, da den venetianske Sol . . . Men jeg maa ikke tænke paa den Sol mere! den vil vel aldrig mere reise sig over mit Hoved. Gid I vilde,

mine Venner, hilse fra mig det smilende Italien, den uendelige Himmel og il firmamento lucido, som jeg udentviol ikke mere faaer at see.

„Jeg bad om at gaae ud, og fik Tilladelse dertil, skjondt det var tidligere end ellers. Jeg kalder det at gaae ud! Paa en Terrasse, der er tredive Fod lang, begrændset af en Sump og indsluttet af hoie Mure! Og dog er dette ikke uden Skjonhed; idetmindste indbilder jeg mig for Oieblikket, at jeg har betragtet det fra alle Synspunkter. Om Natten er det smukt, fordi det er saa trist. Jeg er vis paa der lever mange uskyldige Folk, som jeg, og som blive meget slettere behandlede, i Fængsler, hvor man aldrig faaer Lov til at gaae ud, hvor Dagslyset aldrig trænger ind og hvor ikke engang Maanen, der dog ellers er bedrovede Hjerters Veninde, faaer Lov til at vise sig. Ak, jeg har Uret i at klage! Min Gud! Hvis jeg havde nogen Magt paa Jorden, jeg vilde lykkeliggjore . . .

„Gottlieb kom hinkende lobende hen til mig og smilede saameget som hans forstenede Mund kan smile. Man forstyrrede ham ikke, men lod

ham være ene med mig, og pludselig, som ved et Mirakel, gav Gottlieb sig til at tale næsten som et fornuftigt Væsen.

„„Jeg har ikke skrevet Dig til inat,““ sagde han til mig, „„og Du har ikke fundet nogen Billet i Dit Vindue. Det er fordi jeg ikke saae Dig igaar og Du heller ikke har befalet mig Noget.““

„Hvad siger Du, Gottlieb! Er det Dig som har skrevet mig til?“

„„Og hvem Anden kunde vel gjøre det? Du har ikke gjættet, at det var mig? Men jeg vil nu ikke mere skrive Dig til til ingen Nytte, da Du er saa skikkelig at tale til mig. Jeg vil ikke foruleilige Dig, men tjene Dig.““

„Gode Gottlieb, Du beklager mig altsaa? Du tager Deel i min Skjæbne?“

„„Ja, siden jeg har erkjendt, at Du er en Lysets Aand!““

„Jeg er intet Mere end Du, Gottlieb, Du tager feil.“

„„Jeg tager ikke feil. Har jeg ikke hørt Dig synge?““

„Du holder altsaa af Musik?“

„„Jeg holder af Din; den er efter Gud og mit Hjerte.““

„Dit Hjerte er fromt, Din Sjæl er reen, seer jeg, Gottlieb.“

„„Jeg arbeider paa, at det skal være saaledes. Englene ville staae mig bi, og jeg vil seire over Mørkets Aand, som har undertrykket mit stakkels Legeme, men som ikke har kunnet bemægtige sig min Sjæl.““

„Lidt efter lidt begyndte Gottlieb at tale med Begeistring, men uden at aflade at være ædel og sand i sine poetiske Symboler. Hvorledes skal jeg fortælle Eder det? Denne Tosse, denne Nar opnaaede en sand Veltalenhed, idet han udbredte sig over Guds Godhed, over de menneskelige Elendigheder, over den forestaaende Dom af et gjengjeldende Forsyn, over de evangeliske Dyder, en sand Troendes Pligter, over Kunsten endogsaa, Musiken og Poesien. Jeg har endnu ikke kunnet begribe fra hvilken Religion han har øst alle disse Ideer og denne glødende Begeistring; thi han synes mig hverken at være Catholik eller Protestant, og skjøndt

han flere Gange sagde, at han bekjendte sig til den eneste, sande Religion, har han ikke underrettet mig om Andet, end at han mod sine Forældres Vidende hører til en særegen Sect, og jeg er for uvidende til at gjætte hvilken. Jeg skal lidt efter lidt studere det Hemmelighedsfulde i denne forunderlig kjække og skjønne, forunderlig syge og bedrøvede Sjæl; thi, ngar det kommer til Hovedsagen, er den stakkels Gottlieb affindig, som Zdenko var det i sin Poesi, som ogsaa Albert var det i sin ophøiede Dyd! . . . Gottliebs Affindighed viste sig igjen, da hans Begeistring, efterat han havde talt nogen Tid med Varme, blev stærkere end han og overvældede ham. Og da gav han sig til at snakke hen i Veiret paa en barnagtig Maade, som gjorde mig meget ondt, om Englen Rødkjelken og Djævelen Katten, om sin Moder, som havde gjort Forbund med Katten og den onde Aand, som er i den, og om sin Fader, som ved den arme Kat Beelsebubs Blik var bleven forvandlet til Steen. Det lykkedes mig at berolige ham, idet jeg drog ham bort fra disse uhyggelige Tanker og spurgte ham om de andre Fanger. Jeg havde ikke mere

nogen personlig Interesse af at vide disse Enkelt-heder, siden jeg vidste, at Billetterne, istedetfor at blive kastede ind i mit Vindue ovenfra, fra Taar-net af, som jeg først formodede, bleve bragte op nedenfra af Gottlieb, før Dag, paa en Maade, som jeg vel ikke kjender, men som udentvivl er me-get simpel. Men Gottlieb, som med en særegen Lærvillighed og Lydighed kom mine Ønsker imøde, havde allerede skaffet sig Underretning om det, jeg Dagen iforveien havde attraaet at vide. Han for-talte mig, at den Fange, som sad i Bygningen bag mig, var ung og smuk, og at han havde seet hende: Jeg lagde ikke synderlig Mærke til hans Fortæl-ling, da han pludselig nævnede mig hendes Navn, som bragte mig til at skjælve. Denne Fanges Navn var Amalia.

„Amalia! Hvilket Hav af Uro, hvilken Ver-den af Erindringer vækker ikke dette Navn hos mig! Jeg har kjendt to Amaliaer, som begge To ved deres Fortrolighed have styrtet min Skjæbne i Afgrunden. Er denne-nu Prindsessen af Preussen, eller den unge Baronesse af Rudolstadt? Sandsyn-ligviis ingen af dem. Gottlieb, som ikke er nys-

gjerrig for sin egen Regning, og som synes ikke at kunne beslutte sig til at gjøre noget Skridt eller noget Spørgsmaal; medmindre jeg driver ham fremad som en Automat, vidste ikke at sige mig mere end dette Fornavn Amalia. Han har seet Fangen, men paa sin Maade, det vil sige, som gjennem en Sky. Hun skal være ung og smuk, siger Moer Schwartz. Gottlieb selv tilstaaer, at han forstaaer sig ikke derpaa. Han har kun anet, ved at see hende ved Vinduet, at det ikke var nogen god Aand, nogen Engel. Man holder hendes Familienavn hemmeligt. Hun er rig, og sætter mange Penge overstyr hos Schwartz. Men hun er strængt bevogtet, ligesaavelsom jeg. Hun gaaer aldrig ud. Hun er ofte syg. Dette er Alt, hvad jeg har kunnet udforske. Gottlieb har kun Behov at lytte til sine Forældres Samtaler, for at faae Mere at vide; thi man generer sig ikke for ham. Han har lovet at høre efter og at sige mig imorgen, hvorlænge det er siden denne Amalia kom her. Hvad hendes andet Navn angaaer, lader det til, at Schwartz's ikke veed det. Kunde de være uvidende derom, hvis det var Abbedissen af Quedlinburg?

Skulde Kongen have sat sin Søster i Fængsel? Man sætter jo rigtignok Prindsesser som Andre, og maaskee endog hyppigere end Andre. Skulde det være den unge Baronesse af Rudolstadt? Hvorfor skulde hun være her? Med hvad Ret kunde Frederik have berøvet hende sin Frihed? Nu, det er en Fanges Nysgjerrighed, som plager mig, og mine Formodninger med Hensyn til et almindeligt Fornavn er ogsaa et Beviis paa en urkesløs og usund Tankegang. Alligevel er det som om et Bjerg tyngede paa mit Hjerte, saalænge jeg ikke veed hvem denne Ulykkeskammerat er, som bærer et Navn, der er saa betydningsfuldt for mig."

Den 1ste Mai. „Flere Dage ere forløbne uden at jeg har kunnet skrive. Forskjellige Tildragelser have udfyldt dette Mellemrum, som jeg nu ogsaa iler med at udfylde med min Fortælling.

„Først blev jeg syg. Saalænge jeg har været her, har jeg Tid efter anden følt Virkningerne af en Hjernefeber, som har lidt Lighed med den, jeg led af i det Store paa Slottet Riesenburg, da jeg havde været i den underjordiske Hule for at opsøge Albert. Jeg lider af en gruesom Søvn-

løshed, afbrudt af Drømme, under hvilke jeg ikke kan sige, om jeg vaager eller sover, og i saadanne Øieblikke synes jeg altid at høre denne skrækkelige Violin, som spiller de gamle bøhmiske Melodier, Hymner og Krigssange. Det foraarsager mig megen Smerte, men naar denne Indbildning begynder at bemægtige sig mig, kan jeg dog ikke undlade at laane Øre og med Begjærlighed samle de svage Toner, som en Vind synes at bringe mig fjernt fra. Snart bilder jeg mig ind, at denne Violin spiller i en Baad, som glider paa Vandet, der sover omkring Fæstningen; snart at Tonerne komme høit oppe fra Murene, og snart igjen, at de komme fra et Fængselsvindue. Mit Hoved og mit Hjerte er som knust derved. Og dog kaster jeg mig, naar det bliver Nat, istedetfor at adsprede mig ved at skrive, paa min Seng og anstrænger mig for at falde i denne Halvsøvn, som bringer mig min Drøm eller rettere min musikalske Halvdrøm; thi der stikker noget Virkeligt under. En virkelig Violin lyder vistnok i en eller anden Fanges Kammer; men hvem spiller den og det paa denne Maade? Det er for langt borte til at jeg

hører Andet end afbrudte Toner. Min syge Aand udfylder Resten. Det er min Skjæbne, ikke mere at kunne tvivle om Alberts Død, men dog heller ikke at kunne betragte den som en fuldendt Ulykke. Det ligger sienspynligt i min Natur at haabe, trods Alt, og ikke underkaste mig Skjæbnens Strænghed.

„Det er tre Nætter siden jeg endelig var sovet rigtig ind, da jeg blev vækket ved en Støi i mit Kammer. Jeg lukkede Øinene op, og Natten var saa mørk, at jeg Intet kunde adskille, men jeg hørte tydeligt Nogen gaae ved min Seng, skjøndt man gik med Forsigtighed. Jeg tænkte det var Madame Schwartz, som gjorde sig den Uleilighed at komme for at forvisse sig om min Tilstand, og talte til hende; men man svarede mig kun med et dybt Suk og gik bort paa Taaspidsen; jeg hørte min Dør blive lukket og aflaaset, og da jeg var meget udmattet, sov jeg ind igien uden at tænke mere paa denne Begivenhed. Næste Morgen havde jeg en saa forvirret og sløv Erindring derom, at jeg ikke var ganske vis paa ikke at have drømt det. Jeg havde om Aftenen havt et stærkere Feberanfald end før, men som jeg dog langt hellere fore-

trak for min sædvanlige urolige Søvnløshed og mine rystende Drømme. Jeg sov virkelig og drømte meget, men jeg hørte ikke den sørgelige Violin, og hver Gang jeg vaagnede, følte jeg tydelig Forskjellen mellem Søvn og vaagen Tilstand. I et af disse Mellemrum hørte jeg det jevne og stærke Aandedrag af en Person, som sov i Nærheden af mig. Jeg syntes endogsaa at kunne skimte En i min Lænestol; men blev ikke forskrækket derover. Madame Schwartz havde ved Midnatstid bragt mig min Bygsuppe, og jeg troede, at det endnu var hende. Jeg ventede nogen Tid uden at ville vække hende, og da jeg troede at bemærke, at hun vaagnede af sig selv, takkede jeg hende for hendes Omhyggelighed og spurgte hende hvad Klokken var. Da fjernede man sig og jeg hørte en qvalt Hulken, der var saa sønderrivende, saa forskrækkelig, at Sveden endnu perler frem paa min Pande, naar jeg tænker derpaa. Jeg kan ikke sige hvorfor det gjorde saa stærkt Indtryk paa mig; det forekom mig som om man ansaae mig for meget syg, maaskee for døende, og derfor tilstod mig nogen Medlidenhed; men jeg befandt mig ikke saa slet, at jeg

kunde troe mig i Fare, og forresten var det mig ganske ligegyldigt at døe en saa lidet smertefuld, en saa lidet følelig Død midt under et saa lidet lykkeligt Liv. Da Madame Schwartz kom ind til mig Klokken Syv om Morgenen, og da jeg ikke var slumret ind paany, men havde tilbragt de sidste Timer af Natten i en fuldkommen aandsklar Tilstand, havde jeg en meget tydelig Erindring om dette besynderlige Besøg. Jeg bad min Opvarterske om at forklare mig det, men hun rystede paa Hovedet og sagde, at hun ikke forstod hvad jeg vilde sige, da hun ikke havde været der siden Midnat, og da hun havde alle Noglerne til de til hendes Varetægt betroede Celler under sin Hovedpude medens hun sov, var det ganske vist, at jeg havde havt en Drøm eller en Vision. Jeg var imidlertid saa langt fra at have havt Delirium, at jeg befandt mig saa vel, at jeg henimod Middag ønskede at gaae ud og drage frisk Luft. Jeg gik ned i Esplanaden, bestandig ledsaget af min Rødkjelke, som syntes at lykønske mig med at have faaet mine Kræfter igjen. Veiret var meget behageligt. Varmen begyndte at lade sig føle og Foraarsvinden

bragte lune og rene Luftstrømme fra Landet og mangfoldig Duft af forskjellige Urter, hvilket opmuntrede og frydede Hjertet. Gottlieb løb hen til mig. Jeg fandt ham meget forandret og meget mere syg end ellers. Dog laae der et Udtryk af engleblid Godhed og selv af livlig Intelligens i dette Physiognomies Chaos, naar det opklaredes. Hans store Øine vare saa røde og saa svulne, at jeg spurgte ham om de gjorde ondt."

„„Ja vist gjøre de ondt," svarede han mig, „thi jeg har grædt meget.""

„Og hvad Sorg har Du da havt, min stakkels Gottlieb?"

„„Jo, om Midnat kom min Moder ned fra Din Celle og sagde til min Fader: „Numer tre er meget haardt syg inat. Hun har Feber for Alvor. Vi maa sende Bud efter Doctoren. Jeg vil nødig have, at hun skal døe under Hænderne paa os." Min Moder troede, at jeg sov, men jeg vilde ikke sove førend jeg fik hørt hvad hun havde sagt. Jeg vidste nok, at Du havde Feber. Men da jeg hørte at den var farlig, kunde jeg ikke undlade at græde indtil Søvnen overvandt mig. Men jeg troer jeg

har grædt hele Natten i Søvne, thi jeg vaagnede imorges med Øine saa røde som Ild og min Hovedpude var ganske vaad af Taarer.""

„Den stakkels Gottliebs Deeltagelse rørte mig inderligt, og jeg takkede ham derfor idet jeg trykkede hans store sorte Labbe, der stinker af Læder og Beg i en Mils Afstand. Derpaa faldt det mig ind, at Gottlieb i sin uskyldige Iver godt kunde have gjort mig denne utidige natlige Visit. Jeg spurgte ham da, om han ikke var staaet op og gaaet hen at lytte ved min Dør; men han forsikkrede, at han ikke havde rokket sig fra Stedet, og jeg er nu overbeviist derom. Det Sted, hvor han sover, maa være saaledes beliggende, at jeg fra mit Kammer kan høre ham aande og sukke gjennem en eller anden Spalte i Muren, maaskee gjennem det Gjemmested, hvor jeg lægger mine Penge og min Dagbog. Hvo veed, om ikke denne Aabning ved en usynlig Fordybning staaer i Forbindelse med den, hvori Gottlieb ogsaa lægger sine Skatte, sin Bog og sit Skomagerværktøi? deri er der idetmindste en særegen Lighed mellem Gottlieb og mig, at vi begge To have ligesom Rotter eller Flager-

muus vor ſlemme Rede i et Hul i Muren, hvor hele vor Rigdom er ſkjult i Mørket. Jeg vilde netop vove at ſpørge ham derom, da jeg fra Schwartz's Bolig ſeer en Perſon gaae ud og komme hen ad Esplanaden, ſom jeg endnu ikke havde ſeet før og hvis Syn foraarſagede mig en utrolig Skræk, ſkjøndt jeg endnu ikke var vis paa om jeg mulig tog feil af ham."

„Hvem er denne Mand?" ſpurgte jeg Gottlieb med halv Stemme.

„„Det er intet Godt," ſvarede han mig i ſamme Tone, „det er den nye Adjutant. See hvor Beelſebub krummer Ryggen, idet den ſtryger ſig opad hans Been. De kjende hinanden godt!""

„Men hvad hedder han?"

„Gottlieb vilde ſvare mig, da Adjutanten tiltalte ham med blid Stemme og velvilligt Smil, idet han pegede paa Kjøkkenet:

„„Unge Mand, man ſpørger efter Dem derinde. Deres Fader kalder paa Dem.""

„Det var kun et Paaſkud for at blive ene med mig, og, da Gottlieb havde fjernet ſig, befandt jeg mig ligeoverfor . . . gjæt hvem, min Ven

Beppo? . . . ligeoverfor den venlige og vilde Hverveofficeer, vi saa ubeleiligt havde stødt paa i Bøhmerwalds Bjergstier for to Aar siden . . . ligeoverfor Meier i egen Person. Jeg kunde ikke mere tage feil af ham, skjøndt han var bleven endnu federe; det var den samme Maud med sin forekommende, fordringsfrie Mine, sit falske Blik, forræderske Godmodighed og sit evige Brum-Brum, som om han gjorde Forsøg paa at bruge sin Mund som en Trompet. Fra Regimentsmusikant var han gaaet over til at skaffe Kanonføde, og derfra var han, til Belønning for sine troe og hæderlige Tjenester, bleven Pladsadjutant eller rettere militair Fangevogter, hvad der forresten efter Alt at dømme anstod ham ligesaagodt som at være omreisende Fangevogter, hvorfra han havde skilt sig med saamegen Ynde.

„„Mademoiselle," sagde han til mig paa Fransk, „jeg er Deres ydmyge Tjener! De har en ganske udmærket lille Terrasse at spadsere paa! Frisk Luft, Plads, smuk Udsigt! Jeg gjør Dem min Compliment i den Anledning. Mig synes De tilbringer et behageligt Liv i Fængsel! Især naar det

er saa prægtigt Veir, maa det i Sandhed være en Fornøielse at være i Spandau under en saa smuk Sol, Brum, Brum!""

„Denne uforskammede Spot indgjød mig en saadan Afsky, at jeg ikke svarede ham. Han tabte derved ingenlunde sin Fatning, men tog atter Ordet paa Italiensk:

„„Jeg beder Dem om Forladelse, jeg tiltalte Dem maaskee i et Sprog, som De ikke forstaaer. Jeg glemte, at De var en Italienerinde, italiensk Sangerinde, ikke saa? med en udmærket Stemme, som man siger. Som De seer mig, er jeg en rasende Elsker af Musik. Tillige føler jeg mig disponeret til at gjøre Deres Tilværelse saa behagelig, som min Instrux tillader mig. Men for Djævelen, hvor har jeg havt den Ære at see Dem? Jeg kjender Deres Ansigt . . . ganske fuldkomment, paa Ære!""

„Det er formodentlig paa Theatret i Berlin, hvor jeg har sunget i Vinter."

„„Nei, da var jeg i Schlesien. Jeg var Underadjutant i Glatz. Lykkeligviis rendte han bort denne Satan til Trenck, medens jeg vär paa

Hverv . . . jeg mener, medens jeg var i en Sendelse paa Grændsen af Sachsen; ellers vilde jeg ikke være bleven forfremmet og ikke have befunden mig her, hvor jeg befinder mig saa vel paa Grund af Nærheden af Berlin; thi en Pladsofficeer, Mademoiselle, fører ellers et sørgeligt Liv. De kan ikke forestille Dem, hvor man keder sig, naar man er langt fra en stor By, dybt inde i Landet, især jeg, som elsker Musik med Lidenskab . . . Men hvor Djævelen har jeg dog havt den Fornøielse at træffe sammen med Dem før?""

„Jeg erindrer ikke, min Herre, nogensinde før at have havt den Ære."

„„Jeg maa have seet Dem paa et eller andet Theater i Italien eller Wien . . . De har jo reist meget! Paa hvormange Theatre har De været?""

„Og da jeg ikke svarede ham, begyndte han paany med sin frække Uforskammethed:

„„Nu, det er det Samme! Det falder mig nok ind engang. Men, hvad jeg vilde sige? Ja, De keder Dem da formodentlig ogsaa her, ikke sandt?""

„Nei, min Herre."

„„„Men er De da ikke i ſtræng Arreſt? Er det ikke Dem man kalder Porporina?““

„Jo, min Herre.“

„„„Rigtig! Fange Numer Tre. Nu vel, De ønſker ikke nogen Adſpredelſe? Selſkab?““

„Aldeles ikke, min Herre,“ ſvarede jeg haſtigt, i den Tanke, at han vilde foreſlaae mig ſit.

„„„Som De behager. Det er ellers Skade. Her er en anden Fange af en meget god-Opdragelſe . . . en henrivende Dame, min Tro, ſom, det er jeg vis paa, vilde være fortryllet over at gjøre Bekjendtſkab med Dem.“

„Maa jeg ſpørge Dem om hendes Navn, min Herre?“

„„„Hun hedder Amalia.““

„Amalia? Hvilken?“

„„„Amalia . . . Brum, brum! . . . paa min Tro, jeg veed ikke. De er nysgjerrig, ſeer jeg. Det er Fangernes Sygdom.““

„Jeg var nærved at fortryde, at jeg havde afſlaaet Meiers Tilbud; thi efter at have opgivet Haabet om at komme til at kjende denne hemmelighedsfulde Amalia, og ſlaaet det ud af Tanker,

følte jeg mig paany draget til hende af en Medlidenhedsfølelse og tildeels af Lyst til at opklare mine Formodninger. Jeg forsøgte altsaa at være en Smule mere elskværdig mod denne fraſtødende Meier, og snart gjorde han mig det Løvte at sætte mig i Forbindelse med Fangen Numer To; saaledes betegnedes Amalia.

„Hvis dette Brud paa min Arreſtordre ikke compromitterer Dem, min Herre," svarede jeg „og hvis jeg kunde være denne Dame nyttig, som man siger er syg af Bedrøvelse og Kedsommelighed . . ."

„„Brum, brum! De tager altsaa Tingen bogstavelig, De? De er endnu et uskyldigt Barn! Det er denne gamle Custos Schwartz, som har gjort Dem bange for Instruxen. Instruxen! Er det ikke et Hjernespind? Den er god nok for Portnere og Sluttere; men vi andre Officerer (og med disse Ord stjød Meier Brystet frem som en Mand, der endnu ikke er vant til at bære en saa hæderlig Titel) lukke Øinene for saadanne uskyldige Brud. Kongen selv vilde lukke dem, hvis han var i vort Sted. Seer De, Mademoiselle, naar

De vil erholde Noget, saa henvend Dem kun til mig, og jeg lover Dem at De ikke skal blive drillet eller undertrykket til ingen Nytte. Jeg er af Naturen overbærende og human. Saaledes har Gud skabt mig, og desuden elsker jeg Musiken. Hvis De vil foresynge mig Noget Tid efter anden, om Aftenen f. Ex., vil jeg komme at høre Dem her, og dermed kan De gjøre med mig hvad De vil.""

„Jeg skal saa lidet som muligt misbruge Deres Forbindtlighed, Hr. Meier."

„„Meier!" udbrød Adjutanten, idet han pludselig undertrykte det Brum, Brum, som allerede dirrede paa hans sorte og sprukne Læber. „Hvorfor kalder De mig Meier? Jeg kalder mig ikke Meier. Hvor Djævelen har De fisket dette Navn Meier fra?"

„Det er en Feiltagelse, Hr. Adjutant!" svarede jeg. „Jeg har havt en Syngelærer, som hed saaledes, og jeg har havt ham i Tankerne hele Morgenstunden."

„„En Syngelærer? Det er ikke mig. Der

ere mange Meiere i Tydskland. Mit Navn er Nanteuil. Jeg er af fransk Herkomst.""

„Nu, Hr. Officeer, hvorledes kan jeg melde mig hos denne Dame? Hun kjender mig ikke og vil maaskee afslaae mit Besøg, som jeg nylig afslog at ville kjende hende. Man bliver saa vild, naar man lever alene!"

„„O! Hvordan hun nu end er, denne skjønne Dame, saa vil hun føle sig henrykt over at finde Nogen at tale med, det indestaaer jeg Dem for. Vil De skrive hende et Par Ord til?""

„Men jeg har Intet at skrive paa eller med."

„„Det er umuligt! Har De da ikke en Skilling?""

„Om jeg end havde, er Mester Schwartz ubestikkelig, og forøvrigt forstaaer jeg ikke at bestikke Nogen."

„„Nu vel, saa vil jeg iaften selv bringe Dem til Numer To, paa den Betingelse, at De først synger Et eller Andet for mig.""

„Jeg forfærdedes ved den Tanke, at Hr. Meier eller Hr. Nanteuil, som det nu behagede ham at kalde sig, vilde komme ind paa mit Kam-

mer, og var derfor iſærd med at afſlaae det, da han forklarede mig ſine Henſigter nøiere, enten han nu ikke har tænkt paa at beære mig med noget Beſøg, eller han har læſt min Forbauſelſe og Uvillie i mit Anſigt.

„„Jeg vil høre Dem fra Altanen, ſom beherſker Taarnet, hvori De boer," ſagde han. „Tonerne ſtige iveiret og der vil jeg høre Dem godt. Derpaa vil jeg lade lukke op for Dem og lade Dem ledſage af en Kone. Jeg vil ſlet ikke ſee Dem. Det vilde ikke være paaſende i Grunden, at jeg gav mig Udſeende af ſelv at tilſkynde Dem til Overtrædelſe af Fængſelslovene, omendſkjøndt, naar Alt kommer til Alt, Brum, Brum! . . . der ved ſaadan en Leilighed er et meget ſimpelt Middel til at trække ſig ud af Sagen . . . Man ſkyder Fangen Numer Tre en Kugle for Panden og ſiger man har grebet hende paa ferſk Gjerning i Begreb med at flygte. Haha! Det er en pudſig Idee, ikke ſandt? I Fængſelsanliggender maa man altid have ſmilende Ideer. Deres meget ydmyge Tjener, Mademoiſelle Porporina, til iaften.""

„Jeg tabte mig i Formodninger med Henſyn

til denne Elendiges forekommende Forbindtlighed og følte mod min Villie en afskyelig Frygt for ham. Jeg kunde ikke troe, at en saa sneverhjertet og lav Sjæl kunde elske Musik i den Grad, at han vilde handle saaledes alene for at høre mig. Jeg forudsatte, at den Fange, hvorom der var Tale, var ingen Anden end Prindsessen af Preussen, og at man ifølge Kongens Ordre forskaffede mig en Sammenkomst med hende, for at man kunde faae Leilighed til at udspionere os og opdage den Statshemmelighed, som man troede hun havde betroet mig. I denne Tanke frygtede jeg ligesaameget denne Sammenkomst, som jeg ønskede den; thi jeg er aldeles uvidende om hvad Sandt der muligen kan være i denne foregivne Sammensværgelse, hvori man beskylder mig for at være Medvider.

„Da jeg ikke destomindre ansaae det for min Pligt at trodse Alt for at bringe en ulykkelig Medfange, hvo hun end var, nogen aandelig Hjelp, gav jeg mig paa den aftalte Tid til at synge for Hr. Adjutantens fortinnede Øren. Jeg sang meget daarligt; Auditoriet begeistrede mig slet ikke;

jeg havde endnu Feber, og forresten følte jeg godt, at han kun hørte mig for Formens Skyld, ja maaskee endogsaa at han slet ikke hørte mig. Da Klokken slog Elleve blev jeg greben af en noget barnagtig Frygt. Jeg bildte mig ind, at Meier havde faaet hemmelige Ordre til at stille sig af med mig, og at han vilde dræbe mig lige paa Stedet, som han havde forudsagt mig i Form af en behagelig Spøg, saasnart jeg gjorde et Skridt udenfor min Celle. Da min Dør aabnedes, rystede jeg over alle mine Lemmer. En gammel Kone, meget smudsig og meget styg, endnu styggere og smudsigere end Moer Schwartz, gav mig et Tegn til at følge sig og steg op foran mig ad en snever og steil Trappe, som var indmuret i det Indre af Muren. Da vi vare komne op ad den, befandt jeg mig paa Taarnets Altan, omtrent tredive Fod over Esplanaden, hvor jeg spadserer om Dagen, og firesindstyve eller hundrede Fod over Graven, som omgiver hele denne Gruppe Bygninger i temmelig lang Udstrækning. Den afskyelige Kjælling, som ledsagede mig, bad mig vente der et Øieblik og forsvandt, jeg veed ikke hvorhen. Min urolige

Stemning var gaaen over og jeg følte saadant Velbefindende ved at være i frisk Luft, i prægtigt Maaneskin, og i en saa betydelig Høide, som endelig tillod mig at betragte den hele uhyre Horizont, at jeg ikke forurolígedes af den Ensomhed, hvori man havde forladt mig. De store døde Vande, hvorover Citadellet kaster sin sorte og ubevægelige Skygge, Træerne og Markerne, som jeg saae utydeligt i det Fjerne ved Flodbredden, den umaadelige Himmel og selv den frie Luft af de i Natten omsvævende Flaggermuus, min Gud! hvor alt Dette syntes mig stort og majestætisk, efter at to Maaneder vare gaaede hen med at betragte de nøgne Mure og tælle de sjeldne Stjerner, som passere det snevre Himmelrum, man kan see fra min Celle! Men jeg fik ikke Ro til at nyde dette Syn længe. Lyden af Fodtrin nødte mig til at vende mig om, og alle mine Rædsler vaagnede, da jeg saae mig Ansigt til Ansigt med Hr. Meier.

„„Signora!“ sagde han til mig. „Jeg er fortvivlet over at maatte underrette Dem om, at De ikke kan besøge Fangen Numer To, idetmindste ikke for Øieblikket. Det er en meget lunefuld

Person, som det lader til. Igaar viste hun den allerstørste Lyst til at have Selskab; men lige i Stunden, da jeg foreslog hende Deres, skal De høre, hvad hun svarede mig: „Fangen Numer Tre, hende, som synger i Taarnet og som jeg hører hver Aften? O! Jeg kjender godt hendes Stemme og De behøver ikke at nævne mig hendes Navn. Jeg er Dem uendelig forbunden over den Selskabsdame, De vil give mig. Men jeg vilde dog foretrække aldrig at see nogen Moders Sjæl for at undgaae Synet af denne ulykkelige Skabning. Hun er Aarsag i alle mine Ulykker, og Gud i Himlen give, at hun maa udsone dem ligesaa haardt som jeg selv udsoner det ubesindige Venskab, jeg har havt for hende!" See, dette var, Signora, denne Dames Mening med Hensyn til Dem. Der kan spørges, om den er fortjent eller ikke; det henhører nu, som man siger, under Deres Samvittigheds Domstol. Hvad mig angaaer, blander jeg mig ikke deri, og er færdig til at ledsage Dem tilbage, naar De synes."""

„Strax paa Øieblikket, min Herre," svarede jeg dybt krænket over at være bleven anklaget for

Forræderi i en saadan Elendigs Overværelse, som dette Menneskes, og følende dybt i Hjertet megen Bitterhed mod den af de to Amalier, som havde bevist mig saamegen Uretfærdighed og Utaknemlighed.

„„Jeg vil ikke være paatrængende i dette Punkt," vedblev den nye Adjutant. „De synes at have Fornøielse af at betragte Maanen. Betragt den kun i Ro og Mag. Det koster Intet og gjør Ingen Fortræd.""

Jeg var uforsigtig nok til at benytte mig et Øieblik af denne Skjelms Overbærenhed. Jeg kunde ikke bestemme mig til saa hurtigt at undrage mig et saa smukt Skue, som jeg maaskee for stedse vilde være berøvet; og mod min Villie gjorde Meier samme Indtryk paa mig som en ondskabsfuld Laqvai, der blev altfor meget hædret ved at oppebie mine Ordre. Han benyttede sig af min Feiltagelse og blev saa dristig at begynde en Samtale.

„„Veed De, Signora, at De synger djævleblændt godt? Jeg har ingen Bedre hørt i Italien,

hvor jeg dog har søgt de bedste Theatre og holdt Revu over de bedste Kunstnere. Hvor har De debuteret? Hvorlænge har De været ved Theatret? De har vel reist meget?""

„Og da jeg lod som jeg ikke hørte hans Spørgsmaal, tilføiede han uden at tabe Modet:

„„De reiste engang tilfods, forklædt som Dreng?""

„Dette Spørgsmaal bragte mig til at skjælve og jeg skyndte mig med at benægte det; men han vedblev:

„„Nu vel! De vil ikke indrømme det. Men jeg, jeg glemmer Intet, og har nu i min Erindring tilbagekaldt et morsomt Eventyr, som De heller ikke kan have glemt.""

„Jeg veed ikke hvad De vil tale om, min Herre," svarede jeg, idet jeg forlod Taarnets Tinde for at tage Veien til min Celle.

„„Et Øieblik endnu!" sagde Meier. „Deres Nøgle er i min Lomme, og De kan ikke saadan vende tilbage uden at jeg ledsager Dem. Tillad mig, mit smukke Barn, at sige Dem to Ord . . ."

„Ikke et eneste mere, min Herre, jeg ønsker at gaae ned og fortryder, at jeg er gaaet ud."

„„For Fanden! De spiller den Kostbare! Som om man ikke kjendte en Smule til Deres Historier! De troede altsaa, at jeg var enfoldig nok til ikke at gjenkjende Dem fra den Tid, De gjennemstreifede Bøhmerwald med en smuk lille fortøiet Knøs? Ak, bind Andre Noget paa Ærmet! Jeg bortførte vel det unge Mandskab til Kongen af Preussens Armeer, men de unge Piger vare ikke efter hans Næse; o ja! skjøndt man siger, at De har været efter hans Smag, og at De, for at have forsøgt paa at gjøre Dem til deraf, er kommen her! Hvad vil De! Lykken har sine Luner, som det er forgjæves at modsætte sig. De er falden temmelig dybt! Men jeg raader Dem til ikke at spille den Stolte, men derimod at lade Dem nøie med hvad der er for Haanden. Jeg er kun en simpel Pladsofficeer, men jeg er mægtigere her end Kongen, hvem Ingen kjender og Ingen frygter for, fordi han befaler for høit oppe fra og for langt borte til at blive adlydt. De seer nok, jeg har Magt til at eludere Intriguen og formilde

Deres Arrest. Vær ikke utaknemmelig, saa skal De faae at see, at en Adjutants Beskyttelse i Spandau gjælder der ligesaa meget som Kongens i Berlin. Forstaaer De mig? Løb ikke, skrig ikke! Gjør ingen dumme Streger! Det vilde være en reen spildt Skandale; jeg kan sige hvad jeg vil, og Dem vil man ikke troe. Nu, jeg vil ikke forskrække Dem. Jeg er af Naturen blid og medlidende. Anstil blot Betragtninger herover, og naar jeg seer Dem igjen, saa huft paa, at jeg kan byde over Deres Skjæbne, kaste Dem i et værre Fængsel eller omgive Dem med Adspredelser og Fornøielser, lade Dem døe af Hunger uden at man skal kræve mig til Regnskab derfor, eller lade Dem slippe ud uden at man skal have mig mistænkt derfor; tænk herover, siger jeg Dem, jeg giver Dem Tid . . .''''

Og da jeg ikke svarede, sønderknust som jeg var over ikke at kunne unddrage mig fra den Skam at høre saadanne fornærmende Paastande, og fra den grusomme Ydmygelse at høre saadanne Udtryk, tilføiede denne forhadte Mand i den Tro formodentlig at jeg vaklede:

''''Hvorfor erklærer De Dem ikke strax?

Behøves der fire og tyve Timer til at erkjende det eneste fornuftige Parti, der er at tage, og til at besvare en galant, endnu ung Mands Kjærlighed, der er rig nok til i et fremmed Land at skaffe Dem en meget smukkere Bopæl end denne hæslige Fæstning?""

Under disse Ord nærmede den skjændige Hverver sig mig med sin paa engang keitede og frække Mine og lavede sig til at ville spærre mig Veien og tage mine Hænder. Jeg løb hen til Taarntinden, fast besluttet paa hellere at styrte mig ned i Graven end lade mig besudle af den mindste Yttring af hans Kjærtegn. Men i dette Øieblik mødte et besynderligt Skuespil mine Øine, og jeg skyndte mig med at henvende Adjutantens Opmærksomhed paa denne Gjenstand for at afvende den fra mig. Det blev min Frelse; men ak! det havde nær kostet et andet Væsen Livet, som maaskee er mere værd end jeg!

Paa den høie Vold, som begrændser den anden Bred af Graven ligeoverfor Esplanaden, løb eller rettere sprang en kæmpemæssig Skikkelse paa Brystværnet med en Hurtighed og Behændighed,

som grændsede til det Vidunderlige. Kommen til den yderste Ende af Volden, som ender med et Taarn i hver Ende, slyngede Skikkelsen sig op ad Taarnets Tag, som stod i lige Høide med Balustraden, og klattrende op ad denne steile Kugle med en Kats Lethed syntes at forsvinde i Luften.

„„Hvad Djævelen er dette?" udbrød Adjutanten, der glemte sin galante Rolle for atter at overtage en Fangevogters Forretninger. „En Fange, som undløber, Djævelen annamme mig! Og Skildvagten sover ved Gud! Skildvagt!" raabte han med Stentorstemme, „Giv Agt! Hurtig! Hurtig!""

Og, idet han løb hen til en Tinde, hvor der hang en Signalklokke, satte han den i Bevægelse med en Kraft, der var en saa mærkværdig Professor i en saa Helvedes Musik værdig. Jeg har intet Skrækkeligere hørt end denne Allarmklokke, der med raa, dumpe Klang afbrød Nattens ærværdige Stilhed. Det var det vilde Udbrud af Vold og Raahed, som forstyrrede den Harmoni, der laae i Bølgernes og Natteluftens frie Aandedrag. I et Øieblik var Alt i Bevægelse paa Fæstningen. Jeg

hørte den ubehagelige Larm af Geværer, der haandteres af Skildvagter, som satte Batterierne istand og vare beredte paa at skyde paa Lykke og Fromme paa den første den bedste Gjenstand, der viste sig. Esplanaden oplystes af et rødligt Skjær, som bragte Maanens smukke sølvblaa Skin til at blegne. Det var Mester Schwartz, som antændte Lygterne og Faklerne. Signaler lod fra den ene Vold til den anden og Ekkoet gjengav dem i en svagere, klagende Tone. Allarmkanonen sang snart sin skrækkelige og høitidelige Node i denne diaboliske Symphonie. Tunge Skridt gjenlød paa Quaderstenene. Jeg saae Intet, men jeg hørte hele denne Støi og mit Hjerte sammenkrugedes af Forskrækkelse. Meier havde forladt mig med Jil, men jeg tænkte ikke paa at fornøie mig over at være bleven befriet fra ham. Jeg bebreidede mig bittert at have, uden at vide hvad det gjaldt, givet ham et Vink om at en ulykkelig Fange undveg. Jeg ventede stivnet af Skræk Enden paa dette Eventyr, gysende ved hvert Bøsseskud, der faldt i Mellemrum, og lyttende med Ængstelighed om den saarede

Flygtnings Skrig ikke vilde forkynde mig hans Ulykke.

Alt Dette varede over en Time, og, takket være Himlen, Flygtningen blev hverken bemærket eller greben. For at forsikre mig derom, var jeg gaaet ned til Schwartz's paa Esplanaden. De vare saa forstyrrede og forvirrede begge To, at det ikke faldt dem ind at forbauses over at see mig ude af mit Fængsel midt om Natten. Maaskee havde de ogsaa været i Accord med Meier om at lade mig gaae ud denne Nat. Efterat Schwartz havde løbet som en Gal for at forvisse sig om, at ingen af de til hans Omsorg betroede Fanger manglede, begyndte han at berolige sig en Smule; men hans Kone og han vare slagne af en sørgelig Forbauselse, som om et Menneskes Frelse i deres Øine var en offentlig og privat Ulykke og et uhyre Attentat mod den himmelske Retfærdighed. De andre Fangevogtere og Soldaterne, som kom og gik ganske forvirrede, veksle nogle Ord med dem, som udtrykte den samme Fortvivlelse, den samme Skræk; i deres Øine var det klart, at et Forsøg paa Flugt var den forteste af alle Forbrydelser.

O, Du gode Gud! Hvor de forekom mig afskyelige, disse usle Leiesvende, som lade sig bruge til den barbariske Udaad, at berøve deres Medmennesker Frihedens hellige Ret! Men pludselig syntes det, at den himmelske Retfærdighed havde besluttet at tildele begge mine Bevogtere en exemplarisk Tugtelse. Moer Schwartz, som for et Øieblik siden var gaaen ind i Kjekkenet, kom ud igjen og skreg himmelhøit, skjøndt med qvalt Stemme:

„„„Gottlieb! Gottlieb! . . . Höldt! Skyd ikke! Dræb ikke min Søn! det er ham, det er ham! Det er ganske vist, det er ham!““

Midt under begge Schwartzernes Forvirring hørte jeg af deres afbrudte Samtale, at Gottlieb hverken var i sin Seng eller i nogen Krog i Huset, men at han sandsynligviis, uden at man havde bemærket det, havde optaget sin gamle Vane paany, at løbe omkring i Søvne paa Tagene. Gottlieb var Søvngjænger!

Saasnart denne Underretning var løbet Fæstningen rundt, lagde Uroligheden sig lidt efter lidt. Hver Fangevogter havde faaet Tid til at gjøre sin Runde og overbeviise sig om, at ingen Fange var

borte. Enhver vendte sorgløs tilbage til sin Post. Officererne vare henrykte over denne Opløsning af Knuden; Soldaterne lo ad den hele Allarm; Moer Schwartz løb ude af sig selv til alle Sider, og hendes Mand undersøgte bedrøvet Graven, frygtende for at den forenede Støi af Kanon- og Geværskud skulde have vækket den stakkels Gottlieb i hans farlige Løb og bragt ham til at falde ned. Jeg fulgte ham paa denne Undersøgelse. Diebliket havde været gunstigt maaskee til selv at iværksætte Flugt, thi jeg syntes at see Portene aabne og Folkene adspredte, men jeg dvælede ikke ved denne Tanke, da jeg alene tænkte paa at gjenfinde den stakkels Syge, som havde viist mig saamegen Hengivenhed.

Mester Schwartz, som aldrig ganske taber sin Fatning, bad mig, da han saae Dagen grye, at vende tilbage til min Celle, da han indsaae, at det stred aldeles mod hans Instrux at lade mig vanke saaledes om paa en forbuden Tid. Han førte mig tilbage, for at lukke til efter mig; men den første Gjenstand, som mødte mit Blik, da jeg traadte ind i Kammeret, var Gottlieb, som sov i Fred og Ro

i min Læneſtol. Han havde enten været ſaa heldig at ſøge ſin Tilflugt der, førend Allarmen blev aldeles udbredt over hele Fæſtningen, eller ogſaa hans Søvn havde været ſaa dyb og hans Løb ſaa hurtigt og behændigt at han havde kunnet undgaae alle Farer. Jeg bad hans Fader ikke at vække ham pludſeligt og lovede at vaage over ham, indtil Madame Schwartz blev underrettet om denne glædelige Tidende.

Da jeg var ene med Gottlieb, lagde jeg Haanden ſagte paa hans Skulder og tiltalte ham med dæmpet Stemme, for at forſøge paa at udſpørge ham. Jeg havde hørt ſige, at Søvngjængere kunne ſætte ſig i Forbindelſe med Perſoner, ſom de kunne lide, og beſvare deres Spørgsmaal tydeligt. Mit Forſøg lykkedes beundringsværdigt.

„Gottlieb!“ ſagde jeg til ham. „Hvor har Du været inat?“

„„Inat?“ ſvarede han. „Er det allerede Nat? Jeg troede at ſee Morgenſolen glimre paa Tagene.““

„Har Du da været paa Tagene?“

„„Ja vist. Rødkjelken, den lille gode Enge, kom og kaldte paa mig ved Vinduet, og saa fløi jeg bort med den, og vi have været meget høit oppe, meget langt inde i Himmelen, ganske nær ved Stjernerne, og næsten inde i Englenes Opholdssted. Vi mødte rigtignok paa vor Reise Beelsebub, som løb paa Tagene og Brystværnene for at snappe os. Men han kan ikke flyve, han! fordi Gud fordømmer ham til en lang Død, og han seer Englene og Fuglene flyve, uden at kunne naae dem.““

„Og efterat have gjennemfløiet Skyerne, er Du omsider kommen hernede?“

„„Rødkjelken sagde til mig: Lad os besøge min Søster, som er syg; og saaledes kom jeg med den for at finde Dig i Din Celle.““

„Du kunde altsaa komme ind i min Celle?“

„„Ja, jeg er ofte kommen for at vaage over Dig, naar Du er syg. Rødkjelken stjæler Nøglerne under min Moders Hovedpude, og Beelsebub kan gjøre hvad han vil, saa kan han dog ikke vække hende, naar Engelen engang har lyssat

hende i Søvn ved at flyve usynlig om hendes Hoved.""

„Hvem har da lært Dig saa noie at kjende Engle og Dæmoner?"

„„Det har min Mester!"" svarede Sovngjængeren med et barnligt Smiil, hvori en naturlig Begeistring afprægede sig.

„Og hvem er Din Mester?" spurgte jeg ham.

„„For det Første, Gud . . . og fremdeles den ophøiede Skomager!""

„Hvad hedder denne ophøiede Skomager?"

„„O, det er et stort Navn! Men det bør ikke nævnes, seer Du. Det er et Navn, som min Moder ikke kjender. Hun veed ikke, at jeg har to Bøger i Hullet i min Kakkelovnskrog; en Bønnebog, som jeg lader som jeg læser i, naar hun seer paa mig, og en anden, som jeg nu paa fjerde Aar fluger, og som er mit Himmelbrød, mit aandelige Liv, Sandhedens Bog, Sjælens Frelse og Lys.""

„Og hvem har skrevet denne Bog?"

„„Han, Skomageren i Görlitz, Jacob Böhme!""

Her bleve vi afbrudte ved Madame Schwartz's

Ankomst, hvem jeg havde stor Moie med at forhindre fra at styrte sig over sin Søn for at omarme ham. Denne Kone tilbeder sit Afkom; hendes Synder være hende tilgivne! Hun vilde tale til ham, men Gotlieb hørte hende ikke, og jeg var den Eneste, der kunde formaae ham til at vende tilbage til sin Seng, hvor man forsikkrede mig imorges, at han i al Fred og Ro fortsatte sin Søvn. Han havde Intet mærket, skjøndt hans besynderlige Sygdom og den Støi, der havde været om Natten, udgjorde det staaende Conversationsthema den Dag i Spandau.

Jeg er nu atter vendt tilbage til min Celle efter i nogle Timer at have nydt en smertelig og urolig Frihed: Jeg ønsker ikke mere at forlade mit Fængsel til den Priis. Dog havde jeg maaskee kunnet undvige! . . . Dette falder mig først ind nu, da jeg føler mig i en Skurks Vold og trues med Farer, som ere værre end Døden, værre end evigt Fængsel. Men nu vil jeg ogsaa tænke for Alvor derpaa, og hvo veed? Maaskee vil det lykkes mig! Man siger, at en udholdende Villie

udretter Alt. O Gud! Tag mig i Din Varetægt!"

Den 5te Mai. „Siden de sidste Begivenheder har jeg levet temmelig rolig. Jeg er kommen saa vidt, at jeg betragter mine rolige Dage som lykkelige Dage, og jeg takker Gud derfor, som man under lykkelige Omstændigheder takker ham for de Aar, der ere henrundne uden Uheld. Det er vist, at man maa kjende Ulykken, for at træde ud af den ligegyldige Utaknemmelighedstilstand, hvori man ellers lever. Jeg bebreider mig idag, at jeg har ladet saamange lykkelige Dage glide hen i min sorgløse Ungdom, uden at have følt deres Værd og uden at have velsignet Forsynet derfor, som skjænkede mig dem. Jeg har i den svundne lykkelige Tid kun sjelden erkjendt, at jeg ikke fortjente den, og det er maaskee derfor, at jeg tildeels fortjener de Lidelser, hvoraf jeg nu overvældes.

„Jeg har senere ikke seet Noget til denne forhadte Hverver, der er bleven endnu rædsommere end han var det paa Moldaus Bredder, da jeg ligefrem antog ham for en Varulv og for En, der spiste Born. Nu antager jeg ham for endnu mere

afskyelig og farlig Forfølger. Naar jeg tænker paa denne Skurks oprørende Vaastande, paa den Myndighed, han udøver omkring mig, og paa hvor let han om Natten kan indsnige sig i min Celle, uden at Schwartz's, disse havesyge Slavesjæle, maaskee ville beskytte mig imod ham, føler jeg mig nær ved at døe af Skam og Fortvivlelse . . . Jeg seer paa dette ubonfaldelige Gitter, som hindrer mig i at springe gjennem Vinduet. Jeg kan ikke forskaffe mig Gift, og jeg har selv ikke engang et Vaaben til at støde i mit Bryst! . . .

„Dog har jeg nogle Grunde til at fatte Haab og Tillid, som jeg finder en Glæde i at dvæle ved i mine Tanker, thi jeg vil nødig lade mig svække af Frygt. For det Første kan Schwartz ikke lide denne Adjutant, som, efter hvad jeg har kunnet erfare, kommer ham i Forkjøbet med at drage Gevinst af Fangernes Fornødenheder og Ønsker, idet han, til stort Afbræk for Schwartz, som ene vil have Monopol derpaa, sælger dem en Smule Luft, en Solstraale, et Stykke Brød over Rationen og andre saadanne Herligheder, som følge med en Fængselsbestyrers Embede. For det Andet begynde

disse Schwartz's, især Konen, at føle Venskab for mig paa Grund af at Gottlieb elsker mig og paa Grund af den gavnlige Indflydelse, de sige at jeg udøver paa hans Aand. Saalænge jeg trues ville de maaskee ikke komme mig tilhjelp; men, naar Faren blev alvorlig, kunde jeg gjennem dem bringe min Klage for Pladscommandanten, der er en Mand, som er forekommet mig blid og menneskelig den eneste Gang, jeg har seet ham . . .

„Gottlieb vil forøvrigt stedse være beredt til at gjøre mig denne Tieneste, og, uden at give ham nogen videre Forklaring om nogen Ting, er jeg allerede bleven enig med ham i dette Punkt. Han er ganske færdig til at bringe mit Brev, som jeg ogsaa har færdigt; men jeg noler med at forlange Hjelp, førend Faren virkelig er tilstede; thi hvis min Fiende ophører med at plage mig, kunde han fremstille som Spøg den Erklæring, jeg havde været saa latterlig snærpet at antage for Alvor. Hvorledes det nu end er, saa sover jeg kun med eet Øie, og øver min Muskelkraft til en Nævekamp, hvis den skulde blive nødvendig. Jeg øver mine Kræfter paa at løfte Meublerne, jeg gjør mine

Arme stærke ved at strække dem mod Jernstængerne i mit Vindue, jeg hærder mine Hænder ved at slaae dem mod Muren. Hvis Nogen saae mig anstille disse Øvelser, vilde han troe jeg var gal eller fortvivlet. Men jeg anstiller dem dog med den koldblodigste Alvorlighed, og jeg har opdaget, at min physiske Kraft er noget større end jeg havde formodet. I den Sikkerhedstilstand, hvori Livet almindeligviis svinder, spørger man sig ikke om Midlerne til Forsvar, man kjender dem ikke engang. Idet jeg føler mig stærk, føler jeg ogsaa at jeg vil blive tapper, og min Tillid til Gud voxer med mine Kræfter for at understøtte hans Beskyttelse. Jeg kommer ofte til at tænke paa de smukke Vers, som Porpora fortalte mig han havde læst paa et Inquisitionsfængsels Muur i Venedig:

Di chemi fido, mi guarda Iddio;

Di che non mi fido, mi guardero io *).

Lykkeligere end den Ulykkelige, der har nedskrevet dette sørgelige Ønske, kan jeg idetmindste uden

---

*) Beskyt mig, Gud! for mine Venner;
For mine Fiender skal jeg selv beskytte mig.

Forbehold betroe mig til den stakkels Gottliebs Reenhed og Hengivenhed. Hans Sovngjængertilfælde har ikke senere viist sig; hans Moder vaager forøvrigt bestandig over ham. Om Dagen kommer han for at snakke med mig paa mit Kammer. Jeg har ikke villet gaae ned paa Esplanaden, siden jeg der traf Meier.

„Gottlieb har forklaret mig sine religiøse Ideer. Jeg har fundet dem meget skjønne, skjøndt ofte meget besynderlige, og jeg har villet læse hans Böhmes Theologi, siden det er afgjort, at han er en Tilhænger af Böhme, for at vide, hvad han af sin egen Phantasi har føiet til den berømte Skomagers begeistrede Drømmerier. Han har laant mig denne kostbare Bog og jeg har fordybet mig i den, maaskee med Fare for mig selv. Jeg begriber nu hvorledes denne Læsning har kunnet forstyrre et enfoldigt Gemyt, som har taget den selv noget affindige Mystiks Symboler i bogstavelig Forstand. Jeg gjør mig ikke til af at have forstaaet den tilgavns eller at jeg tilgavns kan udtyde den; men det forekommer mig som om deri ligger en Straale af høi religiøs Indsigt og ædelmodig

poetisk Begeistring. Hvad der har gjort meest Indtryk paa mig er dens Theori om Djævelen: „I Kampen mod Lucifer har Gud ikke tilintetgjort ham. Blinde Menneske, Du indseer ikke Grunden dertil. Gud kæmpede mod Gud. Det var en Kamp mellem en Deel af Guddommen mod en anden Deel." Jeg erindrer mig, at Albert næsten paa samme Maade forklarede det onde Princips jordiske og forbigaaende Herredømme, og at Capellanen paa Riesenburg hørte ham med Forfærkelse og betragtede denne Tro som Manichæisme. Albert paastod, at vor Christendom var en fuldkommen og mere overtroisk Manichæisme end hans, siden den helliger det onde Princips Evighed, hvorimod hans System antog, at det onde Princip atter vilde vende tilbage og blive godt, det vil sige, at der er en Omvendelse og en Forsoning. Det Onde er efter Alberts Mening kun Vildfarelse, og det guddommelige Lys vil en Dag adsprede Vildfarelsen og lade det Onde ophøre. Jeg tilstaaer, mine Venner, skulde jeg end forekomme Eder at være en stor Kjætterske, at denne evige Satans Fordømmelse til at stifte Ondt, til at elske det og til at

lukke Øinene for Sandheden, syntes mig ogsaa og vil synes mig bestandig at være en ugudelig Tanke.

„Endelig synes Jacob Bohme mig at være en Tilhænger af Læren om det tusindaarige Rige, det vil sige, en Forsvarer af de Retfærdiges Opstandelse og deres Forening med Christus i en ny Verden, der dannes ved dennes Undergang og Opløsning, og hvori der i tusinde Aar nydes en Lykke, som ikke fordunkles af nogen Sky, og herskker en Viisdom, som ikke fordunkles af noget Slør. Derefter kommer Sjælens fuldstændige Forening med Gud og Evighedens Saligheder, som ere endnu fuldkommnere end de, der nydes i det tusindaarige Rige. Jeg erindrer godt, at jeg har hørt dette Symbol forklare af Grev Albrrt, da han fortalte mig den indholdsrige Historie om hans gamle Bohmer og hans kjære Taboriter, som var optagen paany fra Christendommens første Tider. Albert troede alt Dette i en mindre materiel Forstand, uden at udtale sig om Opstandelsens Varighed eller den tilkommende Verdens Aarrække. Men han havde en prophetisk Anelse og Forudsynlighed

om en nærforestaaende Opløsning af det menneskelige Samfund, som skulde gjøre Plads for en ophøiet Fornyelsens Tidsalder; og Albert tvivlede ikke paa, at hans Sjæl, naar den forløstes ved Dødens forbigaaende Omfavnelse, for atter at begynde hernede en ny Række af Tilværelse, jo da vilde blive kaldet til at see denne guddommelige Gjengjeldelse og de snart skrækkelige, snart herlige Dage, som forgjættes Menneskeslægtens Bestræbelser. Denne hsimodige Tro, som forekom de Orthodoxe paa Riesenburg saa uhyre, men som jeg tilegnede mig, skjøndt den i Førstningen ogsaa forekom mig ny og besynderlig, er en Tro, som passer sig til alle Tider og for alle Folkeslag; og trods den romerske Kirkes Anstrængelser for at qvæle den, eller snarere, trods dens Asmagt til at oplyse og rense Menigheden fra dens materielle, overtroiske Anskuelser, seer jeg godt, at den har fyldt og begeistret mange nidkjære og fromme Sjæle. Man siger endogsaa at store Helgene have havt den Tro. Jeg overgiver mig da til den uden Nag og uden Frygt, i den faste Overbeviisning, at en Idee, der er optaget af Albert, kun kan være en stor og op-

høiet Idee. Iøvrigt tilsmiler den mig og udbreder en i Sandhed himmelsk Poesi over den Tanke, jeg gjør mig om Døden og de Lidelser, som upaatvivlelig ville fremskynde mit Livs Ende.

„Denne Jacob Böhme synes mig godt om. Hans Discipel, som er hernede i Schwartz's Kjøkken, beskjeftiget med ophøiede Drømmerier og omgiven af himmelske Visioner, medens hans forstenede Forældre drive deres Handel og skrive deres bedrageriske Regninger, synes mig ogsaa meget uskyldig og medlidelsesværdig med sin Bog, som han kan udenad, uden rigtig at forstaae den, og sin Sko, som han har taget fat paa for at afcopiere sin Lærers Haandværk, uden at kunne bringe det istand dermed. Svag paa Legeme og Aand, men uskyldig, aabenhjertig og af englerene Sæder er Du, stakkels Gottlieb! vel bestemt til at falde ned og knuses fra den høie Vold, naar Du i Din indbildte Flugt flyver tvers over Himlene, eller til at bukke under for tidligere Sværkelsers Vægt! Du har da levet paa Jorden som en miskjendt Helgen, som en landflygtig Engel, uden at have begrebet det Onde, uden at have kjendt det Gode, uden en-

gang at have følt den Jorden belysende Sols Varme, fordi Du kun stirrer paa den mystiske Sol, som glimrer i Din Tanke! Ingen vil have kjendt Dig, Ingen have beklaget og beundret Dig, som Du fortjener! Og jeg, som ene har opdaget det Hemmelighedsfulde i Dine Gransknинger, jeg, som ogsaa derved har opfattet det smukke Ideal, og vilde have havt Kræfter til at søge at realisere det i mit Liv, jeg vil døe ligesom Du i min blomstrende Ungdom, uden at have virket, uden at have levet. I Klofterne paa disse Mure, som beskytte og tage Livet af os begge To, er der smaae elendige Planter, som Vinden knuser og som Solen aldrig farver; de hentørres uden at blomstre, uden at bære Frugt. Og dog synes de at leve op paany, men det er andre Sædkorn langveis fra, som Vinden fører hen til de samme Steder, hvor de søge at voxe og leve paa de Gamles Levninger. Saaledes vegetere Fangerne, saaledes befolkes Fængslerne!

„Men er det ikke besynderligt, at jeg atter her befinder mig sammen med en Fanatiker, der vel er af en mere underordnet Klasse, end Albert

var, men dog bekjender sig, ligesom han, til en hemmelig Religion, en bespottet, forfulgt og foragtet Tro? Gottlieb forsikrer, at der er mange andre Tilhængere af Böhme, foruden ham, i dette Land, at flere Skomagere offentligt bekjende sig til hans Lære, og at Grundlaget af denne Tro til enhver Tid er indpodet i Folkets Sjæl af talrige, ubekjendte Philosopher og Propheter, som i gamle Dage fanatiserede Böhmen, men som nu tildags vedligeholde den hellige Ild under Asken i hele Tydskland. Jeg mindes virkelig, at Albert fortalte mig om mange nidkjære hussittiske Skomagere, som optraadte som dristige Prædikantere og frygtelige Kæmpere paa Johan Ziskas Tid. Selv Jacob Böhmes Navn bekræfter denne hemmelige Oprindelse; men jeg veed egentlig ikke hvad der foregaaer i det taalmodige Tydskslands contemplative Hjerner. Mit stormfulde, afvexlende Liv forhindrer mig i at anstille saadanne Undersøgelser. Men var end Gottlieb og Zdenko de eneste Disciple af denne hemmelighedsfulde Religion, som Albert bevarede som en kostbar Talisman, føler jeg ikke de-

stomindre, at denne Religion er min, siden den forkynder en tilkommende Lighed af alle Mennesker og en tilkommende Aabenbaring af Guds Retfærdighed og Godhed paa Jorden. Ak, ja! Jeg maa jo troe paa dette Menneskene af Gud ved Christum forkyndte Rige! Jeg maa jo gjøre Regning paa en Omstyrtning af disse ubillige Monarchier og af disse urene Selskaber, naar jeg ikke vil tvivle paa noget Forsyns Tilværelse, siden jeg befinder mig her?

„Fra Fangen Numer To har jeg ingen Efterretning. Hvis Meier ikke har fortalt mig en uforskammet Løgn, idet han berettede mig hendes Ord, er det Amalia af Preussen, som saaledes beskylder mig for Forræderi. Gud tilgive hende, at hun tvivler paa mig, som ikke har tvivlet paa hende, skjøndt jeg kunde gjøre hende de samme Beskyldninger. Jeg vil ikke mere gjøre noget Skridt for at see hende. Idet jeg søgte at retfærdiggjøre mig, kunde jeg maaskee compromittere hende endnu engang, hvilket jeg allerede har gjort, uden at vide hvorledes.

„Min Rødkjelke gjør mig trolig Selskab.

Naar den seer Gottlieb uden hans Kat i min Celle, er den fortrolig mod ham, og den stakkels Gottlieb er færdig at blive gal af Stolthed og Glæde. Han kalder den „Herre" og tillader sig ikke at sige Du til den. Kun med den dybeste Ærbødighed og en Art religiøs Skjælven rækker han den Føde. Jeg anstrænger mig forgjæves med at overtyde ham om, at det kun er en Fugl som alle andre; jeg kan ikke faae ham fra den Tanke, at det er en himmelsk Aand, som har paataget sig denne Form. Jeg stræber at adsprede ham ved at bibringe ham noget Begreb om Musiken, og han har isandhed meget smukke musikalske Anlæg, det er jeg overbeviist om. Hans Forældre ere henrykte over den Omhu, jeg har for ham, og have tilbudt at sætte et Claveer i et af deres Værelser, hvor jeg kunde give deres Søn Undervisning og arbeide for mig selv. Men dette Forslag, som for nogle Dage siden vilde have fyldt mig med Glæde, tør jeg nu ikke modtage. Jeg tør ikke engang vove at synge i min Celle, saa bange er jeg for at hidlokke denne raa Musikelsker, denne Exprofessor paa Trompet, som Gud fordærve!"

Den 10de Mai. „Jeg havde allerede i længere Tid gjort mig det Spørgsmaal, hvad der var bleven af disse ukjendte Venner, disse mærkværdige Beskyttere, hvis Mægling i min Sag Grev Saint-Germain havde forkyndt mig, og som tilsyneladende kun havde blandet sig deri for at fremskynde den Ulykke, hvormed Kongens Velvillie truede mig. Hvis det var de Sammensvorne, hvis Tugtelse jeg deler, maatte de enten være adspiltede og ydmygede, tænkte jeg, tilligemed og samtidig med mig, eller ogsaa de maatte have forladt mig, da jeg afslog dem at udfrie mig af Buddenbrocks Kløer den Dag jeg blev transporteret fra Berlin til Spandau. See nu vise de dem igjen og have taget Gottlieb til deres Sendebud. De Forvovne! Kunne de ikke over denne Uskyldiges Hoved nedkalde de samme Lidelser, som over mit!

„Imorges bragte Gottlieb mig hemmelig en Billet saaledes lydende:

„„Vi arbeide paa Din Befrielse; Øieblikket nærmer sig. Men en ny Fare truer Dig, som vilde forsinke vort Foretagendes Held. Mistro Enhver, som vil tilskynde Dig til Flugt, førend vi

have givet Dig paalidelige Efterretninger og nøiagtige Oplysninger. Man spænder en Snare for Dig. Vær paa Din Post og vær stadig i Din Kraft.

Dine Brødre:
De Usynlige.""

„Denne Billet faldt for Gottliebs Fødder, da han imorges gik igjennem en af Fangegaardene. Han troer fuldt og fast, han, at den er falden fra Himmelen eller at Rødkjelken er med i Spillet. Ved at bringe ham til at snakke, uden at søge altfor meget at modsige hans eventyrlige Ideer, har jeg dog faaet besynderlige Ting at vide, som maaskee i Grunden er Sandhed. Jeg spurgte ham om han vidste hvem de vare, disse Usynlige?

„"Ingen veed det" svarede han, „skjøndt alle Mennesker lade som om de vide det.""

„Hvorledes, Gottlieb? Du har altsaa hørt tale om Folk, man kalder saaledes?"

„„Dengang jeg var i Lære hos Skomagermesteren her i Byen, hørte jeg Meget derom.""

„Man taler altsaa vinkelig om dem? Folk kjender dem?"

„„Hør selv hvorledes det er kommen mig for Øre, og af alle de Ord, jeg har hørt derom, ere disse de eneste, som fortjene at blive troede og erindrede. En stakkels Arbeider af vore Kammerater havde saaret sig saa farligt i Haanden, at der var Spørgsmaal om at skjære den af ham. Han var en talrig Families eneste Støtte og havde hidtil underholdt den med meget Mod og Kjærlighed. Han kom og besøgte os med den forbundne Haand, og da han saae os arbeide, sagde han bedrøvet: „I ere meget lykkelige, I Andre, at I have frie Hænder! Hvad mig angaaer, maa jeg snart, tænker jeg, gaae til Hospitalet, og min gamle Moder maa da gaae omkring og tigge Almisse, at ikke mine smaae Brødre og mine smaae Søstre skulle dø af Sult.“ Man foreslog at gjøre et Sammenskud, men vi vare Alle saa fattige, og jeg, skjøndt født af rige Forældre, havde saa lidt Penge til min Raadighed, at vi ikke kunde sammenskyde noget Tilstrækkeligt til at understøtte vor stakkels Kammerat med. Da hver havde tømt sin Lomme, søgte han i Tankerne et Middel til at drage Frantz ud af Forlegenheden. Men Ingen fandt Noget,

thi Frantz havde banket paa alle Døre, men var bleven afviist overalt. Man siger, at Kongen er meget rig, og at hans Fader har efterladt ham en stor Skat. Men man siger ogsaa, at han anvender den til at udruste Soldater, og da der netop var Krig og Kongen var fraværende, og alle Mennesker vare bange for selv at komme til at savne, led det stakkels Folk meget, og Frantz fandt ingen tilstrækkelig Hjelp hos de gode Hjerter. Hvad de onde Hjerter anbelanger, have de aldrig en Hvid til deres Raadighed. Pludselig siger en ung Mand paa Værkstedet til Frantz: „I Dit Sted vidste jeg nok, hvad jeg vilde gjøre; men Du har maaskee ikke Mod dertil." — „Mod fattes jeg ikke," sagd Frantz, „hvad skal jeg gjøre?" — „Du skal henvende Dig til de Usynlige." Frantz syntes at forstaae hvad det vilde sige, thi han rystede paa Hovedet med Uvillie og svarede Intet. Nogle unge Folk, der ligesaa lidet som jeg vidste hvad det vilde sige, bade om Forklaring derpaa, og der blev svaret dem fra alle Sider: „Kjender I ikke de Usynlige? Man seer nok, at I ere Børn! De Usynlige ere Folk, som man ikke seer, men som

handle. De gjøre alskens Godt og alskens Ondt. Man veed ikke om de boe nogetsteds, men der er af dem overalt. Man siger, at man finder dem i alle fire Verdensdele. Det er dem, som myrde mange Reisende, og laane mange Reisende deres kraftige Haand mod Røvere, alt eftersom de Reisende af dem ansees værdige til Tugtelse eller til Beskyttelse. De ere Stiftere til alle Revolutioner; have Indpas ved alle Hoffer; styre alle Sager, bestemme Krig eller Fred, løskjøbe Fanger, troste de Ulykkelige, straffe Forbrydere, bringe Kongerne til at skjælve paa deres Troner; kort sagt, de ere Aarsag i Alt hvad der hænder, Lykkeligt eller Ulykkeligt, i Verden. De tage maaskee ofte feil; men paastaaer dog, at de altid have en god Hensigt; og hvo kan forresten sige, om det, der er Ulykke idag, maaskee ikke er Grund til en stor Lykke imorgen?"

„„Vi hørte dette med stor Forbauselse og Beundring," vedblev Gottlieb, „og lidt efter lidt hørte jeg saa Meget, at jeg kan sige Dig Alt, hvad Haandværkere og andre stakkels uvidende Folk tænke om de Usynlige. Nogle sige, at det er onde

Mennesker, som hengive sig til Djævelen, der meddeler dem sin Magt, Evne til at kjende skjulte Ting, Magt til at friste Menneskene ved tillokkende Rigdom og Hæder, hvorover de kunde byde, Evne til at kjende Fremtiden, gjøre Guld, helbrede Syge, forynge gamle Folk, opvække Døde og forhindre Levende fra at døe, thi det er dem, der have opdaget de Vises Steen og Lægemidlet for et langt Liv. Andre tænke, at det er fromme og velgjørende Folk, som have dannet en fælles Formue for at hjelpe de Ulykkelige, og som handle i Forening for at gjøre Uret god igjen og belønne Dyden. Paa vort Værksted gjorde Hver sin Bemærkning: „Det er en Levning af Tempelherreordenen," sagde den Ene. „Man kalder dem nutildags Frimurere," sagde den Anden. „Nei," sagde en Tredie, „det er Herrnhuter fra Zinzendorf, som ogsaa kaldes de mæhriske Brødre, de forhenværende Unionsbrødre, de gamle fader- og moderløse Børn fra Bjerget Tabor; kort sagt, det er det gamle Bøhmen, som endnu bestandig staaer beredt til Kamp og truer i Stilhed alle Europas Magter, fordi det vil gjøre hele Verden til en Republik."

„„Andre paastode endnu, at det kun var en Haandfuld Hexemestre, Elever og Disciple af Paracelsus, Bohme, Swedenborg og seneſt af Schröpfer, Limonadehandleren, (en god Sammenſtilling) ſom ved Liſt og ugudelige Trækker ville regjere Verden og omſtyrte Fyrſtendømmerne. De Fleſte ſtemmede overeens i den Anſkuelſe, at det var Levningerne af Tribunalet af den hemmelige Ret, ſom aldrig var bleven opløſt i Tydſkland, men ſom, efterat have virket i Mørket i flere hundrede Aar, nu begyndte ſtolt at hæve Hovedet og lade føle ſin Jernarm, ſit fyrige Sværd og ſine Diamant-Vægtſkaaler.

„„Frantz tøvede imidlertid med at henvende ſig til dem, fordi, ſom han ſagde, naar man havde modtaget deres Velgjerninger, befandt man ſig knyttet til dem for dette Liv og for det tilkommende, til ſtor Skade for Sjælens Frelſe og til ſtor Fare for Ens nærmeſte Paarørende. Nødvendigheden vandt dog Seier over Frygten. Den af vore Kammerater, ſom havde givet ham dette Raad og ſom blev høiligen mistænkt for at ſtaae i Forbindelſe med de Uſynlige, ſkjøndt han ſtadigt og

kjækt benægtede det, gav ham underhaanden Midler til at give det, han kaldte Ulykkens Signal. Vi have aldrig faaet at vide, hvori dette Signal bestod. Nogle sagde, at Frantz havde med sit Blod skrevet et cabbalistisk Tegn paa sin Dør. Andre, at han ved Midnat havde indfundet sig paa en Korsvei ved Foden af et Crucifix, hvor en sort Ryttер havde viist sig for ham. Endelig ere der de, som ligefrem have talt om et Brev, som han skulde have nedlagt i en hunl gammel Sorgepil ved Indgangen til Kirkegaarden. Hvad der er vist er, at han blev hjulpen, at hans Familie kunde oppebie hans Helbredelse uden at tigge, og at han erholdt Midler til at lade sig behandle af en duelig Chirurg, som lykkelig helbredede ham. Om de Usynlige sagde han ikke et Ord, uden at han vilde velsigne dem saalænge han lever. Og saaledes, min Søster, seer Du hvorledes jeg for første Gang blev underrettet om disse skrækkelige og velgjørende Væsners Tilværelse.""

„Men Du, som er mere oplyst end de andre unge Folk paa Værkstedet?" spurgte jeg Gottlieb,

„hvad tænker Du om de Usynlige? Er det Secterere, Charlataner, eller sammensvorne Politikere?"

„Her sank Gottlieb, som hidtil havde udtrykt sig meget fornuftigt, atter tilbage i sine sædvanlige Drømmerier, og jeg kunde ikke drage anden Slutning af hans Svar, end at det var Væsner af en virkelig usynlig og ufølbar Natur, som kun, ligesom Gud og Englene, kunde blive Gienstand for menneskelige Sandser, naar de paatage sig en eller anden bestemt Skikkelse for at træde i Forbindelse med Menneskene."

„„Det er meget sandsynligt, at Verdens Ende stunder til," sagde han. „Tydelige Tegn have viist sig. Antichristen er født. Der ere de, som sige, at han er her i Preussen, og kalder sig Voltaire, og det kan vel ogsaa snarere være nogen Anden, saameget mere som V ikke er det samme som W og Navnet, som Antichristen skal bære blandt Menneskene, skal begynde med dette Bogstav og han skal være en Tydsker. *) Indtil de

*) Det kunde være Weishaupt. Han blev født 1748.

store Undere komme, som ville udbryde i Løbet af dette Aarhundrede, vil Gud, som ikke synligt blander sig i Noget, som efter Jacob Bøhmes Udtryk er den evige Taushed, opvække, blandt os, Væsner af en høiere Natur for det Gode og det Onde, skjulte Kræfter, Engle og Djævle, disse for at prøve de Retfærdige, hine for at forhjelpe dem til Seier. Og fremdeles, den store Kamp mellem de to Principer er allerede begyndt. Det Ondes Konge, Vildfarelsens og Uvidenhedens Fader, forsvarer sig forgjæves. Erkeenglene have spændt Viisdommens og Sandhedens Bue. Deres Pile have gjennemboret Satans Harnisk. Satan bøler og kæmper endnu; men snart vil han give Slip paa Løgnen, miste hele sin Gift og føle sine Aarer gjennemstrømmede ikke mere af ureent Slangeblod, men af Tilgivelsens Rosendug. Dette er den sande og visse Forklaring af det Ubegribelige og Skrækkelige, som foregaaer i Verden. Det Onde og det Gode kæmper en haardnakket Kamp i en høiere for menneskelige Kræfter utilgængelig Region. Seier og Nederlag svæve over os, uden at Nogen kan afgjøre Sagen efter sin Villie. Frederik af Preus-

sen tilskriver sine Vaabens Styrke det Held, som Skjæbnen ene har skaffet ham, indtil den sønderknuser ham eller hæver ham op igjen efter sine skjulte Hensigter. Ja, jeg siger Dig, det er aldeles ligefremt, at Menneskene ikke begribe det Ringeste af hvad der foregaaer paa Jorden. De see Ugudeligheden tage Troens Vaaben, og omvendt. De lide Undertrykkelse, Elendighed og alle Uenighedens Onder, uden at deres Bønner blive hørte, uden at den gamle Religions Mirakler komme dem tilhjelp. De kunne ikke mere enes om Noget, de stride uden at vide hvorfor. De gaae med tilbundne Øine i Afgrunden. Det er de Usynlige, som drive dem dertil; men man veed ikke, om de Undere, som betegne deres Sendelse, ere af Gud eller af Djævelen, ligesom Simon den Magiker i Christendommens Begyndelse forekom Mange ligesaa mægtig, ligesaa guddommelig som Christus. Jeg siger Dig, at alle Undere komme fra Gud, siden Satan ikke kan gjøre dem, uden Guds Tilladelse, og at der blandt dem, som man kalder de Usynlige, ere Nogle, som handle efter den Helligaands umiddelbare Lys, medens Andre faae Mag-

ten af en Sky og gjøre det Gode efter Skjæbnens uigjenkaldelige Beslutning, skjøndt de troe, at de gjøre det Onde.""

„Det er en meget abstract Forklaring, min kjære Gottlieb; kommer den fra Jacob Behme eller fra Dig?"

„„Den er af ham, hvis man vil forstaae ham saaledes; den er af mig, hvis hans Begeistring ikke har indgivet mig den.""

„Lad det være godt, Gottlieb! Men jeg er akkurat ligesaa vidt som før, siden jeg ikke veed, om disse Usynlige for mig ere gode eller onde Engle."

Den 12te Mai. „Underne begynde virkelig, og min Skjæbne hviler i de Usynliges Hænder. Jeg maa spørge mig selv ligesom Gottlieb: Ere de af Gud eller af Djævelen? Idag blev Gottlieb hidkaldt af en Skildvagt, som bevogter Esplanaden og har sin Post paa den lille Bastion, som begrændser den. Denne Skildvagt er, efter Gottliebs Mening, ikke andet end en Usynlig, en Aand. Beviset er, at Gottlieb, som kjender alle Vagtkarlene og gjerne snakker med dem, naar de more sig

med at bestille Sko hos ham, aldrig før har seet denne her; og fremdeles har han viist sig for ham i overmenneskelig Skikkelse, og hans Ansigt havde et uudsigeligt Udtryk. „Gottlieb," sagde han til ham, idet han talte meget sagte, „Porporina maa være befriet inden tre Nætter. Dette afhænger af Dig; Du kan tage Nøglerne til hendes Celle fra Din Moders Hovedpude, lade hende gaae igiennem Eders Kjøkken og føre hende herned af Esplanaden. Saa paatager jeg mig Resten. Underret hende derom, at hun kan holde sig færdig; og husk paa, at hvis Du ikke viser Klogskab og Iver, ere baade hun, Du og jeg forlorne."

„Saaledes forholder det sig med mig. Denne Nyhed har gjort mig syg og overvældet mine Følelser. Hele denne Nat har jeg havt Feber; hele denne Nat har jeg hørt den fantastiske Violin. Flygte! Forlade dette sørgelige Fængsel, og især at slippe fri for den Skræk, Meier indgyder mig! Ak! Hvis det kun er Livet, jeg skal vove derfor, da er jeg beredt; men hvad vil Følgen af min Flugt blive for Gottlieb, for denne Skildvagt, jeg ikke kjender, men som opoffrer sig frivillig, og en-

delig for de Medskyldige, som jeg heller ikke kjender, men som derved ville paalægge sig en ny Byrde? Jeg skjælver, jeg nøler, jeg kan ikke bestemme mig til Noget. Jeg skriver Eder endnu til, uden at tænke paa at holde mig beredt til min Flugt. Nei! Jeg vil ikke flygte uden at være forsikkret om mine Venners og Beskytteres Skjæbne. Den stakkels Gottlieb er beredt paa Alt! Naar jeg spørger ham, om han ikke frygter for Noget, svarer han mig, at han med Glæde vil lide Martyrdøden for mig; og naar jeg tilføier, at han maaskee vil føle Længsel og Sorg, naar han ikke mere seer mig, saa tilføier han, at det bliver hans Sag og at jeg ikke veed hvad han vil gjøre. Forresten forekommer det Hele ham som en Befaling fra Himmelen, og han adlyder uden Betænkning den usynlige Magt, som driver ham. Men jeg gjenlæser med Opmærksomhed de Usynliges Billet, som jeg modtog forleden, og frygter for, at denne Skildvagts Underretning maaskee virkelig er den Snare, jeg skal vogte mig for. Jeg har endnu otte og fyrgetyve Timer for mig. Hvis Meier viser sig paany, vover jeg Alt; bliver han ved at

glemme mig, og jeg ikke faaer nogen bedre Sikkerhed end en Ubekjendts Underretning, saa bliver jeg!"

Den 13de. „O, visselig, jeg betroer mig til Skjæbnen, til Forsynet, som sender mig uforhaabet Hjelp. Jeg reiser, jeg støtter mig paa den mægtige Arm, som bedækker mig med sin Ægide! Da jeg imorges spadserede i Esplanaden, som jeg dristede mig til i det Haab at faae en eller anden ny Oplysning af de Aander, som omringe mig, saae jeg op til Bastionen, hvor Skildvagten staaer paa Post. Der var To, En, som stod paa Vagt med Geværet i Armen, og en Anden, som gik og kom som om han søgte efter Noget. Den Sidstes høie Vært tiltrak sig min Opmærksomhed; det syntes mig, at han ikke var mig ubekjendt. Men jeg turde kun betragte ham i Smug, og hver Gang jeg kom til Enden af min Promenade, maatte jeg vende ham Ryggen. Endelig, i et Øieblik, da jeg gik mod ham, kom han ogsaa mod mig, som ved et Tilfælde, og skjøndt Glaciet, han gik paa, var meget høiere end Esplanaden, kjendte jeg ham fuldkommen. Jeg havde nær udstødt et Skrig.

Det var Bøhmeren Carl, Deserteuren, som jeg havde frelst fra Meiers Kløer i Bøhmerwald, Carl, hvem jeg siden havde seet paa Roswald i Mæhren, hos Grev Hoditz, og som der for min Skyld havde opgivet en frygtelig Hevnplan . . . Det er et Menneske, som er mig hengiven med Liv og Sjæl, og hvis vilde Ansigt, opstaaende Næse, røde Skjæg og glasagtige Øine idag syntes mig smukke som Englen Gabriels Træk."

„„Det er ham!" sagde Gottlieb ganske sagte til mig, „det er de Usynliges Sendebud, selv en Uhyulig, det er jeg vis paa. Idetmindste kan han være det, hvis han vil. Det er Deres Befrier, det er ham, som vil bringe Dem ud herfra næste Nat.""

„Mit Hjerte bankede saa voldsomt, at jeg neppe kunde holde mig opreist; Glædestaarer stjal sig fra mine Øine. For at skjule min bevægede Tilstand for den anden Skildvagt, fjernede jeg mig fra Bastionen og nærmede mig Brystværnet og lod som om jeg betragtede Urterne i Graven. Men i Smug saae jeg Carl og Gottlieb uden stor Hemmelighed veksle Ord sammen, som jeg ikke for-

stod. Efter et Øieblikks Forløb kom Gottlieb atter hen til mig og sagde hurtigt:

„„Han vil komme herned; han vil komme ind til os og drikke en Flaske Viin. Lad som Du ikke giver Agt paa ham. Min Fader er gaaet ud. Medens min Moder gaaer at hente Vinen i Kjælderen, kan Du gaae ind i Kjøkkenet som for at gaae op i Din Celle, og kan saaledes komme til at tale med ham et Øieblik.““

„Da Carl havde snakket nogle Minuter med Madame Schwartz, som ikke forsmaaede for Fortjenestens Skyld at forfriske en gammel Veteran paa Fæstningen, saae jeg Gottlieb vise sig i Døren. Jeg begreb at det var et Tegn, gik ind og befandt mig alene med Carl. Gottlieb var fulgt med sin Moder i Kjælderen. Det gode Barn! Det synes som om hans Venskab for mig pludselig har givet ham den List og Aandsnærværelse, som virkelig er nødvendig i det virkelige Liv. Han bar sig med Hensigt meget keitet ad, lod Lampen falde, gjorde Moderen utaalmodig og holdt hende længe nok tilbage til at jeg kunde gjøre mig forstaaelig for min Befrier.

„„Signora!“ sagde Carl. „Her er jeg og, her er De endelig ogsaa! Jeg er atter bleven tagen af Hververne, det var saa min Skjæbne. Men Kongen har gienkiendt mig og benaadet mig, maaskee for Deres Skyld. Dernæst har han tilladt mig at gaae hvor jeg vil, ja endogsaa lovet mig Penge, skiondt forresten ikke givet mig nogle. Jeg vendte tilbage til mit Land, da jeg erfoer, at De var her. Jeg opsøgte en berømt Hexemester, for at faae at vide hvorledes jeg skulde bære mig ad, for at tiene Dem. Hexemesteren sendte mig til Prinds Henrik, og Prinds Henrik sendte mig til Spandau. I vor Nærhed ere mægtige Folk, som jeg ikke kiender, men som arbeide for Dem. De spare hverken Penge eller Anstrængelse, det forsikrer jeg Dem til. Nu er Alt færdigt. Imorgen Aften ville Portene af sig selv aabne sig for os. Alt, hvad der kunde spærre os Veien, er vundet. Kun Schwartz's ere ikke paa vor Parti. Men de ville imorgenaften sove haardere end sædvanligt, og naar de vaagne, vil De allerede være langt borte. Vi tage Gottlieb med, som forlanger at følge Dem. Jeg undviger med Dem, vi vove Intet, der

er sørget for Alt. Vær færdig, Signora, og vend nu tilbage til Esplanaden, for at den Gamle ikke skal finde os sammen her.""

„Jeg udtrykte min Erkjendtlighed for Carl kun ved Taarer og løb ud for at skjule dem for Madame Schwartz's inqvisitoriske Blik.

„O, mine Venner, jeg skal altsaa see Eder igien! Skal atter trykke Eder i mine Arme! Jeg undflyer endnu engang den afskyelige Meier. Jeg skal atter gjensee den vide Himmel, de smilende Marker, Venedig, Italien! Jeg skal synge paany og vinde Deeltagelse! O, dette Fængsel har hærdet mit Liv og fornyet mit Hjerte, som var nær ved at udslukkes af Længsel eller af Ligegyldighed. Hvor jeg vil leve, hvor jeg vil elske, hvor jeg vil være from og god!

„Og dog, en dyb Gaade i det menneskelige Hjerte! føler jeg mig næsten bedrøvet ved Tanken om at forlade denne Celle, hvor jeg har tilbragt tre Maaneder med Mod og Resignation, denne Esplanade, hvor jeg har spadseret i saamange melancholske Drømmerier, disse gamle Mure, som synes saa høie, saa kolde, saa alvorlige i Maaneskinnet!

Og denne store Grav, hvis mørke Vand havde en saa smuk Farve, og de Tusinder af smukke Blomster, som Foraaret havde udsaaet paa dens Bredder! Og fremfor Alt min Rødkjelke! Gottlieb paastaaer, at den vil følge os; men paa den Tid vil den være indslumret i sin Vedbende og ikke lægge Mærke til vor Bortgang. O, Du kjære, lille Væsen! Maatte Du ved Dit Selskab og ved Din Trøst opmuntre Den, der skal efterfølge mig i denne Celle! Gid min Efterfølger vil pleie og agte Dig som jeg gjorde!

„Nu vil jeg forsøge paa at sove, for at være stærk og rolig imorgen. Jeg vil forsegle dette Manuskript, som jeg tager med mig. Jeg har ved Gottliebs Hjelp forskaffet mig et nyt Forraad af Papir, Blyanter og Lys, som jeg vil lade blive i mit Gjemmested, for at disse for en Fange uskatteerlige Rigdomme kunne gjøre en af mine Efterkommere lykkelig!"

Her ender Consuelos Dagbog. Vi gjenoptage den tråd Fremstilling af hendes Begivenheder.

Det er nødvendigt at underrette Læseren om, at Carl ikke falskelig havde gjort sig til af, at han

var understøttet og sendt af mægtige Personer. Disse usynlige Riddere, som arbeidede paa vor Heltindes Befrielse, havde udstrøet Guld med fulde Hænder. Flere Fangevogter, otte eller ti Veteraner, ja endogsaa en Officeer vare underkjøbte til at forholde sig rolige, ikke see Noget, og, ifald der blev giort Allarm, kun at løbe efter Flygtningerne paa Skrømt. Den til Flugten bestemte Aften havde Carl spist hos Schwartz's, og i en paatagen beruset Tilstand indbudt dem til at drikke med sig. Moer Schwartz havde en meget tørstig Hals, som Flertallet af de Kjøkkenkunsten sig opoffrende Fruentimmer. Hendes Mand hadede ikke Brændeviin fra sin egen Kjælder, naar han drak det paa en Andens Bekostning. Et søvndysende Middel, som Carl hemmelig kom i Flasken, forstærkede Virkningen af den stærke Drik. Det schwartziske Ægtepar naaede kun med Møie Sengen, førend de snorkede saa fast at Gottlieb, som tilskrev en overnaturlig Indflydelse Alt, ikke kunde andet end troe, at de vare fortryllede, da han nærmede sig dem for at hente Neglerne. Carl var vendt tilbage til Bastionen for atter at indtage sin Post. Consuelo kom

uden Besværlighed med Gottlieb til dette Sted og steg uforfærdet op ad den Rebstige, Deserteuren kastede ned til hende. Men den stakkels Gottlieb, der uagtet alle hendes Modforestillinger var fast bestemt paa at følge med hende, bragtes i stor Forlegenhed ved denne Opstigen. Han, der under sine Anfald af Søvngjængeri kunde løbe som en Kat ad Tagrenderne, var ikke istand til at gjøre tre ordentlige Skridt paa den jevneste Flade, naar han var vaagen. Opretholdt af den Overbeviisning, at han fulgte et himmelsk Sendebud, var han uden Frygt og vilde ufortøvet have styrtet sig ned fra Volden, hvis Carl havde forlangt det. Men hans dristige Tillid forøgede kun det Farlige i hans Keitethed. Han klattrede paa Lykke og Fromme, uden at bryde sig om at see sig for eller gjøre nogen Beregning, og kom endelig, efter mere end tyve Gange at have bragt Consuelo til at gyse, da hun ligesaa ofte troede ham fortabt, til Platformen paa Bastionen. Derfra vendte vore tre Flygtninge sig mod Corridorerne i denne Deel af Castellet, hvor de i deres Complot indviede Deeltagere havde deres

Poster. De gik uhindrede fremad indtil de pludselig befandt sig ligeoverfor Adjutant Nanteuil, ellers kaldet Ex-Hverver Meier. Consuelo troede sig fortabt, men Carl hindrede hende i at tage Flugten, idet han sagde:

„Frygt Intet, Signora, Hr. Adjutanten er paa vort Parti."

„Standser lidt her!" sagde Nanteuil i stor Hast. „Her er en slem Hindring iveien. Adjutant Weber har faaet det Indfald at komme her med den Gamle Æsel af Lieutenant for at spise tilaften i vort Qvarteer; de ere derinde i Salen, som I ere nødte til at gaae igjennem. Vi maa finde paa et Middel til at fjerne dem. — Carl! gaae Du hurtig tilbage til Din Post; man kan snart lægge Mærke til Din Fraværelse. Jeg skal hente Dig igjen, naar det er Tid. Madamen behage at træde ind paa mit Kammer. Gottlieb følger med mig. Jeg vil foregive at han atter gaaer i Søvne. Mine to Abekatte af Gjæster ville da løbe efter ham, for at see ham, og naar Salen saaledes bliver tom, lukker jeg den af, for at de ikke mere skulle komme igjen."

Gottlieb, som ikke vidste hvad det var at gaae i Søvne, gjorde store Øine; men da Carl havde givet ham et Tegn til at han skulde adlyde, adlød han blindt. Consuelo følte en uovervindelig Modbydelighed for at træde ind i Meiers Kammer.

„Hvad frygter De for dette Menneske?" sagde Carl sagte til hende. „Han har en altfor betydelig Sum at vinde til at tænke paa at forraade Eder. Hans Raad ere gode. Jeg vender tilbage til min Post. Altfor megen Hast vil fordærve vort Forehavende."

„Altfor megen Koldblodighed og Forsigtighed kan ligesaavel styrte os i Ulykke," tænkte Consuelo. Ikke destomindre gav hun efter. Hun havde et Vaaben hos sig. Da hun gik igjennem Schwartz's Kjøkken havde hun bemægtiget sig en lille Kniv, hvis Selskab indgjød hende lidt Mod. Hun havde leveret Carl sine Penge og sine Papirer, og havde kun sit Krucifix hos sig, hvilket hun ikke var langt fra at betagte som en Amulet.

Meier lukkede hende, for desto større Sikkerheds Skyld, inde paa sit Kammer, og bortfjernede sig med Gottlieb. Efter ti Minuters Forløb, som

forekom. Consuelo som et Aarhundrede, kom Nanteuil tilbage, og hun mærkede med Skræk, at han atter lukkede Døren af efter sig og stak Nøglen i Lommen.

„Signora," sagde han til hende paa Italiensk. „De har endnu en halv Time at vente i. De Skjælmer ere berusede og ville ikke høve Beleiringen førend Klokken slaaer Et; saa vil Vagten, som gjør sin Ronde i dette Quarteer, sætte dem paa Døren."

„Og hvor har De gjort af Gottlieb, min Herre?"

„Deres Ven Gottlieb ligger i Sikkerhed bag en Brændestabel, hvor han kan sove godt ud; men siden vil han vel kun løbe desto bedre, for at følge Dem."

„Carl vil blive underrettet, ikke sandt?"

„Ja, medmindre jeg ikke foretrækker at lade ham hænge," sagde Adjutanten med et Udtryk, som forekom Consuelo djævelsk, „vil jeg ikke lade ham blive der. Er De fornøiet med mig, Signora?"

„Jeg er ikke for Øieblikket istand til at vise

Dem min Taknemmelighed, min Herre," svarede Consuelo med en Kulde, hvorunder hun forgiæves anstrængte sig at skjule sin Foragt, „men jeg haaber snart paa en hæderlig Maade at kunne gjengjelde Deres Tjeneste."

„Ved Gud, De kan gjengjelde den strax, ved at vise mig en Smule Venskab," sagde Meier i raa og plump smigrende Tone, medens Consuelo gjorde en tilbageskridende Bevægelse af Skræk. „Hvis jeg ikke var en saa lidenskabelig Nar efter Musik, seer De, og hvis De ikke var en elskværdig Person, vilde jeg være meget strafskyldig ved saaledes at tilsidesætte mine Pligter for at lade Dem flygte. Troer De, det er Higen efter Gevinst, der har bragt mig dertil? Stop! Jeg er rig nok til ikke at bryde mig om Eder Andre, og Prinds Henrik er ikke mægtig nok til at kunne frelse mig fra Strikken eller evigt Fængsel, hvis jeg bliver opdaget. I ethvert Tilfælde vil min Paapassenhed paadrage mig Unaade og Forflyttelse til en anden Fæstning, der er mindre behagelig og mindre nær Hovedstaden . . . Alt Dette kan vel gjøre Fordring paa en Smule Trøst. Nu, spil nu

ikke længer den Stolte; De veed nok, at jeg er forelsket i Dem. Jeg har et ømt Hjerte, men det er ingen Grund til at misbruge min Svaghed. De er jo ingen Nonne, ingen Helgeninde, for Fanden! De er en fortryllende Theatersangerinde, og jeg vil vædde paa at De ikke har gjort de første Skridt paa Kunstens Bane, uden at De jo har maattet give Deres Directeurer et lille Goddædighedsbeviis paa Deres Ømhed. For Pokker, naar De har sunget for Maria Theresia, som man siger, har De jo først maattet gaae igjennem Fyrst Kaunitz's Boudoir! Her er De rigtignok i et mindre glimrende Kammer, men jeg holder Deres Frihed i min Haand, og Friheden er dog endnu kostbarere end en Keiserindes Gunst."

„Er det en Trusel, Herre?" spurgte Consuelo, bleg af Afsky og Foragt.

„Nei, det er en Bøn, skjønne Signora!"

„Jeg haaber, det er ingen Betingelse?"

„Nei, ingenlunde! Fy, aldrig! Det vilde jo være uværdigt!" svarede Meier med uforskammet Ironi, idet han nærmede sig Consuelo med aabne Arme.

Forfærdet flygtede Consuelo hen i en Krog i Værelset. Meier forfulgte hende. Hun indsaae, at hun var fortabt, hvis hun ikke opoffrede sin menneskelige Følelse for sin Ære, og pludselig begeistret af den frygtelige Stolthed, der er Spanierinden egen, modtog hun den skjændige Meier, der vilde omfavne hende, med et Knivstik, som hun borede nogle Linier ind i hans Bryst. Meier var meget fed og Saaret slet ikke farligt, men da han saae sit Blod rinde, og var ligesaa feig som sandselig, troede han sig død, styrtede halv afmægtig om paa Maven i sin Seng og mumlede:

„Jeg er myrdet! Jeg dør!"

Consuelo troede hun havde dræbt ham og var selv nærved at falde i Afmagt. Efter nogle Øieblikks stumme Skræk, vovede hun dog at nærme sig ham og da hun saae ham ubevægelig, bristede hun sig til at tage hans Kammernøgle op, som han havde ladet falde paa Gulvet. Neppe holdt hun den, førend hun følte sit Mod fornyet, forlod Kammeret uforsøvet og gik raskt fremad paa Lykke og Fromme gjennem Gallerierne. Hun fandt alle Døre aabne for sig og steg ned ad en Trappe, uden at vide

hvor den vilde føre hende hen. Men hendes Been vaklede, da hun hørte Allarmklokken lyde, Trommerne hvirvle og denne Kanon blive affyret, som havde gjort saa stærkt Indtryk paa hende den Nat, da Gottliebs Sovngjængeri havde gjort blind Allarm. Hun faldt paa Knæ paa de sidste Trin, lagde Hænderne sammen og bad til Gud for den stakkets Gottlieb og den ædelmodige Carl. Adskilt fra dem, efterat have udsat dem for Døden for hendes Skyld, følte hun ingen Styrke mere, ingen Lyst mere til at flygte. Tunge og hastige Skridt lød i hendes Øren, Skinnet af Fakler straalede for hendes forvirrede Øine, og hun vidste ikke mere om det var saa i Virkeligheden, eller det var en Virkning af hendes ophidsede Phantasi. Hun sneg sig hen i en Krog og tabte aldeles Bevidstheden.

3.

Da Consuelo kom til sin Bevidsthed igjen, følte hun et ubeskriveligt Velbefindende uden at kunne gjøre sig Rede hverken for Stedet, hvor hun var, eller for Begivenhederne, som havde ført hende derhen. Hun laae i fri Luft, og saae frit, uden at føle det Mindste til Nattekulden, Stjernerne tindre paa den umaadelige og rene Himmel. Paa dette fortryllende Blik fulgte snart Følelsen af en temmelig hurtig, men jevn og behagelig Bevægelse. Lyden af en Aare, som i korte Mellemrum, sænkede sig i Vandet, gjorde hende det begribeligt, at hun befandt sig i en Baad og seilede paa en Sø. En mild Varme gjennemstrømmede hendes Lemmer, og i den Ro, der hvilede over de sovende Vande, hvor kun en let Vind satte de talrige Vandplanter i Bevægelse, laae en vis Sødhed, som mindede om Lagunerne i Venedig under en smuk Foraarsnat. Consuelo løftede sit trætte Hoved og saae omkring sig, og saae to Roerkarle roe af al Kraft, hver i

sin Ende af Baaden. Hun søgte med sine Øine efter Citadellet og saae det ogsaa langt borte, mørkt som en Fjeldvæg i den gjennemsigtige Ramme af Luft og Vand. Hun sagde sig selv, at hun var frelst, men i det Samme mindedes hun sine Venner og nævnede Navnet Carl med Ængstelse.

„Her er jeg, Signora! Men ikke et Ord! Den dybeste Taushed!" svarede Carl, som sad og roede foran hende.

Consuelo tænkte, at den anden Roerkarl var Gottlieb, og, altfor svag til at anstrænge sig mere, lod hun sig falde tilbage i sin forrige Stilling. En Haand bredte atter den fine og varme Kappe, hvori hun var indhyllet, over hende; men hun tog den blidt bort fra Ansigtet, for at betragte den stjerneklare Himmel, som grændseløs svævede over hendes Hoved.

I samme Forhold, som hun følte sine Kræfter og Elasticiteten i hendes af en heftig Nervefeber opløste Bevægelser vende tilbage, samlede hun ogsaa bedre sine Tanker, og Erindringen om Meier stod sørgelig og blodig for hende. Hun anstrængede sig for at reise sig paany og bemærkede, at

hun havde Hovedet støttet paa en Andens Knæ og Legemet omsluttet af en Andens Arm, en tredie Passageer, som hun endnu ikke havde seet, eller rettere, havde antaget for en Pakke, saa indpakket var han og saa skjult og ubevægelig laae han under hende i Baaden. En dyb Skræk bemægtigede sig Consuelo, da hun erindrede sig den ubesindige Tillid, som Carl havde beviist Meier, og forudsatte Muligheden af denne Elendiges Nærværelse ved hendes Side. Den Umage han syntes at gjøre sig for at holde sig skjult, forøgede Flygtningens Mistanke. Hun var fuld af Forvirring over at have hvilet paa dette Menneskes Bryst, og bebreidede næsten Forsynet, at det, under dets Beskyttelse havde ladet hende nyde nogle Øieblikkes Forglemmelse, som dog vare saa gavnlige for hende, og det Velbefindende, som dog var ubeskrivelig behageligt.

Heldigviis stødte Baaden i dette Øieblik mod Landet og Consuelo skyndte sig med at reise sig for at tage Carls Haand og springe op paa Land; men Stødet, som Baaden fik mod Landet, bragte hende til at vakle og falde tilbage i denne hemmelighedsfulde Persons Arme. Hun saae ham nu

opreist og opdagede i det svage Stjerneskin, at han bar en sort Maske for Ansigtet. Men han var mere end et Hoved høiere end Meier, og, skjøndt han var indhyllet i en lang Kappe havde hans Gestalt dog den smukke Form af en slank og velformet Vext. Disse Omstændigheder beroligede Flygtningen aldeles; hun modtog hans Arm, som han i Taushed bød hende, og gik med ham en halvtredsindstyve Skridt paa Bredden, fulgt af Carl og det andet Individ, som paany ved Tegn havde formaaet hende til ikke at sige et eneste Ord. Landskabet var stille og øde; ingen Bevægelse lod sig mere høre fra Citadellet. Man fandt bag en Busk en med fire Heste forspændt Vogn, hvori Consuelo steg ind med den Ubekjendte. Carl satte sig paa Bukken; det tredie Individ forsvandt, uden at Consuelo lagde Mærke dertil. Hun gav efter for sine Befrieres tause og høitidelige Hast, og snart rullede Vognen, som var fortræffelig og særdeles bequem, frem i Natten med Lynets Fart. Larmen af Hjulene og Hestenes Galop var ikke opfordrende til eller gunstig for en Underholdning. Consuelo følte sig desuden meget frygtsom og næsten en Smule

forskrækket ved at sidde ene ligeoverfor den Ubekjendte. Da hun imidlertid saae, at der ikke mere var nogen Fare ved at bryde Tausheden, troede hun at burde bevidne ham sin Erkjendtlighed og Glæde, men hun erholdt intet Svar. Han havde sat sig ligeoverfor hende til Tegn paa sin Agtelse, greb hendes Haand og trykkede den i sin uden at sige et Ord; derpaa lænede han sig tilbage i Hjørnet af Sædet, og Consuelo, som havde haabet at begyndte en Samtale, vovede ikke at gjøre noget videre Forsøg mod dette tause Afslag. Hun ønskede heftig at vide hvilken ædelmodig og hengiven Ven, hun skyldte sin Frelse; men skjøndt hun ikke kjendte ham, følte hun en instinctmæssig Agtelse blandet med Frygt for ham og hendes Indbildningskraft laante denne besynderlige Reisekammerat alle de romantiske Egenskaber, som kun kunde passe med Omstændighederne. Endelig fik hun den Tanke, at det var en underordnet Agent fra de Usynlige, maaskee en tro Tjener, som frygtede for at overtræde sin Stillings Pligter ved at tale med hende om Natten og naar de vare ene.

Efter to Timers hurtige Fart holdt Vognen

ſtille midt i en meget mørk Skov; Forſpandet, ſom man der ſkulde træffe, var endnu ikke ankommet. Den Ubekjendte fjernede ſig en Smule for at ſee om det kom ſnart, eller for at fordølge ſin Utaalmodighed og Urolighed. Conſuelo ſteg ud af Vognen og ſpadſerede ad en nærliggende ſandet Sti med Carl, hvem hun havde tuſinde Spørgsmaal at gjøre.

„Gud ſkee Lov, Signora, at De er levende!" ſagde denne tro Kjøreſvend.

„Og Du ſelv, kjære Carl?"

„Jeg kan ikke leve bedre, ſiden De er reddet."

„Og Gottlieb, hvorledes befinder han ſig?"

„Jeg antager han befinder ſig godt i ſin Seng i Spandau."

„Retfærdige Himmel! Blev Gottlieb da tilbage? Skal han bøde for os?"

„Han vil ikke komme til at bøde, hverken for ſig ſelv eller for nogen Anden. Da der blev ſlaaet Allarm, jeg veed ikke af hvem, løb jeg for at faae fat paa Dem ved et Lykketræf, da jeg godt ſaae, at nu var Øieblikket, at vove Alt for Alt. Jeg

mødte Adjutant Nanteuil, det vil sige Hververen Meier, som var meget bleg . . .“

„Du har mødt ham, Carl? Var han over Ende? Gik han?“

„Hvorfor skulde han ikke gaae?“

„Var han da ikke saaret?“

„Aa, jo vist! Han sagde, at han var en Smule saaret, da han i Mørket var falden paa en Bunke Vaaben. Men jeg gav kun liden Agt derpaa og spurgte ham hurtigt, hvor De var. Han vidste af Ingenting, han var gaaen fra Forstanden. Jeg troede endogsaa at see, at han havde den Hensigt at forraade os; thi den Allarmklokke, jeg hørte, og hvis Tone jeg godt gienkjendte, kom netop fra hans Alkove og lyder i hans Qvarteer. Men han syntes at have besindet sig, thi han vidste godt, den Skurk, at der var mange Penge at fortjene ved Deres Befrielse. Han hjalp mig derfor at afværge Stormen, idet han sagde til alle dem, vi mødte, at det var denne Søvngjænger Gottlieb, som endnu engang havde foraarsaget blind Allarm. Og virkelig, som om Gottlieb vilde give ham Ret, fandt vi Denne indslumret i en Krog i denne be-

ſynderlige Søvn, ſom han ofte gribes af midt om lyſe Dagen, hvor han ſaa end befinder ſig, var det endogſaa paa Esplanadens Bryſtværn. Man ſkulde have troet at hans ved Flugten ophidſede Stemning havde dysſet ham isøvn ſtaaende, hvilket min Tro er mærkværdigt, medmindre han maaſkee, af en Feiltagelſe, ved Aftenbordet har drukket nogle Draaber af den søvndysſende Viin, jeg i saa rigeligt Maal ſkjænkede for hans kjære Forældre! Jeg veed kun at man lukkede ham inde i det første det bedſte Kammer, for at hindre ham i at spadſere paa Fæſtningsværkerne, og at jeg fandt det paſſende at lade ham forblive der indtil videre Ordre. Man kan ikke anklage ham for Noget, og min Undvigelſe vil tilſtrækkelig forklare Deres. Schwartzes ſov altfor ſtærkt paa deres grønne Øren til at de ſkulde kunne høre Klokken og Ingen vil have været oppe og ſeet om Deres Celle var aaben eller lukket. Det vil altſaa først være imorgen, at Allarmen vil blive alvorlig. Hr. Nanteuil hjalp mig at hendysſe den, og jeg gav mig til at søge efter Dem, idet jeg lod ſom om jeg vilde vende tilbage til mit Soveqvarteer. Jeg

havde det Held at finde Dem tre Skridt fra den Dør, vi netop skulde gaae igjennem for at frelse os. De der ansatte Portnere vare alle vundne. I Begyndelsen blev jeg meget forskrækket ved at finde Dem næsten død. Men død eller levende vilde jeg ikke efterlade Dem der. Jeg bar Dem uden Hindring ned i Baaden, som ventede os i Fæstningsgraven, og saa . . . ja, da hændte mig et lidet ubehageligt Eventyr, som jeg skal fortælle Dem en anden Gang, Signora . . . De har havt flere heftige Rystelser idag, og hvad jeg vilde fortælle Dem, kunde maaskee foraarsage Dem en Smule Skræk."

„Nei, nei, Carl! Jeg vil vide Alt; jeg er stærk nok til at høre Alt."

„O, jeg kjender Dem, Signora! De vil dadle mig. De har Deres egen Maade at see paa. Jeg kommer til at tænke paa Roswald, hvor De hindrede mig i . . ."

„Carl, Din Vægring ved at tale vil sætte mig i den grusomste Uro. Tal, jeg besværger Dig; jeg forlanger det."

„Nu vel, Signora, det er kun en lille Ulykke,

efter Alt, og hvis der er begaaet nogen Synd, er det ene min Skyld. Da jeg roede afsted med Dem i Baaden, under en lav Buegang, ganske sagte for ikke at gjøre formegen Larm med mine Aarer paa dette gjenlydende Sted, blev jeg, ved Enden af en lille Sandbanke, som findes der og som spærrer tildeels Farten under Buegangen, anholdt af tre Mænd, som sprang op i Baaden og toge mig fast i Kraven. Jeg maa sige Dem, at den Person, som reiser med Dem i Vognen, og som allerede dengang var En af Vore," tilføiede Carl, idet han sænkede sin Stemme, „havde begaaet den Uforsigtighed at overlevere Ranteuil de to Tredjedele af den tilstaaede Sum, da vi havde den sidste Port bag os. Men Ranteuil, som tænkte at han vel kunde lade sig noie hermed og vinde Resten ved at forraade os, var posteret der med to Skurke af sin Art, for at gribe Dem. Han haabede først at gjøre det af med Deres Beskytter og med mig, for at Ingen mere kunde snakke om de Penge, han havde faaet. Derfor gave disse Skurke sig sandsynligviis ifærd med at ville myrde os; men saa fredelig end Deres Reisekammerat seer ud, Sig-

nora, saa er han en Løve i Kamp. Jeg sværger Dem det til, at jeg vil huske det længe. I en Haandevending befriede han sig fra det første Skarn ved at kaste ham i Vandet; den Anden sprang forfærdet tilbage paa Sandbanken og holdt sig i Afstand for at see hvorledes Adjutantens og min Kamp vilde ende. Min Tro, Signora, jeg skilte mig ikke derfra med saamegen Ynde og Hurtighed, som Hans høie Naade . . . hvis Navn jeg ikke kjender. Det varede vel en halv Minut, hvilket ikke gjør mig nogen Ære; thi denne Nanteuil, der ellers er stærk som en Tyr, syntes nu svækket og svag, som om han enten var bange, eller som om Saaret, han havde fortalt mig om, havde berøvet ham hans Kræfter. Endelig, da jeg følte at han slap mig, løftede jeg ham op og dyppede hans Fødder en Smule i Vandet. Da sagde Hans Naade til mig: „Dræb ham ikke, det er til ingen Nytte.“ Men jeg, som naturligviis havde gjenkjendt ham og vidste hvor god en Svømmer han er, hvor udholdende, hvor grusom, hvor oplagt til Alt han er; jeg, som forresten havde følt hans Navns Kraft og havde gammelt Regnskab at

opgjøre med ham, kunde ikke undlade at give ham et dygtigt Slag med knyttet Næve i Hovedet . . . et Slag, Signora! som for Fremtiden vil befrie ham fra baade at modtage og uddele flere Slag! Gud skjænke hans Fred og min Sjæl Barmhjertighed! Han sank stiv som en Pæl ned i Vandet, betegnede dernede en stor Rundkreds, og kom ikke mere op igjen end om han havde været af Marmor. Den Svend, Hans Naade havde kastet ud af Baaden ad samme Vei, havde ogsaa faaet sig en Dukkert, men var nu kommen til Kanten af Bredden, hvor hans Kammerat, den Klogeste af de Tre, hjalp ham at faae Fodfæste, Men det var ikke let; Dæmningen er paa dette Sted saa smal, at den Ene trak den Anden med sig saa at de atter faldt i Vandet igjen begge To, Medens de nu kæmpede her og forbandede hinanden indbyrdes og gjorde et lille Svømmeparti, roede jeg af alle Kræfter og naaede snart et Sted, hvor en anden Roerkarl, en brav Fisker af Haandtering, havde givet mig sit Ord paa at komme for at hjelpe mig at roe over Søen. Forresten var det godt, at jeg havde øvet mig en Smule i Roerhaandværket i det

stille Vand paa Roswalds Slot. Den Dag jeg for Deres Øine tog Deel i en saa smuk Søforestilling, tænkte jeg ikke paa, at jeg en anden Dag skulde faae Leilighed til at holde et nyt Søslag for Dem, der vel var lidt mindre pragtfuldt, men dog lidt mere alvorligt. Dette kom jeg til at tænke paa, da jeg var midt paa Vandet, og blev betagen ikke af en taabelig Latter, men en meget ubehagelig, taabelig Latter. Jeg gjorde ikke den allermindste Støi, idetmindste hørte jeg det ikke selv; men mine Tænder klapprede mig i Munden, jeg følte som en Jernhaand om min Hals, og Sveden randt mig ned ad Panden, kold som Jis! Ak! Jeg indseer nu, man dræber ikke et Menneske saa roligt som en Flue. Det var vel ikke det første Menneske, jeg har slaaet ihiel, thi jeg har jo været i Krigen. Men det var nu i Krig, istedetfor at dette var i en Krog, om Natten, bag en Muur, uden at der blev sagt et Ord; det seer virkelig næsten ud som et overlagt Mord. Og dog var det kun en Følge af lovligt Forsvar! Og fremdeles var det ikke det første Mord, jeg havde forberedet mig paa! De huster det, Signora? Havde De ikke været . . .

havde jeg begaaet det! Men jeg veed ikke, om jeg maaskee siden vilde have angret det. Hvad der er vist, er, at det var en hæslig Latter jeg satte op paa Vandet. Og endogsaa nu kan jeg ikke bare mig . . . det saae saa comisk ud at see ham ganske lige gaae tilbunds i Vandet, som en Stok man stikker ned i Dyndet! Og da jeg saae hans Hoved i Begreb med at forsvinde, hans af min Næve fladtrykte Hoved . . . Barmhjertige Gud! hvor var det hæsligt! Jeg blev bange for det! . . . Jeg seer det endnu!"

Consuelo, som frygtede for, at denne skrækkelige Rystelse skulde gjøre for stærkt Indtryk paa den stakkels Carl, søgte at overvinde sin egen for at berolige og adsprede ham. Carl var af Naturen blid og taalmodig, som en ægte bøhmisk Svend. Dette tragiske Liv, hvori Skjæbnen havde styrtet ham, var ikke skabt for ham, og da han havde udført sin energiske Hevndaad, følte han Samvittighedsnag og Angst. Consuelo aforog ham fra disse sørgelige Tanker, maaskee ogsaa for at give sine egne en anden Vending. Ogsaa hun selv havde denne Nat væbnet sig for at begaae

Mord; ogsaa hun havde stødt til og udgydt nogle Draaber af det urene Offers Blod. En retfærdig og from Sjæl kan ikke fatte Tanken, ikke begribe Beslutningen til Mord uden at forbande og beklage de Omstændigheder, som stille Ære og Liv under Dolkens Beskyttelse. Consuelo var rystet og bevæget; hun vovede ikke at tilstaae sig selv, at hendes Frihed fortjente at kjøbes med Blod, selv en Skurks.

„Min stakkels Carl," sagde hun, „vi have intet overtaget os Bøddelens Forretning! Det er skrækkeligt! Trøst Dig ved den Tanke, at vi hverken havde besluttet eller forudsat, hvortil Nødvendigheden kunde drive os. Fortæl mig om den naadige Herre, der har arbeidet saa ædelmodigt paa min Befrielse. Du kjender ham altsaa ikke?"

„Aldeles ikke, Signora; jeg har seet ham iaften for første Gang og veed ikke hans Navn."

„Men hvor fører han os hen, Carl?"

„Jeg veed det ikke, Signora. Det er mig forbudt at forske derefter; og jeg er endogsaa fra en anden Side forpligtet til at sige Dem, at hvis De paa Reisen gjør det mindste Forsøg paa at

faae at vide hvor De er, eller hvor De skal hen, vil man være nødt til at forlade Dem paa Veien, Det er vist, at man ikke vil Dem andet end Godt; jeg for mit Vedkommende er derfor fast besluttet paa at lade mig lede som et Barn."

„Har Du seet denne Herres Ansigt?"

„Jeg saae det ved Lampeskinnet dengang jeg lagde Dem ned i Baaden. Det er et smukt Ansigt, Signora; jeg har aldrig seet noget smukkere. Man skulde sige det var en Konge."

„Har Du intet Mere at fortælle, Carl? Er han ung?"

„Omtrent tredive Aar."

„Hvad Sprog taler han med Dig?"

„Bøhmisk, en Christens ægte Sprog! Han har kun talt en fire, fem Ord. Men hvor glædede det mig ikke at høre dem i mit eget Sprog, naar det ikke havde været i et saa hæsligt Øieblik: „Dræb ham ikke, det er til ingen Nytte," sagde han; men han tog feil, det var nødvendigt, ikke sandt, Signora?"

„Men hvad sagde han, da Du havde fuldført denne skrækkelige Handling?"

„Jeg troer, Gud forlade mig! at han ikke lagde Mærke dertil. Han havde lagt sig paa Bunden af Baaden, hvor De laae som død; og af Frygt for, at De skulde træffes af noget Stød, gjorde han sit Legeme til en Vold for Dem. Og da vi befandt os i Sikkerhed midt paa Vandet, løftede han Dem i sine Arme, indhyllede Dem i en god Kappe, han havde bragt med netop for Deres Skyld, og støttede Dem mod sit Bryst, som en Moder gjør ved sit Barn. O, han synes at elske Dem høit, Signora! Det er umuligt, at De ikke kjender ham."

„Jeg kjender ham maaskee, men siden det ikke har kunnet lykkes mig at see hans Ansigt . . ."

„Det er besynderligt, at han skjuler sig for Dem! Men forøvrigt maa Intet forundre os fra disse Folks Side."

„Hvilke Folk, sig mig?"

„Dem, som man kalder Ridderne, de sorte Masker, de Usynlige. Jeg veed forresten ikke Mere om dem, end De selv, Signora, skjøndt de i de sidste to Maaneder have ledet mig

som i et Baand, og Skridt for Skridt bragt mig til at hjelpe og frelse Dem."

Den dumpe Larm af Hestes Galop paa Græsset lod sig høre. I to Minuter vare de nye Heste forspændte og Kudsken færdig, som ikke hørte til den kongelige Befordring, men som afsides havde vexlet nogle flygtige Ord med den Ubekjendte. Denne bød nu Consuelo sin Arm og steg med hende ind i Vognen. Han satte sig paa Bagsædet i saa stor Afstand som muligt fra hende, og afbrød ikke Nattens Taushed uden ved at lade sit Uhr repetere, hvilket slog To. Dagen var endnu langt fra at bryde frem, skjøndt man hørte Vagtlerne slaae paa Heden og Hundene gjøe i det Fjerne paa Bøndergaardene. Natten var prægtig og Stjernebilledet den store Bjørn glimrede klart paa Horizonten. Vognens Rumlen overdøvede Naturens harmoniske Toner og man vendte Nordhimlens store Stjernebilleder Ryggen. Consuelo begreb altsaa, at Reisen gik mod Syd. Carl, som sad paa Bukken af Vognen, anstrængte sig for at fordrive Meiers Spøgelse, som han syntes at see svæve paa alle Korsveiene i Skoven, ved Foden af Veistøtterne, eller

under de høie Fyrreſtammer. Han tænkte derfor ikke paa at lægge Mærke til, hvorhen hans gode eller onde Stjerne førte ham.

4.

Da Conſuelo indſaae, at det var en faſt Beſlutning af hendes Reiſekammerat ikke at vexle et eneſte Ord med hende, troede hun ikke at kunne gjøre bedre end bære Agtelſe for dette beſynderlige Løvte, han efter de gamle vandrende Ridderes Exempel ſyntes at overholde. For at befrie ſig fra de mørke Billeder og ſørgelige Betragtninger, ſom Carls Fortælling havde vakt hos hende, anſtrængte hun ſig med kun at tænke paa den ubekjendte Fremtid, ſom aabnede ſig for hende, og lidt efter lidt henfaldt hun til et meget behageligt Drømmeri. Kun faa privilegerede Organiſationer have den Gave at kunne beherſke ſine Tanker i en ørkesløs og contemplativ Tilſtand. Conſuelo havde ofte og

navnlig i sit tremaanedlige enlige Fængsel paa Spandau, havt Leilighed til at øve denne Evne, der forresten mindre er tilstaaet de Lykkelige i denne Verden, end dem, der opoffre deres Liv til Arbeidde, Forfølgelser og Farer. Thi man maa vel anerkjende det Hemmelighedsfulde i Naadens Tilstand, uden hvilken den Styrke og Alvor, som besjæler visse Ulykkelige, vilde synes umulig for dem, som ikke kjende synderlig til Ulykken.

Vor Flygtning befandt sig forøvrigt i en saa besynderlig Stilling, at den maatte give hende Anledning til at bygge mange Luftkasteller. Den Hemmelighed, som indhyllede hende ligesom i en Sky, den Skjæbne, som drog hende ind i en fantastisk Verden, og den faderlige Kjærlighed, som omgav hende med Vidundere, alt Dette var vel tilstrækkeligt til at fortrylle hendes unge, rige og poetiske Fantasi. Hun erindrede sig disse Skriftens Ord, som hun i sine Fængselsdage havde sat Musik til:

„Jeg vil sende Dig En af mine Engle, at han skal bære Dig paa Hænderne, at Du ikke skal støde Din Fod paa nogen Steen. — —

„Vandrede jeg end i den mørke Dal, vilde jeg dog ikke frygte, fordi Herren er med mig.“

Disse Ord fik nu en klarere og guddommeligere Betydning for hende. Paa en Tid, da man ikke mere troede paa nogen umiddelbar Aabenbaring eller synlig Fremtræden af Guddommen, paatog Himlens Beskyttelse og Hjelp sig Skikkelse af Bistand, Hengivenhed og Opoffrelse fra vor Næstes Side. Der er noget Sødt i at overgive sin egen Skjæbnes Ledelse til Den, man elsker, og at føle sig, saa at sige, baaren af en Anden! Det er en saa stor Lykke, at den meget snart vilde fordærve os, hvis vi ikke selv kæmpede stadigt mod ikke at misbruge den. Det er Barnets Lykke, hvis gyldne Drømme ved Moderens Barm ikke forstyrres af nogen Bekymring med Hensyn til det virkelige Liv.

Disse Tanker, som fremstillede sig ligesom en Drøm for Consuelo, da hun saa pludselig og uformodet var kommen ud af en saa grusom Stilling, vuggede hende i en hellig Vellyst, indtil Søvnen kom og borttog dem og lod dem gaae op i den Sjæls og Legems Hvile, som man kunde kalde en

Tilintetgjørelse, hvori man dog beholder sin Følelse og Bevidsthed. Hun havde aldeles glemt sin stumme Reisekammerats Nærværelse, da hun vaagnede ganske nær ved ham med Hovedet støttet paa hans Skulder. Hun tænkte i Begyndelsen ikke engang paa at forandre sin Stilling; hun havde netop drømt, at hun reiste paa en Karre med sin Moder, og den Arm, som støttede hende, syntes hende nu at være Zingaraens. Da hun blev mere vaagen, følte hun sig forvirret over sin Uforsigtighed; men den Ubekjendtes Arm syntes at være bleven en magisk Kjæde. Hun gjorde sagte forgjæves Forsøg paa at skille sig fra den; den Ubekjendte syntes selv at sove og mechanisk at have taget sin Ledsagerinde i sine Arme, da hendes Træthed og Vognens Bevægelse havde ladet hende glide i hans Favntag. Han havde lagt begge sine Hænder sammen om Consuelos Liv, som for at være sikker paa, at hun ikke skulde falde ned medens han sov. Men hans Søvn havde ikke løst Kraften i hans sammenfoldede Fingre, og man maatte, hvis man forsøgte paa at skille Fingrene ad, fuldkommen vaagne ham. Dette vovede Consuelo ikke. Hun haabede at han

af sig selv vilde give hende sin Frihed, uden at vide det, og at hun kunde flytte sig hen i sin Plads igjen, uden at det saae ud som hun havde bemærket alle disse delicate Omstændigheder ved deres Tête à-Tête.

Men medens den Ubekjendte sov stærkere og dybere ind, faldt Consuelo, beroliget ved hans rolige Aandedrag og ubevægelige Hvile, selv i søvn, overvunden af den Svækkelse, der følger ovenpaa store Gemytsbevægelser. Da hun vaagnede paany, var hendes Ledsagers Hoved bøiet ned over hendes, hans Maske var gleden af, deres Kinder berørtes, deres Aande blandedes. Hun gjorde en heftig Bevægelse for at drage sig bort, uden at tænke paa at betragte den Ubekjendtes Træk, hvad der forresten heller ikke vilde have nyttet stort, naar man tager Hensyn til den Dunkelhed, som herskede udenfor og især indeni Vognen. Den Ubekjendte drog Consuelo til sit Bryst, hvis Varme magnetisk gjennemglødede hendes og berøvede hende Kraft og Lyst til at fjerne sig. Der var intet Voldsomt eller Raat i denne Mands blide og hede Omarmelse. Den kydske Følelse følte sig hverken forfærdet eller

besmittet ved hans Kjærtegn; og som om der var kommen en Fortryllelse over Consuelo, glemte hun sin Tilbageholdenhed, man kunde sige sin jomfruelige Kulde, som hun aldrig havde været fristet til at opgive, selv ikke engang i den syrige Anzoletos Arme, og gav den den Ubekjendte et begeistret og glødende Kys, som han søgte paa hendes Læber.

Da Alt var besynderligt og usædvanligt hos denne hemmelighedsfulde Person, syntes Consuelos uvilkaarlige Henrykkelse hverken at overraske ham, at gjøre ham dristigere, eller at berøre ham. Han trykkede hende endnu engang langsomt til sit Bryst, og skjøndt det skete med en overordentlig Kraft, følte hun dog ingen Smerte, som et heftigt Tryk ellers foraarsager et fint Væsen. Hun følte heller ikke nogen Skræk eller Skam, som en saa mærkværdig Forglemmelse af hendes tilvante tugtige Kydskhed, efter et Øieblikks Betænkning, vilde have ladet hende føle. Ingen Tanke forstyrrede den usigelige Tryghed i dette Kjærlighedens Øieblik, der blev følt og deelt som ved et Mirakel. Det var det første Øieblik i hendes Liv. Hun følte Kjærlighedens Instinct, eller rettere dens Aabenba-

ring, og Fortryllelsen derover var saa fuldstændig, saa dyb, saa guddommelig, at Intet syntes at kunne forstyrre den. Den Ubekjendte forekom hende som et aparte Væsen, som en Engel, hvis Kjærlighed helligede hende. Han strøg sagte med Fingerspidserne, som vare blødere end Blomstens fine Væv, Consuelos Øienbryn, og strax sov hun, som ved et Trylleslag, atter ind. Denne Gang blev han vaagen, men tilsyneladende rolig som om han var uovervindelig, som om Fristelsens Pile ikke kunde gjennemtrænge hans Rustning. Han vaagede idet han førte Consuelo til ubekjendte Regioner, som en Erkeengel, der bærer en af Guddommens Straaler fortæret og tilintetgjort Seraph under sin Vinge.

Den gryende Dag og Morgenkulden drog endelig Consuelo ud af denne lethargiske Slummer. Hun befandt sig ene i Vognen og spurgte sig om hun havde drømt, at hun elskede. Hun forsøgte at lade et af Karetvinduerne gaae ned, men de vare begge lukkede ved en Skaadde udenfra eller ved en Fjeder, som hun ikke kjendte Omgangsmaaden med. Hun kunde dog drage frisk Luft og see de afbrudte

og forvirrede Linier, de hvide eller grønne Striber af Veien løbe forbi; men hun kunde Intet adskille paa Marken og altsaa heller ikke gjøre nogen Bemærkning eller nogen Opdagelse med Hensyn til den Vei, hun tog. Der laae noget Bestemt og Despotisk i den Beskyttelse, der udøvedes over hende. Det Hele lignede en Bortførelse, og hun begyndte at blive bekymret og forskrækket derover.

Da den Ubekjendte var forsvunden, følte den stakkels Synderinde først alle Skammens Qvaler, alle Forbauselsens Rædsler vaagne hos sig. Der gaves maaskee ikke mange Operapiger, saaledes kaldte man dengang Sangerinder og Dandserinder, som vilde have forurolliget sig over et Kys, der var givet i Mørke til en meget beskeden Ubekjendt, især under den Garanti, Carl havde givet Consuelo, at det var en ung, fornem Mand med et beundringsværdig smukt Ansigt. Men denne taabelige Handling var saa udenfor den gode og kydske Consuelos Charakteer og Sæder, at hun fandt sig dybt ydmyget derved. Hun bad Alberts Manes om Tilgivelse derfor og rødmede inderst i sin Sjæl over at have været hans Minde saa utro

af Hjertet paa en saa fræk Maade og med saa lidet Hensyn og Værdighed. Det kan ikke have været Andet, tænkte hun, end at den forrige Aftens tragiske Begivenheder og Glæden over min Befrielse maa have paadraget mig et Anfald af Galskab. Hvorledes kunde jeg ellers have indbildt mig at jeg følte Kjærlighed for en Mand, som ikke har sagt et eneste Ord, hvis Navn jeg ikke veed, og hvis Træk jeg ikke engang har seet! Det ligner de skammeligste Hændelser paa et Maskebal, denne Sandsernes latterlige Overraskelse, som Corilla anklagede sig over for mig og hvis Mulighed jeg ikke kunde begribe med Hensyn til noget andet Fruentimmer end hende. Hvilken Foragt maa dette Menneske ikke have fattet for mig! At han ikke har misbrugt min Forvirring, er kun fordi jeg var under hans Æres Beskyttelse, eller fordi en Eed maaskee sandsynligen knytter ham til ærefuldere Pligter, eller ogsaa tilsidst fordi han med Ret foragter mig! Eller skulde han have indseet eller gjættet, at det fra min Side kun var et Feberanfald, en Hjerneforrykkelse!

Men hvormange Bebreidelser Consuelo end

gjorde sig, kunde hun dog ikke afværge en bitter Stemning, der endnu var større end alle hendes Samvittighedsnag: Beklagelsen over at have mistet denne Reisekammerat, som hun hverken følte Ret eller Kraft hos sig til at anklage eller forbande. I hendes Tankes Dyb antog hun ham for et høiere Væsen, begavet med en magisk, maaskee ogsaa diabolisk, men i ethvert Tilfælde uimodstaaelig Kraft. Hun frygtede for ham, men ønskede dog ikke at være skilt fra ham saa pludselig eller for bestandig.

Hestene gik nu i Skridt og Carl lukkede Vogndøren op.

„Hvis De vil gaae en Smule, Signora," sagde han til hende, „indbyder Hr. Ridderen Dem dertil. Opstigningen er besværlig for Hestene, og vi ere midt i en Skov. Der synes ikke at være nogen Fare paafærde."

Consuelo støttede sig paa Carls Skuldre og sprang ud paa Veien uden at give ham Tid til at slaae Døretrinet ned. Hun haabede at see sin Reisekammerat, sin improviserede Elsker. Hun saae ham ogsaa virkelig, men tredive Skridt foran og

saaledes med Ryggen mod hende, og bestandig ifort den lange graa Kappe, som han syntes besluttet paa at beholde om Dagen som om Natten. Hans Holdning og det Lidet, man kunde bemærke af hans Haar og af hans Fodtøi, tydede paa et meget fornemt Væsen og en Elegance hos en Mand, der var omhyggelig for ved et „galant Toilet," som man dengang sagde, at forhøie sine „personlige Fortrin." Heftet paa hans Kaarde, som netop bestraaledes af Morgensolen, glimrede som en Stjerne ved hans Side, og Duften af hans Pudder, som Folk af god Tone dengang valgte med den største Omhyggelighed, efterlod i Morgenluften en herlig Vellugt af en Mand **comme il faut.**

„Ak, min Gud!" tænkte Consuelo, „det er maaskee en Laps, en eller anden fornem Smugler, eller en eller anden stolt Adelsmand. Hvo han nu end er, vender han mig denne Morgen Ryggen og har deri meget Ret!"

„Hvorfor kalder Du ham Ridderen?" spurgte hun Carl, idet hun fortsatte sine Bemærkninger med høi Stemme.

„Fordi jeg hører Postillonen kalde ham saaledes.“

„Ridder . . . hvoraf?“

„Ridder, kort og godt. Men hvorfor vil De vide det, Signora? Da han ønsker at blive Dem ubekjendt, synes det mig, at han gjør Dem store Tjenester nok, med Fare for sit Liv, til at paalægge Dem den Forpligtelighed at holde Dem rolig i denne Henseende. Hvad mig angaaer, reiser jeg gierne ti Aar med ham uden at spørge ham, hvorhen han fører mig. Han er saa smuk, saa tapper, saa god, saa munter! . . .“

„Saa munter? Er dette Menneske muntert?“

„Ja vist. Han er saa fornøiet over at have frelst Dem, at han ikke kan undlade at snakke derom. Han gjør mig tusinde Spørgsmaal om Spandau, om Dem, om Gottlieb, om mig, om Kongen af Preussen. Jeg siger ham Alt hvad jeg veed, Alt hvad der er hændet mig, selv Eventyret paa Roswald! Det gjør saa godt at snakke Bøhmisk og at blive hørt og forstaaet af en aandrig Mand, istedetfor at disse preussiske Æsler kun forstaae deres eget Hundesprog.“

„Han er altsaa en Bøhmer?"

„Jeg tillod mig det samme Spørgsmaal til ham, men han svarede Nei ganske kort og selv en Smule koldt. Forresten var det ogsaa urigtigt af mig at spørge ham, da han kun vil at jeg skal besvare ham."

„Er han bestandig maskeret?"

„Kun naar han nærmer sig Dem, Signora. O, det er en morsom Fyr! Han vil formodentlig spille Dem en Intrigue."

Carls Munterhed og Tillid beroligede ikke Consuelo ganske. Hun indsaae, at han med en stor Bestemthed og Tapperhed forbandt et ærligt og enfoldigt Hjerte, som man let kunde skuffe og misbruge. Havde han ikke stolet paa Meiers Ærlighed? Havde han ikke selv stødt hende ind i denne Elendiges Kammer? Og nu underkastede han sig iblinde en Ubekjendt for at bortføre Consuelo og maaskee udsætte hende for den listigste og farligste Forførelse! Hun erindrede sig Billetten fra de Usynlige: „Man lægger en Snare for Dig; en ny Fare truer Dig. Mistro Enhver, som opfordrer Dig til at flygte, førend vi have givet Dig

nøiagtig Underretning. Bliv ved at vise Kraft" o. s. v. Ingen anden Billet havde stadfæstet denne, og Consuelo, som havde hengivet sig til Glæde ved at finde Carl igjen, havde tillige troet, at denne værdige Tjener var tilstrækkelig bemyndiget til at tjene hende. Var den Ubekjendte maaskee ikke en Forræder? Hvor førte han hende hen med saa stor Hemmelighedsfuldhed? Consuelo kunde ikke mindes at kjende nogen Ven, hvis Lighed kunde svare til Ridderens glimrende Holdning, medmindre det skulde være Frederik Trenck. Men ham kjendte jo Carl fuldkommen; det kunde altsaa ikke være ham. Greven af Saint-Germain var ældre, Cagliostro ikke saa høi. Ved bestandig at betragte den Ubekjendte i Afstand, for at stræbe i ham at opsøge en gammel Ven, fandt Consuelo tilsidst, at hun aldrig havde seet Nogen gaae med saadan Lethed og Ynde. Albert havde været begavet med ligesaa megen Majestæt; men hans langsomme Gang og hans sædvanlige Nedslagenhed udelukkede denne tilsyneladende Kraft, Lethed og ridderlige Holdning, som charakteriserede den Ubekjendte.

Skoven begyndte at blive lysere og Hestene

begyndte at trave for at indhente de Reisende, som havde gaaet et Stykke iforveien. Uden at vende sig om, rakte Ridderen sin Arm iveiret og viftede med sit Lommetørklæde, der var hvidere end Snee. Carl forstod dette Signal og lod Consuelo atter stige ind i Vognen, idet han sagde:

„Apropos, Signora, i de store Kufferter under Vognsædet vil De finde reent Linned, Klæder og Alt, hvad De behøver for at spise Frokost eller Middagsmad i Nødsfald. Der er ogsaa Bøger. Kort, Vognen synes at være et bevægeligt Gjæstgiversted, hvorfra det lader til, at De ikke saa hastigt slipper ud."

„Carl," sagde Consuelo, „jeg beder Dig spørge Hr. Ridderen, om jeg har Lov til, naar vi have passeret Grændsen, at aflægge ham min Taksigelse og gaae hvorhen jeg finder for godt."

„O, Signora! Jeg vilde aldrig vove at sige en saa elskværdig Mand noget saa Ubehageligt!"

„Det er ligemeget, jeg forlanger det. Du skal bringe mig hans Svar næste Bedested, siden han ikke selv vil tale til mig."

Den Ubekjendtes Svar lød, at den reisende

Dame var fuldkommen fri og at ethvert af hendes Ønske var en Befaling; men det gjaldt hendes Redning og hendes Ledsagers saavelsom ogsaa Carls Liv ikke at gjennemkrydse de Planer, man havde med Hensyn til hendes Reise og Valget af hendes Tilflugtssted. Carl tilføiede i en uskyldig bebreidende Tone, at denne Mistillid havde gjort Ridderen meget ondt, og at han var bleven sørgmodig og bedrøvet derover. Hun ærgrede da sit Skridt og bad ham sige, at hun overgav sin Skjæbne i de Usynliges Hænder.

Hele Dagen forløb uden at der tildrog sig noget Mærkeligt. Indelukket og skjult i Vognen som en Statsfange kunde Consuelo ikke gjøre nogen Slutning med Hensyn til Veiens Direction. Hun skiftede Klæder med meget stor Forsigtighed; thi hun havde ved Dagslyset bemærket nogle Draaber af Meiers sorte Blod paa sine Klæder, og disse Spor indgjød hende Rædsel. Hun forsøgte at læse, men hendes Tanker vare altfor adspredte. Hun tog altsaa det Parti at sove saameget som muligt, i det Haab derved mere og mere at glemme den ydmygende Følelse, hendes sidste Eventyr havde vakt hos

hende. Men da det blev Nat og den Ubekjendte endnu vedblev at sidde paa Bukken, følte hun en endnu større Forvirring. Det var vienſynligt, at han havde Intet glemt, og hans agtelſesfulde Fiinfølelſe gjorde Conſuelo endnu mere latterlig og mere ſkyldig i hendes egne Øine. Paa ſamme Tid ſmertede hende den Ubehagelighed og Træthed, han maatte være udſat for paa Vognbukken, der var for ſnever til to Perſoner, han, der ſyntes ſaa fiin, med en Soldat, der rigtignok meget paſſende var omklædt ſom Tjener, men hvis fortrolige og langtrukne Samtale maatte kede ham i Længden; endelig kom hertil, at han var udſat for Nattekulden og berøvet Søvn. Saameget Mod vidnede maaſkee ogſaa om en overdreven Selvfølelſe. Troede han ſig uimodſtaaelig? Troede han ikke, at Conſuelo, naar hun var kommen tilbage fra ſin Indbildningskrafts første Overraſkelſe, vilde forſvare ſig for hans altfor faderlige Fortrolighed? Det ſtakkels Pigebarn ſagde ſig alt Dette for at troſte ſin nedſlagne Stolthed; men det Visſeſte var, at hun ønſkede at ſee ham igjen, og at hun iſær frygtede for hans Foragt eller Triumph over en over-

dreven Dyd, som for stedse vilde have fjernet dem fra hinanden.

Mød Midnat holdt Vognen i en Huulvei. Veiret var morkt. Larmen af Vinden i Buskadset lignede en brusende Bæks.

„Signora," sagde Carl, idet han aabnede Karetdøren, „vi ere nu komne til det mindst bequemme Punkt paa vor Reise; vi skulle passere Grændsen. Med Mod og Penge lykkes Alt, hedder det. Imidlerlid vilde det ikke være klogt om De vilde forsøge at gaae over Grændsen ad den store Landevei og under Politiets Øine. Jeg vover Intet, thi jeg er Intet. Jeg vil kjøre Vognen langsomt med een Hest for, som om jeg udførte denne Forretning for min Herre paa et eller andet nærliggende Gods. Men De maa gaae med Hr. Ridderen ad Gjenveie og maaskee ad nogle vanskelige Stier. Føler De Dem stærk nok til at gaae en Miil tilfods ad slette Veie?"

Paa sit bekræftende Svar fandt hun Ridderens Arm rede til at modtage hendes. Carl tilføiede:

„Hvis De kommer forend jeg til Samlings-

stedet, vil De da vente mig uden Frygt, Signora?"

„Jeg frygter Intet," svarede Consuelo med en Blanding af Ømhed og Stolthed mod den Ubekjendte, „siden jeg er under denne Herres Beskyttelse. Men, min stakkels Carl," tilføiede hun, „er der ingen Fare for Dig?"

Carl traf paa Skulderen og kysfede Consuelos Haand. Derpaa løb han bort for at træffe Anstalter med Hensyn til Hesten; og Consuelo begav sig strax paa Veien tvers over Marken med sin tause Beskytter.

5.

Veiret blev jo længere jo mørkere, Vinden bestandig heftigere, og vore to Flygtninge gik meisommeligt i en halv Time snart ad stenige Stier, snart giennem Tornbuske og høit Græs, da Regnen pludselig styrtede ned med overordentlig Heftig-

heb: Consuelo havde endnu ikke talt et Ord til sin Ledsager, men da hun saae ham forurolige sig for hendes Skyld og søge et Tilflugtssted, sagde hun endelig:

„Frygt Intet for min Skyld, min Herre; jeg er stærk og kun bekymret over at see Dem udsat for saamegen Strabadse og Omhu for en Person, som er Dem Intet og ikke veed, hvorledes hun skal takke Dem."

Den Ubekjendte yttrede Tegn paa Glæde, da han bemærkede en forladt Hytte, i hvis Krog det lykkedes ham at stille sin Ledsagerinde i Sikkerhed for den skyllende Regn. Taget af dette forfaldne Huus var borttaget, og det ved en Levning af Væggene beskyttende Sted var saa indskrænket, at den Ubekjendte blev nødt til at lade regne paa sig, hvis han ikke vilde stille sig lige tæt ved Consuelo. Han havde imidlertid i saa høi Grad Agtelse for hendes Stilling, at han fjernede sig fra hende, for at betage hende al Frygt. Men Consuelo kunde ikke ret længe finde sig i at modtage saa stor en Opoffrelse. Hun kaldte ham til sig, og da hun saae, at han kun blev staaende, forlod hun sit

Skjul og sagde til ham i en Tone, som hun anstrængte sig for at gjøre munter:

„Hver sin Tour, Hr. Ridder! Jeg kan ogsaa blive en Smule vaad. Tag De min Plads, siden De afslaaer at dele den med mig.“

Ridderen vilde føre Consuelo tilbage til denne Plads, som var Gjenstanden for denne ædelmodige Strid; men hun satte sig derimod og sagde:

„Nei, jeg giver ikke efter for Dem. Jeg seer nok, at jeg har fornærmet Dem idag, ved at yttre det Ønske at forlade Dem ved Grændsen. Jeg maa afbøde min Uret, skulde det end koste mig en dygtig Snue.“

Ridderen gav efter og tog Plads i den mod Regnen beskyttede Krog. Consuelo, som følte at hun skyldte ham Erstatning, stillede sig lige ved Siden af ham, skjøndt det ydmygede hende, at hun maaskee derved fik Skin af at komme ham imøde; men hun foretrak hellere at synes letsindig end utaknemmelig, og havde besluttet at finde sig heri for at udsone sin Uret. Den Ubekjendte forstod hende saa godt, at han holdt hende saa langt fjernet fra hende, som Rummet, der var to eller tre

Fod i Firkant, vilde tillade. Lænende sig opad Muurgruset, vendte han endogsaa med Forsæt Hovedet bort, for ikke at bringe hende i Forlegenhed, og ikke at synes gjort dristigere ved hendes omhyggelige Imødekommen. Consuelo beundrede, at denne til Taushed fordømte Mand, som derved til en vis Grad fordømte hende til det Samme, forstod hende saa godt, og ligeledes saa godt kunde gjøre sig selv forstaaelig. Hvert Øieblik forøgede hendes Agtelse for ham, og denne særegne Agtelse foraarsagede hende en saa stærk Hjertebanken, at hun neppe kunde aande i denne Atmosphære, hvor denne ubegribelig deeltagende Mand aandede.

Efter et Qvarteers Forløb hørte Pladskregnen forsaavidt op, at vore to Reisende atter kunde begive sig paa Veien; men de gjennemblødte Fodstier vare blevne næsten ufremkommelige for en Dame. Ridderen med sin urokkelige Fatning taalte i nogle Minuter, at Consuelo gled og holdt sig fast ved ham, for ikke at falde ved hvert Skridt. Men snart blev han ked af at see hende saaledes udmatte sig, tog hende i sine Arme og bar hende som et Barn, medens hun vel gjorde ham Bebrei-

delser i den Anledning, men dog ingen ligefrem Modstand. Consuelo følte sig som fortryllet og beherskет. Hun gjennemkrydsede Stormen og Uveiret paa denne tause Ridders Arme, der lignede Nattens Aand, og som med sin Byrde satte over Huulveie og Grøfter med et ligesaa hurtigt som sikkert Skridt, som om han havde været begavet med en overnaturlig Kraft. De kom saaledes til Badestedet over en lille Strøm. Den Ubekjendte steg ud i Vandet, idet han løftede Consuelo høiere op i sine Arme, i Forhold til som Badestedet blev dybere.

Uheldigviis havde denne saa voldsomme og pludselige Pladskregn forøget Bækkens Løb, saa at den var bleven en Strøm, der løb stærkt og bedækket med Skum under en dump og uhyggelig Brusen. Vandet naaede alt Ridderen til Beltet og under den Anstrængelse, han gjorde sig for at holde Consuelo over Vandfladen, var det at befrygte, at hans i Dyndet vaklende Fødder tilsidst vilde glide. Consuelo ængstede sig for ham og sagde:

„Slip mig; jeg kan svømme. For Himlens Skyld, slip mig! Vandet voxer stedse; De kan udsætte Dem for at drukne!"

I dette Øieblik fældede et heftigt Vindstød et af Træerne paa Bredden, mod hvilken vore Reisende styrede, og dette bevirkede, at der styrtede en uhyre Masse Jord og Stene ned i Strømmen, hvilket syntes for et Øieblik at sætte en naturlig Dæmning for dens voldsomme Løb. Lykkeligviis var Træet faldet i Floden og den Ubekjendte begyndte at aande friere, da Vandet pludselig brød sig en Gjennemgang gjennem de standsende Masser og reiste sig til en saadan Høide og med en saadan Kraft, at enhver videre Kamp næsten syntes umulig. Den Ubekjendte stod da stille, og Consuelo forsøgte at slippe ud af hans Arme.

„Slip mig," sagde hun, „jeg vil ikke være Skyld i Deres Undergang. Jeg har ogsaa Kraft og Mod, jeg! Lad mig kæmpe med Dem."

Men Ridderen trykkede hende mod sit Bryst med en endnu større Kraft. Man skulde næsten troe det var hans Hensigt at omkomme hende. Hun begyndte at blive bange for denne sorte Maske

og denne tause Mand, der som Undinerne i de gamle tydske Ballader syntes at ville drage hende ned i Afgrunden. Hun vovede ikke mere at gjøre Modstand. I mere end et Qvarteer kæmpede den Ubekjendte mod Bølgernes og Vindens Raseri med en Koldblodighed og Udholdenhed, som var i Sandhed forfærdende, idet han bestandig holdt Consuelo høit ovenover Vandet og vandt en Fodsbred i fire eller fem Minuter. Han bedømte sin Stilling med Rolighed. Det var ham ligesaa vanskeligt at vende tilbage som at gaae frem. Han var kommen over det dybeste Sted, og han indsaae, at Vandet, ved den Bevægelse, han var nødt til at gjøre for at vende sig om, kunde hæve ham iveiret og bringe ham til at tabe Fodfæste. Endelig naaede han Bredden og fortsatte sin Gang, uden at tillade Consuelo at gaae selv, og uden at standse for at puste, indtil han hørte Carls Pibe, som ventede ham med Engstelse. Da overgav han sin kostbare Byrde i Deserteurens Hænder og sank afkræftet om paa Jorden. Hans Aandedrag lignede dumpe Suk; det var som om hans Bryst skulde sprænges.

„O, min Gud, Carl, han dør," sagde Con-

ſuelo, idet hun kaſtede ſig over Ridderen. „See, det er Dødens Rallen. Tag denne Maſke af ham, ſom qvæler ham . . .“

Carl vilde adlyde hende, men den Ubekjendte hævede med Anſtrængelſe ſin iiskolde Haand og holdt Deſerteurens tilbage.

„Det er ſandt,“ ſagde Carl, „jeg har gjort en Eed, Signora. Jeg har tilſvoret ham, at om han endogſaa ſkulde døe for Deres Øine, ſkal jeg ikke tage Maſken af ham. Løb hen til Vognen, Signora, og hent mig min Brændeviinsdunk, ſom ligger paa Bukken; nogle Draaber ville bringe ham tillive igjen.“

Conſuelo vilde reiſe ſig, men Ridderen holdt hende tilbage. Hvis han ſkulde døe, vilde han udaande ſit Liv ved hendes Fødder.

„Det er ogſaa ſandt,“ ſagde Carl, ſom uagtet ſin ſimple Paaklædning dog forſtod Kjærlighedens Myſterier. Han havde ogſaa elſket. „De vil kunne pleie ham bedre end jeg. Jeg vil ſelv hente min Dunk. Hør, Signora,“ tilføiede han med ſagte Stemme, „jeg troer, hvis De vilde elſke ham og have den Godhed at ſige ham det, vil han

ikke dot. Uden dette, vil jeg ikke indestaae for Noget."

Carl fjernede sig smilende; han deelte ikke hanske Consuelos Skræk. Han saae nok, at Riddderens Beklemmelse begyndte at gaae over. Men den forskrækkede Consuelo, som troede at bivaane denne ædelmodige Mands sidste Øieblikke, omfavnede ham i sine Arme og bedækkede hans høie brede Pande, den eneste Deel af hans Ansigt, som Masken ikke skjulte, med Kys.

„O, min Gud!" sagde hun. „Tag Masken af! Jeg skal ikke see paa Dem; jeg skal gaae bort saalænge; saa kan De idetmindste drage Aande."

Den Ubekjendte tog begge Consuelos Hænder og lagde dem paa sit stakaandede Bryst, ligesaameget for at føle deres blide Varme, som for at betage hende Lysten til at trøste ham ved at tage Masken bort. I dette Øieblik laae hele den unge Piges Sjæl i dette kydske Favntag. Hun erindrede sig hvad Carl havde sagt med en halv ironisk, halv vrt Mine.

„O, døe ikke!" sagde hun til den Ubekjendte.

„O, overgiv Dem ikke til Døden! Føler De da ikke at jeg elsker Dem?"

Hun havde neppe udtalt disse Ord, førend hun troede det var skeet i en Drøm; men de vare undslupne hendes Læber som mod hendes Villie. Ridderen havde hørt dem. Han gjorde en Anstrængelse for at reise sig, lagde sig paa sine Knæ og omfavnede Consuelo, som udbrød i Taarer, uden at vide hvorfor.

Carl kom tilbage med sin Dunk. Ridderen afslog dette Deserteurens Yndlingsspecificum, og, støttendt sig paa ham, naaede han Vognen, hvor Consuelo satte sig ved hans Side. Hun forurolligedes især ved den Kulde, som hans vaade Klæder maatte foraarsage ham.

„Frygt ikke derfor, Signora! sagde Carl, Hr. Ridderen har ikke faaet Tid til at forkjøle sig. Jeg vil svøbe hans Kappe om ham, som jeg var saa forsigtig at lægge ind i Vognen, da jeg saae det vilde blive til Regn; thi jeg var temmelig vis paa, at En af Eder vilde blive meget vaad. Naar man indhyller sig i tørre og tykke Klæder ovenpaa den vaade Dragt, kan man temmelig længe beholde

Varmen hos sig. Man befinder sig da som i et lunkent Bad, og det er ikke usundt."

„Men Du, Carl, gjør selv ligesaa!" sagde Consuelo. „Tag min Kaabe, thi Du har gjort Dig vaad for vor Skyld."

„O, nei!" sagde Carl. „Mit Skind er tykkere end Eders. Læg ogsaa Kaaben over Ridderen. Pak ham godt ind; og skulde end den stakkels Hest crepere, skal jeg nok i en Fart bringe Dem til Bedestedet, uden at forkjøle mig paa Veien."

I en Times Tid holdt Consuelo sine Arme slyngede om den Ubekjendte, og hendes Hoved, som han havde draget til sit Bryst, oplivede dette med mere Varme, end alle Carls Recepter og Forskrifter vilde have gjort. Hun undersøgte undertiden hans Pande og opvarmede den med sin Aande, for at den Sved, hvori den var badet, ikke skulde blive kold. Da Vognen standsede, trykkede han hende til sit Hjerte med en Kraft, som beviste hende, at han var i hele sit Livs Fylde og Lykke. Derpaa steg han pludselig ned ad Dørtrinet og forsvandt.

Consuelo befandt sig under et Slags Skuur ligeoverfor en gammel halv bondeklædt Tjener, som

bar en Blændlygte og ledsagede hende ad en med Hækker begrændset Sti, langsmed et Huus af maadeligt Udseende, til en Pavillon, hvis Dør han lukkede efter hende, efterat have ladet hende gaae ind, uden selv at gaae med. Da hun saae en anden Dør aaben, gik hun gjennem den ind i et andet meget reenligt og meget net Værelse, som var afdeelt i to Dele: et meget varmt Sovekammer med en god ganske opredt Seng, og et andet af Voxkjerter belyst Kammer, hvori et indbydende Aftensbord stod dækket. Hun bemærkede med Mishag, at der kun var eet Couvert, og da Carl kom og bragte hende sine Pakker og tilbød sin Opvartning ved Bordet, vovede hun ikke at sige ham, at Alt, hvad hun ønskede, var hendes Beskytters Deeltagen i Aftensmaaltidet.

„Gaae selv hen og spiis og sov, min gode Carl," sagde hun, „jeg trænger ikke til Noget. Du maa være mere udmattet end jeg."

„Jeg er ikke mere træt, end om jeg kom fra min Aftenbøn i Kakkelovnskrogen med min stakkels Kone, hvem Gud skjænke sin Fred! O, jeg har kastet mig ned og kysset Jorden, da jeg endnu en-

gang saae mig udenfor Preussens Grændser, skjøndt jeg isandhed ikke veed, om vi ere i Sachsen, Bøhmen, Polen eller China, som man sagde hos Hr. Grev Hoditz paa Roswald."

„Og hvorledes er det muligt, Carl, naar Du reiser paa Bukken af Vognen, at Du ikke ved Dagen skulde have kjendt et eneste Sted af dem, vi ere komne igjennem?"

„Det er naturligviis, fordi jeg aldrig har gjort denne Reise før, Signora; og desuden kan jeg ikke læse hvad der staaer skrevet paa Murene og Milepælene, og endelig have vi ikke standset i nogen By eller Landsby, men bestandig taget vort Forspand i en Skov eller et afsidesliggende Huus. Endelig er der endnu en fjerde Grund, den nemlig, at jeg har givet Hr. Ridderen mit Æresord paa, ikke at sige Dem det, Signora."

„Den Grund skulde Du have begyndt med, Carl; saa skulde jeg ikke have gjort nogen Indvending. Men sig mig, synes Du, at Ridderen er syg?"

„Ingenlunde, Signora. Han gaaer ud og ind i Huset, hvor han isandhed ikke synes mig at

have Meget at bestille; thi jeg har her ikke seet noget andet Ansigt end en gammel ikke meget veltalende Gartners."

„Gaae Du og tilbyd ham Din Tjeneste, Carl! Løb! Lad mig være ene."

„Hvorledes skulde jeg kunde gjøre Dette? Han har afslaaet min Tjeneste og befalet mig kun at sysselsætte mig med Dem."

„Nu vel, sysselsæt Dig med Dig selv, min Ven, og drøm behageligt om Din Frihed!"

Consuelo gik tilsengs i den første Morgendæmring, og da hun atter var staaen op og havde klædet sig paa, viste hendes Uhr, at Klokken var To. Dagen syntes klar og straalende. Hun søgte at aabne Persiennerne, men i begge Værelserne fandt hun dem lukkede paa en ligesaa hemmelighedsfuld Maade som Vinduerne paa Vognen, hvori hun var reist. Hun forsøgte at gaae ud, men Dørene vare aflaasede udvendigfra. Hun vendte atter tilbage til Vinduet og opdagede de første Kjendetegn paa en beskeden Frugthave. Intet tydede paa Nærheden af nogen By eller befærdet Landevei. I Huset herskede den dybeste Stilhed og

udenfor var der ingen Støi uden af Insecternes Summen, af Duernes Kurren paa Taget, og fra Tid til anden af en pibende Hjulbør i Alleerne, hvorhen hendes Blik ikke kunde naae. Hun lyttede mechanisk til denne for hendes Øren saa behagelige Støi, da hun saa længe havde været berøvet nogen Gjenklang fra Livet paa Landet. Consuelo var endnu en Fange og al den Omhu, man gav sig for at skjule hende sin Stilling, foraarsagede hende alligevel Uro. Men hun fandt sig dog taalmodig for nogen Tid i et Fangenskab, der ikke lod til at være saa strængt, og hvori Ridderens Kjærlighed ikke indgjød hende saadan Skræk som Meiers.

Skjøndt den troe Carl havde bedet hende om at ringe saasnart hun var staaet op, vilde hun dog ikke gjøre ham Uleilighed, i den Mening, at han trængte til længere Hvile end hun. Hun frygtede især for at vaagne sin anden Reisekammerat, hvis Udmattelse maatte være endnu større. Hun gik ind i det til hendes Soveværelse stødende Kammer og fandt Bordet, hvor hun havde spist tilaften, men hvis Retter vare borttagne, uden at hun

havde lagt Mærke dertil, forsynet med Bøger og Skrivematerialier.

Bøgerne fristede hende lidet; hun var i en altfor bevæget Stemning til at gjøre noget Brug af dem, og, da hun midt under sin Forvirring følte en uimodstaaelig Fornøielse i at tilbagekalde sig Begivenhederne fra den foregaaende Nat, anstrængte hun sig ikke for at adsprede sig. Lidt efter lidt opstod den Tanke hos hende, siden hun endnu bestandig holdtes i Arrest, at fortsætte sin Dagbog, og hun skrev som Indledning følgende Ord paa et løst Blad:

„Kjære Beppo, det er for Din Skyld jeg gjenoptager Fortællingen om mine forunderlige Eventyr. Vant til at tale med Dig med Aabenhjertighed, som Overeensstemmelsen i vor Alder og vore Ideer har fremkaldt, vil jeg kunne betroe Dig saadanne Følelser, som mine andre Venner ikke vilde kunne fatte, eller da uden tvivl bedømme dem strængere end Du. Denne Indledning vil lade Dig gjætte, at jeg ikke føler mig ganske skyldfri; jeg anseer mig i mine egne Øine for

straffskyldig, skjøndt jeg hidindtil endnu ikke veed i hvor stor Grad jeg er det.

„Førend jeg fortæller Dig, Joseph, hvorledes jeg er flygtet fra Spandau, hvad der isandhed forekommer mig ubetydeligt i Sammenligning med hvad der beskjæftiger mig nu, maa jeg sige Dig ... men hvorledes skal jeg vel sige Dig det? Det veed jeg ikke selv. Er det en Drøm, jeg har? Jeg føler dog, at mit Hoved brænder og at mit Hjerte banker, som om det vilde sprænge Brystet og forene sig med en anden Sjæl ... Dog jeg vil sige Dig det ligefrem, thi Alt ligger i dette ene Ord, min kjære Ven, min gode Kammerat: jeg elsker!

„Jeg elsker en Ubekjendt, et Menneske, hvis Ansigt jeg aldrig har seet, og hvis Stemme jeg aldrig har hørt. Du vil sige, jeg er gal, og Du vil have Grund dertil, thi hvad er Kjærlighed andet end et alvorligt Galskab? Hør, Joseph, og tvivl ikke paa min Lykke; thi den er saa stor, at jeg ikke mere har nogen Idee om den; den overgaaer alle mine Illusioner om min første Kjærlighed i Venedig; den er saa berusende, at den hindrer mig i at føle Skam over at jeg saa hurtig

og saa letsindig har modtaget den, og Frygt for at jeg maaskee har anbragt min Tilbøielighed ilde, ja maaskee end ikke at see den giengjeldt . . . Og dog, jeg bliver elsket, det føler jeg! Vær vis paa, at jeg ikke tager feil, og at jeg denne Gang elsker i Sandhed . . . tør jeg sige af ganske Hjerte? Ja, hvorfor ikke? Kjærlighed kommer jo fra Gud. Det staaer ikke til os at antænde den i vor Barm, som vi tænde en Fakkel paa et Altar. Alle mine Anstrængelser for at elske Albert, (hvis Navn jeg nu skjælver ved at nedskrive!) have ikke været saa heldige at antænde denne brændende og hellige Flamme! siden jeg har mistet ham, har jeg elsket hans Minde høiere end jeg elskede hans Person. Hvo veed, hvorledes jeg skulde kunne elske ham, dersom han blev mig gjengiven? . . ."

Neppe havde Consuelo nedskrevet disse sidste Ord, førend hun slettede dem ud igjen, vel ikke saa aldeles, at man jo ligefuldt kunde læse dem, men dog tilstrækkeligt for at unddrage sig selv fra den Skræk, at have havt dem i sine Tanker. Hun var heftigt bevæget, og det Sande i hendes forelskede Begeistring rørede sig mod hendes Villie i

hendes hemmelige Tanker. Hun vilde forgjæves vedblive at skrive, for bedre at forklare sit eget Hjertes Hemmelighed for sig selv. Hun fandt intet bedre Udtryk for at nuancere sin ømme Tanke end disse skrækkelige Ord: „Hvo veed, hvorledes jeg skulde kunne elske ham, dersom han blev mig gjengiven?"

Consuelo kunde ikke lyve; hun havde troet at kunne omfatte Mindet om en Død med Elskovs Kjærlighed; men hun følte Livet bevæge sig i sin Barm og en virkelig Lidenskab tilintetgjøre den indbildte.

Hun forsøgte at gjennemlæse Alt hvad hun nu havde skrevet, for at finde Orden i disse forvirrede Tanker. Men ved at læse det igjen, fandt hun kun netop Forvirring deri, og i sin Fortvivlelse over ikke at kunne vinde Rolighed nok, for at samle sine Tanker, og følende, at denne Anstrængelse vilde paadrage hende en Feber, sammenknugede hun det beskrevne Blad i sine Hænder og kastede det paa Bordet indtil hun kunde komme til at brænde det op. Skjælvende som en Skyldig og med glødende Ansigt gik hun i heftig Bevægelse op

og ned ad Gulvet og gjorde sig ikke Rede for nogen Ting, uden at hun elskede, og at hun ikke mere kunde tvivle derom.

Man bankede paa hendes Sovekommerdør og hun gik hen for at lukke den op for Carl. Hans Ansigt var ophidset, hans Die forstyrret, hans Tunge noget dvadsk. Hun troede han var syg af Udmattelse, men hun erfoer snart af hans Svar, at han nu, Morgenen efter sin Ankomst, havde kiget for dybt i Værtens Viin eller Øl. Det var den stakkels Carls eneste Feil. En vis Dosis kunde gjøre ham overordentlig fortrolig; men en for stærk Dosis kunde gjøre ham rasende. Heldigviis havde han holdt sig til den Dosis, der gjorde ham aabenhjertig og velvillig, og heraf havde han endnu beholdt Noget tilbage, skjøndt han havde sovet hele Dagen. Han var ganske forgabet i Hr. Ridderen og kunde ikke tale om Andet. Hr. Ridderen var saa god, saa human, saa lidet stolt mod fattige Folk! Han havde ladet Carl sidde ligeoverfor sig, istedetfor at tillade ham at vorte op ved Bordet, og nødet ham til at deeltage i Maaltidet, skjænket den bedste Viin for ham, klinket med ham ved

hvert Glas og drukket dygtig med ham som en ægte Slavonier.

„Skade, at han kun er en Italiener!" sagde Carl. „Han fortjente rigtignok at være en Bøhmer; han bærer ligesaa godt sin Viin som jeg selv."

„Det vil vel ikke sige Meget," svarede Consuelo, lidet smigret over denne store Tilbøielighed hos Ridderen til at drikke med Tjeneren. Men hun bebreidede sig strax at have kunnet ansee Carl ringere end sig selv og sine Venner, efter de Tjenester, han havde viist hende. Forøvrigt var det sandsynligt, at Ridderen havde søgt denne hengivne Tjeners Selskab for at høre tale om hende. Carls Fortællinger overbeviste hende ogsaa snart om, at hun heri ikke tog feil.

„O, Signora!" tilføiede han naivt. „Denne værdige unge Mand elsker Dem som en Gudinde! Han vilde kunne begaae Forbrydelser, ja Uretfærdigheder for Deres Skyld!"

„Det vil jeg dog have mig meget frabedt," svarede Consuelo, hvem disse Ord mishagede, skjøndt Carl upaatvivlelig ikke forstod Betydningen

deraf. For at give Samtalen en anden Vending, spurgte hun derpaa: „Kan Du forklare mig, hvorfor man spærrer mig saa vel inde her?"

„O, Signora, om jeg end vidste det, kunde man hellere skjære Tungen af mig end faae mig til at sige det; thi jeg har givet Ridderen mit Æresord paa ikke at besvare noget af Deres Spørgsmaal."

„Mange Tak, Carl! Du elsker altsaa Ridderen meget mere end mig?"

„Nei, ingenlunde! Det siger jeg heller ikke. Men siden han har beviist mig, at det er til Deres Fordeel, maa jeg vel tjene Dem imod Deres Villie."

„Hvorledes har han beviist Dig det?"

„Det veed jeg ikke, men jeg er overbeviist derom. Han har saaledes paalagt mig, Signora, at lukke af efter Dem, at passe paa Dem, at holde Dem fangen, i Arrest, kort sagt, indtil vi komme til det bestemte Sted."

„Skulle vi altsaa ikke blive her?"

„Vi reise atter videre imat. Vi ville ikke reise

mere om Dagen for ikke at anstrænge Dem, og af andre Grunde, som jeg ikke kjender."

„Og Du skal være min Fangevogter hele Tiden?"

„Som De siger, Signora; det har jeg svoret paa Evangeliet."

„Nu, Hr. Ridderen er meget spøgefuld. Jeg vil hellere have med Dig at bestille end med Mester Schwartz."

„Og jeg skal ogsaa passe lidt bedre paa Dem," svarede Carl godmodigt leende. „Jeg vil til en Begyndelse gaae at lave Deres Middagsmad."

„Jeg er ikke sulten, Carl."

„O, det er ikke muligt; De maa spise Meget tilmiddag, Signora! Det er min Instrux, som Mester Schwartz sagde."

„Naar Du vil efterligne ham i Alt, maa Du ikke nøde mig til at spise. Det var hans Maneer, næste Dag at lade mig betale det Middagsmaaltid fra Gaarsdagen, han samvittighedsfuld havde tilbageholdt for mig."

„Dette skaffede ham Geninst. Med mig er

det en anden Sag. Gevinsten bliver paa Hr. Ridderens Side, og han er ikke gjerrig, han udøser Guld med begge Hænder. Han maa være uhyre rig, ellers vilde hans Fædrenearv ikke strække saa vidt."

Consuelo lod sig bringe et Lys og gik ind i Sidekammeret for at brænde sit beskrevne Blad. Men hun søgte det forgjæves; det var hende umuligt at finde det igjen.

6.

Faa Øieblikke efter bragte Carl hende et Brev, hvis Haandskrift var hende ubekjendt, og hvis Indhold lød saaledes:

„Jeg forlader Dem, for maaskee aldrig mere at see Dem igjen, og giver Slip paa tre Dage, som jeg endnu havde kunnet tilbringe hos Dem, tre Dage, som jeg maaskee ikke mere vil finde igjen i hele mit Liv! Jeg giver frivillig Slip paa

Dem. Det er min Pligt. De vil engang erfare Helligheden af mit Offer.

„Ja, jeg elsker Dem; ogsaa jeg elsker Dem af ganske Hjerte! Jeg kjender Dem dog ikke mere end De kjender mig. Tak mig derfor ikke for det, jeg har gjort for Dem. Jeg adlød høiere Ordre, jeg opfyldte min Forpligtelse. Tilregn mig kun Kjærligheden, jeg har for Dem og som jeg kun kan bevise Dem ved at bortfjerne mig. Denne Kjærlighed er heftig, ligesom den er fuld af Agtelse for Dem. Den vil blive ligesaa varig som den har været pludselig og uforberedt. Jeg har neppe seet Deres Træk, jeg veed Intet om Deres Liv; men jeg har følt, at min Sjæl tilhører Dem og at jeg aldrig mere kan tage den fra Dem. Var end Deres tidligere Liv ligesaa besudlet, som Deres Pande er reen, vilde De derfor ikke være mig mindre agtværdig og kjær. Jeg bortfjerner mig med Hjertet fuldt af Stolthed, Glæde og Bitterhed. De elsker mig! Hvorledes skal jeg bære den Tanke at miste Dem, hvis den skrækkelige Villie, der byder over Dem og mig, nøder mig dertil? Det veed jeg ikke. I nærværende Øieblik

kan jeg ikke være ulykkelig, uagtet min Frygt; jeg er altfor beruset af Deres og min egen Kjærlighed til at kunne føle nogen Lidelse. Skulde jeg end mit hele Liv søge Dem forgjæves, vilde jeg dog ikke beklage at have mødt Dem og i et Kys af Dem at have nydt en Lykke, som vil efterlade mig en evig Længsel. Jeg vilde heller ikke kunne opgive Haabet om at træffe Dem engang, og var det kun for et Øieblik, og fik jeg end aldrig andet Beviis paa Deres Kjærlighed, end dette saa fromt givne og gjengivne Kys, vilde jeg dog altid befinde mig lykkeligere end jeg var det, førend jeg kjendte Dem.

„Og nu, hellige Pige, arme, forvirrede Sjæl, husk Du ogsaa, uden Skam og uden Frygt, disse guddommelige Øieblikke, hvori Du har følt min Kjærlighed gaae over i Dit Hjerte. Du har sagt det, Kjærligheden kommer fra Gud og det staaer ikke til os at qvæle den eller antænde den mod hans Villie. Havde jeg endogsaa været Dig uværdig, vilde den pludselige Begeistring, som tvang Dig til at besvare min Omarmelse, dog ikke være mindre guddommelig. Men Forsynet, som beskyt-

ter Dig, har ikke villet, at Din Kjærligheds Skat skulde falde i et egoistisk og koldt Hjertes Dynd. Hvis jeg var utaknemmelig, vilde det fra Din Side være et ædelt Instinct, der var vildledet, en hellig Begeistring, der var gaaet tabt; jeg tilbeder Dig, og, hvordan jeg end er forresten, har Du ikke skuffet Dig ved at troe Dig elsket. Du er ikke bleven vanæret ved mit Hjertes Banken, ved min Arms Støtte, ved mine Læbers Aande. Vor gjensidige Tillid, vor blinde Tro, vore bydende Følelser have hævet os i et Øieblik til den ophøiede Hengivenhed, som helliggjør en lang Lidenskab. Hvorfor beklage det? Jeg veed nok, at der er noget Forfærdeligt i denne Skjæbne, som har bragt os sammen; men det er Guds Finger, seer Du! Vi kunne ikke misfjende det. Jeg tager denne skrækkelige Hemmelighed med mig. Bevar Du den ogsaa, og betro den ikke til Nogen. Beppo vilde vel ikke forstaae den. Hvo end denne Ven er, jeg alene kan agte Dig i Din Galskab og ære Dig i Din Svaghed, siden denne Svaghed og denne Galskab tillige er min. Farvel! Det er maaskee et evigt Farvel. Og dog er jeg fri, efter Verdens

binder han sig ikke til noget Løvte, og paa alle mine Spørgsmaal svarer han kun: Maaskee!"

„Carl, hvor er Ridderen?"

„Det veed jeg ikke, Signora. Hans Kammer er her strax ved. Vil De, at jeg skal sige fra Dem? . . ."

„Siig ham ikke Noget, jeg vil skrive ham til, Nei . . . siig ham at jeg vil takke ham . . . see ham et Øieblik, trykke hans Haand blot . . . Gaae, skynd Dig, jeg er bange for han allerede er reist."

Carl gik og Consuelo fortrød strax, at hun havde betroet ham dette Budskab. Hun sagde sig selv, at naar Ridderen paa Reisen aldrig havde opholdt sig i hendes Nærhed, medmindre Tilfældet gjorde det absolut nødvendigt, hidrørte dette upaatvivlelig fra, at han havde indgaaet en saadan Forpligtelse med de besynderlige og skrækkelige Usynlige. Hun besluttede at skrive ham til, men neppe havde hun nedskrevet og atter udslettet nogle Ord, førend en let Støi fik hende til at lukke Øinene op. Hun saae da en Tavle i Panelet glide tilside og saaledes aabne en hemmelig Forbindelse med

dette Kabinet, hvori hun sad og skrev, og et lidet bagved liggende Kammer, som udentvivl var Ridderens. Panelet aabnede sig imidlertid kun saameget, som der var fornødent, for at bringe en Haand med Handske paa ind igjennem Aabningen; og denne Haand syntes at vinke Consuelo til sig. Hun sprang hen og greb denne Haand med de Ord: „Den anden Haand, den saarede Haand!“ Den Ubekjendte trak sig tilbage bag Panelet, saa at hun ikke kunde see ham. Han rakte hende nu sin høire Haand, som Consuelo greb, tog hurtig Forbindingen af og besaae Saaret, som virkelig var dybt. Hun førte den til sine Læber og forbandt den med sit Lommetørklæde. Derpaa tog hun fra sin Barm det lille Kors af Filigran, som hun elskede med næsten overtroisk Kjærlighed, lagde det i denne smukke Haand, hvis Hvidhed endnu mere fremhævedes ved det purpurrøde Blod, og sagde:

„Tag dette, det er det Kostbareste jeg eier i Verden, en Arv fra min Moder, som har bragt mig Lykke, og som aldrig har forladt mig. Jeg har aldrig elsket Nogen saa høit, at jeg har kunnet

betroe ham denne Skat. Behold det til jeg seer Dem igjen."

Den Ubekjendte tog Consuelos Haand bagved Panelet, som skjulte ham, og bedækkede den med Kys og Taarer. Ved Lyden af Carls Trin, som kom for at røgte sit Værinde, førte han derpaa Haanden tilbage og lukkede hurtigt Panelet. Consuelo hørte Larmen af en Skaade. Hun lyttede forgjæves i det Haab at opfatte en Lyd af den Ubekjendtes Stemme. Han talte meget sagte, eller var aldeles borte.

Faa Øieblikke efter kom Carl tilbage til Consuelo.

„Han er reist, Signora," sagde han sørgmodigt, „reist, uden at sige Dem Farvel, og efterat have fyldt mine Lommer med jeg veed ikke hvormange Dukater, til uforudselige Udgifter paa Deres Reise, sagde han, da de ordinaire Udgifter gaae paa . . . ja paa Guds eller Djævelens Regning, det gjør ligemeget! der er nu en lille fort Mand, som ikke aabner Tænderne uden for at udstøde Befalinger i en pibende og tør Tone, og hvem jeg ikke synes det Mindste om i Verden.

Det er ham, som skal træde i Ridderens Sted, og jeg skal nu nyde Æren af hans Selskab paa Bukken, hvilket ikke lover mig nogen munter Underholdning. Den stakkels Ridder! Gud give han var bleven hos os!'

„Men ere vi da tvungne til at følge denne lille sorte Mand?"

„Ja, aldeles tvungen, Signora. Ridderen lod mig sværge, at jeg vilde adlyde ham som ham selv. Nu, Signora, her er Deres Middagsmad. De maa ikke drille ham, han seer god ud. Vi reise til Natten, og standse ikke, førend hvor det behager . . . Gud eller Djævelen, som jeg nylig sagde Dem."

Nedslaaet og bestyrtet hørte Consuelo ikke mere paa Carls Passiar. Hun bekymrede sig ikke mere om Noget med Hensyn til sin Reise og sin nye Ledsager. Alt var hende nu ligegyldigt fra det Øieblik af den kjære Ubekjendte havde forladt hende. Som et Bytte for en dyb Tungsindighed forsøgte hun mechanisk at gjøre Carl tilpas ved at smage paa nogle Retter. Men da hun havde mere Lyst til at græde end til at spise, forlangte hun en

Kop Kaffe, for idetmindste at give sig en Smule physisk Kraft og Mod. Kaffen blev hende bragt, og Carl sagde:

„Seer De, Signora! Den lille Herre har selv villet lave den, for at den skulde blive udmærket. Han ligner mig ganske en gammel Kammertjener eller en Hushovmester, og, efter Alt at domme, er han ikke saa djævleblændt, som han er sort. Jeg troer, at han igrunden er en god Knos, skjøndt han holder ikke af at snakke. Han har trakteret mig med Brændeviin, der idetmindste er hundrede Aar gammel; den bedste jeg nogensinde har drukket. Hvis De vil smage en Smule deraf, vil det bekomme Dem bedre end denne Kaffe, hvor kraftig den end kan være . . ."

„Min gode Carl, gaae Du hen og drik hvad Du vil, og lad mig have Ro!" sagde Consuelo, idet hun nedslugte sin Kaffe, uden at tænke paa at vurdere dens Egenskaber.

Men neppe havde hun reist sig fra Bordet, forend hun følte sig overvældet af en overordentlig Aandsudmattelse, og da Carl kom for at sige

hende, at Vognen var færdig, fandt han hende sovende paa en Stol.

„Giv mig Din Arm," sagde hun til ham, „jeg kan ikke bære mig selv. Jeg troer næsten jeg har Feber."

Hun var saa mat, at hun kun utydeligt saae Vognen, sin nye Ledsager og Oppasseren i Huset, hvem Carl forgjæves vilde paatrænge en Drikkepenge. Saasnart hun begav sig paa Reisen, faldt hun i en dyb Sovn. Vognen var bleven forsynet med Hovedpuder og indrettet som en Seng. Fra dette Øieblik af havde Consuelo ikke mere sin Bevidsthed. Hun vidste ikke hvorlænge hendes Reise varede; hun bemærkede ikke engang om det var Dag eller Nat, ikke om hun gjorde Holdt noget Sted eller reiste uophørligt. Hun bemærkede Carl en Gang eller to ved Karetdøren, og begreb hverken hans Spørgsmaal eller hans Skræk. Det forekom hende som om den lille Mand følte hendes Puls og lod hende nedsluge en forfriskende Drik med de Ord: „Det er ingen Ting, Madame befinder sig meget vel." Desuagtet følte hun dog et ubestemt Ildebefindende, en uovervindelig Svæk-

kelse. Hendes betyngede Øienlaag tillod hende neppe at lukke Øinene op, og hendes Tanke var ikke klar nok til at gjøre sig Rede for de Gjenstande, der mødte hendes Blik. Jo mere hun sov, des mere ønskede hun at sove. Hun tænkte ikke engang paa at spørge sig om hun var syg, og hun kunde ikke give Carl andet Svar, end det hun sidst havde givet ham: „Lad mig have Ro, gode Carl."

Endelig følte hun sig lidt mere Herre over Legeme og Aand, og da hun saae sig omkring, begreb hun, at hun laae i en prægtig Seng mellem fire store Omhæng af hvidt Silketøi med Guldfryndser. Den lille Reisekammerat med sort Maske paa, ligesom Ridderen, lod hende lugte til en Flaske, som syntes at adsprede Skyerne fra hendes Aand og lade Dagens Lys følge ovenpaa den Taage, hvori hun før var indhyllet.

„Er De Læge, min Herre?" spurgte hun endelig med nogen Anstrængelse.

„Ja, Fru Grevinde, jeg har den Ære," svarede han med en Stemme, som ikke syntes hende aldeles ubekjendt.

„Har jeg været syg?"

„Blot en Smule upasselig. Nu befinder De Dem vel meget bedre?"

„Jeg befinder mig ret vel, ja, og jeg takker Dem for Deres Omhu."

„Jeg opfylder kun mine Pligter og vil ikke ofstere vise mig for Deres Naade, uden De lader mig kalde paa Grund af Sygdom."

„Er jeg kommen til Maalet for min Reise?"

„Ja, naadige Frue."

„Er jeg fri eller fangen?"

„De er fri, Fru Grevinde, i hele den Omkreds, der er bestemt til Bolig for Dem."

„Jeg indseer, jeg er i et stort og smukt Fængsel," sagde Consulelo, idet hun betragtede sit rummelige, lyse Værelse, behængt med hvide med Guldblade gjennemvirkede Tapeter, hvis Pragt blev end mere fremhævet af det kostbart udarbeidede og forgyldte Paneel. „Kan jeg see Carl?"

„Det veed jeg ikke, naadige Frue; jeg er ikke Herre her. Jeg gaaer nu, De trænger ikke mere til min Hjelp, og det er mig forbudt at give efter for den Fornøielse at tale med Dem."

Den sorte Mand bortfjernede sig, og Consuelo, som endnu var svag og sløv, forsøgte paa at staae op. Den eneste Klædning, hun fandt for Haanden, var en sid Kjole af hvid Uld af en beundringsværdig fiin Blødhed, og som temmelig nær lignede en romersk Dames Tunica. Da hun tog den, faldt der en Seddel ud, hvorpaa stod skrevet med gyldne Bogstaver:

„Dette er en saadan Kjole uden Plet, som Neophyter bære. Hvis Din Sjæl er besmittet, vil dette Uskyldighedens ædle Smykke yttre samme Indflydelse paa Dig, som Dianeira's forgivende Kjortel."

Consuelo, som stedse var vant til at have Fred i sin Samvittighed, maaskee endogsaa en altfor dyb Fred, smilede og paatog sin smukke Kjole med barnlig Fornøielse. Hun greb Seddelen, for at læse den nok engang, og fandt den barnagtig høittravende. Derpaa gik hun hen til et pragtfuldt Toiletbord af hvidt Marmor, hvorpaa stod et stort i gylden Ramme indfattet Speil af en udsøgt Smag. Men hendes Opmærksomhed fæstedes især

paa en Indskrift, der stod paa den Forziring, som kronede Speilet:

„Hvis Din Sjæl er ligesaa reen som mit Krystal, vil Du til evig Tid see Dig ung og smuk heri; men hvis Lasten har plettet Dit Hjerte, saa frygt i mig at finde et strængt Billede paa Din moralske Hæslighed.“

Jeg har aldrig været hverken smuk eller lastværdig, tænkte Consuelo, saa Speilet lyver i alle Henseender.

Hun betagtede sig uden Frygt deri, og fandt sig ikke styg. Denne smukke bølgende Kjortel og hendes lange sorte opløste Haar gav hende Udseende af en Præstinde fra Oldtiden; men hendes uendelige Bleghed var hende paafaldende. Hendes Øine vare ogsaa mindre klare og mindre straalende end sædvanligt.

Er jeg bleven styggere, tænkte hun strax, eller anklager Speilet mig?

Hun aabnede en Skuffe i Toiletbordet og fandt deri, ved Siden af tusinde Kostbarheder af overordentlig Luxus, forskjellige Gjenstande, ledsa-

gede af Deviser og Sentenser, som paa engang vare naive og pedantiske. En Krukke rød Sminke bar paa Omslaget følgende Ord:

„Mode og Løgn! Sminken giver ikke Kinderne Uskyldighedens Friskhed og udsletter ikke Lastens ødelæggende Spor!"

En udsøgt Parfume havde denne Devise paa Flasken:

„Et Hjerte uden Trø, en Mund uden Discretion er som aabne Flasker, hvorpaa den kostbare Essens dunster bort eller forderves."

Endelig fandt hun hvide Silkebaand, hvorpaa disse Ord vare indvirkede med Guld:

„Om en reen Pande sommer sig helige Baand; om en med Skjændsel bedækket Hals Strikken, Slaverues Straf."

Consuelo samlede sit Haar op og bandt det med Velbehag med disse Baand efter den antike Mode. Siden undersøgte hun nysgjerrig det forunderlige Trylleslot, hvorhen hendes romantiske Skjæbne havde bragt hende. Hun gik ind i de forskjellige Værelser i sin rige og rummelige Bolig.

Et Bibliothek, en Musiksal, fuld af udmærkede Instrumenter, talrige Partiturer og kostbare Manuskripter; et kosteligt Boudoir, et lille med fortrinlige Malerier og henrivende Statuer smykket Galleri. Det var en Bolig, der var en Dronning værdig med Hensyn til Rigdom, en Kunstner med Hensyn til Smag, og en Nonne med Hensyn til Tugtighed. Bedøvet af denne ødsle og udsøgte Gjæstfrihed forbeholdt Consuelo sig at undersøge enkeltviis og med roligt Sind alle de forborgne Symboler paa Bogskabene, Kunstgjenstandene og Malerierne, som smykkede denne Helligdom. Nysgjerrigheden efter at vide paa hvad Sted paa Jorden denne mærkværdige Residents var beliggende lod hende opgive det Indre for det Ydre. Hun nærmede sig et Vindue, men førend hun borttog det Taftes Jalousi, som tildækkede det, læste hun endnu følgende Sentens:

„Hvis der er en ond Tanke i Dit Hjerte, er Du ikke værdig til at nyde Naturens guddommelige Skue. Hvis Dyden boer i Din Sjæl, da see og priis

Gud, som aabner Dig Indgangen til det jordiske Paradiis."

Hun skyndte sig at aabne Vinduet for at see, om Synet af dette Landskab svarede til de hovmodige Løfter i Indskriften. Det var virkelig et jordisk Paradiis og Consuelo troede at drømme. Denne Have, der var anlagt i engelsk Stil, en Sjeldenhed i denne Epoche, men udsmykket i sine Enkeltheder med tydsk Omhyggelighed, frembød smilende Udsigter, herlige skyggefulde Steder, friske Græsplainer og et naturligt Landskabs frie Afveksling, til samme Tid som den udsøgteste Orden, den mangfoldige Fylde af søde Blomster, de med fiint Sand bedækkede Gange og de krystalklare Vande charakteriserede den som en Have, der vedligeholdtes med Indsigt og Kjærlighed. Ovenover disse smukke Træer og de høie Skranker af en snever med Blomster besaaet eller rettere tapetseret Dal, der gjennemskjæres af yndige og klare Bække, hævede sig en ophøiet Horizont af blaae Bjerge i mangfoldige Affatser og med himmelhøie Toppe. Egnen var Consuelo ubekjendt. Saa langt hendes

Blik kunde naae, opdagede hun intet Tegn, som kunde tyde paa noget særegent Landskab i Tydskland, hvor der var saamange smukke Situationer og majestætiske Bjerge. Kun den mere udviklede Blomsterflor og Climaet, som var langt varmere end i Preussen, bar Vidnesbyrd om at hun befandt sig længere nede mod Syd.

„O, min gode Stiftsherre, hvor er De?" tænkte Consuelo, idet hun betragtede Skoven af hvide spanske Træer og Rosenhækkene og Jorden, der var bedækket med Narcisser, Hyazinter og Violer. „O, Frederik af Preussen! Velsignet være Du, at Du ved den langvarige Indespærring og grusomme Kedsommelighed har lært mig at føle et saadant Opholdssteds Yndigheder, som de bør føles! Og Du, almægtige Usynlige! Hold mig til evig Tid i dette yndige Fængsel; jeg stemmer derfor af min ganske Sjæl . . . især hvis Ridderen . . ."

Consuelo udtalte ikke sit Ønske fuldstændigt. Siden hun var vaagnet af sin lethargiske Søvn, havde hun endnu ikke tænkt paa den Ubekjendte. Denne glødende Erindring vaagnede atter hos

hende og bragte hende til at eftertænke Meningen af de truende Indskrifter paa alle Væggene og alle Meublerne i dette magiske Pallads, ja selv paa de Prydelser, hvormed hun troskyldig havde smykket sig.

Ende paa anden Deel.